

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

**GÖKOVA'DA BİR SOSYALİST
HAFIZ
İBRAHİM MERSİN**

Ersin TOSUN

GÖKOVA'DA BİR SOSYALİST:
HAFIZ İBRAHİM MERSİN

Ersin TOSUN

Sarı Defter: 12

© TÜSTAV - Türkiye Sosyal Tarih Araştırma Vakfı
Bu yapının telif hakları TÜSTAV'a aittir,
izin alınmadan kullanılamaz.

1. Baskı, Eylül 2009, İstanbul

ISBN 978-975-8683-81-9

TÜSTAV İktisadi İşletmesi

Kocatepe Mah. Feridiye Cad. No: 20 Taksim - İstanbul

Tel: 0212 237 98 92 • Faks: 0212 237 98 93

www.tustav.org • e-posta: bilgi@tustav.org

Yayına Hazırlama: Ersin Tosun, Bülent Çoşkungür

Ofset Hazırlık: Hüseyin Vatan

Baskı-Cilt: FİT Firma İletişim Tasarım Ltd. Şti.

100. Yıl Mahallesi Matbaacılar Sitesi 1.Cad No 139

34560 İstanbul • Tel: 0212 629 06 07

Sarı Defter bir zamanlar ilkokulda herkesin kullandığı ortak defterdi. Kağıdın, kalemin değerli olduğu zamanlar. Sarı Defter, kurşun kalem, tahta kurşun kalem sapı, boyna asılan silgi... Bunlar köyde-kentte her ilkokul çocuğunun değişmez okula başlama araçlarıydı.

Türkiye sosyal tarihinin Sarı Defteri'ni dolduranlar, bu dizide yer bulacak. Bu dizide, Öndeysi'te sözü edilenler, 20. yüzyılın sosyal mücadelesinin "kahreden ve yaratanları" olacak. Grev boylarında, toprak işgallerinde, üniversite boykotlarında, hak ve özgürlük mücadelelerinde, mitinglerde, toplantılarda yer alanlar, cezaevlerinde yatanlar, siyasal sürgünler yaşayanlar... Kendi kalemlerinden veya kendi sözleriyle...

İÇİNDEKİLER

Giriş	11
Önsöz	13
1.Bölüm	15
• Çocukluk Dönemi	
2.Bölüm	33
• Günlükler	
• Askerlik	
• Şiirleri	
3.Bölüm	55
• Evlilik	
• Türkiye İşçi Partisi	
• Yazıları	
4.Bölüm	85
• Seka-Dalaman Müessesesine Giriş	
• Politik Faaliyetleri Üzerine Tanıklıklar	
• 12 Mart 1971 ve Yargılanma	
• Şiirleri	
5.Bölüm	127
• Kooperatifçilik Günleri	
• Türkiye İşçi Partisi'ne Yeniden Giriş	
• TİP Muğla İl Başkanlığı	
6.Bölüm	173
• 12 Eylül 1980 sonrası	
• Ölümü	
Sonsöz	195
Ekler	197
İbrahim Mersin'in ardından.	

“... bilime olan inancım, tüm inançların üstündedir...”

Hafız İbrahim Mersin

İbrahim Mersin 7 Eylül 1939 yılında Muğla İlinin Ula İlçesi Portakallık Köyünde, altı çocuklu bir ailenin beşinci çocuğu olarak dünyaya geldi. 1950 yılında Karabörtlen İlkokulunu bitirdikten sonra, Ula'da Kuran Kursuna gitti. Yatılı olarak okuduğu bu kursu 1956 yılında bitirerek hafız oldu. Portakallık köyünde önce kadrosuz imam daha sonra da devlet bütçesinden kadro tahsis edilerek Portakallık Köyü Elmalı Camii'nde 17.4.1959 tarihine kadar imamlık yaptı. Boş kalan zamanlarında da berber çıraklığı yaparak yaşamını sürdürdü. 28 Haziran 1959 tarihinde Tunceli İli Hozat İlçesinde 3. Jandarma Er Alay Kumandanlığında başladığı askerliği 30 ayda tamamladı.

27 Nisan 1962 yılında Aynimah Balcı ile evlendi. 1963 yılında *Yön Dergisi*'nde ilk yazısı *Hafız İbrahim ve Sosyalizm* başlığı ile yayımlandı. İlk çocuğu Pervin 1963 yılında doğdu. 1965 yılında Türkiye İşçi Partisine üye oldu. Muğla'da yayınlanan *Devrim* Gazetesi ve *Yön Dergisi*'nde yazıları yayımlandı. İkinci çocuğu Devrim dünyaya geldi. 1968 yılında Köyceğiz'de bir buçuk yıl Köy Bürosu Katipliği ve Yatağan'da sekiz ay Tahrirat Katipliği yaptı.

12 Ocak 1970'te Dalaman Seka Müessesesinde Sosyal İşler Şefliğinde memur olarak göreve başladı. Bu dönemde ortaokul ve liseyi dışarıdan bitirdi. 26 Mayıs 1971'de Yüksel Birdal, Kemal Daysal, Mustafa Uzundemir ile birlikte gözaltına alındı. 6 gün sonra serbest bırakıldı. 5 Kasım 1971'de Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığınca Ankara'da yapılan duruşmada “kovuşturmaya yer olmadığı” gerekçesiyle beraat etti. 19 Ağustos 1972'de Aksu Müessesesi Orman Ürünlerine sürüldü. 24 Nisan 1973' de kurumdan istifa etti. 19 Ağustos 1973'te Dalaman Sınırlı Sorumlu Taşıyıcılar Kooperatifinde Müdür olarak işe başladı. 28 Şubat 1975 tarihinde bu işinden ayrıldı. Üçüncü çocuğu Özlem dünyaya geldi. Türkiye İşçi Partisi Ula İlçesine yeniden üye oldu. Gençlik yıllarından beri en büyük ideali olan üretime yönelik kooperatifçilik yapma fırsatını Karabörtlen Sınırlı Sorumlu Üretim Pazarlama Tüketim Kooperatifinde Müdür olarak işe başlamasıyla buldu. Marmaris balının Türkiye çapında yaygınlaşması için uğraştı. Dördüncü çocuğu Özgür 1977 yılında dünyaya geldi. 1979 yılında Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanlığına seçildi. Aynı yıl Köy-Koop Muğla Birliğinde yöneticilik yaptı. 12 Eylül 1980'de

kısa bir süre gözaltına alındı. Bu dönemde 1975 yılında satın aldığı kendi topraklarında kavun-karpuz üreticiliği yaptı. 1986 yılında yakalandığı beyin kanserine 27 Nisan 1987'de yenik düşerek 48 yaşında hayata gözlerini yumdu.

GİRİŞ

2005 yılı yaz aylarıydı. O dönemde TÜSTAV Sarı Defterler dizisinden çıkan “Nail Çakırhan’ın Anıları” kitabının hazırlıklarını yürütüyorduk. Eşimle Ula-Akyaka’ya giderek Nail Çakırhan evlerini görmek istedik. Arşiv görevlimiz Sibel Servet Sular, babası Yücel Sular’ın uzunca bir dönem bu bölgede bankacı olarak çalıştığını, çok yakın dostları olduğunu söyleyerek bize kalmamız için yer bulmada yardımcı olacağını söylemişti. Akyaka’ya vardığımızda Sibel’in aile dostu Devrim Mersin bizi bir pansiyona yerleştirdi.

Devrim Mersin’le bir akşam yemeğinde birlikte olduk. Sohbetimiz sırasında babası İbrahim Mersin’i anlattı. Hafız olarak yaşamını sürdüren İbrahim Mersin, haksızlıklara direnen, çevresini değiştirmeye çalışan, bu amaçla da Türkiye İşçi Partisi’ne üye olan, örgütlülüğe inanmış, çevresinde çok sevilip sayılan, uzun yıllar kooperatifçilik yapmış, önder bir kişilik olarak ortaya çıkıyordu.

İstanbul’a döndükten sonra Devrim Mersin ile temaslarımız devam etti. Babasının kendi kalemi ile hayat hikâyesini anlattığı *Yön Dergisi*’ni buldum. Devrim, babasına ait kimi belgelerin fotokopilerini yolladı. Bunlara göz atıkça İbrahim Mersin’e olan saygım daha da arttı.

2006 yaz tatilini büyük bir sabırsızlıkla bekledim; yeniden Akyaka’ya gitmek şart olmuştu. Devrim Mersin ile birlikte İbrahim Mersin’in arkadaşlarını bulup görüştük. Müthiş bir kişilikti. Herkesin saygısını kazanmış isimsiz kahramanlardan birisiydi. Orta ve liseyi dışarıdan bitirmiş, kendi gayretiyle İngilizce öğrenmiş, günlük tutmuş, sevdiği kadına şiirler yazmış, Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanlığı yapmış, gördüğü her olumsuzluğa karşı makaleler yazmış, Köy Odasında günler geceler boyu köylülere kooperatifçiliği anlatmış, TBMM’ne, zamanın Başbakanı Bülent Ecevit’e dilekçeler yazmış bir insanın hikâyesi... Bu hikayenin anlatılması gerektiğini düşündüm.

Sarı Defter kitap formatı içine tam anlamıyla sığdıramadığım, yarı belgesel, yarı sözlü tarihten oluşan bir anı kitabı ortaya çıktı.

Bu kitabın hazırlığına katılan, başta Devrim Mersin ve Aziz Mersin olmak üzere İbrahim Mersin'in Ula, Köyceğiz, Portakallık Köyü, Karabörtlen Köyü, Fethiye, Ortaca, Marmaris, Muğla, İzmir, İstanbul'daki tüm dostlarına, mücadele arkadaşlarına teşekkür ederim.

Ersin Tosun

ÖNSÖZ

Türkiye İşçi Partisi'nin İkinci Büyük Kongresi öncesinde, il örgütlerinin üye sayıları her ne olursa olsun Büyük Kongre'de en az dört delege ile temsil edilmesini sağlamak üzere gereken tüzük değişikliği için toplanan ilk Olağanüstü Kongre'de, değişiklik önerisini savunmak bana düşmüştü. Şunları söylediğimi anımsıyorum:

“İstanbul ve Ankara gibi büyük illerde partili olmak nispeten kolaydır. Sizin TİP üyesi olduğunuzu, hattâ yönetimde görevli bulunduğunuzu çok yakın çevreniz dışında, yaşadığınız apartmandaki kapı karşı daire komşunuz, çalıştığınız işyerindeki arkadaşlarınız bile, eğer siz özel propaganda çabasına girişmemişseniz, bilmeyebilir.

Ama küçük bir il veya ilçede, ilçenin, ilin bütün idare amirlerinin, kolluk kuvvetlerinin gözü üzerinizdedir; çünkü orada tek sizsiniz, tüm bilinmezliği, bilinmezliği ne demek, yılların biriktirdiği tüm yanlış bilgi ve değerlendirmeleriyle sol'u onların karşısında siz temsil etmektesiniz. Çevrenizdekilerin sizinle birlikte görülme, birlikte anılma, birlikte değerlendirilme korkusu da bunlara eklenir. Dalga dalga en yakın akrabınıza, komşularınıza, iş arkadaşlarınıza varıncaya kadar, en basitinden diyeyim, dedikodular, el ayak çekmeler, görünce başını çevirmeler, karşı kaldırıma geçmeler birbirini izler. Bir iki arkadaşınız ve yakınınız dışında sizi bekleyen, en azından tam bir yalnızlıktır, toplum dışına sürüklenmişlik duygusudur. Bunlara işinden olmayı, resmî dairelerde, bankada vb. çıkarılacak yerli yersiz, insanı canından bezdirici her türlü güçlüğü de ekleyin. Size ve her şeye karşın sizinle birlikte olanlara gözdağı vermek için gerçekleştirilen, uydurma ihbarlarla ev arama, gözetli, tutuklama da olağan sayılmalı.

Büyük illerde bu durum kırılmıştır, son olarak Parti, çemberi kırmıştır. Ama böyle küçük yerlerde, küçük şehir ve kasabalarda o çember yeni yeni

kırılma durumundadır ve onu kıracak olan, kırılması için canını dişine takıp varını yoğunu ortaya koyan partili kardeşlerimizdir. Onların, niteliksel diye-bileceğimiz bu ağırlığını niceliksel olarak da kabul etmek durumundayız. Bu bakımdan her ilin en az dört delege ile temsili doğrudur, yerindedir, ülke ve parti gerçeklerine uygundur.”

Bu sözleri söyleyeli, - şimdi hesapladım- tam 33 yıl geçmiş, dile kolay.

Peki, şimdi niye mi anımsadım? Anımsadım, evet, çünkü Vakfımız TÜS-TAV'ın gönüllülerinden, neredeyse Tanrının her günü, Vakıf merkezinde sabahdan akşama sessiz sedasız, kendine görev edindiği işleri yapmaya çalışan Ersin kardeşim, “Şuna bir göz atar mısınız?” diye basılmaya hazır bir kitap dosyasını elime tutuşturmuştu.

Ve de, yukarıda sözünü ettiğim dönemin kenar köşe TİP'lilerinden birinin, Muğla'nın Ula ilçesine bağlı bir köyde doğup büyüyen ve hafızlıktan başlayarak TİP Muğla İl Başkanlığı'na varıncaya kadar tam anlamıyla kendi kendini yetiştirmiş bir arkadaşımızın yaşamını, belgeler ve yakınlarının bilgileriyle su yüzüne çıkarıp sermişti önüme.

Dosyayı bir solukta okudum, kimi yerlerde gözlerim dolarak, kiminde de dosyayı kapayıp o dönemi ve aynı durumdaki arkadaşlarımızın toplantılardaki çıkışını, konuşmalarını adeta yeni dinliyormuşçasına karşımda görüp işiterek.

Yeniden düşündüm ve bir kere daha aynı karara vardım; her fırsatta yinelenmediğim gibi partimizin Merkez Yönetimi, yöneticilerin bilgileri, düşünceleri, davranışları ile ülkemizin politik yaşamını çok iyi değerlendirerek aldığı kararlar ve çalışmalarla Parti'yi yönetmekte çok, çok başarılı olmuştu. Ama Türkiye İşçi Partisi'ni, parti kavramının her bakımdan içini doldurup gerçekten Türkiye İşçi Partisi yapanlar, yurdumuzun dört bir köşesindeki, yakınlarının dışında pek tanınmayan, tanınmak da istemeyen o kahraman arkadaşlardı işte.

Okuyacağınız kitap onlardan birinin, belgeler ve bilgilerle mümkün olduğunca tam olarak aktarılmaya çalışılmış hayat hikâyesidir, üzerinde dikkatle durulup birçok bakımdan sonuçlar çıkarılabilecek bir hikâye.

Nihat Sargın

BİRİNCİ BÖLÜM

• ÇOCUKLUK DÖNEMİ

“1939 Eylülünde tek odalı bir evde (öyle 1+ falan değil, tamamı tek oda) kendinden önce küçük yaşta ölen adası, kardeşi de sayılırsa ailenin 6. çocuğu olarak dünyaya geldi.

Babamız 8 sene 4 ay (1914-1922) askerlik yaptığı, 14 yaşında yetim kaldığı, tüm ağabeyleri (İbrahim ve Ali amcalarımız) Çanakkale veya Sakarya'da şehit düştükleri için çok az toprağı olan bir çiftçiydi. Ana- babam abartısız günde 18 saat çalışırlardı. Her mevsim iş vardır. Tütün, pamuk, ekin, zeytin, hayvan... akla ne gelirse... Bu nedenle de çocuklar da ürettikleri kadar var olurlar. Yoksulluk diz boyu. 1950'li yıllara kadar ağa, tarlalarına ortak. Parça parça ağalardan toprak satın almaları gerekir. Bu nedenle hepimiz gibi İbrahim'in çocukluğu da sefalet içinde geçti. Daha şanslı olan, son kesen benim. İlk ayakkabım 8 yaşında diktirildiğine göre. Belki 10 yaşında ayakkabısı olmamıştır İbrahim ağabeyimin. Gençliğimize kadar iç çamaşırı nedir bilmezdik. Tam bir kapalı ekonomi çocuklarıyız. Ailemizde okutulan kız yok. En büyük ağabeyimiz ilkokulu yarım bırakmış.

Babam cahil okutman. Köydeki tüm çocuklar, duaları, namazı, basit din kurallarını ondan öğrenir. Sülalemizin bir adı MUSA'lar, diğer adı İMAM'lar. Ama babam imam değildi. Babam dindar ama yine sezgileriyle açık fikirliydi. Anam daba ileri düşünceli.

İbrahim'in okutulması şart. Karar öyle. Köyde okul yok. En yakın Yılanlı (Çıtlık) köyünde 3 sınıflı öğretmenli birinci devre, daha uzak Karabörtlen'de 5 sınıflı ilkokul var. Önce Yılanlı'ya gidecek. Ama 6 yaşında, çelimsiz bir çocuk. Yaklaşık 6 km patikayı, çayları aşarak gitmesi çok zor. Yalınayak. Yol üzerinde “öz” dediğimiz bir çay var ki, değme çocuklar geçemez. Anacığım hemen hemen her gün onu sırtında okula taşır. Okula bırakacak, dönecek işlerine bakacak, almaya gidecek. Düşünün ki her gün anam için 24 km patika yol.

3 yılın sonunda ikinci devre Karabörtlen köyünde okuyacak. Artık biraz daba serpilmiş. Yol üzerinde yine 2 tane çay var ki, Karabörtlen girişindeki “Akçay” azgın bir dere. Otobüsler bile geçemez, yolcuları sırtta taşınır. Çocuklar bu dereleri başta ve sonda yetişkinler olmak üzere zincir olarak geçerler.

İlkokul 2. devrede iken arkadaşlığımız da başladı. Birbirimize “CAD” dedik ve hemen hiç ayrılmazdık. Daba ilkokulu bitirmeden hayaller kurardık. İbrahim, Türkiye'deki din okullarını bitirecek, Mısır'da El Ezher üniversitesine gidecek. Nerden duymuşsa... Bunun için para kazanması gerek. Su çıkarmak için toprak kazar, (Köyümüzde su kıtlığı vardı) önüne babçe

yapar... Elbette bunlardan para kazanmak hayal.

Ama babamız sanırım bizden biraz daha öngörülü. İbrahim ilkokulu bitirince (1950) Köy Enstitüsü sınavlarına götürür. Dönüşte Ula kasabasında ayakkabıcımıza uğrarlar. Hoşbeşten sonra biraz yobaz olduğu anlaşılan ayakkabıcı babamı azarlar: “Çocuğu komünist, dinsiz mi yapcan!..”

Sınav sonucu bile merak edilmez. Derhal Kur'an kursuna. Karabörtlen'e Koca Hoca'ya. Ardından Ula'da Mehmet Ali Hafıza. (Mehmet Ali Armutçuoğlu; oğlu İlhan, Milas Müftüsü iken, Turgut Özal tarafından Orta Asya'ya (sanırım Azerbeycan'a) bir tür dini ateşe olarak görevlendirildi. Halen Karabörtlen'e yakın Kıyra köyünde büyüğe bir tekkesi, Mekke'de evi vardır. Yurdun dört bir yanından öğrenciler gelir. Müritleri burada toplanır. Nakşibendi'lerin Halife unvanı verdikleri din adamı) Daba sonra Muğla'ya Şeyh Camii imamı Ömer Hoca'ya yatılı olarak. 6. yıl sonunda 17 yaşında hafız ve köyde kadrosuz imam. Demek ki 1956 sonları.

Yanık sesli İbrahim'e daba 13 yaşından itibaren Kur'an, mevlit okutmak için herkes yarışta. Babam başta olmak üzere tüm aile mutlu, gururlu. Şimdiki imamlar gibi, mevlit okumaktan, Kur'an okumaktan para alınmazdı. Yoksul hastalara, cenazelere gidilirdi.

Bir anım var; köyde elektrik, yol yok. Patika ve karanlık. Yaklaşık 3 km uzaktaki Topaçlar mahallesinde Muhammet adlı ölümcül hasta bir yoksul var. Okunması gerekiyor. Babam ısrar etti. 13 yaşındaki İbrahim'in yoldaşı benim. Akşamın geç saatinde hastaya ulaştık. Ölüm döşeğinde, konuşamıyor ama gözleri çok anlamlı bakıyor. Başında mahallenin kadınları, erkekleri. Açıktan açığa “oğlum bak ölüyor, okuyuver sevabına” dediler. Ağabeyim okuyup üflemeğe başladı. Bu arada kadınlar başında yüksek sesle ağlıyor. “Ölüyoo garii ölüyoo” diye bağırıyolar. Hasta sanki gözleriyle yanıtlamaya çalışıyor. “Durun hele daba ölmedim” der gibi. Kadınlar ağladıkça ağabeyim okumayı ve üflemeği hızlandırıyor. Biri ayakucunda “baksanıza bunun ayakları soğuyor” diye feryat ediyor. Ve Muhammet dayı oracıkta öldü. Kadınlar da feryat figanlarıyla adamcağızın ölümünü bir bayli hızlandırdılar. Tabii dönüşümüz korku içinde oldu.

İbrahim Mersin; Kur'an Kursunda bile ileri görüşlüydü. Benim Öğretmen Okuluna gitmemi istedi. Babamı da ikna etti. Muğla'da beni ilk defa sinemaya ağabeyim götürdü. Okuma açlığı içindeydi. İmamlık çok sürmedi, süremezdi...”

İbrahim Mersin

İbrahim Mersin, kendi çocukluk, ilkokul ve hafızlık yılları ile hayallerini *Yön Dergisi*'nde kendi kalemi ile şöyle anlatıyor:

SOSYALİST BİR DİN ADAMI

Muğla'nın Portakallık köyünden sosyalist düşünceli Hafız İbrahim hayat hikâyesini, gelecek hakkındaki düşüncelerini anlatıyor

Hafız İbrahim Mersin

Hayata bakış

1945 yılının sonbaharı. 6 yaşına yeni girmiştım. Ailem, uygarlık nimetlerinden kendine düşen payı bir takım açikgözlere çaldıranlardan. Ayağı donsuz, entari biçiminde bir gömlekle örtünen çocuklar için elverişli olacak ki, mısır harmanında oynuyorum. Dünya bence, sadece görebildiğim yer olduğundan, hayatımdan memnunum. Harmanımızın karşı

Sosyalist bir din adamı

Muğla'nın Portakallık köyünden sosyalist düşünceli Hâfız İbrahim hayat hikâyesini, gelecek hakkındaki düşüncelerini anlatıyor

Hafız İbrahim MERSİN

Hayata bakış

34 yılının sonbaharı, 8 yaşı na yeni girmiştim. Ailem, yavaş yavaş namazlarından kendine düşen payı bir takım açık gişlere kaldırdılar. Aygı duvarım, entari biçiminde bir gişemle örtülen çocuklar için elverişli olacak ki, mısır harmanında oynuyordum. Dünya bence, sadece görebildiğim yer olduğundan, hayata daim memnundum. Harmanımızın keşişi tarafından evin üstünme okula gittiği görülüyor, okula gidenlerin kitâhâlesini alıyordum, ve onları kas kanyardım. Ben de okula gitmiyordum. Benim de kitaplarım olmalıydı.

Babam okula gıtme isteğime 6-7 kılıksın diye karşı koydu. Son ra ağlayıp yalıvarmama dayanamadı. Bir sabah yalınyak, kıcında ıkcırlık bir dın, ırtında acayıp bir okul gımeleği ve topuklarını dıven terberle okulun yoluna ko-yuldum. Yanında dığer ıocuklar..

Gayya kuyusu

Söğüklər, yəqinlər başlandımlar
 ilər yulandıydı. Fəkat bir yandan
 söğüklər, ötə yandan eşimlərin
 kəklikim gülməyə bənli döyməli,
 bənli küldən söğüklər. Öncelər
 imalərini ilin yəlvəzdəni olma şim
 di göndərmələri ilin yəlvəzini,
 çeşitli həstəklər yurduyurdum.
 Buzlar əsəndə topallıq başta
 gedir. Ancaq otlı döləyə kən-
 nənək yapma; umutlu özünə dölə-
 yurdum. Gecələr də həral həral
 yurduşun ilin bənli həstəklər-
 lər kimsə aldmıyordı. Bəzi əy-
 rəçmə dövələmə olar (səyən əy-
 rəçmə bədənindən ilibəq yapma)
 gərəkən topallıqlar zərurəti ka-
 rırdım, Gənə də səzi səzi girmə-
 dən insanınlar, döyürləşmə bənli
 olduktan sonra da, ancaq və ya
 ilin kəklikim sürmələ alıp gittir-
 lirlər.

Okul mu? Ben defa önce!.. Ah bir razı edebilseniz de bu baham gili.. Bir daha adim anar mıydım? Allaha dua etmediğim gün yoktu. Beni de bir kız yapverse (O zaman kuzul okula gitiyordus) ya da Süleyman gibi hasta ediversel! Bu ikencell öğrenim bir zaman devam etti. Bir gün gerekten hasta oldum. Ne mutluydu. Okula gitmemin othennemin in korkunc yori olan Gayya kuyusuna gitmekten

Soytarılık

İlyas'tan halde olduğu gündürler korkusu ile yataktan kalkmak istemiyordum. Babam duruşunu anlamış olacaktı ki: "Mektepten kaçarak durayorsan gitme. Ateşin yok, yapışıkım den yerinde, kalk da açık gez" dedi. Dünyalar benim oldu. Bu 16'dü günler uzun sürmüdü. Bir akşam yemekte babam "Yarın mektibe gideceğiz" dedi. Bir kaç gün kaynar suyu beşmişin ağzı dökülmüşmüdü, "Nasılın, bütün gıyfoya galdi. Çocu niye yolladı yavuz, iyileştigin durdum" dedi. Yavuzmdu, yağıt gidiymeycekti. Ben o, yunuruk göde se'nin okudundan mı bel Ben onu, giden giden diye durmıdı da, havasını alen diye yolladı dedim. "Çocu"

yanlan okuok o» dedi. Ağlayıp yal varmam para etmedi. Egeñne git gel. Yalın aşkıktan korkup duruyormen. Gaymođluna babaç (pa-buğ) ableveren» diyordu babam.

Eğitim, ekteki gibi geç kaldığım için övmüyordun. Başke gibi geliyordum. Ama nasıl?... Sabahların evden çıkış sesimin duyulacağı yer kadar rahat rahat geliyordum. Ondan sonra okula yaklaşıncaya, okul dönüştüğünde de, eve yaklaşıncaya kadar çocukların herpi eşeği binmek istiyordular. Biri beni bindirirsen, şubeleri ikimizi bul düğünler, bindirmesem, kayışın altına çık kıstırıp eşeği çitir atsa kosmak zorunda bırakırdılar. Tek, bir şey yapmışsın diye dört kişiye kadar binmelerine razı olduğum zamanlar oldu.

Yine böyle bir gün arkadaşlar epoy uğraştıktan sonra "Geç kahsak öğretmen dövr" diyerek beni eşeğimle bağbağı kırarak gittim. İlerdi. Sevinerek gidiyordum. Fazla bir yol almadan bir erkek eşeğin anırs anırs benden tarafa koştuğunu ve eşeğimin de erkek eşeğin önünde yoldurum bızıle kecmekti.

Çiller

Yeni yıla girmistik. Soğuk ve yağ
mur bütün şiddetiyle devam edi-
yordu. Okul ile evimizin arası ço-
cuk yürüyüşüyle 75 dakika sürü-

Ben yagmurdan çok soguktan korkardim. Kuru soguk... Bunden kendimi koruyabileceğim byle yalln. minli giysim olmedigi gibi. Gayim sogulmam dikitti pabuc ta coktan eskime oludegundan. bitirmek, donlu yolda yalnayak yurumek o- lum oluyordu. Ayazim yola az de- nin diye yolu kosarak giderdim. Kog- taksu da burnum ve kulaklarim zehir gibi carpan soguk yuzunden canliliklarim kaybederdi.

Eğitmenler, bize akribia olduğu halde, bütün çocuklar gibi ben de çok korkardım. Derse gidecek ya, dayalı bul atardı. Zaten sen bir takti, üçüncü sınıfa kadar aynı çocukları kendisi okutuyordu. Sınıfa kalmak veya kalmamak sorunu yoktu. Ya bu devreyi geçecek, ya bu sınıfa dönecek diyeceklerdi" dedi.

"İllâ bu devreyi geçeceklerin, illâ bu devreyi geçeceklerin" ilkesi hüküm sürüyordu. Kendine öge müdafâ, ve cema usulleri vardı. Örneğin, kendilerinin zanaat bilencesi dayak yemese, bilenin de sobanın başında sarmak hakkını kazanmasa, bunlardan bir kazaydı.

Bir gün bu «hi'mek yüzünden
atılmak» gibi kutsal hakkı bile
burnundan getirecek bir iş geldi
başına; Derdi daha iyi bildiğin
i-ğin başına geldirrek tokatladığın
benden dokuz yaş büyük bir ö-
ğrenci, okul dönüğünde yolu mu kes-
ti. Dövecekti. Korkudan ağlarsak
«Ben seni döveceğim öğretilen bu
ni dövmü mi?» Diye yalvırdıysan

hiimlän... Eüzi destur, savul
Gürülüş çobanına aykuden da,
Tut den aynılmaŋ o gün nasırdın
çobanına seviciyle kalıvermişin
«Güzetmen elucek bu efendi ol-
duŋ, Babamın da bu efendi ol-
duŋ, her derdestiyle yemeyi bi-
lemezim, babam yekem soğan
yemeyi yivirlerdi, Hemem soğanı
başına sürtürcek yasaŋmın, «Gü-
zetmen adın elini yulıdın yu-
madan soğanıñ başına mıt otu-
rdıñ efendi elucek bunam bildest»
denim. Soŋradakiŋıñ güligüŋer
Utazarı: «Hı... unutmamın ge-
dedin. «Olavurı dedi babam. Kal-
tım dıparı... Oñlar güligüŋer va-
rudı. Özetmen olubıdınŋıñ görü-
lerdi. Alkтын Güzetmenin kesin-
(gizlyı) gıñ pantır da keñi dıdın-
dım mı... Hınorım ardı da, Gü-
zetmenin buçık gıñı. Gravot da, Gü-
zetmenin buçık gıñı. Gravot da, Gü-
zetmenin Alkтын özetmenin... Efendi

Elimi arkama attım da "Ede k
hukuklusu, Dilemedi mi? Çat Cat...
"Hörs ötür, baken le! Erkek a
dam babesinin yanına otura." Ha
yalden sıyrılmışım. "Ende maki
nayı yimen garı, bıldıdan da ala
goytım cöçüğü" dedi anam. "V
rup da elin olunan yitenei içe
ni ben mi düşüncem emme" diy
baken ve bana takılmakten ke
dini alamadı.

Yeni güysilerimi, kunduramı
yıp dışarı çıktığımda, babem, k
rağın semerini vurmuş samim d
durdurdu kebeği yüklüyordu. "G
din mi le garı gamsu. Ülee... H

Vazielezi stâlneniile mari ve terak
 ri ki kubbe halinde, Horozdur
 Şehabîmê için mîni şuray gezmek
 her. Gündüzün cehennem meclâsı
 yanan doğay, iskanlar ilâkleri
 kıran her bir şimşek, şimşek
 her bir şimşek, şimşek şimşek. Vâ
 dâlara bakıyor: Ben de Aîlâtın
 âlâtın için elumek... Hımya ke
 lin bakacak çukuk... Çukuk-ma
 -sünmez bu çukuk... Panton la
 çek bir, efe, şeker şuray Aîlâtın
 âlâtın için elumek. Sâdik şuray
 nî kâstî şuray dâk, pantum kâ
 relerin âlâtın dâk. Şekler dâ
 dâk dâk dâk... Aîlâtın âlâtın
 için. Evim de aynı... Benim kâ
 ya gelebilir de kâk kâk, şuray
 ölmünde bir meca, şuray kâk
 her, Şek şuray... Ölmünde kâk
 meca, şuray şuray... Şuray şuray.
 Şek şuray... Şuray şuray. Ye
 meca şuray çukuk. Bulandın para
 te şuray şuray. Al şuray şuray
 dâk.

Cinayet

Təhsilin gürültüsü ilə kəlak
 lərəndə, Sərmən gildə oluyuram.
 Əbəz tutam, mələm beləyuyuram.
 Bəhəm-ərəkəndən gəl, diyərek end
 də üzünə yörtünmə başlıq
 rəfə əvə əvəl bəhəməm tələndən
 -Ula, Məşrəfən zəndən bəhəm köy
 gəldi bi yörə dedim, -Ula'm yə
 ləri hep təşki, -Məşə öyle m, və
 lən hep cəmizləndən. Aftəlik hep
 köllə nə kədar bəhəm. İlə məhə
 oluyuram bəhəm. -Çi, çi, çi bəhəm
 yord. Bəhəm bəhəm Məhəbə bəhəm
 n yitirdim. -Ula m, əvələk, bəhəm
 dən əvə bəhəm yəhəm gəldim. Çi
 məvə gələcəim yerdən bəhəm, bəhəm
 yord, çi, çi kimbəli. Kəndə... -O məm
 zəndən yəhəm yord. -O məm
 Kəndi kəndi yord. Əvələk bəhəm
 bəhəm, bəhəm bəhəm bəhəm bəhəm
 bəhəm. -Kəndə bəhəm bəhəm bəhəm
 yord.

Hər mələk, Məşə Cəvə, çəhəm

Hoc geldim Bana Çavuş, maras
bakalım.

[illegible]

Geleceğin belki vefalı ve celaya katlanmasın bir öğretmeni, belki bir devlet adamı, belki bir yazar, daha doğmadan öldürülüyordu. İşlenmiş cinayet korkunçtu. Fakat ben bu cinayeti duyacak kudretle seşilttim.

YÖN, 28 ŞUBAT 1963

Hafız İbrahim Mersin, tarlasında çalışıyor

yardı. Ova yolları çamur, dağ yolları taşlıktı. Her gün üzerinden geçmekte zorundu olduğumuz bir

Öğretmen gibi..

bu (ova payı) vardı. Bu ödenen 'Tah-
takimere' dedikleri bu kemendeki
geçerdi. Geceleri bu sözlüleri
çok yağmur yağmıyorsa, bu öze, ta-
hülm övüy- bu kapıya açıldığından
okula gitmekten vazgeçerdi. Bazen
okula izin yağmur fazla yağsa da
bu öze taşacak olursa, çoktu babası
larmdan biriken, hiçi gelirmeye
geliirdi. Ödenen, en önde -çayır- ol-
mak partide, teke arkaya birleştiril-
ti tutar ve karar halinde geçerdi.
Eğer çay, kemere merede olduğu
belli olmayacak kadar çok gelmi-
se, geri okula döner, eşitmişim
emirle evleri ile okul arasında
çay olmayan öğrencilerin evlerine
teslim olurdak.

diden (şimdiden) efendi olmuştur
 belâsından. "Tabi olurun işi
 derken. "Çorap da alıver buba be-
 emi" dedim. "Çorap sana late-
 gaspasibilen gelir. Hoppasıla..."
 mece eyecine yığılı", kendisi
 bindi. "Biz gitmek için dedi an-
 la. "Dedikilerimi unuttu! Mâ-
 di anam divanlaşmış. "Şeker
 se ni, pirinçe atınam ermez, bul-
 goci bile. Anam hâliâ bir ge-
 sadahşır duyurduyu zana gitti-
 uzlaşkamaından, hayyâmin aya-
 nezlerinden, dediği anlaşılmıyor.
 Babam da şeytânı duyurdu.
 "Bende para mı dolup duru? Ha-
 za benia (beyin) olumun (göğüs-
 yum) ben, piring yoku, Haskapa-
 kıttan ni haberi va bu terizden.
 Ayarâm bir havu. Güçlüyü.

bir don, sırtımda acayip bir okul gömleği ve topuklarımı döven torbamla okulun yoluna koyuldum. Yanımda diğer çocuklar.. Kendime hayran ve sevinçliydim.

Gayya kuyusu

Soğuklar, yağmurlar başlamadan işler yolundaydı. Fakat bir yandan soğuklar, öte yandan eğitmenin, geç kaldığım günlerde beni dövmesi, beni okuldan soğuttu, önceleri yollamaları için yalvardığım okula şimdi göndermemeleri için yalvarıyor, çeşitli hastalıklar uyduruyordum. Bunlar arasında topallık başta gelirdi. Ancak okul dönüşünde kurnazlık yapmayı unutup oyuna dalıyordum. Geceleri de horul horul uyuduğum için benim “hastalıklarına” kimse aldırımıyordu. Bazı ayağım döveleme olur (ayağın altına batan dikenlerin iltihap yapması) gerçekten topallamak zorunda kalırdım. Gene de sarı suları görmeden inanmazlar, doğruluğuna kani olduktan sonra da, annem veya büyük kardeşim beni sırtlarına alıp götürürlerdi.

Okul mu? Bin defa tövbe!... Ah bir razı edebilseydim şu babamgili... Bir daha adını anar mıydım? Allaha dua etmediğim gün yoktu. Beni de bir kız yapıverse (O zaman kızlar okula gitmiyordu) ya da Süleyman gibi hasta ediverse!

Bu işkenceli öğrenim bir zaman devam etti. Bir gün gerçekten hasta oldum. Ne mutluydu. Okula gitmenin cehennemin en korkunç yeri olan Gayya kuyusuna gitmekten bir farkı mı vardı?... Rahattım artık.

Soytarılık

İyileştiğim halde okula gönderirler korkusu ile yataktan kalkmak istemiyordum. Babam durumu anlamış olacak ki “mektepten korkup duruyorsan gitme. Ateşin yok, yeyip içmen de yerinde, kalk da acık gez” dedi. Dünyalar benim oldu.

Bu tatlı günler uzun sürmedi. Bir akşam yemekte babam “yarın mektebe gideceksin” dedi. Bir kazan kaynar suyu başımdan aşağı dökülürdü. “Muallim, böün gayfaya geldi. Çocu niye yollamıyosuz, iyileştiğini duydum” dedi. Yağmurda, yaşta gidemiyecek üsen o, yumruk gadar şe’nin okuduğundan mı be! Ben onu, gidon gidon diye durmadı da, havasını alsın diye yolladım dedim. “Çocu yollan okucek o” dedi. Ağlayıp yalvarmam para etmedi. “Eşeğinne git gel. Yalın ayaklıktan korkup duruyorsan. Gayımoğluna babıç (pabuç) söyleveren” diyordu babam.

Eğitmen, eskisi gibi geç kaldığım için dövmüyordu. Eşekle gidip geliyordum. Ama nasıl?... Sabahleyin evden çıkıp sesimin duyulacağı yere kadar rahat rahat gidiyordum. Ondan sonra okula yaklaşıncaya, okul dönüşünde de, eve yaklaşıncaya kadar çocukların hepsi eşeğe binmek istiyorlardı. Birisini bindirsem, öbürleri ikimizi itip düşürüyorlar, bindirmesem, kuyruğunun altına çalı kıştırıp eşeği çifte ata ata koşmak zorunda bırakıyorlardı. Tek, bir şey yapmasınlar diye dört kişiye kadar binmelerine razı olduğum zamanlar oldu.

Yine böyle bir gün arkadaşlar epey uğraştıktan sonra “Geç kalırsak öğretmen döver” diyerek beni eşeğimle baş başa bırakıp gitmişlerdi. Sevinerek gidiyordum. Fazla bir yol almadan bir erkek eşeğin anıra anıra benden tarafa koştuğunu ve eşeğimin de erkek eşeğin önünde yıldırım hızıyla kaçmakta olduğunu görüverdim. Ağlaya ağlaya eve döndüm. Zaten çocuklardan da rahat yoktu. Eşekle gitmenin de tadı kalmamıştı...

Çiller

Yeni yıla girmiştik. Soğuk ve yağmur bütün şiddetiyle devam ediyordu. Okul ile evimizin arası çocuk yürüyüşüyle 75 dakika sürüyordu. Ova yolları çamur, dağ yolları taşlıktı. Her gün üzerinden geçmeye zorunlu olduğumuz bir öz (ova çayı) vardı. Bu özden “Tahtakemer” dediğimiz bir kemerden geçerdik. Geceleri veya sabahları çok yağmur yağmışsa, bu öz, taşıp bütün ovayı su kaplayacağından okula gitmekten vazgeçerdik. Bazı okulda iken yağmur fazla yağar da bu öz taşacak olursa, çocuk babalarından birkaçı, bizi geçirmeye gelirdi, özden, en önde “çaycı” olmak şartıyla, arka arkaya birbirimizi tutar ve katar halinde geçerdik. Eğer çay, kemerin nerede olduğu belli olamayacak kadar çok gelmişse, geri okula döner, eğitmenin emriyle evleri ile okul arasında çay olmayan öğrencilerin evlerine teslim olurduk.

Ben yağmurdan çok soğuktan korkardım. Kuru soğuk... Bundan kendimi koruyabilecek öyle yünlü, münlü giysim olmadığı gibi, Gayım oğlumun diktiği pabuç da çoktan eskimiş olduğundan, bıtırımlı, donlu yolda yalınayak yürümek ölüm oluyordu. Ayağım yola az değsin diye yolu koşarak giderdim. Koştukça da burnum ve kulaklarım zehir gibi çarpan soğuk yüzünden canlılıklarını kaybederdi.

Eğitmenenden, bize akraba olduğu halde, bütün çocuklar gibi ben de çok korkardım. Derse güzel çalıştırır, dayağı bol atardı. Zaten sınıf bir tekti, üçüncü sınıfa kadar aynı çocukları kendisi okutuyordu. Sınıfta kal-

mak veya kalmamak sorunu yoktu. “Ya bu deveyi güdecek, ya bu diyardan gideceksin” değil, “illâ bu deveyi güdeceksin, illâ bu deveyi güdeceksin” ilkesi hüküm sürüyordu. Kendine özge mükâfat ve ceza usulleri vardı. Örneğin, kendisinden sonra bilenden dayak yemesi, bilenin de sobanın başında ısınma hakkını kazanması bunlardan bir kaçıydı.

Bir gün bu “bilmek yüzünden ısınmak” gibi kutsal hakkı bile burumdan getirecek bir iş açıldı başıma: Dersi daha iyi bildiğim için başını eğdirerek tokatladığım benden dokuz yaş büyük bir öğrenci, okul dönüşünde yolumu kesti. Dövecekti. Korkudan ağlayarak “Ben seni dövmesem öğretmen seni dövme mi?” Diye yalvardıysam da tadını unutamayacağım bir dayak yemekten kurtulamadım.

Öğretmen gibi...

1950 yılının ramazan ayı “İbrahim kalk!” Bu ölüm haberi idi. Şehirliyi bilmem ama köylü çocuğunun uykusu çok tatlıdır. Gündüzün keçilerin arkasında ormanlar kazan, biz çocuklar kepçe dolaştığımızdan akşam nasibini de mideye indirdikten sonra, ayaklardaki kazık yaralarının, ellerdeki çalı yırtıklarının acılarıyla bir uyuşukluk çöker insanın üzerine. Uyku özlemi bazı yemeği bile unutturur. Yazın eski keçenin üzerinde üşümeden uyuyabilme olanağı vardır çünkü. Bütün bu nedenler yüzünden babamın sesini düşümde duyuyor gibiydim. “Kalk üle... Hadi aslan be... hoop bismillah... Eüzü destur, savul!” Gürültü çoğalınca uykudan da, düşten de sıyrılmış o gün sınava gideceğimin sevinciyle kalkıvermişim, “öğretmen olucek bu, efendi olucek. Babasına da bu bakıcek!” diye pes perdeden söyleniyordu hâlâ babam, sabaha yakın “sahur” yemeği yiyorlardı. Hemen sofranın başına sürünerek yanaştım. “Üle, öğretmen adam elini yüzünü yıkamadan sofranın başına mı oturur? Efendi olucek bunun bölesi” dedi anam. Sofradakiler gülüştüler.. Utanarak: “Hıı unutmuşum ki” dedim. “Oluveri” dedi babam. Kalktım dışarıya... Onlar gülüşsün varsındı, öğretmen olduğumda görürlerdi. Alâttin öğretmenin keşişi (giysisi) gibi bir de keşi diktirdim mi... Pantonun ardı da, önü de bıçak gibi. Giravat da aynı, tıpkı Alâttin öğretmenininki gibi... Elimi arkama attım da “Efe kalk bakalım”. Bilemedi mi? Çat Çat...

“Hora otur, baken le! Erkek adam bubasının yanına otura.” Hayalden sıyrılmıştım. “Ende makarnayı yimen gari, ballıdan da alagoyalım çocuğu” dedi anam. “Varıp da elin olunun yiyeceni içeceni ben mi düşüncem emme” diye babama ve bana takılmaktan kendini alamadı.

Yeni giysilerimi, kunduramı giyip dışarı çıktığımda, babam, kısırağın semerini vurmuş saman doldurduğu kebeyi yüklüyordu. “Geldin mi le gari gamsu. ülee... Hindiden (şimdiden) efendi olmuş bu be!” içimden “Tabi olun ya” derken “çorap da alive buba bene emi” dedim. “Çorap sona, imtanı gazanabilisen gari. Hoppalaaa... Semere eyecine yapış”, kendisi de bindi. “Biz gittik gari” dedi anama. “Dediklerimi unutma ha!” dedi anam divanhaneden. “Şeker nise ni, pirince aklım ermez, bulgur çok bizde”. Anam hâlâ bir şeyler sadalayıp duruyordu ama gittikçe uzaklaşmamızdan, hayvanın ayak seslerinden, dediği anlaşılmıyordu. Babam da söylenip duruyordu:

“Bende para mı dolup duru? Hamza benin (beyin) olumun (oğluyum) ben, pirinç yicek. Hasaptan, kitaptan ni habarı va bu tereslerin”. Ayaydın bir hava, Gökyüzü, avizelerle süslenmiş mavi ve berrak bir kubbe halinde. Horozlar ötebilmek için sanki sıraya geçmişler. Gündüzün cehennem sığağıyla yanan doğayı, insanın iliklerine işliyen hoş bir hava kaplamış. Babam kendince türkü söylüyor. Yıldızlara bakıyorum: Ben de Alâtın öğretmen gibi olunca... Hizaya gelin bakalım çocuklar.... Korkma sönmez bu şafak... Pantolon bıçak gibi, efe, saçlar aynı Alâtın öğretmenininki gibi. Sadık öğretmenin keşisi yavuz deil, pantonu kontrelerinin üstüne değmez. Saçları da dimdik duruyor... Alâtın öğretmen gibi. Evim de aynı... Benim kapıya gelenler de tak! tak!, gel... Önümde bir masa, üstünde kitaplar. Soba yanıyor. O zaman keçi meçi arkasında koşmıyacaksın. Yazın bol bol gez. Bubandan para istemiyeceksin. Al aylık babanı da bak.

Cinayet

Taksinin gürültüsü hâlâ kulaklarımda. ‘Sersem’ gibi olmuşum. Araba tutmuş, midem bulanıyordu. Babam “arkamdan gel” diyerek cadde üzerinde yürümeğe başladı. Etrafa aval aval bakınırken içimden “Ula, Muğla’nın yanında bizim köy gadar bi yer” dedim. Ula’nın yolları hep taşlık. Muğla öyle mi, yolları hep çimentodan. Atatürk heykeli ne kadar büyük. Hele imtihan olduğumuz bina... Çıka çıka bitmiyordu. Babam beni Muğla’da bıraksa yiterdim... Ula bu n’oluca, buradan eve bile yalnız giderdim. Okumaya gideceğim yerler ne kadar büyük kim bilir? Kızılçullu... Tâ İzmir’in yanındaymış... (O zaman Kızılçullu Köy Enstitüsü Ortaklar’a nakledildiği hâlde halk arasında “Kızılçullu” olarak biliniyordu).

“Hoş geldin Musa Çavuş, oturun bakalım.”

Bir dükkândan içeri girmiştik. Şişmandı. Alnından terler akıyordu. Kırmızı çehreli. iri gözlüydü. Geniş gövdeli bir ağaçtan kesilmiş, daire biçiminde kalın bir çalışma masası üzerinde ayakkabı dikmekle meşguldü. Bir bana bir babama baktıktan sonra. "Oğlan senin mi?" dedi. "Benim." "Eee... Hayır, olsun bakalım, nerden böyle, bi iş mi var?". "Olanı imtana götürdüm de..." "Ne imtanına?..." "Gızılçullu Kov Enstütüsü müdür, nedir, o mektebe guymak için." Yüz ekşitti. Caddeye bakar gibi yaptıktan sonra "Hadi canım sen de. Musa Çavuş, seni baya müslüman adam sanardım, çocu o gâvur okulundan başka yollacak yer bulamadın mı? Eğer müslüman adamsan, çocu şura Kuran Kursuna yolla. Bak Demokratlar müslümanlığa metanet vermiye başladı" dedi ve ilâve etti "Ahrette sene de çok faydası olur". Bu sözleri çocuk ruhumda büyük etkiler yarattı. Babamın yüzüne baktım, beklediğim cevap "Nasip bakalım" oldu. "Gitmen gari" derken bir zihniyet tecrübesiz ve saf bir dimağın geleceğini karanlıklara gömüyordu.

Geleceğin belki vefalı ve cefaya katlanmış bir öğretmeni, belki bir devlet adamı, belki bir yazarı, daha doğmadan öldürülüyordu, işlenen cinayet korkunçtu. Fakat ben bu cinayeti duyacak kudrette değildim. Tek bildiğim şey, o okula gidenlerin gâvur olmaktan kurtulamıyacağı idi. Ne demekti: O babamgilin anlattığı büyük Allahımızın huzuruna gâvur olarak varmak; öldüğüm zaman kabirde, o bir dudağı yerde, bir dudağı gökte arabin "niye gâvur oldun?" diye elindeki altmış bin kiloluk topu vurup etlerimi kemiklerimi dağıtvermesi! Sırat köprüsünden başkaları kuş gibi uçarken, benim ayağımı kıldan ince, kılıçtan keskin köprünün ke-siverip, cehenneme düşüp, oradan hiç çıkmamacasına yanmam! Düşmek bile feci... "Yaşını büyütmedikten sonra alamazlarmış. Yaşını büyüdüp de gâvur olmiya geliyor İbrahim, iyi bakın!" dedim, içimden.

Dükkândan çıkıp hayvanı bıraktığımız eve doğru giderken 10—15 günden beri etkisiyle yürüyüşümü bile değiştirdiğim tatlı hayaller yerine, karmakarışık, korkulu, kararsız, insanın yaşama isteğini törpüleyen düşünceler kafamı doldurmuştu.

Yaşansın diye

1957 yılı. Beş yıldan beri kendimi ve ailemi maddî manevî sıkıntılara düşüren çalışmalarımın sonu elde ettiğim hafız diplomama baktım, baktım... Ne yapacaktım bunu? Bir müezzin veya imam mı olacaktım? Evi neyle geçindirecektim. Ramazanda çerçilik mi? Buna düpedüz

dilencilik denir. Ahiretimi... Ahiret dünyada rezil olanlar için mi hazırlanmış? Yaşamak için mi, yoksa ahirete hazırlık yapmak için mi geldik dünyaya? Ahiret içinse, niçin doğrudan doğruya ahirete değil de dünyaya... Herhalde yaşansın diye.

Tek kazancım, "hafız" olmuştum. Kuranı Kerimin hafızı, iyi ama iki ay sonra falan yerden bir âyet oku deseler besmeleyi çekip yutkunacaktım. Okusam ne olacaktı? Sesim iyi, makamım hoş ise, "iyi bir hafız", sesim iyi değil, makamım yok ise "iş yok" diyecekler. Şu hâlde halk, Allah ne emrediyor diye değil, ruhlarının ihtiyacı olan müzik gıdasını alabilmek için bir "Kuran" dinlemek istiyordu, öyle ise ses sanatkârları bu ihtiyacı fazlasıyla karşıladıklarından, onların halka hizmeti benimkinden daha büyüktü. Okuduğum âyet kendi dilimle olsa iş değişirdi. Tanrının emrini direkt olarak ilettiğim için, cemiyete dünyevi bir hizmette bulunmuş olacağımdan uhrevi bir sevaba kavuşabilirdim.

Kafam buna benzer düşüncelerle dolu olarak, köyüme, doğayla boğuşmak üzere gelmeye karar verdim. Esas işim çiftçilik olmakla beraber halkın isteğiyle yeni yapılan camide 30 lira aylıkla imam oldum.

Yeni bir dünya

1958, 1959 yılları. Yılların üzerimde biriktirdiği miskinliği atmaya, çevrenin gözümle uygarlık dünyası arasına gerdiği kara bilgisizlik perdesini yırtmaya çalışıyorum, içine gömülüp kaldığım daha doğrusu beni gömdükleri taassup çukurundan kurtulmak için, sonsuz bir çaba içindeyim. Susuzluk içimde birikmişti. Kana kana içmek istiyordum bilgi deryasından.

Her gün yeni bir kapı açılıyor bana. Açılan kapıları geçmeyi başarsam, dünyanın genişlemesi oranında düşüncem de genişliyor. Gittikçe gitmek istiyorum. Bu zevkli sonsuz yolculuğa daha evvel niçin çıkmamıştım? Kimler mani olmuştu, kabahat kimdeydi? Sorular, düşünceler kafamda çatallaşıp gidiyor. Bir huzursuzluk çöküyor içime zaman zaman. Sıyrılmak için ileriye atılmak istiyorum. Engellerin sertliğine karşı ilerlemek... Geriler iç açıcı değildi çünkü. Nefret ediyorum, önüm karanlık bile olsa bir aydınlık bulunacaktı elbet. Aydınlığı buluncaya kadar yorulmayı İNSAN olmamın şânına yakıştıramıyordum.

İleri atılışın savaşını yapmak istiyordum. Burada güçlükleri yenebilmek için gerekli malzemeye ihtiyaç vardı. Bunlar kültürel silâhlardı. Bulabilmek çok güçtü, insanlığı zafere ulaştırmak için "Azim ve iman" gibi iki kuvvetli

silâh var. Yalnız değilim. Sen bir yol bul bu yol kendi kanına göre "hak yolu" olsun.

Öğrenim

26 Nisan 1959'dan sonrası. Aydın? İyi. Denizli? İyi gene. Afyon? Konya? Önce koridorlarda kalabalıklaşan dilenciler... Ağaç görünüyör mu hiç?... Boşuna gözleme, göremezsın insanlar.. Şalvar ve insanlar. Kirli. Toprak evler... Uyuklayan eşekler. Hah çıplak kıçlı bir çocuk. Ne? Sigara mı istiyorlar. Evin yüznumarası var mı, dikkat et... Öbür evlerde... Benzetemedim. Tamam, Konya'nın tarifi belli. Adana. Burada Akdeniz iklimi var. Toprak cömert. Ama insanlardan bir şey anlayamadım. Çocuk ekmek mi istiyor? Bak, kimi çiçek satıyor kompartımanın pencerelerine. Yolcularda para. Bu iyi işte. Hiç olmazsa doğa ananın verdiğiinden bir şey getirmişler. Etrafa bakınıyorsun... Doğa'nın verebileceği her şey var aşağı yukarı. Fakat evler ilkel. Giyim kuşam. Devrime uygun olanı tek tük. "Yahu burası fakir mi?" diye soruyorsun, Adanalı olduğunu söyleyen yanındaki birisine. "Valla hemşerim, fakirdir bu yerler". "Ya bu topraklar?" "Herhâlde ağalarındır, buralarda görüp görebileceğin toprakların çoğu". Haaa... Anlaşıldı. Adananın tarifi de belli artık. Tiksiniyor insan. Görmemek için kompartımanın eşya konan yerine çıkıyor ve biraz uyuyayım diyorum.

Burası Hozat. Dağlar çıplak. Dereler şarıl şarıl. Düzlük diye hiç bir şey görmedim, insanlar başka, burada. Dere kenarlarından başka yerde ağaç göremezsın. Onlar da daha çıplak. İyi bakıyorsun, söğüt ve kavak ağacı. İyi ama... Haaa. Tepelerde kar var daha, doğa yeni bir hayata gebe. Keçiler ne yiyor acaba? Söğüt kazığı! "Bunlar ne konuşuyorlar çavuşum?". "Kürtçe". Ayaklarında lâstik. Arası yere ha değdi, ha değecek şalvar. Ceket medeni kıyafete uygun. Yüzler siyahımsı yanık gibi, bıyıklar korkunç. Gözler kocaman ve kinli gibi bakıyor. Ve gidiyorlar konuşarak o garip dilleriyle. "Türkçe bilmezler mi?". "Bilirler ama lâzım olduğu zaman konuşurlar." Ha., bu mühim mesele. "Okul var mıdır?". "Eee.. Bazı köylerde okumaya heveslidir de halk". Bu iyi... Bu dağlar, tepeler, niçin çıplak acaba? Hiç mi bi şey olmuyor?. "Bu dağlarda dikme ağaç olmaz mı, meselâ şöyle halka gelir sağlayacak?". "Kendi kendine yetişen cevizler vardır. Dere kenarlarında deli fındık da vardır". Şu hâlde yapsan cennet olacak bu topraklar. Ama nerde? Yurdumuz mu? Yok canım, lâfta, nutuklarda yurdumuz. Yurttaşlarımız. Dertler üzerinde bir

âlâmet yok. “Hozat acaba, dert bakımından, doğuyu şahsında temsil edebilir mi?”. “Yok canım, burası cennettir Hakkârî’lerin Muş’ların yanında”. “Gezdiniz mi?”. “Dağıtım giden arkadaşlardan mektup alıyoruz”. “Hozat’ı çıra yakıp da arıyoruz” diyorlar. Demek daha beteri de varmış.

Karamsarlık olanca ağırlığını veriyor üzerime.

Bir umut bekliyorum yıllarca... Ve iki buçuk yılı bitirip sılama gelmek üzere yola çıktığımda, “Ne var, ne yok oralarda?” diye sorarlarsa, ne cevap vereceğimi düşünüyör, gördüklerimi, duyduklarımı, okuduklarımı toparlamaya çalışıyorum. Önce gördüğüm yerlerin ekonomik ve sosyal durumu bakımından: Çıplak topraklar, yüznumarasız evler, çıplak kıçlı çocuklar, milyonların omzunda bir avuç milyoner, katır sırtında bile gidilmeyecek köyler, Türkçe konuşamayan insanlar, aralarında ortaokul öğrencisi bile bulunan, her türlü hakarete katlanarak bir kaşık yemek artığı bir lokma ekmek bekleyen, aç insanlar, sal üzerinde getirilen hastalar, “Doğudaki açlığı önlemek için Amerika’dan...” Sefalet ve fecaat!...

İkincisi siyaset adamlarının siyasî faaliyeti hakkında. “M. G. Aydın’da ağladı”, “Y. M., YTP’ye girdi”, “Altın devir!”, “Sehpada seçim hoparlörü”, “Gözlerime bakın, ne demek istediğimi anlarsınız”, “30 milyonun kalbi bizimle beraber”. “Af! Af! Aaaf!”. “Huzuur!” “Bütün reformistler komünisttir”, “Köy enstitüleri KOMÜNİSTTİR”. Siyasi yatırım ve koltuk kavgası. İkisini birbiriyle çarparsam vereceğim cevap muhakkak meydana çıkacak, öyleyse sefalet ve fecaat, siyasî yatırım ve koltuk kavgası: Mide bulantısı...

Hayallerim...

*Toprak ananın kucağında buluverdim gene kendimi. Doğayla sa-
vaşmanın bir zevk olduğu muhakkak ama bugünkü koşullar bu zevki
barınamaz hâle getirmiş. Meselâ, babam bütün ömrü boyunca sefil
yaşama pahasına biriktirdiği üç beş kuruşla, ağalardan zaman zaman
satın alarak 45—50 dönüm araziye sahip olduğu hâlde, çalışma usul-
lerinin ilköğretimi yüzünden, bütün köy halkı ile birlikte yaşayışımızda sefa-
let hüküm sürmekte. Köyümüz toprakları üzerinde her çeşit meyve,
sebze, tahıl, hayvan üretilebilir. Bunların birinden halk geçimini temin
edebilir. Hâlbuki bu gün tütün istihsalı olanaksız hale gelir veya piyasada
hakiki değerini bulamaz ise — 1960 tütünlerinin satış piyasasında olduğu
gibi— halkın yüzde 30’u açlıkla karşılaşacak, yüzde 65’i de perişan ola-*

caktır. E... Ne demek doğanın bu derece verici olduğu yerde açlık ve pe-
rişanlık tehlikesi?

Köyümüzün huzura kavuşabilmesi için hayalen bir çıkar yol buluyorum kendimce. Hem de çok tatlı bir hayal yolu bu. Köyde bir üretim, alım ve satım kooperatifi kurulmalı. Kooperatifin üretim kolunun sahip olacağı modern ziraat âlet ve vasıtaları ile halkın tarlaları sürülmeli, sulanmalı, ürünler harmanlanıp temizlenmeli. Bu sayede çift sürmek için birer çift öküz besleyen aileler birer çift fazla inek besleyebilmeli. Çift sürmek için harcanmakta olan erkek emeği, zeytincilik, bağcılık, narenciyecilik, arıcılık, tavukçuluk gibi üretim çalışmalarında harcanmalı. Böylece zaman ve emeğin israf olmasının önüne geçilmiş olacak. Bu kooperatifin alım ve satım kolu, halkın bir tek yumurtasından tut da —tütün hariç— bir tek domatesine kadar satın almalı. Böylece biriken her çeşit ürünü muayyen günlerde kaza veya vilâyet merkezlerinde, her üretim kolu için kurulacak kooperatiflere devretmeli. Ayrıca halkın her türlü ihtiyacını ayağına getirip pazara gelip gitme külfetinden kurtarmalı. Böylece köylünün kazıklanmadan alış veriş yapabilmesi, ürünün ve emeğinin israf olmaması sağlanmış olacak. Bu iki.

Kaza veya vilâyet merkezlerinde her üretim kolu için kurulacak kooperatifler bütün Türkiye'de federasyonlar hâlinde birleşmeli. Bu federasyonlar yurdun gerekli yerlerinde kendi üretim kolları için gerekli fabrikalar kurulmasını, üreticiye zamanında ilâç ve malzemelerin ulaşmasını, yurt içi tüketimini ayarladıktan sonra yurt dışında pazarlar bulmasını, yabancıların ürünlerimize güvenini sağlamalı. Böylece fiyat istikrarı kendiliğinden sağlanmış olacağından, üretici, ürününün değer fiyatla satılacağından emin olacak. Dolayısıyla üreticinin ileriye güvenle bakması, üretme hevesinin artması sağlanmış olacak. Bu üç.

Bir ucu ile öbür ucu arasında 7 — 8 kilometre mesafe olan, tarihten öncesi barınakları andıran evlerde yaşayan halk, köy hududu içinde en uygun bir yere bir plân ve proje esasına dayanmak koşuluyla yavaş yavaş iskân edilmeli. (Meselâ bu iş 10 — 15 senede tamamlanmalı). Köyün şimdiki gibi dört köhne camiinde halkı uyushukluğa sevk eden dört gerici imam yerine, bir tek modern camii, halkın derdini kendi derdi sayan aydın fikirli bir tek imamı olmalı — (aydın fikirli imam yok ise fayda yerine zarar vereceğinden gerici imam tâyini asla yapmamalı) —. Şimdiki gibi iki köhne okul yerine bir tek modern okulu, öğretmenlerin barınacağı modern öğretmen evleri, bir kütüphanesi, bilhassa tarım

konularında filmler getiren hiç olmazsa haftada bir kere oynayan bir sinema salonu, modern bir kahvesi, bir helâsi, bir hamamı, bir elektrik santrali, bir postahanesi, bir Atatürk meydanı, bir yolcu otobüsü olmalı. Halka her fırsatta ders veren, zamanında beraberce çalışan bir tarım uzmanı, bir veterineri, bir doktoru, bir ebesi olmalı. Tarım ve hayvancılık konularında kurslar açılmalı, müsabakalar, konferanslar tertip edilmeli. Böylece halkın gözünde çiftçilik âdi bir mesele olmaktan çıkacak, köyde yaşamak cazip hâle gelecek ve şehirlinin yaşayışını kıskanmaması sağlanmış olacak. Bu dört.

Acaba köylünün I -UYGARCA ÇALIŞABİLMESİ. 2 — UYGARCA KAZANIP UYGARCA HARCAYABİLMESİ, 3 — İLERİYE GÜVENLE BAKABİLMESİ, 4 — UYGAR BİR TOPLULUK OLARAK YAŞIYABİLMESİ sorunları hayal ettiğim şekilde çözümlense — ki, ilim adamlarımız bunun kat kat mükemmelinin uygulanmasını sağlayabilirler — halk aradığı refaha ulaşamayacak mı? Benim kanıma göre —ilk alışma yılları hariç— aradığına değil, çok fazlasına kavuşacak. Ancak...

Plânlarım

Şimdi iyi kötü bir ev yapıp evlenmiş, bir yuvanın geçimini yüklenmiş durumdayım. Elimde bir dönüm arazi olmadığı hâlde, uygarca yaşama isteğim de sonsuz. Hayallerimin gerçekleşebilmesi için sosyalist bir hükümetin iş başına geçmesi lâzım geldiğine göre “Sabreden derviş muradına ermiş” diyerek kendimizi avutup yaşamak için geldiğimiz şu bir yudum hayatı boşuna mı harcayalım. Muhakkak bir şeyler yapıp daha iyiye doğru ilerlemeye çalışmak lâzım.

Önce, babamın arazisini şimdi ilk ben işleyeceğime göre, insanlık hızla ilerlettiği tekniğin kudretiyle uzayda dünya etrafını 88 dakikada dönerken bu kadar zaman içinde 8 adım çift sürdürdüm diye gururlanmayı bırakmalı. Önümüzdeki yıllarda tütün yetiştirebilir, gerçek değerine satabilirsek, ilk fırsatta 10 — 15 çiftçi birleşip bir traktör almalı, toprağın işlenmesini bu şekilde çözüme bağlarken, borç dert arıcılık yapmaya başlamalı. Bundan sonra bir nefes alıp borcu ödemeli. Radyo, bisiklet, gibi bir evin en uygar ihtiyaçlarını temin etmeli ve hemen arkasından kırılıp avkılıp 5 — 6 dönüm tarla almalı, halkın alay etmesine aldırış etmeden tavukçuluk yapmaya başlamalı diyorum.

Eğer önüme aşılması güç engeller çıkmaz da, bunları başarabilirsem, kendimi nispeten mutlu sayacak, şehirlinin yaşayışını kıskanma-

sındaki nedenlerin hiç olmazsa yüzde 25'ini öldürmüş olacağım.
(Yön Dergisi Sayı 63 Yıl: 2, 28 Şubat 1963)

ARICILIK BELGESİ:

FENNİ ARICILIK YAPACAK ŞAHSIN:	:	
ADI VE SOYADI	:	İbrahim Mersin
BABA ADI	:	Musa
OTURDUĞU YER	:	Portakallık köyü
ARICILIK YAPACAĞI KÖY ADI	:	Portakallık "
ESKİ TİP KOVAN ADEDİ	:	50 Adet
FENNİ KOVANI VARSA MEVCUDU	:	-
YAPACAĞI FENNİ KOVAN ADEDİ	:	50 Adet

Yukarıda kimliği yazılı ...Musa.....Oğlu...İbrahim....
Mersin..... teşkilatımız tarafından açılan arıcılık kurslarına iştirak etmiş,arıcılıkta muvaffak olmuş iyi bir arıcı olduğuna mübeyyin işbu belge tarafımızdan verildi.

21/3/1963
Hayri Senel
Ziraat Teknisyeni

İbrahim Mersin'in Arıcılık Belgesi.

İKİNCİ BÖLÜM

- ASKERLİK
- GÜNLÜKLER
- ŞİİRLERİ

Henüz 24 yaşındayken *Yön Dergisi*'ne, kendi yerel şivesi ile yazdığı bu uzun yazının sonundaki "Hayallerim ve Plânlarım" bölümünde İbrahim Mersin; kısa yaşamı boyunca kendisine hedef seçtiği idealleri için uğraşmış ve bu hayallerinin önemli bölümünü yerine getirmiştir.

Kardeşi Aziz Mersin ile Ağustos 2008 tarihinde yaptığımız söyleşide İbrahim Mersin'i hafızlıktan TİP Muğla İl Başkanlığına getiren süreci konuşurken "İbrahim Mersin nasıl sosyalist oldu" sorusunu kendisine sordum. Aziz Mersin şöyle cevap verdi: *"Ortaklar Öğretmen Okulunda okuyordum. Yaz tatilinde köye geldim. Okulda özellikle Türkçe öğretmeni Ömer Rıza'nın benim üzerimde etkisi büyüktü. Okulda kendi oluşturduğumuz grupla sürekli kitap okuyup günlük politika üzerine konuşurduk. Ben okuduğum için köye geldiğimde ailem ve ağabeyim beni toprakta çalıştırmazlardı. Bir sabah kalktım çift süren ağabeyimin yanına tarlaya gittim. O hem çalışıyor, hem de benimle sohbet ediyordu. Ben okuldan edindiğim yarım yamalak bilgilerle ağabeyime "biliyor musun din bizim toplumumuzu uyuşturuyor" dedim. Hafızlık yapan ağabeyimin büyük bir tepki göstererek beni azarlamasını bekliyordum. O sakın bir şekilde "ben de böyle düşünüyorum, din tüccarların eline kaldı, onu ülkenin gelişmesinin önünde engel durumuna getirdiler, ama bunları babamlara, çevreye nasıl anlatacağız, bilemiyorum" dedi. Çok şaşırmıştım. Sadece ilkokulu okumuş ve köyde imamlık yapıyordu, ama kafasında hep bunları tartışmış ve bir fikir oluşturmuştu.*

Bir yandan imamlık, bir yandan da Karabörtlen'de berber çıraqlığı yapan İbrahim Mersin, 28 Nisan 1959'da Hozat'a askerlik yapmaya gider.

İbrahim Mersin, Necati Yılmaz askerlik günlerinde.

Kolordu, Fırka, Alay, Tabur ve Bölük No	Duhul tarihi	Gıvəsi, çavuş, gedikli çavuş ve gedikli başçavuş muavini ve baş- çavuşluğa terfi ve emir Ta. ve N.	Gördüğü mü- cazalar ve hükme müte- aid ise hüküm a. ve N.	Kit'anın ne gış biriminde işah dam edildiği	Firarda ait vaktat	İmni takti ve müddetleri	Tehdirlere tarifi ve müddetleri	Terhis tarihi	Hissi tertibe be- raber götürüldüğü eya
3-En 60-AL Kavayah Birlik	26-Nisan 393	Alay kılavuz 14-Nisan 960 3 ay 571 Soylu emir Çavuşluğa terfi Alay-çavuş 85/4 maddesi Börsine terfi Kaptan emir Çavuşluğa terfi	85/4 maddesi Börsine terfi Kaptan emir Çavuşluğa terfi	Kavayah Çavuş	2-5-960 30 gün	4-Kasım 394	10 Nisan 36-11-2-867	393	393

Nüfus cüzdanında askerlik kayıtları.

Askerlikten önce ve askerlik boyunca tuttuğu günlüklerden yaşamını takip edelim. Bu günlükler oldukça uzun, bir kısmını bu bölüme koyduk...

GÜNLÜKLER

8 Nisan Çarşamba 1959

Bu gün Hoca Hanımdan İngilizce dersi almak için Karabörtlen'e gittim. Fakat yarın bayram olduğu için benimle meşgul olamadı bu gün çok kederliyim. Hayırlısı

9 Nisan Perşembe 1959

Bu gün cemaate İslam dininin temelini temizlik olduğunu, temizlikten maksat iyi kalpli olmak, fakirleri ve kadınları korumak olduğunu söyledim. Tabii üfürükçülüğün de yalan olduğunu...

11 Nisan Cumartesi 1959

Bu gün Halil İbrahim Hoca ile Zekiye Işık'ın düğününe gittik. Neşeli bir gece geçirmemize rağmen Hocanın bizde kalmayıp Karabörtlen'e gidişinin üzüntüsü içinde kaldım.

12 Nisan Pazar 1959

Bu gün Zekiye Işık'ın gelin alma merasimini seyrediyorum havada yağmur şüphesi olduğu için gelini alırken ata bindirdiler. Sevgilim de oradaydı.

15 Nisan Çarşamba 1959

Bu gün Hoca Hanıma İngilizce'den 5'nci dersi tercüme ettirdim. Ayrıca kardeşim Aziz'den Çankaya hudutları içinde 250 metre karelik bir arsa çıktığını bildiren taahhütlü bir mektup aldım.

16 Nisan Perşembe 1959

Bu gün Hoca Hanımdan bazı İngilizce kelimeleri tercüme yapmasını rica ettim. Allah uzun ömür versin o da bu isteğimi ret etmedi. Bu Hoca Hanım çok iyi kalpli bir kadın doğrusu.

17 Nisan Cuma 1959

Bu gün şubeden yol harçlığımı aldım. Aynı zamanda kardeşime çıkan arsanın sadece sahibinin menfaatinden başka bir şey olmayıp arsadaki yerin taşlık işe yaramaz bir yol olduğunu anladım.

20 Nisan Pazartesi 1959

Bu gün sabahleyin kalktığı zaman havaya hakim olan bulutların tamamen kaybolup gökyüzünün mavi ve berrak bir kubbe haline geldiğini gördüm. Hocam da bize geldi.

21 Nisan Salı 1959

Bu gün ablamın oradan okula geldim. Çocuklarla matematik üzerine çalıştık öğleden sonra tütüncülerle beraber hasbıhal ettik. Tabii sevgilimi de gördüm.

22 Nisan Çarşamba 1959

Bu gün Karabörtlen'de Hoca Hanımdan İngilizce dersi aldım. Portakallık mektebinde çocuklarla matematik üzerine çalıştık. Yarın yolculuk var.

23 Nisan Perşembe 1959

Bu gün hocalarla ve bizimkilerle vedalaşarak yola çıktım. Muğla'da arkadaşlarla buluştuk. Birlikte sinemaya gittik. Neşesiz bir gündü.

24 Nisan Cuma 1959

Bu gün saat 3'de Muğla'dan hareket ettim. Aydın'da Zafer sinemasında "Büyük İskender" filmini seyrettim.

25 Nisan Cumartesi 1959

Bu gün kardeşim Aziz ile Ortaklar'da "Evlatlarımla Katili" filmini seyrettik. Öğleden sonra bir İngiliz turist ile tanıştık. Çok hoş bir çocuktu. Kendisine İngilizce birkaç cümle söyledim.

26 Nisan Pazar 1959

Bu gün kardeşim Aziz ile Aydın'a geldik. Treni bekledim. Fakat çok kalabalık olduğu için yarın gitmek üzere Aydın'da bir gün daha kaldım.

27 Nisan Pazartesi 1959

Bu gün Aydın'dan 11.30'da tren ile hareket ettim. Yolda 39'lu arkadaşlarla türkü söyleyerek gidiyoruz. Aynı zamanda Ali Akoğlu isminde Zonguldak'lı bir arkadaşla tanıştım.

26 Nisan 1959'da Hozat- Tunceli 3. Jan. Er. Ok. Alayında askerliğe başlar. İbrahim Mersin, askerden önce başladığı günlük tutma alışkanlığını fırsat buldukça askerlikte de devam etmiştir.

21 Haziran 1959

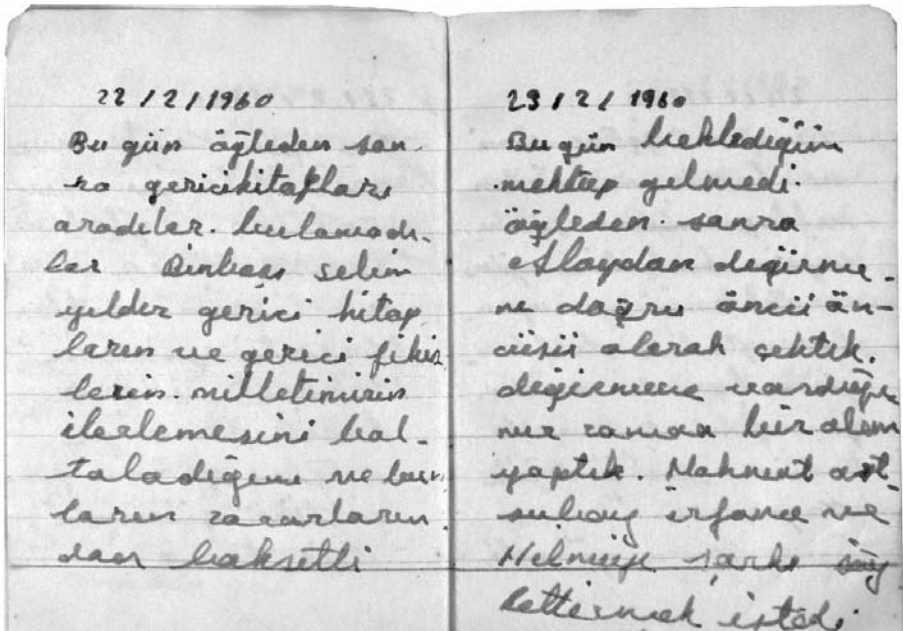
Bu gün sabahleyin duvarın çürük olması yüzünden kafama bir taş düştü. Hava güzel rahatsız rahatsız berber hanede çalıştım.

22 Haziran 1959

Bu gün yaramdan rahatsız olmam ve pansuman yaptırmak mecburiyetinde olduğum için nöbetçi çavuş Memduh'un sayesinde istirahat almadan eğitime çıkmadım. Hava güzel.

31 Haziran 1959

Bu gün sebebini bilmediğim bir olay nedeniyle Niyazi çavuştan bir demir yedim. Kendisine yavaş vurmasını rica ettiğim halde avucumun içine inen demir hatırı sayılanlardandı.

20 Şubat 1960

Bu gün birliğimizin 10'uncu mangası ile acemi teftişine çıktım. Bütün salak adamları benim mangama vermişler. Teftişte zaten teftişe benze-miyordu. Bu arada bana da soru soruyorlardı. Cevaplandırıdım. Hava bulutlu yer çamur...

22 Şubat 1960

Bu gün öğleden sonra gerici kitapları aradılar, bulamadılar. Binbaşı Selim Yıldız gerici kitapların ve gerici fikirlerin milletimizin ilerlemesini bal-taladığından ve bunların zararlarından bahsetti.

25 Şubat 1960

Bu gün 4 saat meslek dersimiz vardı. Ders hocamız gelmedi. Öğle-den sonra alay sinemasında "Fosforlu Cevriye" filmi seyrettim. Muaz-zam bir filmdi. Havalarda bulutlu. Biz sinemadayken dolu yağdı.

26 Şubat 1960

Bu gün Elazığ yolunda eğitim yaptık. Akşamüstü ders. Hava bulutlu. Eniştem Sami'ye bir mektup yazdım.

27 Şubat 1960

Bu gün Ramazan hazırlıkları yapmak için Hozat'a gittik. Hava yağmurlu ve bulutlu. Akşam ilk teravih namazını kıldık. İmamımız Mustafa Yılmaz.

28 Şubat 1960

Bu gün tatil. 5 cüz Kuran okudum. Havada kar var.

29 Şubat 1960

Bu gün eğitime çıkmadık. Kar temizledik. Mektubum yok. Akşam te-ravihi ben kıldırıdım.

...

7 Mart 1960

Bu gün eğitime çıkmadık. Akşam bölükte toplandık. Micheal Bor-nav'dan bir mektup aldım.

11 Mart 1960

Bu gün binbaşidan bir araba dayak yedim. Bütün bölüğün öfkesini

benden aldı. Suçum künye boynumda biraz yamuk duruyormuş. Suçsuz olduğum için bu hareketini ömrüm boyunca unutmayaacağım.

...

20 Mart 1960

Bu gün temizlikle meşgul oldum. Çünkü yarın imtihanlarımız başlayacak. Biraz heyecanlıyım.

21 Mart 1960

İmtihanlarımız başladı. 3 dersi bitirdik. Zannımca iyi not aldım. Ama bilmiyorum. Hayırlısı. Hava güneşli.

28 Mart 1960

11 aydan beri edindiğim tecrübe mukaddes denilen bu asker ocağında maalesef hak ve adaletin değil torpilin hüküm sürdüğünü göstermiştir. Ne acı bir şey, Askerlikte hiç hevesim kalmadı. Şayet ordu muzun idaresi Binbaşı Nuri Ertanoğlu ve asteğmen (ismini bilmiyorum) gibilerin elinde ise milletimizin mahvolması kaçınılmaz bir gerçek olacaktır. Ama bu kötü kimselere galebe çalabilecek iyi kimselerin mevcut olduğuna inanıyorum. Allah iyi niyetimi bilir.

29 Mart 1960

Bu gün Ramazan Bayramını bütün Egeli arkadaşlarla kutladık. Hava bulutlu.

2 Nisan 1960

Bu gün günlerden beri devam eden hastalığım biraz iyileşti. Ama gene de tam değil.

11 Nisan 1960

Bu gün 39-2 tertip kura çekti. Yine Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya gidecekler. Hava güzel, ben iki acemi ile öğleye kadar devriye gezdim.

14 Nisan 1960 günü imtihanları vererek çavuşluğa terfi eder.

27 Mayıs 1960 olayları olduğunda İbrahim Mersin askerlikten izinli olarak köyündedir ve 27 Mayıs'ı köyünde karşılar.

27 Mayıs 1960

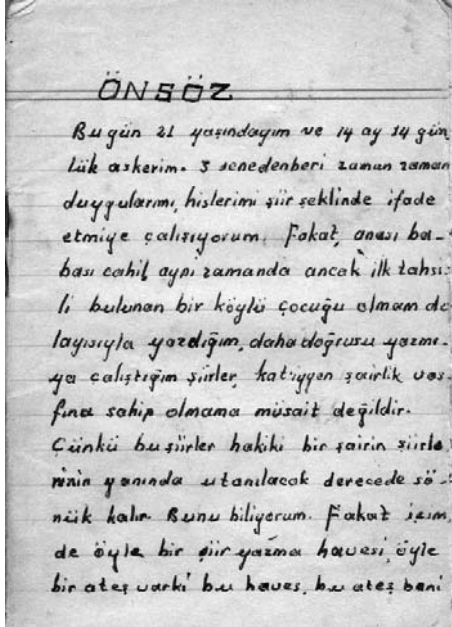
Bu gün Menderes kabinesinin idare sisteminin artık millet için büyük bir tehlike olduğunu kabul eden ordumuz Orgeneral Cemal Gürsel'in kumandanlığında Menderes hükümetini kökünden kazıyarak idareyi biz-zat eline almıştır. Bu havadisi duyduğum an ömrümün en sevinçli ve en heyecanlı zamanını yaşadım.

28 Mayıs 1960

Bu gün Milli Birlik Komitesinin millet uğruna giriştiği bu faaliyet ve muvaffakiyeti bütün dünya tarafından hayret ve takdirle karşılanmış.

Millet aylardan ve yıllardan beri devam eden hürriyetsizlikten ve ada-letsizlikten kurtulduğu için kurtarıcı orduya ve bunun kumandanına sevgi ve hürmet hisleriyle bağlı olduğunu ve meşrutiyeti ancak şanlı ordumuzla kazanabileceğine inandıklarını hareketleriyle ve çektikleri telgraflarla ifade etmişler. Memleket bir bayram havası içindedir. Birkaç menfaatperest müstesna.

Yeni hükümetin kurulduğu akşam radyodan ilan edilmiştir. Yeni ka-binenin tamamı general ve profesörlerden müteşekkildir.

İbrahim Mersin'in günlüğünden.

10-7-1960

Bu gün 21 yaşımdayım ve 14 ay 14 günlük askerim. 3 seneden beri zaman zaman duygularımı ifade etmeye çalışıyorum. Fakat anası babası cahil aynı zamanda ancak ilk tahsili bulunan bir köylü çocuğu olmam dolayısıyla yazdığım, daha doğrusu yazmaya çalıştığım şiirler katıyen şairlik vasfına sahip olmama müsait değildir. Çünkü bu şiirler hakiki bir şairin şiirlerinin yanında utanılacak derecede sönük kalır. Bunu biliyorum. Fakat içimde öyle bir şiir yazma hevesi, öyle bir ateş var ki, bu heves bu ateş beni ister istemez beyaz kağıdın üzerine şiir diye bir şeyler karalamaya mecbur ediyor. Şimdiye kadar yazdığım şiirleri (Kendi Şiirlerim) adı altında bu deftere geçiriyorum. Bu yazıları yazmaktan maksadım bu şiir denemeyecek yazılarımla övünmek değil, hatıranın iyisi veya kötüsü olamayacağını kabul ettiğim için ileride (sağ olursam) yaşımın ilerlediği zamanlar bu sayfaları karıştırmak suretiyle 20 yaş gençliğimi tekrar yaşamak içindir. Kimbilir hayat bu, belki bu yazılar ileride sağ olursam evlatlarım da okuyacak, babalarının gençlik durumunu tetkik etmek imkânını bulacaklardır. Kimbilir belki de hiçbir muradıma ermeden bu rüya dünyasından ebedi dünyaya göç edeceğim. Artık orasının ne olacağını mukadderat tayin etmiş. Daha doğrusu büyük Allah alnıma yazmıştır bile. Fakat ben habersizim. Ve sağ oldukça ölümü hayat içinde düşünerek cemiyet içinde çalışkan ve medeni bir fert olarak kendimi göstermeye çalışacağım. Çünkü milletimizin, dünya milletleri arasında modern bir millet olabilmesi için fertlerin çalışmaları hem de çok çalışmaları lâzımdır.

Tanrı yardımcımız olsun.

1. cüs İbrahim Mersin

10-7-1960 Pazar

KENDİ ŞİİRLERİM

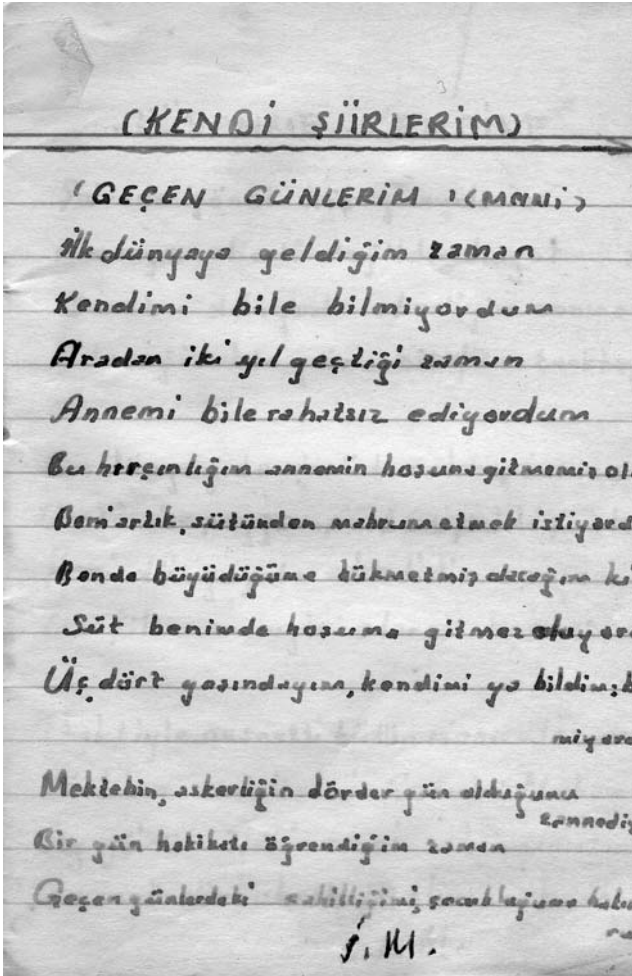
GEÇEN GÜNLERİM

Mani

İlk dünyaya geldiğim zaman
Kendimi bile bilmiyordum
Aradan iki yıl geçtiği zaman

Annemi bile rahatsız ediyordum
 Bu hırçınlığım annemin hoşuna gitmemiş olacak ki
 Beni artık sütünden mahrum etmek istiyordu
 Ben de büyüdüğüme hükmetmiş olacağım ki
 Süt benim de hoşuma gitmez oluyordu
 Üç dört yaşındayım, kendimi ya bildim ya biliyorum
 Mektebin, askerliğin dörder gün olduğunu zannediyordum
 Bir gün hakikati öğrendiğim zaman
 Geçen günlerdeki cahilliğimi, çocukluğuma veriyordum

i.M.

İbrahim Mersin'in defterinde "Geçen Günlerim".

GÜVENME KENDİNE

*Şairane gönül hiç gururlanma
Kimseye ebedî değil hayat
Ben bu dünyada ebediyim sanma
Edeceğiz bir gün bizde terki hayat*

*Bu dünyayı da şimdi kurulmuş sanma
Geçti nice peygamberler nice padişahlar
Fani dünyayı da ebedî sanma
İsrafilin suruyla olacak berbat*

*Vaktiyle neşretti bütün nas aleme
Hakkın emirlerini Resul-u Muhammed
Ey gönül ilahî emri sakın unutma
Huzuru muhakemede olursun bedbaht*

İ.M.

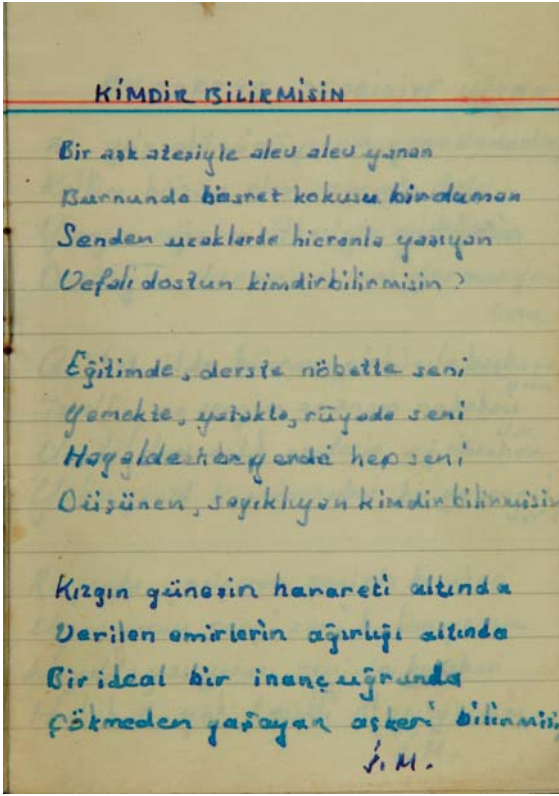
KİMDİR, BİLİR MİSİN

*Bu aşk ateşiyle alev alev yanan
Burnunda hasret kokusu bir duman
Senden uzaklarda hicranla yaşayan
Vefalı dostun kimdir bilir misin?*

*Eğitimde, derste, nöbette seni
Yemekte, yatakta, rüyada seni
Hayalde her yerde hep seni
Düşünen sayıklayan kimdir bilir misin?*

*Kızgın güneşin harareti altında
Verilen emirlerin ağırlığı altında
Bir ideal bir inanç uğrunda
Çökmeden yaşayan askeri bilir misin?*

İ.M.

İbrahim Mersin'in defterinde "Kimdir, Bilir misin?"

GURBETTE SEVGİLİYE HİTAP

Bu gün düşünüyorum yine derinden
 Kalbim hüzün, elem ve acıyla dolu
 Yanıyor ciğerim ateşiyle gurbetin
 Dertliyim, durmaz ararım derman yolunu

Gurbet ilde, hüznüm elemim ile baş başayım
 Ne bir tesellim ne sevgim, ne anam, ne babam var
 Unutuldum artık neredesin Aynimahım*
 Yoksa gönül köprüsünden bir geçen mi var?

* Aynimah Balcı; İbrahim Mersin' in 27 Nisan 1962'de evlendiği eşidir.

*Rüyamda geziyorum seninle beraber
Uyanıyorum sevgi, seni bulamıyorum
Hayalde yaşıyorum seninle beraber
Hakikatin yok teselli alamıyorum.*

İ.M.

KALBİNDE KİM VAR

*Senden uzaklarda hasretini çekerken
Hiç düşünür müsün beni Aynimahım
Geçen günlerin hayalleriyle yaşarken
Hiç hatırlar mısın beni Aynimahım*

*Belki sana, çok uzaklardayım senden
Çünkü sen vefalı mısın bilmiyorum
Kalbimdeki hayalini okşarken ben
Senin kalbindeki kimdir bilmiyorum*

*Gözlerimiz ant içmişti ayrılırken
Demiştik mevsimimiz ilk bahar bizim
Ben hala ilk baharda yaşarken
Yoksa sen sonbaharda mısın sevgilim.*

İ.M.

SANA İNANARAK GİDİYORUM

*Gönlüm huzur, kalbim neşe içinde
Aşk şarabının sarhoşluğu içinde
Verdiğin sözün saadeti içinde
Sana inanarak gidiyorum sevgilim*

*Çektiğin hasretin acısı içinde
Vazifemi bitirmenin gururu içinde*

*Sana kavuşmanın sevinci içinde
On altı ay sonra döneceğim sevgilim.*

İ.M.

KALBİMİ ÇALAN

*Çocuk ruhum sevda nedir bilmezken
Gönül kapımı ilk açan sendin
Kalbim daha hayale hissizken
Masum kalbimi ilk çalan sendin*

PERİŞAN OLDUM

*Mahv-ü perişan oldum senin aşkınla
Sen ey sevdiceğim ey ruhişanım
Elâ gözlerinle kalem kaşlarınla
Mesti harap ettin beni civanım*

BAHAR GELDİ

*Bahar geldi artık neşelendi dağlar
Neşelenin dağlar sizin hakkınız var
Geldi dört mevsimin sultanı ilkbahar
Neşelenin dağlar sizin hakkınız var*

İbrahim Mersin; Hozat'ta askerlik yaparken, özellikle Ortaklar Öğretmen Okulunda okuyan kardeşi Aziz Mersin ile çok sık mektuplaşmıştır. Bu mektuplarda sürekli kardeşinden İngilizce ve Orta Okul ders kitapları istemektedir. Kardeşi ile olan ilişkileri mektupların içeriğine bakıldığında son derece saygılı ve içtendir. Gerek ailesi, gerekse yakın çevresi ile ilgili sürekli haber istediği anlaşılmaktadır.

Aziz Mersin'in izniyle, ağabeyi İbrahim Mersin'e yolladığı bazı mektuplardan bölümlere değinmenin yararlı olacağını düşünüyoruz.

Bu mektuplar, 3. Jandarma Alayı 3. Tabur 11. Bölük Hozat adresine postalanmış mektuplardır.

26.12.1959

Kıymetli Ağabeyim,

Göndermiş olduğunuz mektubu aldım. Yalnız bir istediğinizi yerine getiremediğim için üzülüyorum. Çünkü burada iki kişi İngilizce'den anlıyor. Ancak sizin gönderdiğiniz mektubu lügat yardımıyla düzeltebiliyorlar. Bir tane iyi bilen ve fevkalade yazan var, o da stajda...

Aziz Mersin

20.2. 1960

Ağabeyim,

Mektubunuzu bir ay kadar geç bıraktığım için çok müteessirim. Bunun için sizden nasıl özür dileyeceğimi bilemiyorum.

Göndereceğim kitaplara gelince elimde Öğretmen Okulu kitabı olarak 3. sınıf Coğrafya ve Yurttaşlık kitabı vardı. Fakat onları size yolladığımız yiyecek kolisinden sonra bana ulaştığı için koli içine koyamadım. Ama babama sıkıca tembih ettim. İnşallah gönderirler. Tarih kitabına gelince burada yok.

O kız için annem bir kere söylemiş. Fakat katî bir cevap yok. Zaten anam “kızı başkasına vermeyin” demiş. Onlarda kimseye vermeyeceklerini söylemişler.

Ağabeyim, bu sene izin çıkarsa mutlaka gel.

Selamlar.

Aziz Mersin

No: 339 Sınıf 4/B

1.10.1960

Kıymetli Ağabeyim,

Ağabeyim, size yaz tatilinde ne kadar yalancı çıktığımı biliyorum. Hani kitapları gelecek hafta gönderirim demiştim. Şuna güvenerek demiştim; postacının çocuğu ikmal imtihanını verecek ve kazanırsa 2. sınıf kitaplarından sizin istediklerinizi verecekti. Fakat o sınıfta kaldı. Bende param suyunu çektiği için alamadım

Aziz Mersin

Öğretmen Okulu 5/A

6.11.1960

Kıymetli ağabeyim,

Göndermiş olduğunuz mektubu alalı bir hafta olduğu halde cevabımı yeni yazabiliyorum. Çünkü gönderdiğiniz matematik problemini çözemedim. İngilizce mektubunuzu tercüme ettirip, yanırlarınızı mektup üzerinde düzelttirdim. Sonuçta problemi şöyle hallettim:

Tam mektubumu bitirirken Matematik öğretmeni Mehmet Kahvecioğlu geldi. Çözüm yolunun doğru olduğunu söyledi. Başka türlü de yapılabiliyor. Ama siz Cebir okumadığınız için o yolla yapamazsınız.

Selamlar,

Aziz Mersin

10.12.1960

Sevgili ağabeyim,

Mektubunuzu aldım. Çok sevindim.

Sizde duymuşsunuzdur; İskenderun'da Atatürk'ün büstüne yapılan tecavüzü. Bu tecavüzü protesto maksadıyla okulumuz, Ortaklar ve Germencik'te sessiz yürüyüş yaptı. Zannımıza göre (zannımıza göre diyorum çünkü henüz adları ve kime mensup oldukları açıklanmadı) bunu yapanlar yobazlar. Biraz daha açayım yobazlıktan kastımı: Hani şu kara sakallı, dini silah olarak kullanan, bocayım diye geçinen yobazlar. Hani balkın dini inancından istifade ederek geçinenler. Hani şapkayı giymeyip, saçını tarayana kafir diyenler. Hani işine gelen şeyi "bayır" menfaatine uymayanı "günah" ilan edenler. Hani yeniliğin düşmanı cebaletin dostu olanlar. Hani din adamı gibi görünerek bin bir türlü sefahat alemine dalanlar. Medeni milletlerden geri kalmamıza sebep olanlar. Hani milli birliğimizi bozup ayrı şeriat devleti kurmak için çalışanlar. Hani Nurculuğu bir meslek haline getirenler. Tükenmez bunların meziyeti saymakla. İşte bunu yapanları ordu subayları biliyormuş diyorlar. Acaba bu hakikat midir? Böyle bir şey biliyorsanız lütfen söyleyin.

Selamlar

Aziz Mersin

5/A Ortaklar-Aydın

31.12.1960

Kıymetli ağabeyim;

Mektubumun cevabını alamadan yazıyorum bu mektubu. Maksat hem yeni yılınızı tebrik etmek hem de 22. yaş gününüzü kutlamak. Her an biraz daha olgunlaşıyor, biraz daha memlekete ve millete yararlı bir insan olarak yetişiyorsunuz.

Şimdilik elveda.

Aziz Mersin

5/A Ortaklar-Aydın

İbrahim Mersin'in askerliği rahat geçmez. Bütün boş vakitlerinde kitap okuyan, ders çalışan, İngilizce öğrenmeye gayret sarf eden birisi olarak sürekli gözetim altındadır. Haksız uygulamalara dayanamaz. Haksız yere dayak atılmasına karşı çıkar. Bu uygulamaları daha üst rütbeli subaylara iletir, çavuşluğa geçiş için imtihanlar yapılmaktadır. İmtihan salonuna erken girer. Tahtaya İngilizce "my name is İbrahim Mersin" yazar. Bu yüzden de başı belaya girer. Amire hakaretten ve itaatsizlikten dört arkadaşıyla birlikte 7 Mart 1961'de Askeri Mahkemede yargılanır.

İbrahim Mersin'in askerlik arkadaşı Necati Yılmaz ile Aydın- Nazilli Beyerli köyünde yaptığımız görüşmede askerlik günlerini şöyle anlatıyor:

"Biz İbrahim ile beraber Hozat'ta, jandarmada birlikte askerlik yaptık. O zamanlar jandarmada askerlik 30 aydı. Acemi birliği dışında 27 ay birlikteydik. 90 günlük çavuş kursuna 61 er katılmıştı. İbrahim Mersin dışında herkes bu kurslarda notlar alırdı. O sadece dinlerdi. Sınavlarda İbrahim birinci oldu. Biz eğitim birliğinde eğitim çavuşuyduk. İbrahim erleri dövmez, kötü söz söylemez, onlara eziyet etmezdi. "Ben altımı ezmem, sorumluluklarımı yerine getirir, üstüme de kendimi ezdirmem" derdi. Haksızlığa uğradığı zaman hakkını sonuna kadar savunurdu. Onun acemi birliğindeki erleri "rütbeliler İbrahim çavuş gibi olsun, 30 ay değil, 30 yıl askerlik yapalım" derlerdi.

Ramazan aylarında oruç tutardık. İbrahim teravih namazını kıldırırdı. Bir gün İbrahim ile sinemaya gittik. Sinema girişinde, İbrahim baklı olduğu bir konuda bir astsubayla takıştı. Kendini ezdirmemi, söyleyeceğini söyledi. Bu olaydan sonra astsubaylar İbrahim'e taktılar. Onunla uğraşmaya başladılar. İbrahim'i çok seven tabur komutanı Yarbay Hulki Çağlar ve bölük komutanı Binbaşı Orban Güler, İbrahim'e sahip çıktılar. Onu karargâh bölüğüne aldılar. Zaten terbisimize 3-4 ay kalmıştı. 20 gün disiplin cezası aldı. Bizden de 20 gün sonra terbis oldu.

Terbisten sonra iki defa bizim köye geldi, yanıma uğradı. İlk geldiğinde dışarıdan lise imtihanlarına girdiğini söyledi. Bir daha onu hiç görmedim. Öldüğünü sizlerden öğreniyorum. Allah gani gani rahmet eylesin. Mütbiş bir insandı.

Sivilde görevi İngilizce öğretmenliği olan bir asteğmenden İngilizce dersleri alıyordu. Bir sandık dolusu kitabı vardı. Çok üzüldüm ölümüne.”

T.C

3'NCÜ J. ER OKUL ALAY KUMANDANLIĞI

ADLÎ AMİRLİĞİ

ESAS NO: 961/48

İDDİA NO . 961/8

Hozat 7 Mart 1961

(İDDİANAME)

SUÇ : Amire hörmetsizlik, hakaret ve itaatsizlik

SUÇ TARİHİ : 5/ Ocak / 1961

MAZNUN : 1- Aslen Kırklareli- Babaeski kazası Kuzluçardağı köyünden olup Halen Okul Alayı 11'nci Eğitim Birlikten Mehmet oğlu Şaziye'den Doğma 1939 doğumlu Çvş. Mumin Mutlu,

2- Aslen Kayseri-Develi kazası, Aşağı Güney maballesinden olup Okul Alayı 11'nci Eğitim Birlikten Mevlüt oğlu Döne'den doğma 1939 doğum Çvş. Abdülkadir Bakır,

3- Aslen Erzincan-Refahiye kazası Alt köyünden olup balen Okul Alayı 11'nci Eğitim Birlikten Dursun oğlu Havva'dan doğma 1939 doğumlu Çvş. Kasım Bahçeci,

4-Aslen Erzincan-Refahiye kazası, Alt köyünden olup balen Okul Alayı 11'nci Eğitim Birlikten Şevki oğlu Şaziment'ten doğma 1939 doğumlu Çvş. Hasan Koç,

5-Aslen Muğla- Ula kazası Portakallı köyünden olup, balen Okul Alayı 11'nci Eğitim Birlikten Musa oğlu Nafize'den doğma 1939 doğumlu Çvş. İbrahim Mersin

DURUŞMA TARİHİ : 22/ Mart / 1961

HAKKINDA TATBİKİ İSTENEN KANUN MADDESİ: As.C.K nun 82,85 ve 86. maddeleri

Âmire hürmetsizlik, bakaret ve itaatsızlık suçlarından maznun Mümin Mutlu, Abdülkadir Bakır, Kasım Bahçeci, Hasan Koç ve İbrahim Mersin'in bu suçlarından dolayı tanzim edilen tabkikat evrakını inceledim.

Maznunlar vermiş oldukları ifadelerinde; Maznunlardan İbrahim Mersin Ast. Sb. Ahmet Öksüz'e küfür ederek bakaret ettiğini ifadesinde beyan etmiş olup diğer dört maznunda suçlarını inkâr etmektedirler.

Dosyanın tatbikinde ise Alay Nöbetçi Sb. Tğm. Birtan Subaşı koğuşa gitğinde vermiş olduğu emre hörmetsizlik ve itaatsızlık etmiş oldukları anlaşılmıştır.

Bu hale nazaran Maznun Mümin Mutlu, Abdülkadir Bakır, Kasım Bahçeci, Hasan Koç ve İbrahim Mersin'in Âmirine hörmetsizlik, bakaret ve itaatsızlık suçlarını işlemiş olduklarından eylemine uyan As.C.K.nun 82,85 ve 86'ncı maddeleri gereğince tecziyeleri talep ve iddia olunur. 7/Mart/1961

NACİ ERPUYAN

J. KD. YZB

ADLİ SUBAY

CELÂL ERK

P. ALBAY, 3'NCÜ J. ER OKUL ALAY K.

ADLİ ÂMİR

...

Kıtası : 3. Jandarma Er Ok. Al.111 Tb.11'nci eğitim birliği

Adı Soyadı baba adı : Musa oğlu İbrahim Mersin

Memleketi : Ula- Muğla

Doğumu : 1939

Dubulü : 26/4/ 1959

Rutbesi : Çavuş

Kumandanlık Makamına

Dileğimdir,

Bu mukaddes vazifemi yaparken ilk asker oluşumda verdiğim yemini her zaman hatırlayarak daima titiz davranmama ve amirlerimin takdirlerini kazanabilmek için, milletime hakiki bir hizmette bulunabildiğimi ispat edebilmek için amir ve üstlerime, ast ve maiyetlerime karşı daima kanun, nizam, talimat çerçevesi dâhilinde fiili hizmette bulunmama rağmen takdir etmek cömertliğinden uzak olan birliğimizin bazı astsubayları tarafından zaman zaman bir amir ve üstten beklenmeyen haka-

ret ve tacizlere maruz kalıyorum. Hakkımı aramak için kanunî hakkım olan şikâyet ve müracaatımı yaptığım zamanda, dövüldüğümü sövüldüğümü ispat edemeyeceğim kapalı bir odaya çağırarak ismini dahi bilmediğim, Alayımızın muhtelif birliklerinden 5-10 astsubaylar tarafından dövülüp sövülüyorum. Her gittiğim yerde Alayımızın neresinde olursa olsun, astlarıyla haksız yere uğraşmak mevzuunda birbirleriyle son derece tutkun olduklarını her hareketleriyle gösteren ve ispat eden astsubaylar olur olmaz şeylerden bahane bularak beni vazifemden soğutacak kadar fena ve bir askere yakışmayacak muamelede bulunmaktadır. Bu durumda hayati tehlike altında olmamdan dolayı vazifeme karşı olan bağlılığım sarsılıp maneviyatım gittikçe bozulmakta olduğundan, geri kalan 3-4 aylık bu kutsi vazifemi isteyerek yapabilme imkânı bulabilmek için Alayımın değiştirilmesini veya gereğinin yapılmasını arz ve istida ederim

14/6/1961

Dilekçe Sahibi: Çvş. İbrahim Mersin

11'nci Eğitim Birliği

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

- EVLİLİK
- TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
- YAZILARI

Askerliğini 4 Kasım 1961’de tamamlayan İbrahim Mersin, yıllardır âşık olduğu, uğruna onlarca şiir yazdığı Aynimah Hanım ile 27 Nisan 1962’de evlenir. (Evlilik tarihinin ay ve günü İbrahim Mersin’in hayata gözlerini yumduğu tarihtir.)

İbrahim Mersin’in eşi Aynimah Hanımın ailesi, Ula Portakallık köyündendir (bugünkü Elmalı köyü). Aile bu bölgede Balcızadeler olarak tanınmaktadır. Aynimah Mersin’in babasının amcası, Alim Balcızade Hüseyin Efendi, Karabörtlen köyünün kurucusudur. Hüseyin Efendi (1854-1941) medrese eğitimi almış ve 1876 yılında Karabörtlen köyünü kurarak burada medrese açmıştır. 350 talebeye Arapça ve fen dersleri vermiştir. Aynimah Mersin’in babasının amcası Kuva-yı Milliye Gökova sorumluluğu üstlenmiş ve Milli Mücadelede önemli işler yapmıştır. Varlıklı ve çevrede sözü geçen bir ailedir. Aynimah Mersin’in babası Balcızade İbrahim Efendi, Demokrat Parti ve devamında Adalet Partisine destek olmuştur. Bu nedenle de kızları Aynimah’ın hafız ve sosyalist olan İbrahim Mersin ile evliliğine sıcak bakmazlar.

İbrahim Mersin’in Türkiye İşçi Partisi için köy köy, kasaba kasaba gezmesini onaylamazlar. Sık sık kızları Aynimah Mersin’e “yanımızda varlık içinde yaşayabilirsin, ne zaman istersen çocuklarını al gel” derler.

Bu konuyu Aynimah Mersin ile konuştuğumuzda, “*çok yoksulluk çektik İbrahim ile. Günlerce 7 km uzaktaki tarlaya kucağımdaki çocuk ile yaya olarak gidip geldim. Ama bir tek gün bile kendi anama babama durumumuzdan yakınmadım. Hiçbir yakınıma da şikâyetle bulunmadım*” diye anlattı.

Gökova bölgesinde Amerikalı arkeologlar Kaunus uygarlığı kazıları yapmaktadırlar. İbrahim Mersin, askerlik döneminde öğrendiği İngilizcesi ile iki buçuk ay, kazı ekibine tercümanlık yapar. Kendi deyimiyle “en mutlu günleridir.” Bu dönem sonrası kaleme aldığı bir yazı ile Kaunus’un tarihçesini yazar.

KARYA ŞEHİRLERİNDEN KAUNUS'UN TARİHİ

KURULUŞU

Köyceğiz çevresinde ilk yerleşimlerin M.Ö. 3000 yıllarında olduğu yapılan kazılar sonucu çıkan belgelerden anlaşılmış bulunmaktadır. İlkçağın en eski şehirlerinden birisi bugünkü Dalyan Köyü yakınlarında kurulmuş Kaunos, diğeri ise Güney Dalaman'da kurulan Kalynda'dır. Köyceğiz gölünün güneyinde bulunan Ölmez dağı eteklerinde irili ufaklı birçok şehirler kurulmuş ve bunlardan doğal olanaklara en çok sahip olan Kaunos zamanla Kayranın güneyinde önemli bir liman ve yerleşme merkezi durumu kazanmıştır. İlkçağ tarihçilerinden ünlü Heredot, Kaunusluların Kayra dilinden başka dil konuştuklarını belirterek bu kentin Kayralılar tarafından değil dışarıdan gelen bir başka kavim tarafından kurulmuş olabileceği kanısında bulunmaktadır. Fakat yine İlkçağ tarihçilerinden Strabon; "Karlar ile Kaunuslular aynı dili konuşmaktadırlar" demektedir, kentin Kayralılar tarafından kurulduğu kanısına varmaktadır. Bütün bu ayrı ayrı tarihçi görüşleri kentin kesin olarak kimin tarafından kurulduğunun kanıtlanamadığını gösteriyor. Son yıllarda yapılan kazılarda buranın ilk olarak Giritliler tarafından kurulmuş olabileceği kanaatini kuvvetlendirmektedir.

Mitolojiye (Yunanca; Tanrıbilmi) göre Kaunos kentini Bybilisin ikiz kardeşi MİLETOS'un oğlu, kız kardeşini sevdiği için babasından kaçıp kendi adını taşıyan bu kenti kurmuştur.

EGEMENLİK

M.Ö. 4. yüzyıla kadar Kaunosun Kayralıların egemenliğinde bulunduğu ancak, Büyük İskender'in Asya'yı fethi sırasında burasını da fethederek egemenliği altına aldığı kazılarda çıkan İskender adına kestirilmiş sikkelerden (paralardan) anlaşıyor. Ama İskender'den önce de Persler tarafından dolaylı bir egemenlik kurulmuş olması kanaati de tarihçiler tarafından ileri sürülmektedir. İskender'den sonra Romalılar daha sonra da Bizanslıların egemenliği altına girmiştir kent. Romalılar zamanında ormanların evvelden beri tahrip edilmesi yüzünden yağışlar azalmış ve bunun sonunda toprak verimini azaltmıştır. Ayrıca bazı çukur yerlerde devamlı birikinti halinde kalan pis sular sıtma gibi hastalıklara sebep

olmuş ve bunun sonucu olarak da nüfus gittikçe azalmış ve Kaunus eski önemini kaybetmiştir. Bizanslılar bataklıkları kurutarak, ticaret ve inşaat faaliyetlerine girişerek kente eski şaşallığını kazandırmayı başaramamışlarsa da bu zamanda Kaunus limanı kumlarla dolmuş ticaret ve ulaşım hayatının gerilemesi sonucu Kaunus tekrar fakirleşmiş ve gerilemiştir.

EKONOMİK DURUM

Ölmez dağı eteklerinde birçok zirai faaliyetlerle ilgili terasların bulunması ziraat işlerinin önemli bir geçim kaynağı olduğunu, kentin bir limanı bulunuşu da ticaret ve taşıma işlerinin çok önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca şimdi de olduğu gibi balıkçılık işinin kent sakinleri ve yönetimi için önemli bir gelir kaynağı olduğu, aynı zamanda bu balıkların Roma'ya kadar ihraç edildiği kazılarda ele geçirilen belgelerden anlaşıyor. Kaunusun nüfusu bilhassa M.Ö 4 yüzyıllarda hızla artmış ve artan nüfusu beslemek için halk ormanları tahrip edip ekip biçmeye başlamıştır. 1952 yılında yapılan bir kazıda ele geçirilen bir kitabede, kentin uğradığı bir felaket dolayısıyla yardımda bulunan kentlerin isimleri yazılmaktadır.

KAUNUSTA UYGARLIK

Tarihi basamak itibarıyla Kaunusta İlkçağın bütün parlak uygarlıklarının izine rastlanıyor. Kazılarda çıkan sanat eserleri, bu kentte Girit, Kayra, Helenistik Roma ve Bizans uygarlıklarının üst üste bulunduğunu gösteriyor. Kentin ortasında büyük bir tiyatro meydanı, yakınında İmbros ve Sasanda adını taşıyan kaleler, şehir suru, hamam, mabed, su kemerleri, sağlam bir liman, Romalıların olduğu sanılan kabartmalar ve meşhur Kaya mezarları ve birçok sanat eserlerinin bulunuşu kentin İlkçağ boyunca sahip olduğu uygarlığın derecesi hakkında bize hayranlık dolu bilgi vermektedir. Kaunustan getirilen ilçe merkezindeki Aslan Heykeli gerçek bir aslanmış duygusunu verecek kadar sanaatkarhane yapılmıştır. Halen devamlı araştırmalar yapılmakta ve ileride bizim için şimdi meçhul olan birçok değerli bilgi ve eserlerin ele geçeceğini sanmaktayız.

Tarihin hazineleri ile dolu Anadolu'muzun her köşesinde tarihi kalıntıları kendi evimizmiş gibi korumamız en büyük vatanseverlik görevimizdir.

(Helenistik Uygarlık: Eski Yunan, Anadolu-Pers-Mısır uygarlıkları karşımıdır)

İbrahim Mersin

1961 Anayasasının getirdiği nispi demokratik ortam Muğla civarında da yeni bir hava yaratmıştır. İbrahim Mersin'in Gazi Eğitim Enstitüsünde okuyan kardeşi Aziz Mersin, Ankara'da siyasal ve toplumsal olayları yakından izlemekte, yapılan toplantılara katılmaktadır. Doğan Avcioğlu, Mümtaz Soysal, İdris Küçükömer, Mehmet Ali Aybar, Sadun Aren, Behice Boran'ın konuşmalarını dinlemekte ve ağabeyi İbrahim Mersin'e yazdığı mektuplarda gelişmelerden bahsetmektedir. Eline geçen gazete, dergi, broşür kitapları İbrahim Mersin'e yollar.

İbrahim Mersin; askerlikten hemen sonra 1,5 yıl içinde ortaokulu dışarıdan bitirmiştir. Eline geçen her şeyi büyük bir dikkatle okumaktadır. 1961 yılı sonlarında yayına başlayan *Yön* dergisine abone olur. İbrahim Mersin'in Portakallık ve Karabörtlen köylerinde *Yön* dergisi okuması köylülerce şaşkınlıkla karşılanır. Hafız bir insanın sosyalist bir dergi okuması çevrede ilk dönemlerde iyi karşılanmaz. Bu dönemde İbrahim Mersin'in yaşamında çok önemli bir yeri olan, eşinin akrabası Fahri Balcı imdadına yetişir. Fahri Balcı, gözünü budaktan esirgemeyen, herkesin çekindiği, saygın birisidir. Köy kahvehanesinde köylüler İbrahim Mersin'in *Yön* dergisi okuması aleyhinde konuşmaya başlarlar. Fahri Balcı *Yön* dergisini eline alarak bir göz atar. "Bu dergi doğruları yazıyor, ben de bundan sonra bu dergiyi okuyacağım. Hafız İbrahim'e bu konuda laf söyleyen, bundan sonra karşısında beni bulur" diyerek İbrahim Mersin'e destek verir. (Bu destek İbrahim Mersin ölünceye kadar sürecek ve Fahri Balcı çevrede Türkiye İşçi Partisi örgütlenmesinde önemli katkılar sağlayacaktır.)

Türkiye İşçi Partisinin örgütlenmesi başlamıştır. İl ve ilçe teşkilatları açılmaktadır. 1963 yılında İbrahim Mersin'in *Yön* dergisinde iki yazısı yayınlanınca adı "komünist hafıza" çıkar. Ama bir yandan da sola ilgi duyan çevreler arasında etkinliği artar. İkna kabiliyeti çok yüksek olan ve hafızlık nedeniyle İslamiyeti de çok iyi bilen İbrahim Mersin, bildiklerini, öğrendiklerini her ortamda anlatmaya başlar.

HAFİZ İBRAHİM VE SOSYALİZM

Toplum sorunları üzerinde düşünmeme başlamamda **Akşam Gazetesi'**nde Çetin Altan ile **Milliyet Gazetesi'**nde Abdi İpekçi'nin yazıları öncü olmuştur. **Yön'e** alakam, Gazi Eğitim Enstitüsünde öğrenci olan kardeşim vasıtasıyla başladı. **Yön'**ün devamlı ve sadık okuyucularındanım. Çünkü **Yön** tuttuğu ışıkla kör düğüm olmuş memleket sorunlarının çözüm yollarını aydınlatıp, idare edenleri de uyarmaya çalışıyor. Bu uyarı-
nıştan rahatsız olan özel çıkarıcılarla da medenice mücadele etmesini biliyor.

Yön'ün savunduğu fikirleri, gerek okuyarak, gerek bilgimin müsaade ettiği kadar izah ederek köyümde yaymaya çalışıyorum. Gayem halkımı, sosyalizmin refah arayan toplumlar için tek çıkar yol olduğuna inandırmaktan başka bir şey değildir. Ancak bu hususta beraberlikle daha verimli hizmette bulunabileceğimizi sandığım köyümüzün lise mezunu öğretmeni, benim **Yön** ve **Zübük** gazetesini devamlı okuduğu-
mu ve bu gazetelerden ilham alarak sosyalist düşünceleri

HAFİZ İBRAHİM VE SOSYALİZM

Toplum sorunları üzerinde düşünmeye başlamama, **MİLLİYET** gazetesinde Çetin Altan ile Abdi İpekçi'nin yazıları öncü olmuştur. **YÖN'e** alakam, Gazi Eğitim Enstitüsünde öğrenci olan kardeşim vasıtasıyla başladı. **YÖN'**ün devamlı ve sadık okuyucularındanım. Çünkü **YÖN** tuttuğu ışıkla kör düğüm olmuş memleket sorunlarının çözüm yollarını aydınlatıp idare edenleri daldıkları uykudan ayandırmaya, idare edenleri de uyarmaya çalışıyor. Bu uyarı-
nıştan rahatsız olan özel çıkarıcılarla da medenice mücadele etmesini biliyor.

YÖN'ün savunduğu fikirleri, gerek okuyarak, gerek bilgimin müsaade ettiği kadar izah ederek köyümde yaymaya çalışıyorum. Gayem halkımı, sosyalizmin refah arayan toplumlar için tek çıkar yol olduğuna inandırmaktan başka bir şey değildir. Ancak bu hususta beraberlikle daha verimli hizmette bulunabileceğimizi sandığım köyümüzün lise mezunu öğretmeni, benim **YÖN** ve **ZÜBÜK** gazetesini devamlı okuduğumu ve bu gazetelerden ilham alarak sosyalist düşünceleri yaymaya çalıştığını öğrenince, halk içerisinde, benim okuduğum gazetelerin sosyalist kıvıscı altında komünist propagandası yaptığını, esasen ideal olanları hariç bütün sosyalistlerin komünist olduklarını, **YÖN** ve **ZÜBÜK'te** yazarların ekseriyetinin komünist olduklarını efkârı umumiyeye bilinmekte olduğuna iddia ederek çalışmalarını baltalamaya başladı. Kendisiyle çeşitli konularda tartışmaya girişiyoruz. Tartışmalarımızda komünizm ile sosyalizm ayrımını yaptığımız hâlde, o her ikisinin de sonucunun aynı olduğuna iddia ediyor. Bu tartışmalarımızda halk fazla bir şey anlamamakta beraber, yüzüne bir şey söyleyen olmasa da, hissedilir şekilde (muhtil anlayış ve görüşüne göre) beni hafız olduğum hâlde komünizme hizmet etmekle yarıp öğretmen arkadaşları da dine hizmet etmekle övüyorlar. Bundan bir hafta kadar önce, kahvede bir sohbet esnasında bir köylünün «Anasının, karısının, gızcırdasının dansedenler gomonisttir, Çünkü onlar birbirlerini de singaf iderler» demesi üzerine, ben de komünizmin anlamını bu olmadığının, bir işçi sınıfı diktatörlüğü, sosyal sınıflar arasında yaygın bakımından bir denge sağlayan, hızlı kalkınma gayesiyle her türlü hürriyeti sınırlayan bürokrat bir devlet düzeni olduğunu söylemek istedim. O zaman kahvede hazır bulunan, bahsettiğim öğretmenle İktisat Fakültesinin son sınıfından başarısız yedeksubay öğretmen arkadaş dolaylı ifadelerle köylü arkadaşları haklı, beni de haksız buldular. İktisatçı öğretmen «Eğer senin bu konuşmayı savcı duysa seni tevkif eder» dedi. Ben «Komünizmi övmüyorum, tarif ediyorum. Korkuturuz düşmanın elinin, kudretinin ne olduğund ifade etmek suç mudur» dedim.

Dedim ama o zamandan beri de kendime sorup duruyorum: Hukuktan pek anlamazdım. Acaba memleketimize de bulasmamız için milletçe savunmasız geçtiğimiz komünizmi halkın bilmesi, öğrenmek istemesi hakikaten suç muydu? Akımda milletimize hizmet edeyim derken, devletin kanunlarına itaatsizlik mi yapıyordum? Eğer komünizmin tarifini yasaklayan yasalar hakikaten varsa, bunların fayda vermemişle birlikiyle dansedenlere dahi komünist dedirtecek kadar zıst vertikleri kanun yapıcılar tarafından bilinmiyor muydu?

Mahakkak sorum öğrenmek kararıyla bütün bu soruların cevabını şimdilik veremedim.

Hafiz İbrahim MERSİN
(Portakallık Köyünde,
Karabörtlen - Muğla)

yaymaya çalıştığımı öğrenince, halk içerisinde, benim okuduğum gazetelerin sosyalist kisvesi altında komünist propagandası yaptığımı, esasen ideal olanları hariç bütün sosyalistlerin komünist olduklarını, **Yön ve Zübük**'te yazarların ekseriyetle komünist olduklarını efkârı umumiyeye bilinmekte olduğunu iddia ederek çalışmalarımı baltalamaya başladı. Kendisiyle çeşitli konularda tartışmaya girişiyoruz. Tartışmalarımızda komünizm ile sosyalizm ayrımını yaptığım halde, o her ikisinin de sonucunun aynı olduğunu iddia ediyor. Bu tartışmalarımızdan halk bir şey anlamamakla beraber, yüzüme bir şey söyleyen olmasa da, hissedilir şekilde (muhit anlayış ve görüşüne göre) beni hafız olduğum halde komünizme hizmet etmekle yerip öğretmen arkadaşı da dine hizmet etmekle övüyorlar. Bundan bir hafta kadar önce, kahvede bir sohbet esnasında bir köylünün "anasınnan, karısınnan, gızgardaşınnan dans edenler gomonisttir. Çünkü onlar birbirlerini de singaf ederler" demesi üzerine, ben de komünizmin anlamının bu olmadığını, bir işçi sınıfı diktatörlüğü, sosyal sınıflar arasında yaşayış bakımından bir denge sağlayan, hızlı kalkınma gayesiyle her türlü hürriyeti sınırlayan bürokrat bir devlet düzeni olduğunu söylemek istedim. O zaman kahvede hazır bulunan, bahsettiğim öğretmenle İktisat Fakültesinin son sınıfından başarısız yedek subay öğretmen arkadaş dolaylı ifadelerle köylü arkadaşı haklı, beni haksız buldular. İktisatçı öğretmen "eğer senin bu konuşmayı savcı duysa seni tevkif eder" dedi. Ben "komünizmi övmüyorum, tarif ediyorum. Korktuğumuz düşmanın cinsinin, kudretinin ne olduğunu ifade etmek suç mudur" dedim.

Dedim ama o zamandan beri de kendime sorup duruyorum: Hukuktan pek anlamazdım. Acaba memleketimize de bulaşmaması için milletçe savunmasına geçtiğimiz komünizmi halkın bilmesi, öğrenmek istemesi hakikaten suç muydu? Aklımca millete hizmet edeyim derken, devletin kanunlarına itaatsizlik mi yapıyordum? Eğer komünizmin tarifini yasaklayan yasalar hakikaten varsa, bunların fayda vermeyip birbirleriyle dans edenlere dahi komünist dedirtecek kadar zarar verdikleri kanun yapıcılar tarafından bilinmiyor muydu?

Muhakkak sorup öğrenmek kararıyla bütün bu soruların cevabını şimdilik veremedim.

Hafız İbrahim Mersin

ÇALIŞANLARIN HALİ

Halkımızın günlük yaşantısında dilinden düşürmediği bir söz var. "Çalışanı herkes sever." Bu güzel sözün bizim ulusumuza ait olduğundan şüpheliyim. Çünkü çalışanın herkes tarafından sevildiğine, sevilmesine gerektiğine içtenlikle inanmış olsaydık, çalışanlarımızın ter kokan vücutlarının önünde iğrenme ve küçümseme duygularıyla duracağımız yerde ibadete benzeyen bir saygıyla eğilirdik. Gerçekten, yediğimiz ekmeği, içtiğimiz suyu, giydiğimiz giysiye, okuduğumuz kitabı ve daha sayılması sonsuz olan dünya nimetlerinin, damla damla ter karşılığında, bir ölüm kalım savaşı sonunda, doğa'dan ancak çalışanlar tarafından alındığını düşündüğümüzde onlara tanrısal bir hürmet ve minnet duymamak elimizde değildir. Fakat biz çoklukla bu basit hayali bile kurmadığımız için onların önüne kurşunlu-süngülü bir Azrail elçisi olarak çıkıyoruz.

Ülkemizde şimdiye kadar uygulanagelen ve halen de tâvizli de olsa uygulanmasında ısrar edilen yöntemler yüzünden çalışanlarımızın yüzü hiç gülme-

ÇALIŞANLARIN HALİ

Hafız İbrahim Mersin

Halkımızın günlük yaşantısında dilinden düşürmediği bir söz var: «Çalışan herkes sever». Bu güzel sözün bizim ulusumuza ait olduğundan şüpheliyim. Çünkü, çalışanın herkes tarafından sevildiğine, sevilmesine gerektiğine içtenlikle inanmış olsaydık, çalışanlarımızın ter kokan vücutlarının önünde iğrenme ve küçümseme duygularıyla duracağımız yerde ibadete benzeyen bir saygıyla eğilirdik. Gerçekten, yediğimiz ekmeği, içtiğimiz suyu, giydiğimiz giysiye, okuduğumuz kitabı ve daha sayılması sonsuz olan dünya nimetlerinin, damla damla ter karşılığında, bir ölüm kalım savaşı sonunda, doğa'dan ancak çalışanlar tarafından alındığını düşündüğümüzde onlara tanrısal bir hürmet ve minnet duymamak elimizde değildir. Fakat biz çoklukla bu basit hayali bile kuramadığımız için onların önüne kurşunlu — süngülü bir Azrail elçisi olarak çıkıyoruz.

Ülkemizde şimdiye kadar uygulanagelen ve halen de tâvizli de olsa uygulanmasında ısrar edilen yöntemler yüzünden çalışanlarımızın yüzü hiç gülmemiştir. Onlar damla «küçük» gördükleri, «pis» gördükleri çalışınlarınıza ne denli yuktardın baktığınız örnek olarak gösterilecek olaylar kısmet güldür. Örneğin Köy Enstitülerinin sonunun de alalım. Nüfusumuzun yüzde 30'ından kafa gücü ile kol gücünü geliştirerek birleştirmek amacıyla kurulan ve Türkiye'nin kurtuluş yolunu açacak olan bu okulların kapatılma gerekçelerinden biri de «çoban değil efendi işi sayılıyor» şeklinde idi. Bu demek ki, efendilik yalnız «Kur-tuluş» için tekelleştirildi ve bu iş bir efendi elindeydi de toplumda söz sahibi olmak olanak yoktu! Bu resmî bir görüşü ve halâ da devam etmekte olsa gerek ki, bu okulların yâ-niden açılması günah sayılmaktadır.

Örneğin, Kozlu olaylarını ele alalım. Gazetelerin yazdığına göre, 6 bin maden işçisinin kamusuz grev yapmasın veya ayaklanmasın nereden, işçiyi dağıtılmasın gereken 6 milyon liranın birkaç yüzlü akçeyle verilince istenince ve işçiyi işçilerin insanlık dışı muamele yapmadır. Sonuç, geride birer «ç» alle burakan İki ölü ve birçok da tutuklu! Fakat dikkat ederek, işçileri «İkinci» «İkinci» ediler Türk dostu olamaz» dediği halde, bu Türk dostu olmayanlardan yâni işçileri bir ayaklanmaya kadar götüren ortamı, onları hakları vermemek ve onlara kötü muamele yapmak suretiyle huzursuzlandıran kimse suçu görül-müyor! Örneğin, gazetelere, işçileri kast ederek «Asırdaki vahşetler ne yapıyor» diyebillen mühendisler el üstünde tutuluyor! Ve anlayoz ki, kabahtar gene çalışınsalar, çalışıp da hak iste-yenlerde! Hakkı vermiyenlerde değil!... «Türk dostu olamazlar» da çalışınlar! Odayı yarıdıklarındaki kütüphanelerden, kanakalıklarından, «vahşet» işlerinden, elânen kendilerini peygamber zi-bi davranışları halde birbirlerini durup dururken tahrik etmişler, kurşunların önüne geçtiler!

Bir örnek daha! Ege ekici tütün piyasasında bir köyde ekici bir Tekel ekspertini tartaklamak, teşhite hakhsızlık yapması diye. Bu köyden bir beyet Tekel Başmüdürliğine müracaat ederek tes-bitin yeniden yapılmasını istiyor. Bay yetkili, «Siz ekmecek veren ekspert neyi tartaktırsınız» diyor. Bu soru, «Ekspert nasıl tar-taktırsınız» olsa normal ve haklıdır. Yalnız bu «Siz ekmecek ve-ren» sözleri insanın sinirlerini kamçıyor? Sen bir yıl, iki yamada ki kuzi ayahki coğucundan 90 yamada ki çölecek istiyirama kadar «ç» sa-uz, hankuduz çalış ve birkaç kuzi tütün parçası alacağın diye sevinirken bir de gör ki, alacağın para Bay Ekspertin sadakası olsun ve sen onun kapaında ekmecek bekleyen köpek durmuş-na düşü...

İşte bu birkaç örnekten de anlaşılacağı üzere çalışanlara karşı olan bu şekli davranışların sonucu olarak ekmecek ve ar-tık çalışınları âdetâ ayyı olduğu ve bunun ancak toplumun değeriş-tir sayılan toplumda ögü bir şey olduğu anlayış yerleşmiş-tir. Bu artık Türk toplumun mal özünü koruyuc bir anlayış-ır ve bundan yüz yıllar sorumludur.

Sindeli sayışillerimiz, aydınlarımız ve vatanını sevdiğini id-dia eden iş adamlarımıza birkaç sorumuz var:

1 — Moral yönünden, malî yönden cömürsü bir çalışanlar sı-nıfından hoş kalkımın için gerekli gayret bekleyebilir miyiz?

2 — Halk kalkımına için toplumun kendi gücünü sonuna ka-dar seferber etmesi söz konusudur, değil mi? Öyleyse toplum-muzdaki güzell enerjiyi harekete geçirmek için çalışanlarımız gerekli saygıyı neden esirgiyoruz? Bunu esirgemediğimiz takdir-de yabancı sermayelerin yüz yıllardır yapmadığını bu toplum yapamaz mı?

3 — Çalışanların işleri ve ekonomik alanda tam anlamıyla söz sahibi olmasında toplumlar duryal—sonu! demokratik dü-şün içinde bulunduklarını İddia edebilirler mi? Edemelerse al-ğın çalışanların huzla örgütlenmesinde, kendi durumlarını anlama-larını hâzmedemiyoruz mu?

4 — Bay milletvekilli ve senatörler, ülkemizde fery başına dü-şen mîlli gelir 1600 TL. dir. Bu 1600 lîra da milyonlarca çalışın erişemediği bir rakamken söz alğın 66600 TL. var olmak için tertipler peşinde koşuyoruz mu? Bu durumdun utanıyormu-sunuz? Yoksa söz ülkemiz içinde coğrafyası meçhul bir zengin ülke-de mi yapıyoruz mu?

miştir. Onlar daima “küçük” görülmüş, “pis” görülmüştür! Çalışanlarımıza ne denli yukarıdan bak-tığımıza örnek olarak gösterilecek olaylar kıyamet gibidir.

Örneğin Köy Enstitüleri sorununu ele alalım. Nüfusumuzun yüzde 80'inin kafa gücü ile kol gücünü geliştirerek birleştirmek amacıyla kurulan ve Türkiye'mizin kurtuluş yolunu açacak olan bu okulların kapatılma gerekçelerinden biri de “çoban değil efendi istiyoruz” şeklinde idi. Bu demektir ki, efendilik yalnız “kırtasiyecilerin” tekelindedir ve bu tip efendi olmadıkça da toplumda söz sahibi olmak olanağı yoktur! Bu resmî bir görüştü ve halâ devam etmekte olsa ki, bu okulların yeniden açılması günah sayılmaktadır.

Örneğin Kozlu olaylarını ele alalım. Gazetelerin yazdığına göre, 6 bin maden işçisinin kanunsuz grev yapmasının veya ayaklanmasının nedeni, işçiye dağıtılması gereken 6 milyon liranın birkaç yüz açığoğe verilmek istenmesi ve işçiye ilgililerinin insanlık dışı muamele yapmasıdır. Sonuç, geride birer aç aile bırakan iki ölü ve birçok da tutuklu! Fakat dikkat edersek İşçileri Bakanı “sizi tahrik edenler Türk dostu olamaz” dediği halde, bu Türk dostu olmayanlardan yani işçileri bir ayaklanmaya kadar götüren ortam, onların hakkını vermemek ve onlara kötü muamele yapmak suretiyle hazırlayanlardan kimse suçlu görülüyor. Örneğin, gazetecilere, işçileri kastederek “aşağıdaki vahşiler ne yapıyor” diyebilen mühendisler el üstünde tutuluyor. Ve anlıyoruz ki, kabahat yine çalışanlarda, çalışıp da hak isteyenlerde! Hakkı verilmeyenlerde değil!... “Türk dostu olamazlar” ya çalışanlar! Onlar yaradılışlarındaki kötülüklerden, kanatsızlıklarından, “vahşi”liklerinden, el alemleri kendilerine peygamber gibi davrandığı halde birbirlerini durup tahrik etmişler, kurşunların önüne geçmişler!..

Bir örnek daha: Ege ekici tütün piyasasından, bir köyde ekici, bir Tekel eksperini tartaklamış, tespitte haksızlık yaptı diye. Bu köyden bir heyet Tekel Başmüdürlüğüne müracaat ederek tespitin yeniden yapılmasını istiyor. Bay yetkili, “size ekmek veren eksper nasıl tartaklıyorsunuz” diyor. Bu soru, “eksperi nasıl tartaklıyorsunuz” olsa normal ve haklıdır. Yalnız şu “size ekmek veren” cümlesi insanın sinirlerini kamçılıyor. Bay eksper mi tütün işçisine ekmek veriyor, yoksa Bay yetkili ve Bay ekspere mi tütün ekicisi ekmek veriyor? Sen bir yıl, iki yaşındaki kızıl ayaklı çocuğundan, 90 yaşındaki çökelek ihtiyarına kadar aç susuz, kan kuduz çalış ve birkaç kuruş tütün parası alacağım diye sevinirken bir de gör ki, alacağın para Bay eksperin sadakası olsun ve sen onun kapısında

ekmek bekleyen köpek durumuna düş!..

İşte bu birkaç örnekten de anlaşılacağı üzere çalışanlara karşı olan bu şekil davranışların sonucu olarak onlarda artık çalışmanın âdeta ayıp olduğu ve bunun ancak toplumun değersiz sayılan sınıfına özgü bir şey olduğu anlayışı yerleşmiştir. Bu artık Türk toplumuna mal olmuş korkunç bir anlayıştır ve bundan yüzyıllar sorumludur.

Şimdi siyasilerimize, aydınlarımıza ve vatanını sevdiğini iddia eden iş adamlarımıza birkaç sorumuz var:

Moral yönünden, mali bakımdan çökmüş çalışanlar sınıfından hızlı kalkınma için gerekli gayreti bekleyebilir miyiz?

Hızlı kalkınma için toplumun kendi gücünü sonuna kadar seferber etmesi söz konusudur değil mi? Öyleyse toplumumuzdaki gizli enerjiyi harekete geçirmek için çalışanlarımıza gerekli saygıyı neden esirgiyoruz?

Çalışanların siyasi ve ekonomik alanda tam anlamıyla söz sahibi olmadığı toplumlar duyuşal-somut demokratik düzen içinde bulunduklarını iddia edebilirler mi? Edemezlerse niçin çalışanların hızla örgütlenmesini, kendi durumlarını anlamalarını hazmedemiyor musunuz?

Bay milletvekili ve senatörler, ülkemizde fert başına düşen milli gelir 1600 TL'dir. Bu 1600 Lira da milyonlarca çalışanların erişemediği bir rakamken siz niçin binlerce lira pay almak için tertipler peşinde koşuyorsunuz? Bu durumdan utanmıyor musunuz? Yoksa siz ülkemiz içerisinde coğrafyası meçhul zengin ülkede mi yaşıyorsunuz?

Hâfız İbrahim Mersin

1 Nisan 1965 günü İbrahim Mersin, köyünden Muğla'ya gelir. Şehir meydanında kaldırımda ilerlerken, yaşlı bir adamın yanında karısı ile yürürken birden bire yere yığıldığını görür. Koşarak yanına ulaşır. İhtiyar adam fenalaşmıştır. Hemen sağına soluna bakınır. Yoldan geçmekte olan özel bir araca el kaldırır. Durmasını bekler. Araç hafif yavaşlar, aracı kullanan 'yerim yok' der ve yoluna devam eder. Daha sonra durdurdukları başka bir araç ile ihtiyar adamı hastaneye yetiştirirler. Bu olay İbrahim Mersin'i çok etkiler. Hemen arkadaşı olan Erman Şahin'in* *Devrim Gazetesi*'ne gider. Çok üzgün

* Erman Şahin; Uzunca dönem Muğla *Devrim* Gazetesini çıkardı, 1973-1980 ve 1984-1989 arası CHP'den Muğla Belediye Başkanlığı yaptı. 1991-1993 arası SHP'den 19. Dönem Muğla Milletvekilliği yaptı. 49. Hükümette Devlet Bakanı ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığı görevini üstlendi. İbrahim Mersin'in yakın arkadaşıydı.

ve öfkeli. Muğla'ya her geldiğinde mutlaka uğrayıp uzun uzun sohbet ettiği *Devrim Gazetes*'nin sahibi Erman Şahin'den kâğıt kalem ister ve alttaki şiiri yazar. Şiiri tamamladıktan sonra Erman Şahin'e "bu şiiri mutlaka yarınki gazetede yayınla" diyerek oradan ayrılır.

Ah İnsanlar! Ah Böyle Olmamalıydı!

Hemen indiriyorlardı oracığa
 Etme Allahım! Diye ağlayan
 Elleri nasırlı, yüzü emek
 giysisi ter kokan kadınla
 Efeciğim!... diye hıçkıran
 Genç yaşında ihtiyarlayan adam...
 Yaş toprak üstünde, yağmur altında!..
 Ben bu yüzleri tanıyorum;
 Bunlar benim öz kardeşim...
 Kaderde, tasada, çilede kardeş
 Mutsuz diyarımızda kardeş !
 Bunlar Birinci Dünya Savaşında ölen
 Hasan'ın torunları..
 Birkaç bey ve paşanın saygısına
 Bunlar Mustafa Kemal'le birlikte,
 Pabuç gönü, ölmüş at eti
 Pınar pelidi yiyerek dövüşen
 Gerektiği için ölen Mehmedin çocukları
 Bu topraklar, bu namus, bu bayrak
 Bu özgürlük saygısına
 Bunlar gece gündüz güneşte
 Kavrulup, soğukta büzüşüp çalışan
 Buna karşın
 Toprağı döşek, taşı yastık
 Sazı yorgan yapan
 Karnını doyuramayan
 Çocuğunu okutamayan
 Doktor ilâç parası bulamayan!..
 Ve hastalıktan genç yaşında kurtulamayan
 Ve de durumunun bilincine

Bir türlü vardırılamayan
 Benim bahtsız milyonlarca
 Milyonlarca kardeşimden birileri..
 Bir taksi bulalım dediler
 Sallanmadan gitmesi için
 Yüzüm güldü lüks bir taksi geldiğinden
 Koşarak karşıladım dedim ki umutla;
 Bey ağabey bir hasta var kan kusuyor
 Mümkünse alın vatandaş ölüyor...
 Bacımda geldi koşarak,
 Hem ağlayarak hem yalvararak
 Hastamızı alın allahasen
 Yetim kalmasın çocuklarım
 “Yer yok” dedi bizim bey ağabey
 bastı gaza
 Dünya başımda zindan oldu
 Hem de gözlerim görmez oldu
 Avuçlayıp ezmek istedim
 Tıngır tıngır kemirmek istedim
 Bu uygarlığın yarattığı
 Demir çelik plastik yığını
 Hemen tüküresim geldi
 Bu beylerin tıraş olmuş yüzüne
 Hattâ...hattâ...
 Affedin beni baylar bayanlar...
 Affedin beni kabalığımdan
 Ve de uygarlıktan yoksunluğumdan
 Benim şeapasım geldi,
 Bu beylerin taranmış saçlarına
 Kolalı gömleklerine uygarlık
 yularlarına,
 “Kimdir bu vicdansız bilen var mı” dedim?
 Bilmem yalan bilmem sahi
 O “bir avukat ama...” dediler,
 “Hayır bir hukukçu bunu yapamaz” dedim
 Hakkı gerçeği savunan kişi bunu yapamaz.
 Nihayet...

Bu ulusun ekmeğini yiyen kişi

Bunu yapamaz.

"Yapar, özgürlük var

demokrasi var" dediler.

Oradan kaçarcasına uzaklaştım,

Varlığımdan, âcizliğimden utandım,

Kardeşimin "Bu mudur uğruna kan

Can verdiğimiz özgürlük" diyen

Feri kaybolmuş gözlerinden utandım.

O gece uyku girmedi gözlerime

Bugün o kardeşim

Yarın diğer kardeşim,

Öbür gün ben,

Belki tâa öbür gün

Canımdan çok sevdiğim çocuğum...

Henüz gençliğimizin baharındayken,

Varlıklı, yoksulu ezmemeliydi

Kuvvetli zayıfı ezmemeliydi

Aydın, aydınlanmamışı ezmemeliydi

Beyaz siyahı ezmemeliydi...

İnsan olmanın koşulu

Tüm insanları sevmekken,

Beyler sükse yapıp geçmemeliydi

Vatandaş yağmur altında,

Yaş toprak üzerinde kan kusarken

Mutluluğun tümü

Yüzde ikilerin olmamalıydı

Hepimizin uğruna can verdiği

Bu topraklarda...

Doksansekizliler, topraksızlıktan

İşsizlikten, yoksulluktan

Gıdasızlıktan, hastalıktan

Doktorsuzluktan, ilaçsızlıktan

İnim inim inlerken,

Ah insanlar

Ah bu böyle olmamalıydı..

Hafız İbrahim Mersin, (**Devrim Gazetesi** 2 Nisan 1965)

Bir Şiir ve Serbest Sütun

Dün bu sütunlarda bir şiir yayınlandı. Hem de sütun başlığını silip süpürecek denli uzun bir şiir. İlk bakışta okurlarımızın çoğunca yadırganmıştır sanıyoruz bu durum. Makale sütununda şiirin ne işi var? Doğru; fakat şiir okununca, bu sütuna konulmasındaki maksadın anlaşılmış olacağı sanısındayız.

Hafız İbrahim Mersin Ula İlçesinin Portakallık köyünde oturan aydın bir kişi. Toplumcu görüşlere sahip ve bunu şiirlere yansıtabilecek kadar da güçlü...

Bize gönderdiği şiirini sanat sayfamızda değil de serbest sütunda yayınlarken bir iki noktayı göz önünde tuttuk. Önce imzanın başındaki "hafız" kelimesinin pek çok kişilerde yaratacağı (müspet yada menfî) tepkiyi düşündük! Bir sanat sayfasından daha çok okunan bu köşede; bir "hafız"ın nelerle ilgilenmesi gerektiğine dair büyük ders alarak daha etkili olacaktı.

Serbest sütunda, toplumun derdine eğilmesini bilen kişilerin eserleri, çeşidi ne olursa olsun (imkânlarımız nispetinde resim dahi olsa) yayınlanacaktı. Bunu da belirtmek istedik.

Bir de ilimizde (özellikle son zamanlarda sayıları artan) sanatla ilgilenen genç kuşaklara aşksız, meyhanesiz vs...siz de şiir yazılabileceğine güzel bir örnek vermek istedik. Bilinmesi gerekir ki artık sanat toplumun meselelerine eğilmedikçe, "insanın" temel sorunlarına el atmadıkça büyük yığınlarca önemsenmeyecektir. Romantik devrin saz benizli, dalgın bakışlı, öksürüklü, içli aşk şairi bugün ortaya çıkmaya kalkarsa, (hangi memlekette olursa olsun) tutup hemen hastaneye yatırmak gerekir. İyileşsin sıhhatini kazansın ve aklı başında şeyler söylesin diye sonra...

Asır, gerçek asırdır, emek asırdır, insan asırdır. Etiyle, kemiğiyle bütün meseleleriyle insan.. Sadece bunların türküsü geçerlidir. Bulutlarda doğanlar gülünçleşirler. İbrahim Mersin'i kutlarınız şiirinden ötürü...

(**Devrim Gazetesi**, Serbest Sütun, 3 Nisan 1965)

Aldatan ve Aldatılan... (**Devrim Gazetesi**, 17 Mayıs 1965)

Hafız İbrahim Mersin

5 Mayıs 1965 tarihli Son Havadis gazetesinde AP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Süleyman Demirel'in AP Gençlik Teşkilatı Merkez Yönetim Kurulunda yaptığı konuşmayı okudum. Demirel "Bu memlekette uzun seneler hiçbir vatandaşın kapısı çalınıp da ne yiyor ne içiyor-sunuz diye sorulmamıştır. Biz gerçeklerin ve Türkiye ihtiyaçlarının yanındayız. AP kuvvetini halktan almaktadır" diyor.

Düşünmeye alıştırılmamış masum kafalar için ne çekici ne cafcacılı bir söz. İçten olmak gerçekten büyük bir erdem... İnsan yurt yönetiminde önemli yer tutan kişilerde bunun yokluğunu gördükçe kıymetini çok daha iyi anlıyor. Demirel ve benzerleri bir yandan böyle iyice yuvarlaklaştırılmış "laf"larla gerçek halkı aldatmaya çalışırken bir yandan da bu aldatmaca perdesinin arkasında, halk diliyle tanımladıkları halk sömürücülerinin yanında yer almaktadır. Bu nasıl oluyor? Nasıl olduğunu birazcık düşünebilme mutluluğuna ermiş olanlar gayet iyi bilmektedir. Fakat düşünemeyen ve bunun cezasını çekmekte olanları düşünmeye alıştırmak için bu işin nasıl olduğunu örneklerle anlatmaya fayda var. Onların muhalefetteyken halktan yana olan her türlü girişimler karşısındaki aleyhte ve telaşlı bağırıışlarını bir yana bırakalım. Şimdi iktidardalar ve biz onların şu birkaç aylık halktan yana(!) olan uygulamalarını ele alacağız.

1- Şubat sonunda açılan Ege Ekici Tütün Piyasasında kendilerinden önceki hükümetin Tekele tanıdığı bir milyar liralık destekleme olanaklarını derhal özel teşebbüse devrettiler ve AP'li Tekel Bakanı, Tekelin tüccara rakip olamayacağını piyasayı açarken ilân etti. Böylece Çarıklı Memedin iki yaşındaki kızıl ayaklı çocuğundan 90 yaşındaki ninesine kadar aç-susuz, kan-kuduz çalışarak ürettiği tütün kâra doymayan özel teşebbüsün insafına bırakıldı. Uluslararası kapitalizm bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirdi ve ekicinin alnından düşe düşe biriken değerden yüz milyonlarca soygun yapmayı başardı. Ekicinin çilesi bu kadarla da dolmadı. Tekelin aldığı tütünler teslim alınmıyor... Baş vurulduğu zaman "para var fakat mağaza yok"!. "Mağaza bulun tütününüzü teslim alalım" deniyor. Köylü çıkıyor, köyde toprak, şehirde mağaza ve otomobil ağalarıyla pazarlığa. Balya başına 100-150 kuruş vermek suretiyle işini yapabilenler tütününü teslim ediyor. Örneğin biz sürekli yalvarıyoruz bu ağalara "aman benimkini de al mağazana" diye. Tabii bu denli yalvarma karşısında çıkarlar harekete geçiyor. "Tütünü eğer benim arabayla getirerseniz olur" diyorlar. Zorunlusun "eyvallah" diyorsun. Ama köyde fakir bir adamın çürük çarık bir arabası var. O adamcağız da köyde bir iş bu-

labilir miyim diye bakıyor, kimin umurunda.

Acaba, Demirel'in de sorumluluğunu taşıdığı hükümet, bütün bunları milyonlarca üreticiye "sizin yediğiniz acı soğan bile çok" öbür yanda bir avuç asalak, çıkarıcıya da "sizin yediğiniz havyarla içtiğiniz viski az geliyor. Altınızdaki cadillac da yıpranmış" demek için mi yapmaktadır.

2- Mart ayında Zonguldak'ta 40 bin maden işçisi, kimse kapılarını çalıp "ne yiyor ne içiyorsunuz" diye sormadan 600 metre yerin altından şöyle bağırmışlardı... "Biz 600 metre derinlikte sular içinde koskoca yer küresi sırtımızda, ciğerlerimiz kömür tozuyla dolu 12-13 saat çalışıyor ve 11 lira kazanıyoruz".

(Devamı var)

(Devrim Gazetesi, 18 Mayıs 1965), (Dünden devam)

Bununla değil çocuklarımızı doyurmak ve okutmak, kendimiz yer altında çalışmak için gerekli olan enerjiyi bile alamıyoruz. Fakat sizden merhamet dilenmiyoruz. Bizim sırtımızdan kazanılan milyonlardan dağıtılabilecek liyakat priminin birkaç yüz kalın enseli açığı göz tarafından yağma edilmesine göz yummayız. Bizim 60 kuruşu yemesinler. Mani olun!

"Türkiye'nin ihtiyaçlarının yanında" olduğunu söyleyen partinin Çalışma Bakanı "önemli değil. Amele kalkmış seyyanen pirim istemiş!.." diyerek özel teşebbüse koşmuşlardır. Ve hükümet bunlarla beraber, bu aç seslere karşı tahammülleri bitmiş olacak ki, işçiler üzerine tümen tümen asker göndererek "açılın çok oldunuz" diyerek iki işçiyi, arkasında aç aileler bırakarak öldürmüşlerdir.

3- Yüzyıllar boyunca ezilmiş işçi ve köylünün sesini haykıran emekçilerin partisi Türkiye İşçi Partisi üyeleri ve binaları, Demirel'ler iktidara geldikten sonra habire taşlanıyor, taşlayanlar da çoğunlukla Adalet Partili. Bu bir tesadüf mü? Yoksa Adalet Partisi yöneticilerinin kendi men-suplarına cesaret vermek için yaptıkları bir uygulama mı?

Demirel "biz parti taşlamayız" diyor. Bu teşkilatlarına bir uyarı ise, hakkını yemeyelim "teşekkür ederiz." Peki; halkımızı bilinçlendirmek için uğraşan, uluslararası şöhrete sahip yazarlarımızın kitaplarının toplatılmasına ne diyeceğiz!..

Madem ki AP halka dayanmaktadır, halka güveniyor kitaplardan neden korkuyor!.. Acaba gerçek yüzleri mi ortaya çıkacak, halk bu kitapları okuyunca?

4- Dört beş aydan beri sermayesinin % 51'i devlete ait olan Ereğli Demir Çelik şirketinde yolsuzluk iddiaları ayyuka çıkıyor ve bu olayda Demirel'in de adı geçiyor.

İddia edildiği gibi, milyarlık bir soygun varsa bu da bütün Türk halkının sırtından çıkacaktı. Bu şöyle olacaktı; vatandaşın satın aldığı pulluk, saban, demir çapa, kürek, bıçak, orak gibi her türlü demir ve çelik eşyanın fiyatına bu milyarlar "zam" olarak taksim edilecek ve milyonlarca vatandaşın fazladan ödediği bu paralar, birkaç açığözün cebine akacaktı. Bahis konusu olan bütün halkın çıkarları. Buna halkın temsilcileri yani Büyük Millet Meclisi el koyması gerekti. Bu konuyu Adalet Partisi Aydın Milletvekili Reşat Özar dile getirdi. Fakat Demirel'in Sanayi Bakanı Adalet Partili Ali Naili Erdem; "özel hayat, haberleşme gibi...

(Devamı Yarın)

(**Devrim Gazetesi**, 19 Mayıs 1965), (Dünden devam)

hususlarda Meclis araştırması yapılamaz(!) Ereğli Demir Çelik şirketi kendine has, özel bir kanunla kurulmuş bir şirkettir. Bunun hakkında araştırma açılmaz," diye bu teklife karşı çıktı.

5- Bir de biz çiftçiler için çok önemli olan zirai alet, ilaç ve makinelerin devlet eliyle ithal edilmesi sorunu vardı. **Yön Dergisi**'nin defalarca açıkladığına göre, özel teşebbüs ithal ettiği bir traktör başına 10 bin, her biçer-döver başına 35-40 bin liralık soygun yapmaktadır. Yine **Yön Dergisi**'nin belirttiğine göre; bir çiftçi örgütü olan Ziraat Odaları Birliğinin soygunun boyutunu saptamak için, bir devlet teşebbüsü olan Zirai Donatım Kurumuyla Koç ve Uzel gibi özel teşebbüs satışlarını incelemiş ve vardığı sonuç şu olmuştur:

"Satışlarda Zirai Donatım Kurumu çiftçimize, her beygir gücü için 13-14 lira intikal ettirdiği halde, özel firmalarda Fiat satıcıları 20,70 lira, Massey Ferguson satıcıları 17,60-17,70 lira intikal ettirmektedirler. Böylece Fiat satıcıları, Zirai Donatım Kurumuna nazaran yüzde 60, Massey Ferguson satıcılarının ise yüzde 45 nispetinde pahalı satış yaptıkları matematik olarak sabit olmaktadır." (bu saptanmış soygun dışında, çevremizde bir bahçe motoru satıcısının ne dalaverelerle fakir halkı soyduğunu görüyoruz. Fakat "bize dokunmayan yılanlar bin yaşasın" diyerek susuyoruz. Her türlü delil ortada olmasına rağmen bunları kullanamıyoruz.)

İşte bu açık ve kapalı soygunları durdurmak için üç CHP Milletvekili

Sayın Kemal Sarı İbrahimoglu, Arif Ertunga, Ahmet Şener zirai alet ve makinaların devlet eliyle ithal edilip satılması için bir kanun tasarısı sunmuşlardı. Mecliste teklifçi milletvekilleri bu iş için kurulan geçici komisyonda soygunu anlatıyor ve bu alanda yüzde yüz devletleştirmeyi savunuyorlardı. Daha sonra, teklifçilerden Ahmet Şener adı geçen ithalatçıların baskısına dayanamayarak çekimser kalması ve Cavit Oral gibi özelcilerin de muhalefet etmesi yüzünden güç bela ithalât ve satışın yüzde 60'ını Zirai Donatım, yüzde 40'ını da özel teşebbüse bırakmak suretiyle tasarıyı kabul etti. İthalatçıların savunucusu Ankara Sanayi Odası Başkanı "Süleyman Demirel'le konuştum o da teklifin aleyhinde" diye övünmüştü. **(Yön Dergisi 1 Ocak 1965)** Gerçekten de öyleymiş; iktidara geldiklerinin daha ilk günlerinde...

(Devamı Yarı)

(Devrim Gazetesi, 20 Mayıs 1965), (Dünden devam)

Demirel'in çalışma arkadaşı ve yukarıda demir çelik soygunları karşısında tutumunu açıkladığımız Adalet Partili Sanayi Bakanı "hükümetimiz bu türlü tekliflere itibar etmez" demişti. Bundan hemen sonra, Maliye, Ticaret ve Sanayi Bakanlıkları ortak bir kararla tasarıyı rafa kaldırdı.

Oysa eksik yanlarına rağmen, çiftçiler bu kadarına bile seviniyorlardı. Hiç olmazsa soyguna biraz da olsun sınır çekilecek diye.

Acaba Türkiye'nin ihtiyacı, soygun yaparak 5-10 bin kişiyi milyoner yapmak için milyonlarca vatandaşı soydurtmak mıdır? Adalet Partisi bu örneklerde de görüldüğü gibi 29 milyon insanın yanında değil bir avuç azınlığın yanında yer almaktadır. Çünkü Adalet Partisi "milyoner yaratmaya" meraklı bir partidir. Bu ise ancak milyonlarca insanın soyulmasıyla olanaklı olabilir.

Evet, söyledikleri doğrudur, "Adalet Partisi kuvvetini halktan almaktadır." Halkı kandırarak, ensesine binerek oy almaktadır. Bu fakir halk başta din olmak üzere her türlü vasıtaya başvurularak kandırılmaktadır. Bunlar, halkın muhafazakâr duygularını okşamakta ama aynı anda halkın çıkarına olan her türlü girişimi özgürlük düşmanı ilan etmektedirler. Hey Tanrım özgürlük kimlerin elinde oyuncak oluyor.

Ancak onlara şunu hatırlatalım; yalancının mumu yatsıya kadar yanar. Halkımızı muhafazakâr yalanlarla aldatabilirsiniz, bu bir gerçek. Ama aldatıldığını anladığı andan itibaren göstereceği tepki, aldatanları

şaşkına çevirecektir. 1960 ihtilâlinden sonra kabûl edilen Anayasanın etkisini göstermeye başlaması ile birlikte şiddetli bir toplumsal tepkime oluşmaya başlamaktadır. Halk teker teker gerçekleri öğreniyor. Köy kahvelerinden tarlalara kadar artık her yerde sadece “falan hoca şunları söyledi, şu hutbeleri okudu” değil ekonomik ve siyasi tartışmaları da yapmaktadır. Edindiği tecrübelerle devletçiliğin kendisi için tek çıkar yol olduğunu görmektedir. Onu enayi yerine koyanları, önümüzdeki seçimlerde değilse bile 1969 seçimlerinde sürprizler beklemektedir. Hele biz savaşımıza devam edelim.

* * *

Cumhurbaşkanı Gürsel'e Yalvarı

Sayın Başkanım,

Toprak reformunu, vergi reformu, iktisadi devlet teşebbüsünü, inanç ve ibadet hürriyetini savunduğumuz, müspet ilimleri dinimize aykırı olduğunu iddia edenleri, turiste “Kâfirin memlekette ne işi var diyenleri, muskacılık ve üfürükçülük yapanların karşısına çıktığımız, insanları inandıkları dinlerle yaptıkları ibadetlerle değil de toplum içinde çalışmaları ve ahlaki durumlarıyla tanımak gerektiğini, sinema ve tiyatronun ahlaksızlık yuvası olmayıp bir eğlence ve öğretim yeri olduğunu Rusların ve Amerikalıların teknik sahadaki başarılarını insanlığın başarı olarak övüp insanlığın aya çıkmaya muvaffak olabileceğini ve bu uğurda yapılan çalışmaların “Allah'ın işine karışmak” demek olmayacağını ifade ettiğimiz için biz bir avuç köy aydınları, halkın uyanmasıyla menfaatleri arasında derin uçurumlar olan özel çıkarlarla dalkavukları ve bunlara kuyruk olan bilgisizliğin hizmetkârı masum halk tarafından komünistlikle itham edilerek hakarete uğramakta, sindirilmekte veya sindirilmeye çalışılmaktayız. Akli başında yazarların kaleminin sesine dikkat ettiğimizde gerek mali bakımdan gerekse nüfus bakımından çok kuvvetli durumda olan bu gericilerin arkasını kayaya dayanır gibi T.C.K. 141 ve 142. maddelerine dayandıklarını anlamaktayız.

27 Mayıs ihtilâlinin lideri bugünkü salâhiyetler içinde devrimcilerin tek koruyucusu sayın Cemal ağamız can çekişmekte olan Atatürk Devrimlerinin ölmesiyle gericilerin zafer şenlikleri yapmasını en az bizim kadar istemiyorsanız 141. ve 142. maddelerinin zamanımız koşullarına uydurulmasına öncü olmanız için size yalvarıyorum.

Hafız İbrahim Mersin

(Portakallık Köyü-MUĞLA)

Not: Bir nüshası Sayın Gürsel'e yollanmıştır.

(Yön, yıl: 5, sayı: 166, 3 Haziran 1966)

Türkiye İşçi Partisi 1965 yılı seçimlerine hazırlanmaktadır. Yavaş yavaş il ve ilçe teşkilatları kurulmuş, seçim çalışmaları başlamıştır.

1965 yılında, seçimlerden kısa süre önce bir grup partili ve Türkiye İşçi Partisi birinci sıra Muğla milletvekili adayı M. Hüsnü Ressamoğlu Muğla'ya gelirler. Bölgede gazetecilik yapan Ünal Türkeş ve İl Başkanı Hüseyin Korkut, bu heyete İbrahim Mersin'den bahsederler. Portakallık Köyünde İbrahim Mersin'i bulurlar. Uzun uzun Türkiye İşçi Partisi ve seçimler konuşulur. Bu tarihten itibaren İbrahim Mersin Türkiye İşçi Partisi üyesidir. Ve yoğun bir seçim çalışmasına başlarlar. (Ünal Türkeş, kişiliğine büyük saygı duyduğu İbrahim Mersin'i 1967 yıllarında Muğla bölgesini ziyarete gelen Sadun Aren'le de tanıştırır. Sadun Aren, İbrahim Mersin'i *Yön* dergisinde çıkan yazılarından tanımakta ve merak etmektedir.)

Muğla milletvekili adayları, M. Hüsnü Ressamoğlu, İsmail Dalgıç, Mecit Çakır, Hüseyin Boğazkesen, Sevim Kırıl'dır. (*TİP'li Yıllar, Nibat Sargın, Felis Yayınları Sayfa 1153.*)

10 Ekim 1965 tarihinde yapılan milletvekili seçim sonuçlarına göre Türkiye İşçi Partisi Muğla'da 3.021 oy alır. İbrahim Mersin'in bölgesi olan Ula'da 128 oy çıkar TİP'e.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetimi, gerek 1965 seçimlerinde, gerek sonrasında Partiye yönelik aleyhte propagandalara karşı, parti üyelerinin kullanması için il ve ilçe teşkilatlarına "İftiralara Cevap" genelgesini yayınlar. Bu genelgenin din bölümünde;

"Partimize yöneltilen iftiraların başında güya dinsiz Allahsız olduğumuz gelmektedir. Bu büyük bir iftiradır. Türk halkının %99'u Müslümandır. TİP'lilerin de %99'u Müslümandır. Şu halde TİP'ni Müslümanlığa karşı gösterenler seni

İbrahim Mersin Ula Halkevi inşaatı önünde.
[Çelenkteki yazı: T. İ. Partisi]

şaşırtmak ve aldatmak için iğrenç bir yalan söylemektedirler. TİP sömürücülüğe, vurgunculuğa karşıdır. Müslümanlık, vurguncuları, soyguncuları korur mu ki Türkiye İşçi Partisi Müslümanlığa karşı olsun? Müslümanlık, hepimizin bildiği gibi, dinlerin en çok sosyal adaletten yana olanıdır.

Şu halde tekrar edelim. TİP'ni Müslümanlığa karşı gibi göstererek sırf senin temiz dini duygularından yararlanarak, seni TİP'sine karşı çıkarmak için uydurulmuş iğrenç bir yalandır.

Bütün vatandaşların inançlarına saygılı olan TİP bütün dinlere, mezheplere ve her türlü felsefi inanca da tabiatıyla saygılıdır. Unutulmasın ki, hiçbir din ve mezhep aslında sömürücülüğe, vurgunculuğa izin vermez. Üstelik halkımızın %99'u Müslümandır ama bir kısmı Sünni bir kısmı Alevidir. Küçük bir azınlık ta gayrî müslimdir. Bütün bunlardan dolayı, Türk halkının partisi olan TİP Anayasanın 12. maddesinin de emrettiği gibi dinler, mezhepler arasında fark gözetmez. Kanun önünde hepsini bir tutar.”*

Bu genelge İbrahim Mersin için bir can simidi olur. Bütün yaşamı boyunca bu argümanları kullanır. Bu dönemlerde din konusunda kaynağını belirleyemediğimiz bir gazete için aşağıdaki makaleyi yazar:

DİN ÜZERİNE

Evet, Allah toprak sahibi olmayı haram etmemiştir. Topraklarımız, insanların kendisini beslemesi ve üzerinde kardeşçe mutluluk içinde yaşamaları için yaratmıştır. Ama insanların bazıları topraksızlıktan, işsizlikten çoluğunu çocuğunu bırakıp Almanya'ya Avustralya'ya göç ederken bazı insanların on binlerce dönüm toprağı olması helaldir veya sevaptır diye bir şey söylememiştir. Aksini ispat eden bir ayet veya hadis gösterebilir misiniz? “Su, Ateş ve Toprak insanların ortak malıdır” diyenin Hazreti Muhammed olduğunu da biliyorsunuzdur herhalde.

Evet, Allah ticaret yapmayı, zengin olmayı haram etmemiştir, beş parmağın beşini de bir yaratmamıştır. Ama bir tütün tüccarı milyonun üstünde para kazanıp dünyadaki bütün nimetleri emrinde kullanırken tütünü üretenin hesap gününde çocuğuna bir DORA pabucunu veresiye alması helaldir veya sevaptır diye bir ayet veya hadis gösterebilir misiniz? Parmak hikâyesine gelince; lütfen parmaklarınızı ölçün en küçük parmakla en büyük parmak arasında kaç santim fark var? 22 bin misli

* TUSTAV Nebil Varuy Arşivi, Fonu, Kutu No: 6, Zarf No: 372

fark var mı? O halde çalışmanın da bir ibadet olduğunu bilen dostların, çalışmadan çalıştırarak, çalışanların sırtından çalışanların kazandığından 22 bin misli fazla para kazanmak ve yaşamak helal veya sevaptır diye bir ayet veya hadis gösterebilir misiniz? Ve siz Hazreti Ali'nin "Karnı aç olan bir fakirin kendisine yardımında bulunmayan zengine kılıcını çekmemesine şaşarım" dediğini ve İmam-ı Azamın ticaretten akşama kadar kazandığı paranın kendi giderini karşılayacak kadarını ayırıp gerisini fakire dağıttığını bilmiyor musunuz?

Evet, herkes insanları Allahın sevdiği gibi severek Allahın daima insanların iyiliğine dönük emirlerini yerine getirerek ibadet etse bütün kötülükler ortadan kalkacaktır. Ama bu iş nasıl yapılacak dostlarım; herkesi camiye gitmeye, kadınları çarşaf giymeye zorlamakla mı yoksa düşüncenin önündeki bütün setleri ortadan kaldırarak insanların huzursuzluğunun temel sebebi olan çıkar çatışmalarını ortadan kaldırmaya çalışmakla mı yapılacak bu? Bu nokta üzerinde biraz duralım: Yalnız şeklen ibadet yapmamızın kadınların iyice örtünmelerinin insanların huzursuzluğunun ortadan kalkmasına ne gibi yararı dokunabilir? Tarihe göz atalım: Dünyada cennetlikle müjdelenmiş bir Hazreti Ali, Zübeyir ve Talha herhalde beş vakit namazını geçirmiyorlar ve kadınları da iyice örtünüyordı. Ama biliyorsunuz bu Allahın kıymetli kulları dahi çıkar çatışması yüzünden birer Müslüman ordusuyla birbirlerinin üzerine yürümekten kendilerini men edememişlerdir. Yine bu çıkar çatışması yüzünden Peygamberimizin torunu Hasan karısı aracılığıyla Halife Muaviye tarafından zehirlenmiştir. Hüseyin'in kafası bu yüzden Kerbelada Halife Yezid tarafından kestirilmiştir. Saymakla tükenmez. Büyük Fatih Sultan Mehmet, bu çıkar çatışması yüzünden hiçbir ayet ve hadise dayanmadan tahtın ve İslamiyetin selameti gerekçesiyle EVLAT ve KARDEŞ KATLINE izin veren kanunlar çıkarmaktan kendini alamamıştır. Hem düşündünüz veya şahit oldunuz mu? Camiye çok giden ve iyi örtünen insanlar mı çok iyi yaşamakta, yoksa madamlarla matmazellerle kadeh tokuşturmak için ta Avrupalara kadar gidecek kadar ibadetten uzaklaşanlar mı iyi yaşamakta? Düşünmeye değer değil mi?

Amerika'nın varlığını savunmanıza gelince. Dostlarım bu, birisi tarafından namusumuzun kirlendiğini gördüğümüz halde "Canım bu kirlitemsin de filanca mı kirletsin bu hiç olmazsa nezaketlice kirletiyor" demeye geliyor. Sanki illa kirlenmeden yaşama yolu yokmuş gibi. Eğer namusumuzun haysiyetimizin kirlenmesini gerçekten istemiyorsak gö-

zümüzün önündekini enselemeliyiz. Ondan sonra da hovardalık niyetiyle kim gelirse gelsin daha kapıya gelmeden kıcına tekme yapıştırmalıyız. Yahu biz karımızın, kızımızın namusunu koruyamayacak kadar güçsüz ve pısırık mı görüyoruz kendimizi. Bu vatanın namusu avradımızın namusudur. VATAN her türlü kötü bakışlardan avrat gibi korunmalıdır. Bizzat kendimiz korumalıyız. Her dost görüneni dost zannedip avradımızın ve VATANIMIZIN namusunu ona buna havale etmek pezevenk ve boynuzlu olmamız sonucuna vardır bizi.

Size son defa soruyorum: Dostlarım siz kime alet oluyorsunuz? Siz kimden yanasınız? Kulun kula kulluğa davasından yana mı, yoksa yalnız Allaha kulluk yapabilme imkânına kavuşmasından yana mı?

Bütün bunları hesap etmeden asıl suçluları bırakıp suçluları keşfedenleri lanetleyen bağışlarınızla daima insanların mutluluğunu istemiş Büyük Allahın ve cümle Peygamberlerden uzaklaştığınızın farkında mısınız?

Düşünmek güzel şeydir. Ona sınır tanımayın, hapsetmeyin. Attığınız her adımın insanlığın hayrına olup olmadığını düşünerek atmanız dileğiyle, bütün insanların mutluluğu için çarpan yüreğimden gelen sevgilerimi ve saygılarımı sunarım.

Hafız İbrahim Mersin

Uzun yıllardır Fethiye’de yaşayan, 1.TİP ve 2. TİP çalışmalarının hep içinde olmuş, bölgede yerel gazetelere yazılar yazan İbrahim Mersin’in sevdiği çalışma arkadaşı Erdal Orhan ile yaptığımız görüşmede İbrahim Mersin ile tanışmasını şöyle anlatıyor: “Muğla civarında, CHP’den gelme bir gelenek ile çok uzun yıllardan beri bölgede bulunan Nakşibendî tarikatının etkinliği iki ana kol olarak hep varolmuştur.

27 Mayıs 1960’dan sonra Anadolu’da gelişen demokrasi rüzgârlarının taşıyıcıları öğretmenler olmuştur ve köylerde, kasabalarda solun oluşumunda büyük rol oynamışlardır. Yine aynı dönemlerde çıkmaya başlayan **Yön** dergisinin de bu oluşumları hızlandırmada büyük etkisi olmuştur. Bizim Muğla bölgesindeki köylere bile öğretmenler vasıtasıyla **Yön** dergisi gelirdi. **Yön** okumak bir ayrıcalıktı. Aydınlanma hareketinin bir nevi öncüsü gibi görürlerdi kendilerini **Yön** okuyucuları. Yani bizim oralara Türkiye İşçi Partisi’nden önce **Yön** dergisi geldi.

Ben yüksek öğrenim için Muğla’dan Ankara’ya gitmiştim. Ankara’da sol

düşünceyle tanıştım. Okulu bitirip Muğla'ya geldiğimde Türkiye İşçi Partisi'nin bölgede birçok ilçede ve Muğla merkezde örgütlendiğini gördüm. Yoğun bir çalışma yürütülüyordu. Bu dönemde İbrahim Mersin ile tanıştım. Beni çok etkilemişti. Bir imamın sosyalizmi bu kadar iyi bilmesi, mütevazılığı, ikna kabiliyeti, ağırbaşlılığı, karar aşamasındaki belirleyiciliği beni çok etkiledi. Mustafa Uzun demir, Fabri Balcı, Mustafa İnce, Cafer Çavuş, Erol Temelkuran ilk tanıdığım partililerdi.

1967 yılında Türkiye İşçi Partisine üye oldum. Bu dönemden aklımda kalan birkaç anekdota değineyim. Sanıyorum 1967 yılının Ekim aylarıydı. Fethiye'de tütün üreticileri için bir miting yapılacaktı. On bin civarında geçimini tütün ile sağlayan üretici gelmişti. Biz 10-15 TİP'li flamamız altında yürüyorduk. Biz gelirken herkes kenara çekiliyor bize vebalı muamelesi yapılıyordu. Sesler duyuyorduk "bunlar komünist yaklaşmayın" diye. Zaman geçtikçe bunları aştık. Özellikle İbrahim Mersin ile birlikte bir yere gittiğimizde, orada ilişki kurmak çok kolay oluyordu. Bu kuşak Anadolu'nun sessiz kahramanlarıydı. Hareketi bunlar yürütüyordu.

İbrahim Mersin ile Fabri Balcı bir araya geldiğinde felsefi tartışma yaparlardı. Ben henüz 18-20 yaşlarındaydım. Ben "eylem zamanı" derdim. Onlar bana yavaş yavaş örgütlenme gerekliliğini anlatırlardı. "Halkı yanıma kazanmadan hiçbir başarı kazanamayız" diyorlardı.

Bu dönem batırladığım olaylardan birisi de Küba ve Küba devrimi ile ilgiliydi. Biz gençler Che hayranıydık. Bizim için Küba ve devrim, Che ile özdeşleşmişti. İbrahim Mersin bana büyük bir sabırla "elbette Che çok önemli işler yaptı, ama unutma ki parti ve Fidel Castro olmadan devrim olmazdı" diye anlatıyordu.

Yine bir gün İbrahim Mersin ve iki arkadaş daha akşam saatlerinde Köyceğiz gölünde sandal ile geziye çıkmıştık. Yaz aylarıydı galiba. Sovyetler Birliği uzaya yeni bir uydu yollamıştı. İbrahim Mersin elindeki şarap şişesini gökyüzüne doğru kaldırarak Nâzım Hikmet'in "Makinalaşmak İstiyorum" şiirini ezbere okudu. Büyük bir memnuniyet ve sevinç vardı."

8 yıl Ulusal Kurtuluş Savaşına katılarak cepheden cepheye savaşmış babaları Musa Mersin'in Gazilik unvanını almak için İbrahim Mersin ve kardeşi Aziz Mersin büyük uğraş verirler. Yıllar sonra da olsa "İstiklâl Madalyası Belgesi"ni almayı başarırlar. (29.05.1970)

8/8/1968

Ağabey,

Babamın işi için Ula Askerlik Şubesi vasıtasıyla nüfus dairesinden künyesini çıkararak Muğla Askerlik Şubesi Başkanlığına başvurdum.

Oradaki kütüklere baktırdım. Kendim de baktım. Yıllara göre tanzim edilen bu kütüklerin içinde birçok eksiklikler var. Bunlardan 1312 doğumlulara ait olanlar da yok. Eğer yanlışlıkla ayrı doğumlulardan birine kayıt edilmemişse Muğla'da künyesi yok demektir. Yanlış yere kayıt edilme ihtimali pek az. Çünkü orada tanıdığım, eski Türkçe'yi iyi okuyan yaşlı bir zat kendisinin 1306 doğumlu olduğunu ve künyesini bulamadığını, diğer kütükleri de birer birer elden geçirdiğini söyledi. Şube Başkanı ise ümidi kesmek için bütün kütükleri gözden geçirtebileceğini söyledi. Başkana göre elinde terbis belgesi olmayınca, orada da kayda rastlanmayınca hiçbir şey yapılamamış. Kaydını bulduranlar işlem yaptırıyorlar. Ben ayrıca Milli Savunma Bakanlığına bir dilekçe yazdım. Bu dilekçenin cevabı köye gelecektir. Bakalım ne cevap verecekler. Eğer bir ümit varsa Ankara'ya birimiz gider ilgilenir. Selamlar.

Aziz Mersin

KARA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI YÜKSEK KATINA

1312 doğumluyum ve okur yazar değilim. Birinci Dünya Savaşında ve İstiklal Savaşının sonuna kadar bilfiil savaştım. İstiklal Savaşı gazilerine verilen emeklilik maaşımı alabilmek için Muğla Askerlik Şubesine müracaatta bulundum. Verilen cevapta 1312 doğumluların Muğla Şubesinde künyelerinin olmadığı ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı Asker Alma Dairesi Başkanlığına müracaatta bulunmam gerektiğini belirttiler. Künyemin bulunup bakkım olan maaşın tabakkukunu temin için, künyemin bulunmasında yararı olur düşüncesiyle aşağıda savaşta geçirdiğim safahatları bütün ayrıntılarıyla anlatmakta fayda gördüm:

1330 yılının sonlarında 46. Piyade Fırkasının 144. Alay 1. Tb. 2. Bölüğünde vazifeye başladım. Midilli adasının karşısında Savcı köyündeydik. Bu sırada Çanakkale savaşları devam ediyordu. Sonraları Kuşadası'ndaki sahil taburunda görev aldım. Ve İngilizlerin denizden taarruzlarına karşı

savaştık. Oradan aynı taburla İzmir'e ve Ödemiş'e geçtik. "Kepenekli" adını taşıyan eşkiya takibine çıktık. İzmir'de iken çavuşluğa terfi ettim. Biz eşkiya takibindeyken Yunanlılar İzmir'e çıktı. Dağıldık. Fakat Muğla'ya gelirken Kayırlı karakolunda bazı önderler tarafından toparlandık. Beni Çiğdemdeki bir tabura makineli tüfek çavuşu olarak görevlendirdiler. Bölük kumandanımız İspartalı İbrahim Beydi. Çiğdemde Yunanlılar bizi bozguna uğrattı. Bende Muğla'ya dönerek jandarmaya yazıldım. 2 yıl kadar jandarma çavuşu olarak Tavas yoluyla Denizliye sevkiyat yapıyorduk. Bu arada çıkan Delibaş isyanını bastırmak için Konya'ya gittim. Konya'ya gittiğimde Konya Süvari Alayı oluşturulmuştu. Ona katıldım. Çay cephesine gittik. Sonra bize 2. Süvari Fırkası adı verildi. Bu fırka ile Yunan işgali altındaki

topraklara karşı akınlar yaptık.

Büyük Taarruzda 2. Süvari Fırkasının 13. Alayının 1. Bölüğü ile Afyon'da Altındaş ve Taşlıtepe'de savaştık. Bütün cepbelerde top atışlarıyla büyük taarruz başladı. İstihkamda piyade atışı yapıyorduk. Kuşluk vakti düşman bozguna uğradı. Atlarımıza atlayıp düşmanın önünü kesmek üzere Alay Kumandanı Galip Bey önderliğinde hareket ettik. Altındaş bölgesinde bir çok düşman aracı ele geçirdik. Sonra adını bilmediğim bir dağa tırmandık. Buradan Taşlıtepe bölgesine geldiğimizde düşmanın bizi beklediğini gördük. Biz hemen hücum ettik Alay Kumandanı başta olmak üzere çok şehit verdik. Her bölükten ancak 25 er kişi sağ kalabildi. 2 gün kadar oralarda bir köyde kaldık. 8. Piyade Alayı bizi kurtardı. Bizleri toparladı. 13. Alay 2. Bölüğe dabil olduk. Mehmet Efendi komutasında İzmir'e doğru yola çıktık. Alaşehir'de bir çatışmaya katıldıktan sonra Manisa Salıbli yolu üzerinden İzmir'e ilk girenler bizler olduk. Düşman esirlerini Sarıkışla'ya topladıktan sonra Dikili'de ki düşmana doğru yola çıktık. Çanakkale'ye kadar düşmanı temizleyerek gittik. Düşmanı tamamen yendikten sonra bir müddet Bergama'da istirahat ettik. Daba sonra Kuşadası'ndan 2. Süvari Fırkasının 13. Alayı 1. Bölüğünden çavuş olarak terhis oldum.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNE İZMİR

Ortaokul mezunuyum. Lise sınavlarına katılmaktayım ve halen dört dersim var liseyi bitirmeme. Hem İngilizce'mi geliştirmek hem de tatmin edici bir para kazanabilmek için İngilizce konuşulan bir dış ülkeye (örneğin İngiltere veya Avusturalya'ya) çalışmaya gitmek istiyorum. Bilhassa insanlarla devamlı temas halinde olan bir işi tercih ederim. Şimdiye kadar rençberlik, imamlik, berberlik yaptım. Ortaokulu da dışarıdan bitirdim ve halen 3 aydan beri Köyceğiz Özel İdaresinde Köy Bürosu memuruyum. Bu husustaki mevcut imkânların aşağıdaki adresime bildirilmesini saygı ile dilerim. 16.3.1968

Adres:

İbrahim Mersin

Köy Bürosu Memuru

Köyceğiz-Muğla

1969 seçimlerinde İbrahim Mersin'in çok yakından tanıyıp sevdiği Feyzullah Ertuğrul birinci sıra Muğla milletvekili adaydır.*

TİP Muğla teşkilatı olarak yine köy köy, kasaba kasaba dolaşarak Türkiye İşçi Partisi için çalışırlar. İbrahim Mersin ekonomik olarak çok büyük sıkıntılar çekmektedir. Köyde oturdukları ev sağlıksız ve kötü durumdadır. Büyük kızı Pervin ilkokula başlamıştır. İş arayan İbrahim Mersin; 27 Aralık 1967'den 21 Mayıs 1969'a kadar Köyceğiz Köy Bürosu Katipliği ve 2 Haziran 1969'dan 7 Şubat 1970'e kadar Yatağan'da Tahsilat Katipliği işlerinde geçici olarak çalışır. Bu arada bölgede en büyük fabrika olarak Seka- Dalaman kağıt fabrikası yeni açılmış ve çalışacak eleman aramaktadır. İbrahim Mersin yeni açılan bu fabrikanın lojman olanakları olduğu için oraya işe başvurur.

Bu dönemde Muğla Türkiye İşçi Partisi İl Başkanı olan ve çevrede çok sevilen Mustafa Uzundemir'in de etkisi çok olur.

* 1969 yılı seçimlerinde Türkiye İşçi Partisi Muğla Milletvekili adayları;

- 1- Feyzullah Ertuğrul öğretmen
- 2- Hüseyin Korkut demirci
- 3- İsmet Dönmez şoför
- 4- Mehmet Ressamoğlu mütercim
- 5- Şakir Berber işçi

(TİP Haberler 39-40, 1-16 Haziran 1969)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

- SEKA DALAMAN MÜESSESESİNE GİRİŞ
- 12 MART 1971 ÖNCESİ POLİTİK FAALİYETLER
 - YÜKSEL BİRDAL,
ALİ TUNCALI TANIKLIKLARI
 - 12 MART 1971 YARGILANMA

SEKA DALAMAN MÜESSESİ*Tesis Tarihi: 1967**Sicil Ticaret No: 224**TELGRAF: SEKADAL**TELEFON: Dalaman 16**Teleks No Servis
283 Per . 84**Dalaman: 12.1.1970
Öz: İş talebiniz Hk.**B. İbrahim Mersin
Özel İdare Tahsilat Kâtibi
YATAĞAN**Müessesemizde bir göreve tayininiz düşünülmektedir.**Hiçbir taahhüdü tazammun etmemek kaydıyla iş görüşmesi yapmak üzere Müessesemiz Müdürlüğüne müracaatınızı rica ederiz.**Saygılarımızla**MÜESSESE MÜDÜRLÜĞÜ**Durmuş Lütfullaboğlu**Orhan Türker*

Aynimah Mersin, Devrim Mersin,
Pervin Mersin, İbrahim Mersin.
Dalaman Müessesesi lojmanında.

25.6.1970

Perşembe

Uzun zamandır bu defterin kapğını açamadım. Zaman her şeyi hallediyor. Köyceğiz'de 27.12. 1967 - 21.05.1969 arasında Köy Bürosu Katipliği, Yatağan'da 2.6.1969 - 7.2.1970 arası Tahsilat Katipliği; memuriyete başlayalı 2,5 yıl oluyor. 9.2.1970 tarihinden beri de Seka Dalaman Sosyal İşler Memuru.

Gün geçtikçe daha iyi, daha ümitli oluyorum. Geleceğe güvenim var. Yıllar önce düştüğüm umutsuzluktan kurtuldum. 1966 da 7 dersi dışarıdan vermiştim.

Lisede 1967'de Haydar eşiği ile uğraşmaktan hiçbir imtihana giremedim. 1968'de II.sınıf Coğrafya ve Felsefeyi verdim. 1969'da Psikoloji, Astronomi, İngilizceyi de I. sınıfı temizledim. 1970 Haziran dönemi için 9.6.1970'de başlayan 7 gün izin ve bunu takiben 15 gün rapor ile sınavlara giriyorum. Portakallık'daki evimdeyim şimdi. 19.6.1970'de Biyoloji ve Edebiyat I ve II. sınıfların sınavına girdim. 27.6.1970'de İngilizce II. ve III. sınıflar imtihanına gireceğim. Yüze yüze buralara getirdik dil bilimi dersini.

Söz anlamaz hırçın fakat bir o kadar da sevimli Devrim ve Pervin, galiba onlarla üniversite tahsili de yapacağım. Onların da bir şeyler yapabileceğine inanıyorum.

23 Nisan 2009'da Yüksel Birdal ile İstanbul'da yaptığımız görüşmede, Yüksel Birdal, İbrahim Mersin ile tanışmasını ve o dönemki politik faaliyetleri şöyle anlatıyor:

"Ben 1969 yıllarına kadar İstanbul'da Yol Su ve Elektrik Müdürlüğünde elektrik mühendisi olarak çalışıyordum. Ancak işyerindeki uygunsuz şartlar ve rüşvet benim için bıktırıcı bir noktaya gelmişti. Bu nedenle işyerinden istifa etmiştim. Evli ve bir çocuğum vardı. İş arıyordum. Günlük gazetelerde yeni açılan Dalaman Seka'da elektrik mühendisi arandığını okudum. Genel

Müdürlük İzmit'te idi. İş görüşmesi için gittim. Dalaman'da selüloz, kâğıt, karton bölümünde ana serviste bakım ünitesinde elektrik mühendisine ihtiyaç varmış. Ben Marmarisliyim. Lojman vereceklerdi. Ve çok iyi batırılıyordum 1040 lira maaş veriyorlardı. Şartlar çok iyiydi yani. Hemen işi kabul ettim.

*Bu dönemde ben Türkiye İşçi Partisi üyesi değildim. Ancak dışarıdan takip ediyordum. Elime geçen dergi, kitap ne bulursam okuyordum. Sanıyorum 1970 yılının ilk aylarıydı. Eşim çocuğum ile birlikte eşyalarımızı bir kamyonu yükledik ve Dalamana doğru yola çıktık. Bir akşam vakti Dalaman Seka'ya vardık. Bir adam geldi kendini tanıttı. "Ben Sosyal İşler Şefliğinden İbrahim Mersin" dedi. Bana bir lojman anabtarı uzattı. Gözüm hiç tutmadı bu adamı. Şöyle bir kıyafetine baktım, ayağında boru gibi bir pantolon ve dizleri potlu. İçimden belli beş vakit namazında bir adam diye geçirdim. Hiç yüz vermedim. Benim ile diyalog kurmak istiyor. Yanında beş altı hamal var, eşyaların boşaltılması için. Bunlar başladı taşımaya. Eşyalar lojmana taşınırken birkaç tane koli açıldı ve benim Marksist kitaplarım yerlere döküldü. İbrahim Mersin "siz bu kitapları mı okuyorsunuz" dedi. Taşımaya devam ettiler. İbrahim yine geldi "siz bu gün burada kalamazsınız, Seka'nın misafirhanesi var, bu gece orada kalın" dedi. Ertesi sabah erkenden İbrahim yanında birkaç kişi yeniden geldi. Ben bir an önce başımdan gitsin istiyorum. "Beni rahat bırakın" dedim. "Neden" diye sordu. Cevap vermedim. İbrahim yanımdan ayrıldı. Biraz zaman geçti baktım elinde dergiler geliyor. Yanıma yanaştı elindeki **Yön** dergilerini açtı bana gösterdi. Dergilere bir göz attım. Baktım İbrahim Mersin'in yazıları dergilerde var. Yüzüm kıpkırmızı oldu, çok utanmıştım. Hemen İbrahim Mersin'i kucakladım sarıldım öptüm. Ve o günden itibaren de çok sıkı bir dostluğumuz oluştu.*

Marmarisli olmam nedeniyle bölgeyi iyi biliyordum. Mutlaka bir şeyler yapmalı, iyi bir örgütlenme yaratmalıydık. Eşim de öğretmen ve TÖS üyesiydi. Dalaman Cezaevinin yanındaki okula tayinini yaptırmıştık. İbrahim Mersin ilk iş olarak bana Ortaca'da kumaş tüccarlığı yapan Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanlığı yapan Mustafa Uzundemir'i tanıştırdı. Biz hemen bu üç kişi işe koyulduk. Mustafa ve İbrahim ille de Türkiye İşçi Partisi örgütlenmesi için bastırıyorlardı. Ben TİP örgütlenmesine karşı değildim. Ancak farklı ve daha bızlı örgütlenme gereği duyuyordum. Sanıyorum 68 veya 69 yılları arasında Ortaca'da Alevilerin bir ayaklanması olmuş ve bir hafta boyunca bu ayaklanma sürmüştü. Yani özellikle Ortaca'da iyi bir taban vardı. Mustafa Uzundemir üç ortak ile Ortaca'da konfeksiyon işi yapıyordu. Bu üç

ortak da bizim çalışmaya hep yardımcı oldular. Ne zaman başımız sıkışsa bize para yardımı yaparlar, kiraladığımız jipin kira parasını öderlerdi. Seka'da sarı Kağıt-İş Sendikası örgütlüydü. Hemen burada bir grup oluşturduk. İbrahim Mersin ve Mustafa Uzundemir'in köylerle çok iyi ilişkileri vardı. Bütün ilişkileri olan köyleri tek tek dolaşmaya başladık. İbrahim ve Mustafa'ya TİP yayınları geliyordu. Ben de Doğan Özgüden'den kitap ve dergi istiyordum. Bana göre Türkiye İşçi Partisi içine kapanmıştı. Arada sırada İstanbul ve Ankara'ya gidiyor, oralarda neler oluyor takip ediyordum. Her döndüğümde de Marksist kitaplar getiriyor, dergiler satın alıyordum. Bunları birlikte okuyup değerlendiriyorduk. Eşim de okulunda öğretmenler arasında iyi bir grup oluşturmuştu. Hiç boş vaktimiz yoktu. Gece gündüz koşturuyorduk. Devrimci Kağıt-İş Sendikası'nı oluşturduk. Bizim örgüt büyüyordu.

Bir gün ben, İbrahim, Mustafa ve iki arkadaş daha Ortaca'ya gitmiştik. Bir açık hava çay bahçesinde oturuyorduk. Bizden iki üç masa ileride bir adam tek başına oturmuş Cumhuriyet gazetesi okuyordu. Mustafa ve İbrahim'e bu kişiye tanıyıp tanımadıklarını sordum. İkisi de tanıımıyordu. Böylece küçük yerlerde dikkat çekici bir durumdu bu. İbrahim soruşturma yapmak için iki masa ötede yalnız oturan bu kişinin yanına gitti. Birazdan bizi de çağırdı. Yalnız oturan bu kişi kendini tanıttı: "Ben Kemal Daysal Seka'da Alarko şirketi adına tekniker olarak çalışıyorum" dedi. Böylece Kemal Daysal ile tanışmış olduk. Böylece bizim çekirdek ekip dört kişi olduk. Artık bu dört kişi olarak dolaşıyorduk bölgede. Hemen her kasabada bir sorumlu atıyorduk. 14-15 kişilik bir kadro oluşturmuştuk. Sık sık bir araya geliyor çalışmalarını değerlendiriyor eğitim çalışmaları yapıyorduk.

12 Martın yaklaştığı günlerdi. Yine Ankara'ya gitmiş Siyasal Bilgiler Fakültesine uğramıştım. Oradaki havayı görünce çok şaşırdım. Ortalık karma-karışık. Kimin ne söylediği belli değildi. Kafamda kendi örgütümüzü muhafaza etme gerekliliği ağır basmaya başlamıştı. Bu arada İzmir Dev-Genç çalışmaları içinde olan Ali Tuncalı da bizim bölgeye gelmişti. Onun barınma koşullarını sağladık. Her an üzerimize saldırı olabilirdi. Bu koşullarda 12 Mart geldi. Çok iyi hatırlıyorum hemen bizim sorumlu arkadaşları toplanmaya çağırdım. Akyaka'da bir yamaçta 15 arkadaş toplanarak neler yapılması gerektiği konusunda görüşmeler yaptık. Ben artık işyerinde de mimlenmiş haldeydim. Bir fırsatını bulup ilişigimi kesmek istiyorlardı. Beklediğim oldu. Giresun Aksu'da Seka'nın yeni açılan tesislerine sürgün olarak tayinimi çıkardılar. Ben önce tek başıma Giresun'a gittim. Orada TİP il başkanı arkadaşı buldum. Onlar benim oraya gelecek olmamdan büyük sevinç duymuşlardı.

Ertesi günü beni Aksu Seka'ya götürdüler. Orada da devrimci birkaç arkadaşla tanıştım. Kafamda Muğla'daki örgütlenme modelini burada da uygulamak vardı. Hazırlıkları yapmak üzere yeniden Dalaman'a döndüm. Eşyaları topladık bir kamyona yükledik. Oradaki arkadaşlarla vedalaştık birlikte bir akşam yemeği yedik. Kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Ben ortalığı şenlendirmeye çalışıyordum. Önce İstanbul'a gidecektik. Eşim ve çocuklar orada kalacak, ben Giresun'a devam edecektim. Yerleştikten sonra ailem de gelecekti. Gece İstanbul otobüsüne bindik. Otobüs hareket etti, benüz Muğla il sınırını geçmemiştik ki polisler yolu kesmişler. Ben durumu hemen anladım. Kimlik kontrolü için polisler otobüse bindiler. Daha kimliği göstermeden beni tanıyıp otobüsten indirdiler. Birkaç gün Muğla'da tutuktan sonra Ankara'ya götürdüler. Ve Mamak günlerim başladı. Ankara Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilen davam nedeniyle ceza yemiştım. İki yılı aşkın bir süre cezaevinde kaldım.”

İbrahim Mersin, Yüksel Birdal, Mustafa Uzundemir, Kemal Daysal. 15.03.1971'de tutuklanmadan önce Ula Adliyesi'nde.

12 Mart 1971 askeri darbesinin hemen ertesi gününde, Muğla yerel basınında “4 TİP’li köylerde komünizm propagandası yaparken yakalandı” diye haberler çıkar. Bunun üzerine Seka-Dalaman Müessesesi tahkikat başlatarak İbrahim Mersin’in ifadesini ister.

SOSYAL İŞLER ŞEFLİĞİNE

14.3.1971 Pazar günü Portakallık Köyünde karşılaştığımız olayla ilgili ifademdir.

14.3.1971 Pazar günü havanın iyi olması dolayısıyla Müessesemiz Elektrik Mühendisi Yüksel Birdal, Ortaca’da tüccar Mustafa Uzundemir ve Tekniker Kemal Daysal ile Gökova’ya gittik. Deniz kenarında gezdik eğlendik. Akşam Dalaman’a dönüş yolu üzerinde Karabörtlen-Gökova

arasında bulunan kendi köyüm Portakallık Köyünden geçerken arkadaşları köy kahvesinde beni beklemek üzere bırakıp köydeki babamı ve ağabeyimi ziyarete gittim. Babamın yanından kahveye döndüğüm zaman Yüksel Birdal ile aynı zamanda kayınbabam olan Köy Muhtarı kavgaya tutuşmuşlardı. Ben, hemen müdahale ettim: “Bunlar benim arkadaşımıdır, onlara hakaret edemezsin” dedim. Fakat cahil ve şartlanmış bir kafaya sahip olan kayınbabama onların arkadaşım olduğuna inandıramıyordum. Sonradan öğrendiğime göre arkadaşların oraya benimle geldiğini görmeyen birisi “kahvede 3 şüpheli yabancı var” diye muhtara ihbar yapmış. O da güya görev yapmak için onları telefonla Karabörtlen Jandarma Karakoluna haber vermiş. Muhtar benim de münakaşaya katılmam üzerine “sen otur oturduğun yere sana bir şey söyleyen yok” diyor. Ben de “arkadaşlar benim yüzümden buraya geldiler onlar benim misafirim olduğu gibi senin de misafirin sayılır, onlara bu şekilde davranman çok ayıptır” diyerek çıkışmak zorunda kaldım. O sırada iki jandarma ile bir çavuş geldi. Durumu anlattığım zaman “mühim bir şey değil ama ihbara kayıtsız kalmış olmamak için karakola kadar gidelim” dedi ve zaten biz de Dalaman’a gelmek mecburiyetinde olduğumuz için teklifi kabul ettik. Karabörtlen’e gelince İlçe Jandarma Kumandanı geldi ve hüviyet sordu. Yüksel Birdal’ın hüviyeti yanında olmadığından ve üzerinde yazılı bir kağıt çıktığı için Başçavuş şüpheye düşüp, olmadık sorular sormaya başladı. Yüksel Birdal da “size ifade vermeye mecbur değilim, eğer ifade vermem gerekiyorsa Hakime ifade veririm” dedi.

15.3.1971 Pazartesi günü Ula Savcılığınca ifadelerimiz alındı ve serbest bırakıldık. Olay bundan ibarettir. Muğla basınında hakkımızda “4 TİP’li propaganda yaparken yakalandılar” diye çıkan haberler tamamen olayı kendi istedikleri gibi değerlendirmeye çalışan gayretkeş Ula İlçe Jandarma Başçavuşunun hakikat dışı iftirasını basına aksettirmesinden ortaya çıkmıştır. Gerçek Ula Adliyesinde devam etmekte olan tahkikat neticesinde ortaya çıkacaktır.

Gerçekte olay, Muhtarın arkadaşlardan şüphelenmesi ve işin kavgaya varmasından ileri gelmiştir. Hiçbir siyasi partiyle ilgili değildir. Ve Muhtar da yaptığı hata ve yanlışlığı çoktan anlamakla beraber olaylar kendi kontrolünden çıktığı için bu kadar gelişmesini önleyememiş ve hatasını tamir edememiştir. İfadem bundan ibarettir. 18.3.1971

İfade sahibi

Sosyal İşler Memuru
İbrahim Mersin

12 Mart 1971 darbesi ile Muğla bölgesinde yaşananları Ali Tuncalı şöyle anlatıyor:*

“12 Mart Amerikancı faşist darbesi 4. ayına girdi. Haziran ayının kavuru sıcak günlerinden bir Pazar günü.

Faşist darbe yönetimi bütün ağırlığıyla yüklendi sosyalistlerin, devrimcilerin, demokratların, ilerici aydınların yani tüm solcuların üstüne.

Radyodan saat başı arananların isimleri okunuyor. Gün geçtikçe arananların listesi daba da kabarıyor. Onlarca, yüzlerce genç, öğrenci, işçi, aydın, jandarmanın polisin takibine alınmış. Üç kişi birarada görülse “devleti yıkmaya hazır illegal gizli örgüt mensubu yakalandı” diye sağcı gazeteler manşet olarak veriyor. Suçu sadece solcu gazete, kitap okumak olan gençler sorgusuz sualsiz alınıp götürülüyor.

Bir kara bulut ülkeyi baştan aşağı zifiri bir karanlığa sürüklemişti. Tozdan dumandan göz gözü görmüyordu.

Yakalamalar, ağır işkencelere çekilenler, Almanya’dan ithal edilen korkunç işkence aletleriyle çarmıha gerilenler, sakat bırakılanlar ve faili meçhul öldürülenler. Solcuların en acılı günlerinin yaşandığı, kimin kimi ihbar edeceği belli olmayan güvensiz bir ortamı yaşamaktaydık.

Böylesine ucu ortası belirsiz, tehlikenin hangi boyutlara uzanacağı tahmin edilemeyen korkulu günlerden bir Pazar sabahı Muğla’nın il, ilçe ve köylerinden sol hareket içinde görev ve sorumluluk almış, bizce bilinen, güvenilir arkadaşlarımızı Akyaka’nın yamaçlarında çam ormanları ile kaplı kuytu bir köşede toplantıya çağırdık. Anımsayabildiğim kadarıyla on beş kişiydik. Bu toplantıyı örgütleyen; İbrahim Mersin, Elektrik Yüksek Mühendisi Yüksel Birdal, Seka-Dalaman işletmesinde tekniker ve sendikacı Kemal Day-sal ve İzmir Aliğa Rafinerisinde sendikacı ben Ali Tuncalı idik. Diğer katılımcılardan hatırlıyabildiğim Ortaca’dan Mustafa Aydın ve Mustafa Uzundemir, Yeşilyurt’tan Hüseyin Korkut ve Salih Önkaş, Muğla’dan Fahri Balcı ile genç bir öğretmen, Ula’dan Turgut Ersoy, Mustafa İnce idi.

Toplantımızın amacı; yöremizde, yakın çevremizde sosyalist mücadele içinde yetişmiş, görev almış, sorumluluk taşıyan bilinçli arkadaşlarımız arasında dayanışmanın, yardımlaşmanın devam ettirilmesi ve organik bağın koparılmamasıydı. Faşist darbe konusunda kitlelerin her fırsatta uyarılması,

* Ali Tuncalı ile görüşme: Ortaca, 15.03.2008.

tedbirli olunması, basının taraflı yayınları karşısında uyanık olunması, her söylenene inanılmaması, paniğe kapılmadan doğru değerlendirmeleri yaparak kitlelerin bilinçlendirilmesine devam edilmesi konularını kendi aramızda konuştuk.

Aldığımız kararlardan en önemlisi de, içimizden biri tutuklanırsa, diğerlerimiz tutuklanan arkadaşımızın ailesini yalnız bırakmayacak, maddi manevi her türlü desteği verecektik.

Akyaka bir doğa barikasıydı. Oradaki kayaların üstüne oturmuştuk. Her türlü sorunu ele aldık. Türkiye İşçi Partisini, sendikalarındaki çalışmaları, ABD emperyalizmini konuştuk.

Ne acıdır ki, bu toplantının ardından Dalaman Kağıt Fabrikası Seka'da çalışan Elektrik Yüksek Mübendisi Yüksel Birdal, Sendikacı Kemal Daysal, İbrahim Mersin'in işine fabrika yönetimince son verildi. Yüksel ile Kemal İstanbul'a gittiler. İbrahim Mersin köyüne döndü. Sevgili Yüksel İstanbul'da tutuklandı, Ankara Mamak Cezaevinde üç yıl hapis yattı. Akyaka toplantısından sonra Kemal Daysal'dan bir daha haber alamadım.

Toplantıya katılan arkadaşlarımızdan Yüksel Birdal Marmarisliydi. Kemal Daysal Diyarbakırlı ve teknikerdi. İbrahim Mersin, Muğla köylerinde camii imamlığı yapmış liseyi dışarıdan bitirmişti. Ben Yapı-İş sendikasının İzmir Aliğa Rafinerisinde Bölge Temsilcisi ve ortaokul tahsilli idim. Diğer arkadaşların çoğu ilkokul tahsilli idi. Eğitim durumlarımız bu kadar farklı olmasına rağmen, hepimiz materyalist kitapları okumuş, pratik mücadele içinde pişmiş, birçok acıya göğüs germiş, inançlı samimi insanlardık.

Maalesef bu toplantı, sanki bizler için hasret ve ayrılık toplantısı imiş. Çünkü birçoğu ile bir daha hiç görüşemedik. Birçoğunun ölüm haberlerini aldım. Hüseyin Korkut ve Salih arkadaşımız kanserden öldüler. Ortaca'dan Mustafa Aydın ve Mustafa Uzun demir şeker hastalığından öldüler. Fabri Balcı 1993 yılında akciğer kanserinden öldü. İbrahim Mersin'i 27 Nisan 1987 yılında beyin kanserinden kaybetti.

Bu saydığım arkadaşların hepsi de her türlü takdire, saygıya layık arkadaşlarımızdı. Hafız İbrahim Mersin'in yeri bu arkadaşlarımızdan daha ayrıydı. Başlangıçta din eğitimi almış, hafız olmuş, dört yıl gibi uzun bir süre köyündeki camide hafızlık-imamlık yapmış bir kişinin her şeyi birden bire bırakarak liseyi dışarıdan bitirmesi, sosyalizm üzerine yazılmış bilimsel Marksist kitapları okuyarak bilinçlenmesi, SEKA kâğıt fabrikasında işe girip ekmeğini kazanırken ilerici gazetelere, dergilere yazılar yazması, onu çok özel bir kişi yapıyordu. Türkiye İşçi Partisini örgütlemek için neredeyse git-

mediği dağ köyü bile kalmamıştı. Ula ilçe teşkilatını kurmuştu. Daba sonra Muğla il teşkilatında parti başkanlığı yaptı. Muğla'nın bütün ilçe ve köylerinde "komünist imam" olarak tanındı ve itibar gördü. Ölümüne kadar, son nefesine kadar inandığı davadan ödün vermedi. Sözünün eri, yiğit İbrahim Mersin'i özelinde saygıyla anmamızın ve onun anılarını yaşatmamızın boy-numuzun borcu olduğunu belirtmeliyim.

Bu vesile ile bizim Muğla bölgesindeki isimsiz kahramanlarından birisi olan Fabri Balcı için de bir kaç söz söylemek gereklidir diye düşünüyorum.

Fabri Balcı; 2 Nisan 1930 yılında Muğla-Karabörtlen'de doğdu. Gözünü budaktan sakınmayan yiğit bir yoldaşı. İbrahim Mersin'in eşinden dolayı akraba olurlardı.

Bir gün İbrahim Mersin, Türkiye İşçi Partisi ile ilgili Karabörtlen köyünde bir toplantı yapar. Bazı sağcı zorbalar İbrahim Mersin'e saldırı girişiminde bulunurlar. Fabri Balcı İbrahim Mersin'e sahip çıkar. "Bundan böyle İbrahim'e kötülük yapmak isteyenler beni karşılarında bulurlar" der. Bu olaydan sonra Karabörtlen'de İbrahim'e kimse ses çıkaramaz.

Günlerden bir gün Fabri evde yokken eşinin doğum sancıları tutar. Fabri'nin babası cahilliği yüzünden gelinini doktora götürmeyi ihmal eder. Bu doğum sırasında eşi de, çocuk da ölür. Fabri, babasının bu duyarsızlığına, ihmalci davranışına kahrederek Karabörtlen'den bir daha dönmek üzere ayrılır. Muğla merkezde Yarımhan diye bilinen bir hanın daracık köhnemiş bir odasını mekân tutar. Ölene kadar da orada kalır.

Yarımhan'ın önünde bir kahvehane vardı. Bu kahvehane Muğla'ya giden köylülerin uğrak yeri idi. Köylülerin her türlü sorununun çözümüne Fabri Balcı yardımcı olurdu. Yol gösterirdi. Fakir babasıydı. Ağırbaşlı, ciddi, sağlam bir kişiliği vardı. Boşa konuşmazdı. Az ama öz konuşurdu. Muğla ci-varında yoksulların, garibanların sığındığı sağlam bir kaleydi. Bütün sol çevrelerde önemli bir saygınlığı vardı. Muğla'ya her gidişimde Yarımhan'a uğrar, çayını içer, saatlerce konuşur, dertleşirdik. Kendisine sevgi ve saygım sonsuzdu.

Fabri Balcı Karabörtlen köyüne dönmeme kararını sadece bir kez 27 Nisan 1987'de İbrahim Mersin'in cenazesinde bozdu. Yakalandığı akciğer kanserinden 29 Nisan 1993'te 63 yaşında iken aramızdan ayrıldı. Öldükten sonra Karabörtlen köyünde meydandaki çeşmeye kasketli bir resmi konuldu."

T.C. SIKİYÖNETİM KOMUTANLIĞI**ASKERİ SAVCILIK****ANKARA**

5/11/1971

Evrak No. 1971/151

Esas No. 1971/196

Karar No. 1971/140

İDDİANAME

(KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA DAİR KARAR)

3. No'lu Askeri Mahkemesine

SUÇ: Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tabak-kümünü temin etmek veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak, memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamlardan herhangi birini devirmek için propaganda yapmak.

SANIK: Yüksel BİRDAL: Ali Rıza oğlu 1940 D'lu Muğla Arlı Cami mah. nüfusuna kayıtlı. Aksu'da elektrik mübendisi olarak görevli müsnet suçtan Askeri Cezaevinde tutuklu.

SUÇ TARİHİ: 1969-1971 Yılları

TUTUKLAMA TAR: 1- 15.3.1971 ile 16.3.1971
2- 20.6.1971

NEZARET TARİH: 26.5.1971

TAT.İS.K.MADDE: T.C.K.142/1 ve 173/3'ncü maddeleri.

SUÇ: Suç işlemeye tabrik,

SANIKLAR: 1. İbrahim MERSİN, Musa oğlu 1939 D.lu Ula ilçesi Portakallık Köyü nüfusuna kayıtlı. Dalaman Seka kâğıt fabrikasında sosyal işler memuru.
2. Kemal DAYSAL, Salih oğlu 1945 D'lu Bitlis İnönü mahallesi nüfusuna kayıtlı Dalaman Seka kâğıt fabrikasında yüksek makine teknikeri.
3. Mustafa UZUNDEMİR, Halil İbrahim oğlu 1935 D'lu Denizli Kale Nüfusuna kayıtlı Köyceğiz Ortaca mah.

manifaturacı.

SUÇ TARİHİ: 14.3.1971

Yukarıda açık kimlikleri ve müsnet suçları yazılı sanıklar hakkında yapılan hazırlık soruşturması sonunda;

Sanıklardan Yüksel BİRDAL'ın ihbar üzerine evinde ve eşyalarında yapılan aramada çeşitli şabıslara yazılmış mektuplar ve DEV-GENÇ mensupları ile temaslarda bulunduğunu gösterir çeşitli adresler, kitap listeleri ve bir takım kitaplar bulunmuştur.

1969 yılında Zafer isimli arkadaşına yazdığı mektuplarda: "Yasalar zayıfı korumazsa tek çare birleşip direnmek. Sömürü düzeninin kanunî olduğu yerde haktan ve hukuktan bahsedilemez. Ve insan zulme baş kaldırdığı kadar insandır. Onlar gerçekten vatanlarını seven kişilerdi ama Emperyalizm'in nemenem bir şey olduğunu bilmemeleri mücadelelerini sonunda yozlaştıracaktır... Acı bir komedi. Marks'ı, Lenin'i, Engels'i, Mao'yu okumak zahmetine katlanmamış solcularla aynı kişilerin ne dediğini hiç bilmeyen sağcılar ya da düzen koruyucuları arasında Marksizm münakaşa ediliyor. Bir sağılar diyalogu. Halk bu ortamda rast gele şartlandırılıyor. Özetlersek yapılan iş şu: Gaye bütün dünyada sosyalizmi gerçekleştirmek. Bunun için Emperyalist sömürgecilerin sömürü alanını daraltmak milli uyanışları kıskırtmak gerekir bunun için işçileri örgütlemek, sömürgeciler aleyhinde her fırsattan istifade ederek mücadele gerekir. Bunların çoğunu kanun yoluyla elde etmek, kanunî mücadele yapmak imkânsızdır. Çünkü kanun koruyucular bu idealin karşısında cephe almışlardır. Bunun için kanundan sonuna kadar istifade etmek kanunun elvermediği yerde kanunsuzluklara sapsak gerekir. Gençler stratejilerini taktiklerini uygulamışlardır. Yaptıkları mevcut düzen ideolojisine göre saçmadır, ayıptır; Sosyalist ideolojiye göre gereklidir. Ayıplayanlar mevcut düzenden yana olanlardır, bu hadise ile sempatisini yitirenler de öyle. Emperyalizmi memleketten uzaklaştırmak için Komer'in arabası yakılacaktır, Amerikan üslerine saldırılacaktır. 6'ncı Filo erleri taşlanacaktır. Kanunî yolla konferanslar, propaganda ile uyanmayan kamuoyunun dikkati bu konuya ancak böyle çekilebilir.

Bildiğin gibi ben sosyalist cereyana kendimi iyice kaptırdım. Türkiye'deki imkânlar nispetinde Sosyalizm ilmini yapmaya çalışıyorum. Sadece Sosyalizm üzerine yazılmış eserlere zaman harcıyorum. Bu meşgale bir gaye halini aldı. Sosyalizm, esas itibariyle ezilenlerin yani işçilerin yani üretim araçlarına sahip olmayanların kendilerini sömürenlere yani üretim araçlarına sahip olanlara karşı nasıl mücadele edeceklerini haklarını nasıl elde

edeceklerini, nasıl kendi iktidarlarına sahip çıkacaklarını derinlemesine öğreten bilim. Sosyalizm, sadece idare edenlerin dürüst olması ile, herkes emeğinin karşılığını almalı demekle gerçekleştirilemiyor. Sosyal hastalıkları tedavi için Sosyalizm bilimini eksiksiz olarak bilmek gerekiyor... Sosyalizmi gerçekleştirecek olanlar sadece ve sadece emeği çalınan kimseler yani işçilerdir... Demek ki tek çıkar yol işçilerin uyanıp haklarına sahip çıkmasında ve bilinçli olarak iktidara el koymalarında... Yapılacak şeyleri de Sosyalizmin bilimi tek tek sıralıyor. İşçiler örgütlendirilecek, tespit edilecek bozukluklar yayın yoluyla halka duyurulacak, sendikalar yoluyla hakların elde edilmesi için gereken mücadele yapılacak, en önemlisi her şeyden önce komprador kapitalizmin hakim olduğu ülkelerde, kompradorların bitini kanlandıran dış kaynaklarla mücadele edilecek, milli sanayi teşvik edilecek, Emperyalistlerin bir avuç aracıya haraç vererek memleketi sömürmesi her türlü yoldan lanetlenecek... Mesele; üretim araçlarının mülkiyeti, üretim ilişkileri, toplumsal bütünlüğü meydana getiren bütün kurumların yeniden biçimlendirilmesi ve organizasyonu, bu kurumlar üzerinde hangi sınıfın egemen olduğu meselesidir.” Sözlerini yazmak suretiyle fikirlerini açıklamıştır.

28.6.1970 tarihinde bir yolsuzluğun kamuoyuna duyurulmasını sağlamak amacıyla Çetin ALTAN'a yazdığı mektupta: “İçime sosyalist tobumu siz attınız. Diğerlerinin yardımıyla da filizlendi, yeşerdi, Hazreti Ali kitaplarından Marks-Lenin-Mao'nun kitaplarına geçtim... İş mi yani şimdi. Eylemsiz yaşantısız bir Sosyalist öğreti. Kula kul olma düzeninin yıkılmasında ne gibi bir katkım olabileceğimi bilmeden Sosyalizm yolundaki mücadelede bir işe yaramadan kitap kurdu gibi ömür tüketmek...” sözlerini yazmıştır. Bu tarihten sonra çevresinde ve yurt çapında bir takım faaliyetlerde bulunmuştur. Köy okullarına yardım maksadıyla çalıştığı yerde bir kampanya açmış toplanan paralarla alınan okul malzemelerini Akbudak Köyü öğretmeni Emin KESKİN'e göndermiştir. Bu arada propaganda ve bilinçlendirme faaliyetlerini ihmal etmemiş, öğretmen Emin KESKİN'i ANT dergisine abone kayıt ettirmiş ve ANT yayınlarından bir kısım kitapların da bu öğretmene gönderilmesini sağlamıştır. 12.3.1971 tarihinde Elazığ TÖS il başkanlığına yazdığı mektupta “devrimci gençlerle birlikte köylülere uyandıran eylemleri yürütüyormuşsunuz. Bazı köylüler ise kötü şartlandırmanın tesiri ile sizleri köylerine sokmuyorlarmış. Dalaman'da kurulmakta olan kâğıt karton fabrikası personelleri olarak muhtaç doğu köylülerine ders aracı yardım kampanyası açtık. Sizi kabul etmek istemeyen köylülere bizim ders aracı yardımlarımızı ulaştırmak gayesi ile girebileceksiniz. Para ve araç yardım-

larımızı hangi adrese göndermemiz gerektiğini bildirmenizi rica ederim” demektedir. Bu mektuptan esas gayenin köylünün okul ihtiyaçlarını gidermek olmayıp köylüyü düzen değiştirmek konusunda bilinçlendirmektir.

Sanık arkadaşlarıyla birlikte tatil günlerinde civar köylere gitmekte ve bir takım faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu faaliyetler meyanında 14.3.1971 tarihinde diğer sanıklar İbrahim MERSİN, Kemal DAYSAL ve Mustafa UZUNDEMİR’le birlikte Ula kazası Portakallık köyüne gitmiş Anayasanın bazı maddelerini yazmış olduğu kartonlardan köylülere okumuş ve arada dosttan dosta değişler isimli kitaptan da bazı parçalar okumuştur. Yaptırılan birlikçi tetkikatında okunan şiirlerde herhangi bir suç unsuru görülmemiştir. Ancak Yüksel BİRDAL tarafından yazılmış yazıların propagandası yapıldığı takdirde suç teşkil edeceği belirtilmiştir. (Bu yazılar sanık tarafından not şeklinde yazılmış olan yazılar olup dosyada mevcuttur.) Bu olaydan sonra Yüksel BİRDAL Türkiye İşçi Partisi ve DEV-GENÇ’e mensup birçok şabıslarla temaslarda bulunmuştur. Ancak bu temaların hangi konularda olduğu ve hangi gayelere yöneldiği tespit edilememiştir. Ayrıca sanık Ortaca’da bir devrimciler derneği kurmaya teşebbüs etmiştir. Bu derneğin gizli gayelerinin ne olacağını tespit etmek dahi mümkün olmamıştır.

Sanıklardan İbrahim MERSİN, Kemal DAYSAL ve Mustafa UZUNDEMİR’in komünizm propagandası yapmak ve halkı suç işlemeye tabrik ve teşvik etmek suçlarını işlediklerine dair kamu davası açmaya yeterli delil elde edilemediğinden müsnet suçlar dolayısıyla sanıklar hakkında Askeri yargılama usul kanununun 105’nci maddesi gereğince kovuşturmayaya yer olmadığına karar verildi.

Sanık Yüksel BİRDAL yukarıda anlatılan yazı ve eylemleri ile sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesis veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak, memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamlardan herhangi birini devirmek için propaganda yapmıştır. Sanığa göre gaye bütün dünyada sosyalizmi gerçekleştirmektir. Bunun için Emperyalizmle mücadele edilecek işçiler örgütlendirilecek halk bilinçlendirilecektir. Sosyalizm işçilerin önderliğinde gerçekleştirilecektir. Sosyalizm ezilenlerin, işçilerin üretim araçlarına sahip olmayanların sömürenlere üretim araçlarına sahip olanlara karşı nasıl mücadele edeceklerini haklarını nasıl elde edeceklerini kendi iktidarlarına nasıl sahip olacaklarını gösteren ilimdir. Sanık ifadesinde bilimsel sosyalizmi kabul ettiğini beyan etmiştir. Bilimsel sosyalizmin eşanlamı komünizmdir. Marks-Engels-Lenin tarafından teori ve pratiği yapılmıştır. Komünizmi yerleştirmek için ne gibi taktiklere başvurulacağı açıklanmıştır. Gaye proletarya sınıfının diktatörlüğüdür. Bu diktatörlüğü

tesis için kanuni ve gayri kanuni bütün imkânlardan yararlanarak propaganda ajitasyon bilinçlendirme ve örgütlenme metotları uygulanacaktır. Sanık komünizmi fikren benimsemiş yazdığı mektuplarla propaganda yaptığı gibi köylerde sınıf şuurunu uyandırmak için çalışmalar yapmış ve bu konuda Elazığ TÖS şubesine yazdığı mektupla yardım gayesi altında köylere gidebileceklerini bildirmiştir. Sanık mektuplarında devletin bütün düzeninin ve müesseselerinin değiştirilmesi gerektiğini açıklamaktadır.

Sanık tutuklandıktan sonra eşine yazdığı mektuplarda fikirlerini kısmen açıklamıştır.

Sanık Yüksel BİRDAL'ın yukarıda açıklanan fiil ve yazıları ile komünizm propagandası yapmak suçunu işlediği anlaşıldığından hareketine uyan T.C.K. nun 142/1 ve 173/3 maddeleri gereğince cezalandırılmasına karar verilmesi ve duruşmasının 3 numaralı Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde yapılması iddia ve talep olunur.

GÜN BOYSAL

Hak.Kd.Yzb Yrd.Ask. Savcı

* * *

12 Mart 1971'in yarattığı karamsar ortam, İbrahim Mersin'in bu dönem yazdığı şiirlere de yansır.

DALGINLIK

Gözden uçuşan beyaz halkalar gibi
Kıpır kıpır kayıp gidiyorum
Ne hoş sarhoşluktur bu dalgınlık
Kâh orada kâh uzayda akıp akıp gidiyorum
Ne hoş sarhoşluktur bu dalgınlık

Bazen güle güle bir şeyler anlatır insancıklar
Dinliyormuş gibi benden de gülmek beklerler
Oysa ben için için ağlıyor olurum o anda
Her zaman her yerde yaşadığım acılar için
Ne hoş sarhoşluktur bu dalgınlık

Bazen çırpınıp ağlıyordur insancıklar
Ben katıla katıla gülüyor olurum
Bu ağlanacak insanlara

*Ta derinden derinden götürüyor bu dalgınlık
Ne hoş sarhoşluktur ne güzel boşluktur bu dalgınlık
7.12.1971*

Hey gidi hey...

*Karlarla sulanıp zümrütleşen toprağım
Kara saban kara öküzle karıştırdığım
Ne nankörmüşsün meğer, zamanla anladım.
Hey gidi hey...*

*Sana kim ekmek verdi kim kanı verdi
Sen, sana hiç bir şeyini vermeyenlere
Neden her şeyini verdin*

*Söyle bana toprağım
tutsağımızın zalimlerin
söyle bana, ırmaklarından akan
dinmeyen göz yaşların mı?*

*Uzaktardan gelen bu uğultular
Sana ağıtlar mı söylüyor?*

*Ağlamak ne para eder, ağıtları dinlemek
Güçlü zincirleri kırmak için, güçlenmek gerek
Yeryüzünden zulmü hepten kovmak için,
Zulmün zalimini hepten silmek gerek
Toprağın, dedelerimin toprağı
Haksızlığın boy verip, saçak saldığı
Terimiz, göz yaşlarımızla sulanıp
Özgürlüğümüzü kara bir gölgeyle
kapattıran sen misin.*

19.1.1972

akşam

*Bugün yine uçan kuşlardan
bir medet umuyorum
Dalgalarla dolu bir yaşantıdan
bir yaprak daha koptu gitti.*

*Kişi nedir ki nihayet bu ölümsüz evrende
Kara bağrımda ah vahla dolu nefes
Birde bakarsın ki bir adım bile*

gitmemişsin
 Yokuş sonuna geldiğinde
 Özlemlerim uğruna her şeyimi verdiğim
 Ben koştukça daha da hızlı koşan özlemler
 Bu ne kırılmaz inattır ki yıllarca
 Ben ulaşmak için direndikçe hep dayanırsın
 Tam yakaladım dersin, ama bir balık gibi
 kayıp gitmişsin çoktan.
 Ne merhametsizsin, insanı köpek gibi
 durmadan kıvrandırırısın.

Ethel Rosenberg'e*

ÖLÜRSEK

Bir gün öğreneceksiniz, evlatlarım
 öğreneceksiniz
 Neden kestik yürüyüşümüzü yanda
 neden kitabımızı
 Açık bıraktık işimizi tamamlamadan
 Neden gittik toprak altında uyumaya
 Ağlamayın artık, evlatlarım ağlamayın
 Yalanlar ve pislikler sarmış
 dört bir yanı
 Neden bu göz yaşlar bu zulüm neden
 Öğrenecek bunu bir gün bütün dünya
 Yeryüzü gülümseyecek, evlatlarım
 gülümseyecek
 Ve sevinçler yeşerecek mezarımızın
 üstünde
 Kıyımlar sona erecek, dünya olacak mutlu
 Kardeşliğin ve barışın koynunda
 Çalışın evlatlarım, çalışın ve bir anıt dikin
 Sevgiye ve sevince bir anıt

* Ethel Rosenberg (28 Eylül 1915-19 Haziran 1953) Eşi Julius Rosenberg ile Amerikan Komünist Partisi üyesi. Düzmece bir mahkeme ile Sovyetler Birliği adına casusluk suçlamasıyla yargılandılar. Bütün dünyada yürütülen kampanyalara rağmen Ethel Rosenberg 19 Haziran 1953'de eşi Julius Rosenberg'de 19 Mayıs 1953'de idam edildiler.

İnsanlık onuruna ve de insanca
 Sizin adınıza koruduğumuz, sizin adınıza
 Yapraklar dökülüyor gene
 Bahar ince ince yeşillenirken.
 Bir ciğerden kan sökülüyor
 Bir beden serpilip gelişirken
 Daha dün...
 Sevilip okşanır fıkırdak fıkırdak gülerken
 Ve umudunu bağlarken geleceğe...
 Bir yaprak daha dökülüyor
 Doğa girerken gerdeğe
 Sevilip beklenen akşamları...
 Sonsuzluğa uzanan varlığı için sevişmeye
 Bilmeden giderken
 Gelinliğini can için değişmeye.
 Yıllar gelip geçiyor
 Doğa yine cıvı cıvı akıyor
 Yaşamak için
 Bir ana nefes almaya çalışıyor.
 Memelerinde süt...
 Çocuk emiyor sütü
 Ana öksürürken kanları
 Minicik bacaklar inip kalkıyor
 Doğuştan gelen cinsel bir zevk için.
 Kalp küt küt...
 Çalışıyor
 Çocuk süt, ana nefes Azrail can almak için
 Baharların pırl pırl pembe akşamları oluyor,
 Ve çocuk soğumuş memeyi hâla emiyor.
 Sinekler kara bir dikiş vurmuş sanki ağzına
 Sabahtan kanayan şapur şapur öpen
 Her zaman sevgi şefkat döken.
 Çocuk soruyor...
 Neden okşamak, öpmek için nefes eriyip gitmişti?
 Neden artık süt tükenip bitmişti..?
 Nihayet bir gerçek dank etti küçük beynine
 Ve dinmeyen çığlığını koyuverdi vicdansız evrene

[illegible]

1969 başlarında yazıldı. 20.12.1972 de temize çekildi.
İbrahim Mersin'in defterinde "Ölürsek".
İbrahim Mersin

SOSYAL İŞLER ŞEFLİĞİNE

Servisimiz iç hizmetler kısmının yönetimi, kurucu firmalar mensuplarının sosyal sitedeki problemlerinin halledilmesi için yaptığımız sıkıntılı çalışmalar yanında ek görev olarak:

1. Şefliğimizi temsilen İşletme Teknik Emniyet Komitesi Raportör-lüğü,
2. Servisimiz İşyerleri Teknik Emniyet Komitesi üyeliği

münisttim. Her acize acırdım elimde varsa yardım ederdim. Ama “hep verme” eğiliminin gereksizliğini anladım. Zaten dilenciye de sevgim yoktur. Pek bir şey de vermem. Ama insanların kurtulmak için çırpınmalarına seyirci olamazdım. Giderek yardım etme alışkanlığını terk etmek gerektiğini kabullendim. Sonu gelmiyor bir kere. Ve kurtulabilirse bir daha dönüp sana bakmıyor. Sen yine yorgun argın yürümeye devam ediyorsun.

Para biriktirip bir mülk edinmeyi ben de çok ister oldum. En iyisi biraz da olsa kendi mülkün bu dönemde. Çünkü sen elindekini dağıttıkça, toplayanlar daha da güçleniyorlar.

Toplum bir bozulma ve yeniden düzenlenme aşamasında. Çoğunlukla küçük burjuva özlemi hakim. İşçi sınıfı ise örgütsüz. Köylülerin omzundan çıkartıyor biraz da nafakasını ve mutlu nispeten.

O halde yıkılmamak için, esas hedefimden şaşmamak koşuyla “ille de neden proleter olacağım” diye zorluyorum. Proletarya henüz tam teşekkül etmemişse henüz verdiğimiz savaş ta boşlukta değil mi?

Proleter vasfını taşıyıp, küçük burjuva olma ümidini yitirmiş olanlar henüz örgütsel bir varlık gösteremiyorlar.

Ama önümüzdeki yıllarda dünya kapitalist sistemi sorunlarının içinden çıkamaz hale gelebilir. Sistem gerek sosyalist sistemin darbeleri gerekse kendi iç çelişkileri yüzünden hızla çözülmeye gidebilir. Dolayısıyla dünya işçi sınıfı kendi ürettiğine sahip çıkma gereğini duyup kendisi için daha iyisini yaratmayı bu günden daha çok isteyecektir.

Fakat bu arada benim de tutunmam lâzım. Hiçbir örgütlenme yok. Çocuklarımı, daha uzun süre yarını belirsiz, maddi ve manevi boşlukta bırakamam. Onun için tutumlu olmam ve mümkünse onları ben yokken ezdirmemeye dikkat etmem gerekiyor. Biraz geç, ama şimdilik en doğru olanı bu bence.

* * *

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BÜTÇE VE PLÂN KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA ANKARA

Personel kanununun uygulanması sırasında meydana gelen aksaklıkların giderilmesi hususunda yeniden çalışmalara başlandığını basından öğrendim. Bu arada vaktiyle çeşitli çaresizliklerin esiri olarak öğrenim yapamamış, fakat memuriyet içinde okul dışından bir yüksek

öğrenim yapma gayret ve başarısını göstermiş kişilerin durumunun da ele alınabileceği umudunu taşıyorum.

Bilindiği gibi 657 sayılı kanunun ek geçici 36. maddesinde; memuriyet içinde yüksek okulu bitirenlerin intibakında bir veya iki kademe verileceği hükme bağlanmış, fakat ortaokul mezunu olarak memuriyet yaparken liseyi bitirenlerin durumundan hiç bahsedilmemiştir. Bu husustaki uygulamanın ne olduğunu da bilmiyoruz. Ancak bildiğimiz, devlet kesiminde sigortalı olarak çalışmış olmadıkça hizmetlerin tahsilin karşılığı olan derece üzerine eklenmediğidir. Bu ise açık bir haksızlıktır.

Hem kendi kendisini yetiştiren insanları maddeten teşvik etmek hem de devlet kesiminde daha bilgili elemanların yetişmesini motive etmek bakımından memuriyet içinde daha önceki tahsilinden bir yüksek tahsili tamamlayabilenlerin intibakında; geçen hizmetlerin en son tahsilinin karşılığı olan derece üzerine eklenmesi veya her tahsil yılının bir kademe sayılması faydalı ve adil bir uygulamayı getirecektir.

Yüce Komisyonunuzun adil bir karar taslağı hazırlarken bu hususun da göz önüne alınmasını saygı ile arz ederim. 10. 2. 1972

Saygılarımla
Sosyal İşler Memuru
İbrahim Mersin

Adres:
SEKA- DALAMAN MÜESSESİ
DALAMAN-MUĞLA

* * *

İFADE ZAPTIDIR

Adı Soyadı:	İbrahim Mersin
Baba adı:	Musa
Doğumu:	1939
Servis ve Görevi:	Sosyal İşler Şefliği Memuru
Sicil no:	1617

Soru: İzmir’de izinli bulunduğunuz 20.4.1972 günü hastalanıp görevinizden ayrıldığınız fakat hastaneye 24.4.1972 günü müracaat yap-

tiğiniz, İzmir Devlet Hastanesi'nin hakkınızda düzenlediği rapordan anlaşılmaktadır.

Bu durumda 21,22,23.4.1972 günleri görevinize niçin gelmediniz?

Cevap: 20.4.1972 günü İzmir'de izinliydim. Şiddetli baş ağrısı yüzünden Teşkilatımız İzmir Alım-Satım Müdürlüğü kanalıyla aynı gün saat 16.30'da Konak Devlet Hastanesi Baş Tabipliğine müracaat yaptım. O günü ve saatte poliklinikler kapanmış olduğundan ertesi günü Kulak-Boğaz-Burun ve Asabiye polikliniklerinde muayene oldum.

21.4.1972 günü Asabiye tarafından Sağlık Kurulunca muayene edilmem gerektiği evrakıma şerh edildi. Sağlık Kurulu kalemime yaptığım müracaatta: Kurul muayenelerinin haftanın Salı ve Cuma günlerinde yapıldığı bildirildi. O gün Salı olmakla beraber yukarıda andığım iki poliklinik muayenesi yapıp kaleme başvuruncaya kadar poliklinikler kapanmış olduğu gerekçesiyle 24.4.1972 Cuma günü gelmem söylendi.

24.4.1972 günü Dahiliye hariç bütün polikliniklerde muayene oldum. Ve Asabiye'ce röntgene havale edildim. Aynı gün Dahiliyeye muayene için müracaat ettiysem de röntgen sonucunun evraka işlenmesi ve Asabiyece bir teşhis konulmasından sonra muayenemin yapılabileceği bildirildi.

Röntgen sonucunun, Kurul muayene günü yani 28.4.1972 günü evrakımla birlikte Sağlık Kurulu Kaleminden alınabileceği Röntgen Mütahassısınca söylendi.

28.4.1972 Salı günü evrakımı alıp tekrar Asabiye ve Dahiliyeye muayene oldum ve saat 12.30'da toplanan Kurulun huzuruna çıktım. Kurulun müzakeresi bittikten sonra neticenin 31 Mart 1972 Cuma günü Sağlık Kurulu kaleminden alınması Kurul Başkanlığınca haber verildi.

31 Mart 1972 günü Sağlık Kurulu Kaleminden 28.4.1972 Heyet karar tarihini taşıyan ve cerrahi müdahale gerektiği kaydedilen 15 gün istirahatı havi rapor zimmetle tarafıma verildi.

Durum bundan ibarettir. Evrakta belirtilen müracaat tarihi Baş Tabipliğe müracaat tarihini değil Sağlık Kuruluna müracaat tarihini göstermektedir. Gerekirse resmi yazıyla hastahaneden bilgi alınarak yukarıdaki ifademın doğruluğu kanıtlanabilir. Arz ederim.

İfadeyi Alan
Sosyal İşler Şefi
Fethi Kıvrak

İfadeyi Veren
Sosyal İşler Memuru
İbrahim Mersin

SOSYAL İŞLER ŞEFLİĞİ MAKAMINA

Sabotajlara karşı korunma mevzuunda kanaatimdir.

İlgi: 22.5.1972 gün ve 554 sayılı emirleriniz.

Ulusumuzun refahına katkıda bulunan binlerce ailenin çalışıp ekmek yemesini sağlayan böyle bir müesseseye sabotaj yapmayı düşünen birisinin ya deli ya da insanlık düşmanı olması gerekir.

Fakat her toplumda bulunması mümkün olan ideolojik ve kişisel sapıklıklar, ticari ihtiraslar, kolay yoldan şahsına refah sağlamak için her türlü ahlaksızlığı benimsemiş olanların şerrinden her zaman zarar gelebilir. Bu zararların tümünden korunmak ulusça takip edilecek eğitsel, sosyo-ekonomik politikayla mümkün olmakla beraber Müessesemiz görevlilerince de aşağıdaki tedbirler alınabilir:

1- Müessesemizde eğitim çalışmaları plânlanmalı. Bu plân, bir sanayi tesisinin verimli çalışmasını sağlamak bakımından her işçiyi kendi branşında kalifiye olmaya yöneltirken bütün elemanların, sanayi tesislerinin ulusça güçlenmemize olan etkileri, ihracat-ithalat, döviz kazanç ve kaybı, emek ve sermaye israfı, ulusal yıllık gelir, kalkınma hızı, kişisel ve toplu fedakârlıkların gelecek kuşaklara yani çocuklarımızın yaşantısına yapacağı etkiler konularında, daha iyi bir Türkiye yaratmak için mutlaka tükettiğimizden daha fazla üretmemiz gerektiği, yurdun bir köşesinde yapılan soygun ve sömürünün bizim ve çocuklarımızın yaşantısını eksi yönde etkileyeceği, hepimizin alın teri, soyumuzun kanı bulunan kamu mallarının hesapsız ve sorumsuz bir şekilde kullanılmasına göz yummanın kendimize, ailemize, yurdumuza, ulusumuza hatta insanlığa karşı işlenmiş bir suç olacağı hususlarında bilgi sahibi olmaları ve gerçekten buna inanmaları sağlanmalıdır. Bu suretle ulusal üretim ve kalkınma bilincine varacak elemanlar birbirlerini kontrol ederek Müessesemize gelebilecek her türlü zararı bizzat kendileri önleyebilir.

2- Yönetici durumundaki her kademedeki görevliler, emirleri altında olan elemanların hayat felsefelerini öğrenmeye çalışmalı, çalışmadan daha iyi yaşamayı mı, yoksa çalışarak daha iyi yaşamayı mı benimsemektedirler. Müessese yetkililerinden birisinin veya yetkili bir kurulun

kendi hakkında olumsuz karar vermesi halinde fabrikanın tümüne karşı bir tepkide bulunabilir mi? Menfaat karşılığında her türlü kötülük yapabilme karakterine sahip midir? Bu niteliklere sahip olanların ya eğitilmesi ya da etkisiz bırakılması düşünülmelidir.

3- Siyasi yönden yurdun ekonomik güçsüzlüğüne neden olacak tahripkâr eylemleri benimsemiş olanların varlığı araştırılmalı, yakıp yıkmakla amacına ulaşmak isteyenler tespit edilmeye ve zararsız hale getirilmeye çalışılmalıdır.

4- Bütün yöneticiler israftan uzak, Müesseseseye fayda sağlamayan tasarruflardan uzak durmalıdır. Böylece kurulacak manevi baskı bütün polis tedbirlerinden daha etkili olur.

Bunların dışında servis olarak biz Müesseseseyi her türlü kötülüklerden yetkimizin izin verdiği oranda korumak azmi ve kararı içindeyiz. Zararlı kişileri tespit ettiğimiz anda bu kişiler hakkındaki mütalaamızı derhal üst sorumlulara ulaştıracağımızı bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla

İç Hizmetler Memuru

İbrahim Mersin

Seka-Dalaman idaresi ile sürekli yazışmalarla geçen bu hukuksal mücadele döneminde günlüklerinde yer alan bir şiirde, iç dünyasını şöyle yansıtıyor İbrahim Mersin:

7.6.1972

HAYAL

İyi görmek istiyorum geleceği
Kötülükler yok olmalı tek tek
Karanlıkları yırtarak gelen ışığa doğru
Koşarak gitmek istiyorum
Yarın ne olacağını bilemezsin
Ama niye ağlamak
Gülmek varken
Neden duymuyorsunuz bu dalgaların
seslerini
Umutla, gelecekle dolu

Neden görmek istemiyorsunuz
 yeşeren bunca güzelliği
 Kahrolasica kötülük dünyasında
 Ben cenneti yaratmak istiyorum
 Zebanileriyle dehşet saçan bu cehennemde
 Şeytanla arkadaş olmak,
 Meleklerle dostluk istiyorum
 Ben barışmak istiyorum bu evrenle
 Lânet olsun, insanın insanı boğazlamasına
 Özgürlüğün pazarlandığı bu dünyaya
 Lânet olsun insanlığı ezenlere..

Seka'da yeni açılan Giresun-Aksu Müessesesi bir nevi sürgün yeridir. Tıpkı Yüksel Birdal gibi, İbrahim Mersin de Dalaman'dan Aksu'ya sürülmek istenmektedir.

SEKA

DALAMAN MÜESSESESİ

Dalaman 19/ 9/ 1972

No: 1532 Dahili Müzekkere

Servisi: Per.

İbrahim Mersin

Sosyal İşler Şefliği Memuru

Teşekkülümüz Aksu Müessesesi Müdürlüğü Orman Ürünleri Tedarik Şefliğinde münbal bulunan 13. derece Tomruk Tesellüm Memuru kadrosuna, almakta olduğunuz 13. derecenin 1. kademesi tutarı 150x 7= 1050 lira aylıkla naklen tayininiz Genel Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

İmza

SEKA DALAMAN MÜESSESESİ

Tesis tarih: 1967

Sicilli Ticaret no: 244

TELGRAF: SEKADAL

TELEFON: DALAMAN 16

Dalaman: 30.9.1972

No Servis

10966 Per. 2181

Taahhütlü

B. İbrahim Mersin

Sosyal İşler Şefliği

Memuru

Sosyal Site Lojmanları

Dalaman

Köyceğiz Kaymakamlığının 28.9.1972 tarih ve 5364 sayılı yazısı ekinde alınan raporunuz tetkik edilmiştir.

Memur ve Hizmetler Yönetmenliğinin 101. maddesi gereğince istirahatlar memuriyet mahallerinde geçirileceğinden ve mezkûr tarihte de Müessesemiz Doktoru görevde bulunduğundan Müessesemiz Doktoruna müracaat etmeniz gerekirdi.

Bu durum muvacebesinde Köyceğiz Hükümet Tabipliğince verilen raporunuzun geçersiz olduğunu ve rahatsızlığınız mevcut ise Müessesemiz Personel Şefliğine müracaatla Müessesemiz bekimine sevkınız veya derhal göreve başlamanız gerektiği tebliğ olunur.

SEKA

DALAMAN MÜESSESESİ

MÜDÜRLÜĞÜ

Fikret Balaban

Yüksel Demir

SEKA DALAMAN MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜ MAKAMINA

DALAMAN

İlgi: 30.9. 1972 tarih ve Per. 2181-10966 sayılı yazılarınız.

İlgideki yazınızı havi mektubu 4.10.1972 günü aldım.

Köyceğiz Kaymakamlığının 28.9.1972 tarih ve 5364 sayılı yazısı ekinde Müesseseye intikâl ettirilen Köyceğiz Hükümet Tabipliğinin 27.9.1972 tarihli 15 gün istirahat kayıtlı raporun kabul edilmediği belirtilmektedir. Bu durumda aşağıdaki açıklamaları yapmak gereği duyuyorum.

1- İstirahatımı Köyceğiz'de geçirmeme engel olacak kanuni bir müeyyide yoktur.

2- 26.9.1972 günü hastalandığımı bildirerek Servis Şefimden doktora sevkimi istedim. Servis Şefim hasta sevk kâğıdını imzaladı. Fakat Personel Şefliğince Müessese Doktoruna sevk edilmedim. Israrım üzerine "evinde ölüyor olursan biz doktor göndeririz" cevabını aldım.

3- Servis Şefimin hastalandığımı bildiren sevk kâğıdını kendimde muhafaza ederek bir müddet hasta hasta bekledim. Sonradan düşündüm: Ne zaman ölmek üzere olacağımı ve bunun fark edilmesiyle evime doktor gelerek ölümden kurtulacağımı. Bunu hesap edemedim. Henüz 33 yaşındayım. İki çocuğum var her ikisi de öğrenci ve baba şefkatine ihtiyacı var. Eşim de genç. Ölmek istemedim ve 27.9.1972 günü derhal Köyceğiz Kaymakamlığına başvurarak muayene ve tedavi istedim.

4- Muayenem sonucunda Türkiye Cumhuriyeti Muğla Vilayeti Köyceğiz Hükümet Tabipliği'nce istirahat tavsiye eden rapor verildi ve bu raporu Müesseseye intikâl ettirdim.

5- Buna rağmen, halen istirahatı ihtiyacım olmasa, 3 yıldır her türlü fedakarlığa katlanarak çalıştığım işime derhal gelirdim. Çalışabilecek durumda olduğumu hissettiğim anda raporlu olmama rağmen görevime başlayacağımı arz ederim. 4.10.1972

Saygılarımla
Sosyal İşler Memuru

İbrahim Mersin

SEKA DALAMAN MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNE
DALAMAN

*İstirahatlı olarak Köyceğiz'de bulunduğum sırada hastalığımın ani-
den artması sebebiyle Köyceğiz Hükümet Tabipliğine müracaatım so-
nucu aldığım 15 gün istirahatı havi rapor postadadır.*

Bilgilerinize arz ederim. 28.9.1972

Saygılarımla

Sosyal İşler Şefliği Memuru

1617

İbrahim Mersin

Şimdilik istirahat ettiğim adres:

Avukat Kâzım Dönmez

KÖYCEĞİZ

Bu zor ve karabasan günlerini “günlüğünde” şöyle belirtir;

24.10.1972

*Bugün bir sonbahar günü. Akşam, hava yağışlı. Kafamdan akıp
giden düşüncelerden, tutunup kalanları yine yazıya dökmek istedim.*

*Hayatımda yeni bir dönüm noktasına geldim yine. 20.9.1972 günü
öğlenleyin tayinimin çıktığını öğrendim. 1 hafta rapor aldım (21-
28.9.1972). 15 gün Köyceğiz Hükümet Tabipliğinden rapor aldım (27.9-
12.10). Bu raporu kabul etmek istemedi idare. Ben hâlâ kabul edilmesi
gerekir düşüncesindeyim. Danıştay kararı var beni haklı kılan.*

*12.10.1972 günü emri tebellüğ ettiler. Aksu Orman Ürünleri Tomruk
Tesellüm Memurluğu, istifa etmeyi düşünüyorum. Ah şu çocuklar, her
ikisi de daha çok küçük.*

* * *

Askerlik Şube Başkanlığına

Muğla

Dalaman Kâğıt fabrikasında memur olarak çalışmaktayım. T.C. Emekli Sandığı Kanununun 22. 9. 1972 tarih ve 1623 sayılı kanunu değiştirilen kanunun 102'nci C bendi gereğince askerlik hizmetinin emekliliğime kaydedilmesi için gerekli olan belgenin verilmesini saygılarımla arz ederim. 6.12.1972

İbrahim Mersin

Adres: Dalaman Müessesesi Sosyal İşler Şefliği Muğla

T.C.

M. S. B

Askerlik Şubesi Başkanlığı

Muğla

1939 / 217

Yukarıda adı geçen yükümlü 26 Nisan 1959 tarihinde askere sevk edilmiş olup 4 KASIM 1961 tarihinde terhis edilmiştir. Bu durumu isteği üzerine bildirilir. 6 ARALIK 1972

Nihat ERBİL

Prs. Kd. Albay

Muğla As. Şubesi Başkanı

* * *

Dabili Müzekkere

Seka

Dalaman 9/12/1972

DALAMAN MÜESSESESİ

No

Özü: İbrahim Mersin

Servisi: Sosyal İşler

Personel Şefliğine

Ünitemiz İç hizmetler memuru İbrahim Mersin'in devir teslim işleri tamamlanmış bulunduğundan servisimizden ilişkisini kesmesinde şefliğimizce bir mahzur bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla

Sosyal İşler Şefi

Fethi Kıvrak

KAYMAKAMLIK MAKAMINA

ULA

9.9.1957 tarihinden 17.4.1959 tarihine kadar köy bütçesinden maaş almak suretiyle, sonradan devlet bütçesinden kadro tahsis edilen Portakallık Köyü Elmalı camiiinde imamlık yaptım. Askerliğim dolayısıyla bu görevimden ayrıldım.

22.9.1972 gün ve 1623 sayılı kanun gereğince bu hizmetimi emekliliğe saydırabilmem için gerekli belgenin verilmesine müsaadelerinizi arz ederim.

15.12.1972

Saygılarımla

1939 doğumlu Musa oğlu

İbrahim Mersin

Adres: Sosyal İşler Memuru

SEKA-DALAMAN

İbrahim Mersin; uzaktan tanıdığı Seka Genel Müdürünü görüp durumunu anlatmak için İzmit'e gider. Ancak bütün ısrarlarına rağmen Genel Müdür ile görüşemez.

Sayın Genel Müdürüm

9.12.1972

Dün görüşme isteğimi kabul etmediniz. Hiyerarşideki yerinizi bilmiyorum değilim. Nitekim SEKA'daki üç yıllık hizmetim boyunca bu hiyerarşiyi daima tanıdım.

Hiyerarşiyi yukarıdan aşağıya hesap edenleri de çok gördüm... Başarılı olduklarını da.

Sizinle görüşebilmek için taa İzmit'e kadar gitmiştim. Çünkü sizi tanıdığını sanan birisi bana "sizin herkesi dinleyebileceğinizi, problemlerin çözümüne yardımcı olabileceğinizi" söylemişti. Ben de ikimizin arasına

başkalarının yaptığı gibi bir politikacı filan sokmadan konuşmak istemiştım. Ve nihayet şöyle demiştım: Hepimiz bu ülkenin çocuklarıyız. Babalarımız bu topraklar için yıllarca döğüşmüş. Soyumuzdan bir sürü şehit vermişiz. Kendimiz askerlik yapmışız. İkimizi de birer ana doğurmuş. Çocuklarımız var. Hepsinden daha da önemlisi insanız. En son SEKA'da beraber çalışmışız. Ülkemize döviz kazandırmışız. İşyeri açmışız. Ve ben bu kurum için iyi kötü didinirken iki kere zatürre geçirmişim. Bu yüzden ciğerlerim rahatsız kalmış.

Yanıldığımı anladım.

Yalnız yanılmadığım bir şey var: Anamızdan çıplak ve eşit doğduk ve bir gün gelecek yine sadece birer kefenle toprağa döneceğiz. Hiç olmazsa bu yönden eşitiz.

Rahatsız ettimse özür dilerim. Başarılı olarsınız.

Saygılarımla

Sosyal İşler Memurlarından

İbrahim Mersin

Not: Mektubum özeldir.

12 Mart'ın baskıcı ortamında oradan oraya sürülen İbrahim Mersin, işsiz kalmıştır. Bu dönemi çocukluk arkadaşı Güner Bozkurt şöyle anlatıyor:

“Yaz tatillerinde Ankara'dan köyüme gelir tatilimi köyde geçirirdim. Her geldiğimde de İbrahim ile uzun uzun sohbetler yapardım. Çocukluk arkadaşım İbrahim'den her sohbette yeni yeni şeyler öğrenir bundan büyük bir zevk alırdım. Böylesi bir yaz tatilinde köye geldiğimde İbrahim, dışarıdan liseyi bitirmek üzereydi. Sohbet ederken; neden üniversite imtihanlarına da girmiyorsun, Hukuk veya Edebiyat Fakültesi senin için çok uygun olur dedim. Hiç keyfi yoktu. ‘Buraya kadar Güner arkadaş’ dedi. Şaşırmıştım. Benim tanıdığım İbrahim kolay kolay pes etmezdi. Neden diye sordum. Anlatmaya başladı. ‘Lise son sınıf Edebiyat öğretmenimiz bana John Steinbeck'in **Gazap Üzümleri** kitabını ödev olarak verdi. Okuduktan sonra üzerine konuşup beni imtihan edecekti. Kitabı okudum. İmtihan günü hocanın yanına gittim. Ben anlatmaya başladım. Ama hocadan ses çıkmıyor. Acaba bir yanlışlık mı yaptım diye düşünmeye başladım. Hocaya sordum ‘bir hatam mı oldu’ diye ‘hayır’ dedi. O anda anladım ki hoca bu kitabı okumamış. Hiçbir fikri olmadığı bir kitaptan beni imtihan yapıyor. Ve ka-

rarımı verdim. Bu eğitim düzeninin bana vereceği hiçbir şey yok. Böyle yetersiz ve yetkin olmayan hocalarla, ezberci eğitim bana bir şey katamaz.”

KAYMAKAMLIK MAKAMINA

FETHİYE

SEKA-AKSU (Giresun) Müessesesi Müdürlüğü Nakliyat ve Ambar memuruyum. İzinli olarak ilçenizde bulunduğum sırada hastalandığımdan 3.3.1973 tarihinde ilçeniz Hükümet Tabibliğince 20 gün istirahat raporuyla halen izinliyim.

Hastalığım devam ettiğinden tedavim için Devlet Hastanesine havale edilmem hususunda gereğine müsaadelerinizi arz ederim.

21.3.1973

Saygılarımla

SEKA AKSU MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Nakliyat ve Ambar Memuru

İbrahim Mersin

Fethiye'deki Adresim:

Bodurlar Nakliyat Bürosu, Salih Bodur*

* Salih Bodur: Bu dönemde Fethiye'de yaşayan Salih Bodur, İbrahim Mersin'in Kuran Kursundan çocukluk arkadaşıdır. 2 Haziran 2009 tarihinde yolladığı mektupta İbrahim Mersin ile arkadaşlığını şöyle anlatıyor: “Dostum İbrahim Mersin;

Onunla yollarımız ilkokulu bitirdikten sonra Kuran Kursunda kesişti. O köyden gelmiş fukara bir köylü çocuğuydu. Bende fakir bir ailenin kunduracı çıraklığına verilmiş ve sababları Kuran Kursuna giden bir çocuktum. Birbirimize kanımız kaynadı. O çok zeki, cin gibi gözlerle toplumu gözlerdi. Ben okuma imkânı bulmuş ve kasabadan ayrılmıştım. O ise Kuran Kursunu bitirmiş iyi bir hafız olmuştu. Ama o hafızlıkla yetinecek birisi değildi. Okumak öğrenmek arzusuyla doluydu. Okudukça sınıf bilinci gelişti. İyi bir solcu ve emek savunucusu oldu. Yıllar geçti dostluğumuz bep sürdü. Dışarıdan girdiği sınavlarla ortaokulu ve liseyi bitirdi. 1970 yılında Seka Dalaman müessesesine memur olarak girdi. Oysa onun yapacağı en iyi iş sendikacılıktı. Ama iyi bir devlet memuru oldu. Sürekli okuyor ve araştırıyordu. Türkiye’de çıkan tüm sol yayınlar ve kitapları okuyordu. Onun bu azmi, tavizsiz tavrı, gerçek bir emekçi gibi yaşamı, çevresindekileri kışkırtıyordu. Ona çamur atma girişimlerinde bulunuyorlardı. Adı “komünist”e çıkmıştı. O hiç bir şeye aldırılmıyor; düşüncelerinden taviz

SEKA DALAMAN MÜESSESESİ

TELGRAF: SEKADAL

TELEFON: DALAMAN 15

Dalaman. 18.4.1973

Öz: Lojman tabliyeniz Hk.

No Servis

5274 Sos.İşl. 748

Bay İbrahim Mersin

Seka-Sosyal Site Lojmanları

Dalaman

İlgi: 29.3.1973 gün 561/ 4366 sayılı yazımız.

İlgi yazımızla ikamet etmekte olduğunuz vazife evini mümkün olduğu kadar kısa zamanda tabliyesi bildirilmiş olmasına rağmen bu güne kadar evin tabliye edilmediği görülmüştür.

Nisan 1973 ayı sonuna kadar işgal etmekte olduğunuz vazife evini tabliye etmediğiniz takdirde, hukuki muamele ifasına tevessül olunacağına bilgi edinilmesini rica ederiz.

FK/MY. 18.4.1973

SEKA

DALAMAN MÜESSESESİ

MÜDÜRLÜĞÜ

vermiyordu. Bir kamu emekçisi olarak da büyük sıkıntıları oldu. Aldırmadı, biç kimseye boyun eğmedi. İşten atıldı, tabkikatlara uğradı, gözaltına alındı. Köyüne döndü. Bu sefer de tarım emekçisi olarak mücadelesine devam etti. Başarılı oldu. Türkiye sorunlarının isimsiz kabramanlarından birisi olarak aramızdan ayrıldı. Toprağın bol olsun İbrahim Mersin.” (Salih Bodur, 1968 yılında Türkiye İşçi Partisi Fethiye İlçe Başkanlığı yaptı.)

Ali Yüce

Fethi Kıvrak

MÜESSESE MÜDÜRLÜĞÜ MAKAMINA

“Nakliyat ve Ambarlar Şefliği kanalı ile”

9 Şubat 1970 tarihinden bu yana teşekkülünüzün Dalaman ve Aksu Müesseselerinde milli bilinç ve heyecanla çalıştım. Çalışmalarım esnasında şüphesiz her zaman beşeri hatalarım olmuştur. Ama hiçbir zaman çalıştığım kuruluşların 36 milyon insanımızın alın teriyle kurulmuş olduğunu ve bunların çocuklarımıza bırakacağımız en iyi miras olduğunu unutmadım.

Fakat koşullar, kendi kendimle ters düşmeden çalışmama elvermeyecek şekilde değiştiğinden bütün idareci ve çalışma arkadaşlarımdan son derece memnun olmama rağmen Müessesenizden ayrılmak zorunda kaldığım için üzgünüm.

Müktesep haklarım ve koşullar elverdiği takdirde tekrar SEKA'ya dönmek hakkım baki kalmak üzere 30 Nisan 1973 tarihinden itibaren istifamın kabulünü arz eder, bütün idareci ve çalışma arkadaşlarıma içten başarılar dilerim. 24.4.1973

Saygılarımla

Nakliyat ve Ambar Memuru

İbrahim Mersin

Adres:

Mustafa Aydın eliyle

Ortaca- Muğla

1973 yılının Ağustos ayında kendi köyü Portakallık'ta köyün imamı ile köy meydanında yaptığı bir tartışma, imamın şikâyeti üzerine dava konusu olur. Ula Sorgu Hâkimliği'nce ifadesi alınır. İfadesini yazılı olarak sunar:

Sorgu Hâkimliği Yüksek Makamına

ULA

Davacı: Yaşar Eroğlu, Mustafa oğlu Ula Portakallık Köyünden

Sanık: İbrahim Mersin Musa oğlu

Suç: Maddeli Hakaret

Suç Tarihi: 19/ 8/ 1973

S. Delilleri: Şahitlerin şahadetleri

Hadise: Ben davacı Yaşar, Köyün camisinin imam vekili olmak basabile yukarıda yazılı bulunan hadise tarihi günü gündüz vakti öğleden az evvel cami yanındaki köy kahvesine vardım. Sanık kahvede halka bazı bir şeyler anlatıyordu. Ben de oturdum bu sırada başladı din adamlarına ve Kur'an'a karşı hakaret etmeye ve aynı zamanda eli ile beni göstererek bana hitaben sözlerini sarf ediyordu, bunun üzerine dedim ki "din adamlarının da kabahati olabilir fakat Kur'an'da olmaz" dedim. O da dedi ki "Kur'an'da bir bok bile yoktur, ben de senden fazla imamlık yaptım" dedi ve ben tekrar söz alarak "sen gittiğin yerlerde rahat durmuyorsun, milleti ve cemaati rahat bırakmıyorsun, gittiğin yerde de seni bırakmıyorlar" dediğimde, dedi ki "şimdi gelirim eskisinden daha fazladır sen ve senin gibi üç tane köpek imam beslerim" diyerek bu sözü üç defa tekrar etti. "70 yıl geçse de ileride sizleri unutmayacağım ve cezanızı vereceğim" diyerek oradan ayrıldı. Bu itibarla sanık hakkında davacıyım, iddialarımı şahitlerimle ispat edeceğimden Türk Ceza Kanununun alakalı maddeleri gereğince sanığın cezalandırılmasını ve ayrıca da (1000) Lira manevi tazminatın alınmasına karar verilmesini saygılarımla dava eylerim...

1/ 9/ 1973

Davacı: Yaşar Eroğlu

Şahitler:

1- Ula Portakallık Köyünden

Ali Bağlıoğlu

2- Ula Portakallık Köyünden

Sami Denizli

3- Ula Portakallık Köyünden

Mehmet Duran

Not: Sanık İbrahim Mersin, münakaşa esnasında "ben hiçbir dine mensup değilim" diyerek ilave ederek ayrılmıştır.

SORGU HAKİMLİĞİ YÜKSEK MAKAMINA

ULA

İlgi: 973-14 nolu dosyadaki Yaşar Eroğlu'nun hakkımdaki dava dilekçe-

sine cevaptır.

İlgideki dilekçeyi inceledim. Esasında Yüksek Hakimliğinizi meşgul edecek önemli bir olay olmadığı halde basit bir tartışmayı şahsiyete döken davacı Yaşar Eroğlu'nun bir sürü yalan ve iftirayla şahsımı suçlu göstermeye çalıştığı anlaşılmıştır.

Gerçekte olay şudur:

Tarihini hatırlayamadığım bir günün öğle öncesinde köyümüz kahve-sinde birkaç köylü arkadaşla dereden tepeden konuşuyorduk. Çıtlık Köyünden Hakkı adında bir arkadaş kahveye geldi. Hoşbeşten sonra söz döndü dolaştı değirmen konusuna geldi. Çıtlıklı arkadaş, hatırlayabildiğim kadarıyla “eskiden bizim cabil bocaların her şeyi günab diye balkı korkutmasından, değirmenleri gavurlar döndürüyordu. Güya un bulaştığı içinde kalınacağından değirmencilik günabmış, demircilik günab, bina yapmak günab. Güya ahır zaman zina ile binaya kalacakmış. Bu yüzden çok geri kaldık” dedi.

Arkadaş buna benzer düşüncelerini açıklamaya devam ederken Davacının şahit gösterdiği köyümüz bakkalı Ali Bağhoğlu, bana ve Hakkı arkadaşla gülererek “tam bizim hafızın damarına bastın. Seni kim kandırdı” diyerek bana ve Hakkı arkadaşla takıldı.

O zamana kadar ben sadece dinliyordum. Fakat benim de ismim karıştırılınca müsaade isteyerek söz aldım, hatırlayabildiğim kadarıyla şöyle konuştum..

“Birbirimizle dertleşiyoruz. Yanlış anlaşılıp birbirimize gücenmeyelim. Gerçekten bu arkadaşın dedikleri doğrudur. Bu köyde ilk bisikleti alan ve binenlerden birisi de benim.

(Bakkal Ali Bağhoğlu'na hitaben) hatırlıyorsan Ali Efe, sen bile ‘bizim hafız şeytan eşeğine biniyor’ diye bana kızmıştın. Bu aşağı yukarı 18-19 yıllık bir hikâye. Şimdi bisiklete binen yadırganmıyor. Ama bu bisiklet imalât ve ticaretinden yabancılar bir sürü para kazandıktan sonra, ulusumuzun sırtından.

Ben Kur'an kursunda okurken rahmetli hocamız, roman okumanın, radyo dinlemenin günab olduğunu söylerdi. Sonradan bazı bocalar radyo dinle ama şarkı, türkü dinleme, mevlüt ve Kur'an dinle dediler.

Yine bocaların pek çoğu Aya çıkmanın imkânsız ve günab olduğunu söylüyorlardı. Şimdi artık Aya çıkıldığı anlaşıldıktan sonra bazı bocalar bunun yalan olduğunu, bazı bocalar da bunun Kur'an sayesinde olduğunu iddia

etmeye başladılar.

Eskiden ve ekseri şimdi bile bazı cabil hocalar kız çocuklarının okutulmasına günah derler. Acaba kız çocukları okumayıp da bütün analar cabil mi kalsın istenir. Bütün anaların cabil olduğu bir ülkede insanca yaşamak nasıl mümkün olabilir. Tabii ki bu cabil hocaların bunu düşünecek gücü yoktur.

Cabil hocalar her yeni buluşa önce karşı çıkıyor. Bu buluşlar dünyaya yayılıp kendini kabul ettirdikten sonra da bu buluşların Kur'anda bulunduğu her türlü tekniğin Kur'an sayesinde elde edildiğini iddia ediyor.

Biz her türlü tekniğin Kur'anda bulunduğu kanar ve avunurken yabancılar madenin kilosunu bizden 50 kuruşa alıp bizim ülkemizde işsiz kalan Müslüman işçiye ve mübendisi de kendi ülkelerine taşıyıp imal ettikleri motorun kilosunu faraza bize 200 Liraya satar.

Biz burada motor Kur'andan bulundu diye avunurken, onlar ülkemizdeki serveti habire kendi ülkelerine taşırlar. Neden? Madem ki bu kadar Kur'anı okuyan ve anlayan ulemamız vardır, neden makinayı önce biz icat etmiyoruz? Neden önce biz Aya çıkmıyoruz?

Esasında Kur'an bir ablâk kitabıdır, zamanında sosyal ilişkileri eski seviyesinden daha mükemmelliğe getiren, insanlar yararına ablâk kuralları koyan kutsal bir kitaptır.

Teknik buluşlara gelince: Bu tamamen insanlığın binlerce yıldan beri birbirine miras bıraktığı pozitif bilgiler sayesinde elde edilir. Bunlar elde edilinceye kadar bir sürü ilim adamı aklını oynatmıştır. Laboratuvarlarda deneme yaparken hayatını kaybetmiştir. Zamanında egemen devletin bışmasına uğramıştır. Ve her yeni buluşun temelinde alın teri, kan, üzüntü yatmaktadır.

Bunlar Kur'an okuyarak bulunamaz. Üniversitelerde çağımıza uygun teknik eğitim ve öğretim yapan, bir buluş için bütün hayatını sarf eden gerçekten saygıdeğer insanlar elde eder bu buluşları" dedim.

Ben daha konuşmak isterken o zamana kadar orada bulunduğunun bile farkında olmadığım, benim sol arka tarafımda oturduğunu anladığım davacı bana hitaben "sen milleti yalan yanlış şeylerle kandırıyorsun, bu milleti aldatamazsın" dedi ve bir ayet okuyarak "her türlü fen ancak Kur'anda bulunur" diye iddia etti.

O zaman ikimiz arasında şöyle bir tartışma başladı:

Ben: Benim milleti aldattığımı nereden çıkarıyorsun. Beni dinleyenler bana inanıp inanmamakta tamamen serbesttir. Siz de öyle. Bana aldanmak zorunda değilsiniz. İkincisi, benim 20 yaşına kadar epey zaman verdiğim

fakat sonradan faso fiso olduğunu anladığım masalları bana anlatmana lüzum yok. Üçüncüsü, bu millet sana tabi değildir. Herkes özgürdür. Muhabbetimize çomak sokmaya hakkınız olmasa gerek.

Davacı: Ben senin konuşmana mani olurum. Benim vazifelerim arasında köyde senin gibileri de konuşturmamak vardır. Senin lâflarına inanmaması için her zaman köylüye söylerim. Çünkü sen dine inanmıyorsun., dini zayıflatıyorsun. Din adamlarına ve Kur'ana hakaret ediyorsun. Bunlar hep suçtur.

Ben: Beni konuşturmamak için sana kim emir ve yetki verdi?

Davacı: Kim verdiyse verdi.

Ben: Ula Müftülüğü mü? Diyanet İşleri Reisliği mi?

Davacı: Daha büyük yerden.

Ben: Sana bu emri kim verdiyse ona aynen yaz: Köyümüzde Kur'ana ve hiçbir dine inanmayan İbrahim Mersin adında birisi var, de. O elinden ne gelirse yapsın bana. Bu millet hacı, hoca boyunduruğundan kurtulmak için epey savaştı. Biz şeriate göre yönetilen bir ulus değiliz. İnanan inanır. İnanmayan inanmaz. Kaldı ki Kur'ana inanmıyoruz diyen yok. Sadece Kur'anda olmayan şeylere, yalana, dolana inanmıyoruz.

Davacı: Sen yarı cabilsin. Yarım yamalak biraz okuyup kendini ulema zannediyorsun. Sen ne bilirsin Kur'anda her türlü fennin olmadığını.

Ben: Ben cabil olduğumu kabul ediyorum. Sen de kendinin çok bildiğini söylüyorsun. Madem ki öyledir. Ben yanlışmış olayım. Hemen bugünden tezi yok. Doğru eve veya camiye git. Senin birkaç aylık masraflarını da ben vereceğim. Kur'an'da ne kadar keşfedilecek yeni şeyler varsa hepsini bul, bul da şu fakir millet, ekmek aramak için el kapılarında Alman-Avustralya-Amerika gibi gavur memleketlerine göçmekten kurtulsun.

Davacı: Tabii senin gibi dini kötüye kullanan çoğalırsa bulunamaz.

Ben: Ben üç yıl SEKA'da çalıştım. Fabrikanın bir makinası arıza yaptı mı 50.000 TL maaş alan Alman, İtalyan mühendisleri makinayı kontrol ediyor. "Şu cıvatayı bir milim sağa veya sola takın" diye Türk mühendislerine talimat veriyor, makine hemen çalışıyordu. Bir parça kırıldı mı bu parça Avrupa'dan gelinceye kadar fabrika yatıyor memleket zarara uğruyordu.

Bu makineler çalıştırılırken veya tamir edilirken elinde Kur'anla hiç din adamı görmedim. Neden üniversiteler açalım. Her fabrikanın ve hastane-nin başına bir iki hoca bul, bol bol Kur'an okuyup memleketi hızla kalkındırsınlar.

Davacı: Senin gibiler yüzünden ablâk bozuluyor. Kızlarımız balolarda

düğün meydanlarında oynuyor.

Ben: Şimdi düğünde, baloda kızlarımız kendi gönlüyle oynuyor. Senin özlemine çektiğin o şeriat devrinde kızları dağlarda tüfek tehdidiyle oynatıyorlardı.

Davacı: Zaten sen hep bu yüzden gittiğin yerde rabat duramıyorsun. Eğer sen hırslı bir adam olsan, eğer sen iyi bir adam olsan seni fabrikadan kovmazlardı diyerek tartışmayı tamamen şahsiyete döktü. Bunun üzerine;

Ben: Şu son sözünden anlaşılıyor ki, sen aynı zamanda fesat bir insan-sın. Bir devlet memurunun işten atılmasına veya tayin edilmesine seviniyorsun. Ben şahsen senin başına böyle bir şey gelse üzülmüydüm. Sen üzülmek şöyle dursun, çok sevinmişsin. Ama boşuna sevinme. Memuriyetten ayrıldım diye aç geziyorum sanma. Şimdiki aylık masrafımla senin gibi üç tane imam beslerim” dedim.

Bu sırada birkaç köylü de tartışmaya katıldı. Ve Bay İmam’a “şurada tatlı tatlı konuşuyorduk, bizi neden rahatsız ediyorsun. Eğer konuşulanlar senin işine gelmiyorsa çeker gidersin” dediler.

Davacı: Ben gitmem, ben vazifeliyim. Bana vazife verilmiştir. Sizin buna aklınız ermez.

Ben: Bir imam fesat olmamalıdır. Düşüncelerine doğru veya yanlış saygı gösteririm ama bu fesadını 70 yıl geçse de unutmayacağım. Senin imamlık yaptığın camiye girmem artık. Çocuklarıma da nasihat ederim. O imam fesattır. Ondan daima uzak durun, size ondan her türlü zarar gelebilir, derim. Ayrıca bu fesadının cezasını ergeç görürsün. Çünkü sen de devlet memuru sayılırsın. Dedim ve tartışmaya son verdim.

Olay bundan ibarettir.

Esasen, köylülerle birbirimizi aydınlatmaya yönelik ve tamamen genel meseleler üzerine devam eden, fikir planında kalan bu özgür tartışmamızı, davacı, bizzat sen-ben kavgasına dönüştürmüştür. Ve;

1- İmam tartışma esnasında Anayasamıza göre herkesin İslam dinine inanmak zorunda olduğunu söyleyerek,

2- Tartışma esnasında benim “herkes benim gibi düşünmek zorunda değildir” sözümüne karşılık, herkesin kendisi gibi düşünmek zorunda olduğunu söylemekle,

3- Hiç kimseyi hedef almayan konuşmamızı sen-ben kavgasına götürüp bana sen hırslı bir adam olsan, iyi bir adam olsan diye bakarete bulunarak,

4- Bir yerlerden gizli bir emir alıp özgür vatandaşların düşüncelerini açıklamasına karşı çıkmayı, dine uymayan her türlü düşünceye karşı çık-

mayı görev edindiğini resmen açıklayarak şer'i devlet düzeninin tesisi için çalışmakta olduğunu göstererek,

Davacı kendisi birçok yönden kanun sınırlarını aşmıştır. Davacı, dava ve şikâyeteye layıktır.

Fakat bunun takdiri tamamen yüce hakimliğinize aittir. Bu koyu cebalete hiç de tahammülüm olmadığı halde, gerçek suçluyu çok daha geniş açıyla aramak gerektiğine inandığımdan ve aynı zamanda köyümde artık yobaz imamların etkisinin her geçen gün azaldığını gözlediğimden şikâyeteye lüzum görmüyorum.

Benim hiçbir suçum yoktur. Olayın anlattığım gibi cereyan ettiği aşağıda isimleri yazılı köylülerden bir kaçının şahadetiyle kanıtlanacaktır.

Arz ederim.

Saygılarımla

Musa oğlu 1939 doğumlu

İbrahim Mersin

Şahitler;

1- Bayram Arıcı –Portakallık Köyünden

2- Cemil Denizli- Portakallık Köyünden

3- Ali Kayabaşı- Portakallık Köyünden

4- Mustafa Balcı- Portakallık Köyünden

- Çıtlık Köyünden Hakkı (soyadını sonradan gerekirse öğrenebilirim)

BEŞİNCİ BÖLÜM

- KOOPERATİFÇİLİK GÜNLERİ
- TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ'NE YENİDEN GİRİŞ DİLEKÇESİ

***DALAMAN SINIRLI SORUMLU
TAŞIYICILAR KOOPERATİFİ
Ortaca, 19.9.1973***

*Telf: Ortaca: 43- Seka / Dalaman 6
Ortaca*

*Sayın İbrahim Mersin
Ortaca*

Kooperatifimiz Yönetim Kurulu açık bulunan Kooperatif Müdürlüğüne 1500 TL net aylık maaşla tayin edilmenizi 19.9.1973 gün ve 37/16 sayılı oturumunda oybirliğiyle kararlaştırılmıştır.

1 Ekim 1973 tarihinden itibaren yeni görevinize başlamanızı ve kooperatifimiz için başarılı çalışmalarınızı beklediğimizi arz ederiz.

Saygılarımızla

Başkan

2. Başkan

12 Mart döneminin etkisi yavaş yavaş kaybolmaya başlamıştır. Ekonomik sorunlar, çocukların okulu İbrahim Mersin'i oldukça zorlamaktadır.

Kooperatifçilik İbrahim Mersin için çok önemlidir. Toplumsal kalkınmanın, örgütlülüğün buradan geçtiğine inanmaktadır. Bu dönemde Dalaman Taşıyıcılar Kooperatifinin Müdür aradığını öğrenir. Yakın bir tanıdığının tavsiyesi ile burada işe başlar.

Türkiye toplumu ve özellikle de kamyoncular için Muğla bölgesinde kooperatifçilik çok bilinen yaygın bir model değildir.

Seka-Dalaman tesislerinde üretilen ürünlerin dağıtımı ve buraya ham madde getirilmesi nedeniyle bölgede yüzlerce kamyon, amansız bir rekabetle araçların elinde yok pahasına mal taşımaktadırlar. Kamyoncular yaratılan olumsuz psikolojik ortam nedeniyle Taşımacılar Kooperatifinden uzak durmaktadırlar. İbrahim Mersin tek tek kamyoncularla görüşerek onları kooperatif bünyesine katılmaya ikna eder.

Buradaki deneyimi daha sonraki kooperatifçilik yaşamında önemli bir rol oynar.

**DALAMAN SINIRLI SORUMLU
TAŞIYICILAR KOOPERATİFİ**

Ortaca: 20.7.1973

TELF: Ortaca 43- Seka / Dalaman 6
Ortaca

Sayın İbrahim Mersin

1.7.1973 tarihli dilekçesiyle kooperatifimize müracaat eden İbrahim Mersin Yönetim Kurulumuzca incelendi. 12.7.1973 tarih ve 34 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile ortaklığa kabul edildi. Bilgilerinize sunulur.

Başkan
Hasan İlhan

2.ci Başkan
Mustafa Beyazıt

**Sayın
Şükrü Koç* Ağabey,**

Birçok yerlere girip sürülüp, itilip kakıldıktan sonra 7 aydan bu yana Dalaman Sınırlı Sorumlu Taşıyıcılar Kooperatifi Müdürlüğünü yapıyorum. Bilhassa Seka Dalaman Müessesesi yetkililerince 14 Ekim Seçimle-

* Şükrü Koç: 1961,1965,1973 dönemlerinde Cumhuriyet Halk Partisi Aydın milletvekili. Yön Dergisinde yayınlanmış yazıları vardır.

rinden önce Kooperatif Yönetim Kuruluna Müdürlükten çıkarılmam için çok baskı yapıldı.

Bu baskılar halen dinmedi fakat azaldı. Bu hususta anlatacağım çok şey var ama kendi şahsımı ilgilendiren sorunlar üzerinde fazla durmak istemiyorum.

Sadece düzenin halk yararına değiştirilmesini hiç de istemeyen, çıkarıcı değer yargılarının hâlâ daha çeşitli kuruluşlarda etkinliği olduğunu belirtmeyi bir görev sayarım. İşin bu tarafını siz de en az benim kadar biliyorsunuzdur.

Bu sorunlarla ilgili olarak, Ankara'ya varmak nasip olduğu takdirde sizinle etraflı konuşmak isterim.

26.4.1974 günü sizinle görüşmek üzere evinize kadar gelmiştim. Bulamadım, sonra Dalamandan telefonla aradım. Romanya'da olduğunuz söylendi. Bilmiyorum bu klasik baştan savma taktiği mi?

Size bu yazı ekinde Kooperatifler Bakanlığına, Kooperatif adına yazdığımız bir yazının suretini gönderiyorum. Yazının aslını Kooperatifler Bakanlığına gönderdim.

Bu hususta Hükümetçe uyanık davranılmasını, Kamyoncuların, yazımda anlatıldığı üzere kışkırtılarak bir Şili örneği yaratılmak istendiği kanısındayım.

Bu kışkırtmaların, Hükümeti güç durumda bırakmasını sanıyorum Seka yetkilileri de bilerek veya bilmeyerek arzu ediyorlar.

Biliyorsunuz, kamyonculuk; piyasa değişikliklerinden kolayca etkilenen bir iş koludur. Ve her zaman her türlü kargaşalık bu kesimlerden gelebilir.

Bilhassa nakliyatçı komisyoncularla, kooperatif kuruluşlarının ilişkilerini acilen düzene sokmak için, kooperatifler lehine ekli yazımdaki tedbirlerin acilen alınmasında hepimiz için yarar vardır.

Saygılarımı sunar, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Hafız İbrahim Mersin

Dalaman Sınırlı Sorumlu Taşıyıcılar Kooperatifinde müdür olarak çalışmaya başlayan İbrahim Mersin; kısa sürede komisyoncu ve aracılardan boy hedefi haline gelir. Aleyhte yoğun bir kampanya başlatılır. Bunun üzerine kamyonculara dağıtılmak üzere aşağıdaki bildiriye kaleme alır:

GERÇEK KOOPERATİFÇİLER ve KİŞKİRTİCİLAR

Hafız İbrahim Mersin

Dalaman Sınırlı Sorumlu Taşıyıcılar

Kooperatifi Müdürü

Kooperatifleşme, büyük sermaye ve onun uzantısı ve destekçisi durumunda olan araçların sömürsünü azaltmak için, kendi emekleriyle kendi küçük mülk ve küçük sermayeleriyle geçimini sağlamaya çalışan ekonomik gurupların örgütlenmesidir.

Kooperatifler, hem çalışanları başıbozukluktan kurtarıp çağın gereklerine uygun donatım ve yönetime kavuşmalarını sağlar, hem de küçük birimler için gerekli olan araç ve gereç sayısını azaltarak maliyeti düşürür. Bundan da hem kooperatif üyeleri hem de tüketici ve hizmet ihtiyacı olan guruplar yararlanırlar.

Kooperatifleşme bilhassa feodal zinciri kıran fakat henüz yaygın bir sanayileşmeyi gerçekleştiremeyen toplumlarda, küçük mülk ve küçük sermayeleriyle tutunmak isteyen yoğun bir nüfusun örgütlenme bilincine ulaşmasıyla siyasi iktidarları baskı altına almasıyla tarih sahnesinde öncelik ve önem kazanır.

Toplumumuzun ilerici ve dinamik kesimi bu özlemini gerçekleştirmek için Mayıs 1960 devriminden sonra halk oyu ile kabul edilen Anayasamıza “devlet kooperatifçiliğin gelişmesi için her türlü tedbiri alır” amir hükmünü koydurmuştur. Ancak aradan 13 yıl geçmesine rağmen çeşitli engellemeler ve aksi yönde ekonomik tercihler yüzünden kooperatifleşme istenen şekilde gelişme gösterememiş ve kurulabilenler de henüz gerçek amaca uygun hale gelememişlerdir.

14 Ekim 1973 seçimlerinden sonra kooperatifçiliğin hızla gelişmesini isteyen orta sol bir hükümetin iş başına gelmesiyle, kooperatiflerin de ülkemiz ekonomik hayatında etkinleşebileceği ümidi artmış bulunmaktadır.

Ülkemizde, gerek sadece emekleriyle geçinen işçi sınıfının sendikalar içinde, gerek küçük mülk ve sermaye sahiplerinin kooperatifler içinde sağlam bir şekilde örgütlenmesi ve ekonomide etkinliklerini duyurmaları, şüphesiz büyük sermayenin ve onların uzantılarının işine gelmez. Üstelik de bu gelişmeler karşısında ellerini kollarını bağlayarak seyirci kalmazlar.

Bütün tarih boyunca, sahnede her zaman egemen olarak bulunan bu büyük sermaye gurupları, daha adil ve eşitlikçi bir ortam arayan bu yeni ekonomik ve sosyal guruplara sahneyi bırakmazlar. Egemen guruplar hem kanunlardan yana görünürler hem de kanunları kendi çıkarları için şantaj aracı olarak kullanırlar. Her türlü kanunsuzluğa başvururlar.

Daha yeni yeni ortaya çıkan ve emekleme durumundaki kooperatiflere karşı, bu büyük sermaye ve onun uzantıları plânlı ve hesaplı tahriklere ve şantajlara başlamada gecikmediler.

3.5.1974 Köyceğiz- Dalaman arasında meydana gelen üzücü olaylar da bu tahrik ve şantajların bir bölümüdür.

Seka fabrikasının Dalamanda kurulmasıyla ilimizde kara taşıyıcılığı son yıllarda hızla gelişme göstermiş ve ilimiz kamyoncularının hemen hepsi kooperatifler içinde örgütlenmiştir. Bilhassa ekonomik koşulların zorlamasıyla bu kooperatifler son aylarda bir üst birlik kurma hazırlıklarına girişmişlerdir.

Dalamanda nakliyat komisyonculuğu yapan ve Adalet Partisi İl Genel Meclis üyesi olan Turan Doğan, son zamanlarda birlik ve beraberliğini geliştirerek taşımacılık konusunda büyük mesafe alan kooperatifimizin gelişmesinden ve kendi kârı azalacağından korkmuş olacak ki akıl almaz tahrik ve şantajlara girişmiştir.

İlk iş olarak kamyoncuları birbirine düşürme amacıyla Yatağan'daki kooperatif ile diğer kooperatiflerin arasını açma plânları yapmıştır. Bunun ilk adımı olarak 3.5.1974 günü Yatağan Kooperatifine ait kamyonları taşıtarak bunu diğer kooperatifin üstüne atarak yöneticilerini zor durumda bıraktırmıştır.

Hesabı şudur;

Çeşitli politik destek ve kışkırtmalarla, yaklaşık 700-800 kamyonun üye olduğu kooperatifimizi kapattırarak 15 000 kişinin geçimini temin ettiği bu iş kolunda insanları aç susuz bir hale getirmek ve onları öfkeliendirerek tahrik olmalarını sağlamaktır. Böylece "işte görüyorsunuz kooperatiflere girenler aç kalıyor, sağa sola saldırıyorlar zaten buraları anarşi yuvaları" diyerek etrafı bulandırmak ve kooperatiflerin kapanmasını sağlamaktır.

Bundan sonra da gel keyfim gel. Taşıma piyasasına yeniden egemen olacak, hem kamyoncuları hem de taşıma yaptıran devlet işletmelerini daha rahat sömürecektir.

Üzülerek belirtmem gerekir ki bu plân ve tahriklere ilimizde Yatağan

Taşıyıcılar Kooperatifinin kimi yöneticileri bilerek veya bilmeyerek alet olmuşlardır.

Bu arada yine kooperatifleri gözden düşürmek ve yıpratmak için şöyle bir propaganda yapılıyor. "Seka Dalaman müessesesinde, mamul ve yarı mamul ürünlerin yurdun dört bir yanına dağıtılması ihalesinde komisyoncu denilen firmalar kooperatiflere göre daha ucuz fiyat verdiler. Kooperatifler amaçlarına uygun değil birer taşıma tekeli gibi davranıyorlar bu tehlikeli bir gelişmedir"

Bu propaganda ve yaygara koparanlara şunu hatırlatalım ve rakamlar verelim. Seka Dalaman müessesesinin 1972 taşıma ihalesine kooperatifler henüz oluşmadığı için katılamamışlar bu işi komisyoncular almışlardır. Mazotun litresi 65 kuruştur bu dönemde.

*Göcek-Dalaman-Göcek taşıma işi (Trasnak firması) 25 TL/ tondan
Dalaman-İzmit taşıma işi (Sami Kavasoglu) 199,90 TL/tondan
Dalaman-Ankara taşıma işi (Sami Kavasoglu) 160.00TL/tondan almışlardır*

Mazotun litresinin 137 kuruş olduğu 1973 yılında kooperatifler taşıma ihalesine yoğun biçimde katılmışlardır ve

*Dalaman-Göcek-Dalaman taşıma işi (Dalaman Koop.) 22,75 TL/tondan
Dalaman-İzmit taşıma işi (Ula Koop.) 199.00TL/tondan
Dalaman-Ankara taşıma işi (Dalaman Koop.) 179.00TL/tondan fiyatlarla almışlar ve taşımışlardır. Şubat 1974'te mazotun litresi 245 kuruşa çıktığı halde yine de ihaleye sadık kalarak taşımayı tamamlamışlardır.*

Demek ki taşıma piyasası tamamen nakliyatçı firmalara ve komisyonculara kalsaydı ve 1972 yılı fiyatları ölçü alınsaydı 1973 ve 1974 yılında Seka Dalaman müessesesi çok daha yüksek fiyatlarla karşılaşacaktı. 1974 Mart ayında yapılan ihaleye kooperatifler mazot fiyatları yaklaşık iki kat artmasına rağmen Seka'ya önerdikleri ama Genel Müdürlüğün tasdik etmediği fiyatlar:

*Dalaman-Göcek-Dalaman 40.-TL/ton
Dalaman-İzmit 262.-TL/ton
Dalaman-Ankara 240.-TL/ton
Dalaman-İstanbul 310.-TL/ton*

Oysa komisyoncular ve nakliyat firmaları bu fiyatların en az iki üç misline bunu yaptırabileceklerdir. Mazot fiyatları sürekli artmaktadır.

Ancak, bu aracı firmalar sırf kooperatifler bu işi almasın diye bir yıl za-

rarına çalışma pahasına ihaleye girerek daha düşük fiyat verebildiler. Böylece kooperatifleri gözden düşürmek işsiz kalan kamyoncuları kooperatiflerden soğutarak bunları kendi bünyesine alarak sömürü düzenini devam ettirmek istemektedirler. Şayet kooperatiflerde bozgun yaratabilirlerse piyasa tamamen onların eline geçecek ve tekrar istedikleri fiyatları uygulayacaklardır.

İkinci hesap da budur.

Bu hesaplara ne yazık ki bilerek veya bilmeyerek iktisadi devlet teşekkülleri de alet olmaktadır.

Oysaki bir halk kuruluşu olan kooperatifler hiçbir zaman para kazanmayı birinci amaç olarak görmezler. Onların ana amacı ortaklarının ve ailelerinin geçimini sağlamaktır. Kamu kuruluşlarını sömürmeyi düşünmezler. Tekelleşme iddialarına karşı her zaman kooperatifler kilo ton hesaplamaları için devlet yetkilileri ile bir araya gelmeye hazır olmuşlardır.

Anlattığımız bir sürü engel ve şantaja rağmen kooperatifçilik hızla gelişmektedir. Bunu engellemeye kimsenin gücü yetmeyecektir. Bu gelişmelere engel olan buna çomak sokmak isteyen kişiler, kamu yetkilileri bir gün bu yaptıklarından utanacaklardır.

Bütün çalışanların, aydın kamuoyunun ve devlet yöneticilerinin kooperatifler üzerinde döndürülen bozguncu girişimlere karşı uyanık olmalarını ve kooperatiflerin yasalara uygun bir gelişme göstermesine yardımcı olmalarını bekliyoruz.

* * *

DALAMAN

SINIRLI SORUMLU TAŞIYICILAR KOOPERATİFİ BAŞKANLIĞINA

ORTACA

1.10.1973 tarihinden bu yana kooperatifimiz müdürü olarak bütün iyi niyetimle, kooperatifimizi her geçen gün biraz daha yüceltmek için didindim.

Çalışmalarımın ve gayretlerimin hepsinde başarılı olduğumu iddia edemem. Çünkü bilgi, görgü ve sahip oldukları değer yargılarına göre aynı seviyede olmayan insanlardan meydana gelen bütün kuruluşlarda olduğu gibi kooperatifimizde de yapılması gereken bir sürü işlerin çeşitli

engellemelerle karşılaşması yüzünden her düşündüğüm şeyi gerçekleştiremedim.

Hata ve sevaplarımın zaman geçtikçe daha iyi değerlendirilebileceğine inanıyorum.

Her hizmet yapan insan yıpranır. Bu bir yerde hayatın kanunudur. Ben de bir buçuk yıllık hizmetim süresince iş prensipleri yönünden sayısız epey kabarık arkadaşlarla çelişkiye düşmüş olabiliyim.

Kooperatifimiz, 23.2.1975 Pazar günü Genel Kurul toplantısından sonra yeniden seçilen sizlerin yönetimine geçmiş bulunmaktadır. Hepinizi kutlarım.

Emek verdiğimiz kooperatifimizde yönetime kim gelirse gelsin benim için fark eden bir şey yoktur. Her güçlüğü beraberce yenebiliriz.

Ancak geçmiş olaylardan ders alarak sizlerle beraber çalışmaya başlamadan önce bir anlaşma yapmak ihtiyacını duyuyorum. Ve şartlarımı sıralıyorum:

1- Kooperatifimizde çalışan bütün maaşlı personel üzerindeki bütün iş denetiminin inisiyatifime bırakılmasını,

2- Yük tevziatının bir merkezden yönetilmesi ve bu tevziatta bütün yetkilerin Müdür Muavini Abdullah Korkut'a verilmesini,

3- Kooperatifimizde iki yıl süre ile çalıştırılacağıma dair ve 2. yılın ikinci altı ayının maaşının şimdiden peşin ödenip iki yıllık çalışma süresinin kontrat ile garanti altına alınmasını,

4- Genel Kurulca kararlaştırılmış olan net 3.000 TL.'lik maaşımın dışında kooperatifimizi temsilen istediğim yerde harcamak üzere ayda 1.000 TL müdürlük ödeneği verilmesinin kararlaştırılması, bütün bu dileklerim yerine getirilemeyecekse şimdiye kadar kullanmadığım yıllık izinlerimin Mart ayı içinde kullanmak üzere 31 Mart 1975 tarihinden itibaren geçerli olmak ve bir maaş tutarında ayrılış ikramiyesi ödenmek üzere istifamın kabulünü rica arz ederim. 26.2.1975

Saygılarımla

Kooperatif Müdürü

İbrahim Mersin

Dilekçedeki hususlar 25.2.1975 gün ve 85 nolu Yönetim Kurulu oturumunda incelendi ve bazı değişikliklerle onaylandı.

26.2.1975

ACELE TELGRAF

DALAMAN SINIRLI SORUMLU TAŞIYICILAR KOOPERATİFİ BAŞKANLIĞINA

ORTACA

Çok yorgunum. Mutlaka dinlenmem lazım. Kullanmadığım izinlerimi Mart 1975 ayında kullanacağım. Güven içinde çalışamayacağıma inan-
dığımından da 31.3.1975 tarihinden itibaren istifamın kabulünü arz ederim.

27.2.1975

Saygılarımla

Kooperatif Müdürü

İbrahim Mersin

DALAMAN SINIRLI SORUMLU TAŞIYICILAR KOOPERATİFİ BAŞKANLIĞINA

ORTACA

İlgi: 27.2.1975 günü telgraf dilekçem

İlgideki telgraf dilekçemle kooperatifimiz Müdürlüğünden 31 Mart 1975 tarihi itibarıyla istifa talebinde bulunmuştum.

Şahsıma bu tebligat yapılmamakla beraber Mart ayında izinli sayılıp istifa talebimin kabul edildiğini öğrenmiş bulunuyorum.

Buna göre:

1- Yönetim Kurulu kararlarına dayanarak almakta olduğum 400 TL kasa tazminatının istinadı olan zimmetimdeki damga pullarının "Pul Sarf defterinde" sarf yerleri yazılı miktarla evrak çantasında mevcut pul miktarı toplamının, fatura karşılığında satın alınan pul miktarlarına eşit olup olmadığının incelenmesi ve eksiklik varsa 31 Mart 1975 tarihine kadar bu eksikliğin tarafıma bildirilmesini,

2- Kooperatifimizdeki görevimle ilgili herhangi bir eksiklik ve noksanlığım var ise bu noksanlıkların da iznimin sona ereceği 31 Mart 1975 tarihine kadar tarafıma bildirilmesini,

3- Bütün incelemeler neticesinde bir noksanlığım olmadığı tespit edildiği takdirde kooperatifimizle hiçbir ilişğimin kalmadığını mübeyyin ilişiksiz belgesi verilmesine müsaadelerinizi dilerim. 28.2.1975

Saygılarımla

Müstaifi Kooperatif Müdürü

İbrahim Mersin

VALİLİK MAKAMINA MUĞLA

ZATA MAHSUSTUR

Ula Demirtaş Mahallesi Çaydere mevkiindeki 1 ve 60 parsel nolu arazilerin sahibiyiz. Çaydere Ovasını su baskınından kurtarmak için 1975 Mayıs ayında bir kanal açımı için Toprak Su Bölge Müdürlüğüne çalışmalarla başladığında arazimizi ekime hazırlamış bulunuyorduk. Yani bizim toprağımız için ekimi önleyici herhangi bir durgun su engeli yoktu.

Kanal açma çalışmaları zamansız başladığı halde Ula Belediye Başkanı, Ula Kaymakamı ve Toprak Su Baş Mühendisi açılacak kanaldan çıkacak toprakların en geç 10 gün içinde bir dozerle tarlamıza yayılacağını, açılan yeni kanalın tarlamızda her hangi bir erezyona meydan vermemesi için Ula çayının en geç Eylül 1975 ayına kadar Gökova istikametine yönlendirileceğini, kat'i bir şekilde garanti etmişler, biz de bu sözlerin zaten Toprak Su'nun asli görevleri içinde olduğunu düşünerek yüzlerce ailenin arazilerinin sudan kurtulmasına yardımcı olmak bakımından hiçbir zarar ve ziyan talep etmeden arazimizden kanal geçmesine izin vermiştik.

Kanal açılırken 330 metre uzunluğunda tarlamız içinde tepeler gibi toprak yığılmıştır. Bu toprakların dağıtılacağı sözü verildiği için kanal boyunca 7-8 dönüm yeri ekmeden boş bıraktık. Kanal açımı bitti. Haziran geldi. Temmuz geldi. Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık geldi. Hâlâ ne toprak dağıtıldı, ne de her yağışta dönümlerce tarlamızı alıp götüren, yerine taş kum çakıl bırakan Ula Çayı çevrildi.

Ateş düştüğü yeri yakar. Biz bu toprağı geçen yıl satın aldık ve hâlâ satıcıya 65.000 TL 1976 Ocak ayında ödemek üzere borçluyuz. Bu araziden başka ailecek başka hiçbir güvencemiz de yoktur. Bu güvenceyi çoluk çocuk, gece gündüz demeden bin bir türlü sıkıntılara göğüs gerekererek yaratmaya çalışıyoruz.

Ama bizim için hayati olan bu arazinin yığılan topraklar yüzünden ekilip dikilememesi ve kanaldan çıkarılan hafriyatın da önlemesiyle çayın tamamen arazimizi erozyona maruz bırakması bize söz veren kamu gücüne sahip kuruluşların yetkililerini hiç tedirgin etmiyor.

Koskoca bir ovayı su baskınından kurtarmak için bütün fedakârlık sadece bir ailenin sırtına yüklenemez. KAMU YARARINA İNANMIŞ BİR AİLEYİ, BU İNANÇLARINDAN SAPTIRACAK KADAR her türlü olanağı

kullanmak yetkisine sahip kamu kuruluşları her türlü zarar gark edip, bu aileyi her türlü gelir yaratma, üretim yapma borçlarını ödeme olanaklarından mahrum edemez.

Kaldı ki, bu kadar zarar bu kadar fedakarlık bir işe yarasa neyse, çayın çevrilmeyişi yüzünden ova yine su ile dolmaktadır. Ve amaç yine gerçekleşmemiştir.

İlimizin en yüksek idarî yetkisine sahip makamınızca da konuya eğililmesini, hem bizim hem yüzlerce ailenin her yağışta bir sel felaketi altında yaşamamıza son verilmesi için acilen tedbir alınması hususunda gereğine müsaadelerinizi saygı ile arz ederiz. 19.12.1975

Saygılarımızla

Portakallık Köyünden

İbrahim Mersin

Aynimah Mersin

İkinci dönem, Türkiye İşçi Partisi Muğla bölgesinde yeniden örgütlenmeye başlamıştır. Bütün yaşamı boyunca örgütlü mücadeleye inanan İbrahim Mersin, Ula ilçesinde yeni açılan Türkiye İşçi Partisi'ne üyelik başvurusu yapar.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ İLÇE BAŞKANLIĞINA

ULA

Partiye aday üye kaydımın yapılmasıyla istenilen düşünce ve deneyler aşağıdadır:

1- Özgeçmişim; 1939 doğumluyum. Çocukluğum rençper bir ailenin çocuğu olarak keçi koyun gütmeye, çift sürme ve 6 yıl Kur'an kursunda okumakla geçti. 1956-1959 arasında imamlık ve rençperlik yaptım. Askerde iken 27 Mayıs ihtilâli oldu. Politikaya ilgim bu ihtilâl esnasında başladı. 1962 yılında evlendim. Ortaokulu dışardan bitirdim. **Yön** dergisini okumaya başladım, sol yayınlara ilgim gelişti. Gerek dini inançlarım, gerekse politik inançlarım yıllarca süren bocalama ve bunalımlarla birlikte gelişti. Bu da politik önderlikten yoksun oluşumdandı. Okul dışından lise sınavlarına katıldım. Birkaç ders dışında da bütün dersleri bitirdim. 1965 yılında Trakya'da TİP yöneticisi olan şu anda adını hatırlayamadığım birisinden mektup aldım. Bu mektupta Sosyalizm için mücadelemizi TİP

içinde birleştirmemiz, Partinin Muğla'da örgütlendirilmesinin bizlere düştüğü hatırlatılıyordu. Eylül 1965 yılında Ula' da TİP'i örgütlendirmek için İzmir İl örgütüne başvurudum. Mehmet Ressamoğlu'nun yetki belgesiyle 1965 Genel Seçimlerinden önce TİP'i Portakallıktan 3 arkadaş, Karabörtlen'den bir arkadaş ve Ula'dan bir arkadaşla ULA'da örgütlendik.

O dönemde sınıf bilincim vardı. Ancak politik bilincim bugünkünden geriydi. Heyecanımız ağır basıyordu. Genel Merkez ile taşra örgütleri arasındaki eğitim ve disiplin ilişkileri zayıftı. Sonradan daha iyi anladığım parti içindeki çeşitli gurupların olumsuz etkilerini yaşadık. Hayale kapıldık. 1969'da başa güreşeceğimiz inancı mücadelenin uzun soluklu bir mücadele olduğu gerçeğini öğrenmemizi geciktirdi. Halkla ilişkilerde bir sürü hata yaptık. Ama zorlu bir mücadele verdik. Her an linç, ölüm tehlikesi yaşadık, Ekonomik baskı alabildiğince üzerimizdeydi. Örgütlü değildik. Toplumsal dayanaklarımız zayıftı. 1968 yılında gerek ekonomik açıdan gerekse moral destekler açısından köyde yaşayamayacak duruma geldim. Bu kaçışta bilimsel sosyalizmi kavrayamamamızın da etkisi oldu. Sağlığım bozuldu. Bu bozukluk maddi açıdan beni daha sarstı. Ailecek geçimimiz tehlikeye düştü. Yorgun ve bitkindim. Çevreyi değiştirmek ve bir başka yerde iş bulmak zorunlu hale geldi. 1968 sonunda —de memuriyete başladım. Yatağan ve Dalaman Seka-Giresun-Aksu Seka işletmelerinde çalıştım. Bu süre içinde politik mücadelemi de elimden geldiğince sürdürdüm. Ama her çalıştığım yerde politik baskı altında çalıştım.

12 Mart 1971 olaylarında goşist harekete ilgi duydum. Harekete katılıp katılmama hususunda bocaladım. Ama bireysel terörün çıkmaz olduğunu bugünkü gibi kavrayamasam da düşüne düşünce erinde geçinde tecrit olunacağını gördüm ve kesin goşist tavır almadım. Birkaç soruşturma, araştırma, tahkikat geçirdim, peşimde ajanlar vardı. Bunu sonradan anladım, fakat suçlanabilecek bir durumum olmadığı ortaya çıktı. 1973 Mayısında Aksu'dan memurluktan ayrıldım.

1973 yılında CHP'nin seçim zaferinden sonra politik baskılar biraz azaldı. Kooperatifçi olarak çalışmaya başladım. Bir ara zorunlu olarak ticaret yapmaya özendik, beceremedik. Kooperatifçilik içindeyken rençperliğe yeniden ağırlığımı vermek zorunda kaldım. 1975 yılında kimse'nin almak istemediği yerleşme yerlerinden uzak تنها bir yerden arazi aldım. Halen bu arazi üzerinde ailecek çalışmaktayız. Arazinin تنها yerde oluşu rahat üretim yapmayı engellemektedir. Ama neylersin ki,

köy içinde bir arazi almak çok pahalı olduğu için olanaksızdı.

3 yıldan beri Karabörtlen'de kooperatifçiliğe devam etmekteyim. Ücret almaktayım. Fakat ücret kooperatifin ekonomik gücüne göre azalmakta veya çoğalmakta veya sıfıra inmektedir. Bu yöntemi kendim geliştirip kendim uyuyorum. Arazim 55 dönümdür. Köyümüz ölçülerine göre iyi bir toprak sayılır. Ekonomik konumum, sınıfsal konumum küçük burjuvadır.

2- PARTİMİZE YENİDEN GİRİŞİMİN NEDENLERİ.

Partimiz 1976 yılında ULA'da yeniden örgütlenirken kooperatifteki görevim açısından yasal olarak örgüt içinde yer almam olanaksızdı. Partinin yeniden örgütlenmesine pek de yardımım olamadı. Ama propaganda ve destek açısından elimden geldiğince yardım etmeye çalıştım. Ula'da TİP'den önce TSİP veya TKP örgütlenseydi, onlara karşı tavrım da aynı olacaktı. Çünkü o günlerde ideolojik olarak bugünkünden biraz daha geriydim. Benim için sosyalist harekete katılmak söz konusuydu. Partimizin örgütlenmesi bu açıdan çok yararlı oldu.

KÜÇÜK BURJUVA olmama rağmen, köyde ailecek yeterli toprağa sahip olmamıza rağmen niçin sosyalistim? Niçin işçi sınıfının iktidarı için mücadele içindeyim, niçin sosyalizmi hedef seçebiliyorum? Sorusuna vereceğim yanıt şudur;

1- Kapitalist ilişkiler içinde 50-60 dönüm bir toprağa sahip olmanın bir köylü ailesi için kesin kurtuluş olmadığını biliyorum.

2- Tarım içinde teknolojinin, ilaçlamanın, sulamanın, pazarlamanın standart ürün elde etmenin gerçekleşebilmesi için büyük ölçekli işletmelere geçişin zorunlu olduğunu bilimsel olarak kavramış durumdayım. Bu kolektif işletmeciliğin de ancak sosyalist bir Türkiye'de mümkün olabileceğini politik bilince varmış birisi olarak tartışmasız kabul ediyorum. O zaman mülk tutkusu yerini, toplumsal güven ve dayanışma tutkusu alıyor. Üretim araçlarının şahsıma ait olması bana hiçbir bakımdan güvence vermiyor. Sadece bu düzen sürdükçe ailecek bir işleri zorluklarla da olsa bir geçim aracı olarak kabul ediyorum. Sosyalist Türkiye'de üretim araçlarının ortaklaşa kullanılmasının toplumsal güven ve iş kolaylığı verimliliği açısından sömürünün sona ermesiyle kapitalist-emperyalist kesimde biriken artı değerlerin hepimize döneceğini bu yüzden de şimdikinden çok daha mutlu çok daha insanca bir yaşama ulaşacağımıza inanıyor ve çocuklarımızın geleceği için Türkiye İşçi Partisine yeniden üye olmayı büyük bir istekle kabul ediyorum. Bu yüzden de işçi sınıfının ikti-

dan için, işçi sınıfı partisinde bir üye olarak görevimi sürdürmek istiyorum.

3- Tarihi gelişim açısından Diyalektik materyalizme inanan birisi olarak bir toplumsal sistem olan kapitalizmden sosyalizme geçişin bizim irademize bağlı olmadığını, nesnel olarak bir gün mutlaka sosyalist bir Türkiye'nin gerekli ve zorunlu olduğunu biliyorum. Sosyalist sisteme geçişin özne şartlarını da hazırlamamız gerektiğini, bir işçi sınıfı davasının neferi olarak tarihi görev sayıyorum.

İbrahim Mersin

İbrahim Mersin'e ait belgeler içinde kime yazıldığını bulamadığımız bazı makaleler var. Bunların bir kısmı daktilo ile, bir kısmı da kendi el yazısı ile yazılmış.

VIETNAM SAVAŞININ 12. YILI

Bugün insanlığın varlığını korumak için dünyanın geri kalmış ülkelelerinde kıyasıya bir savaş sürüyor. İnsanlık, tarihi boyunca yaptığı savaşlarla hukuki alandaki köleliği (yalnız Güney Afrika ve Rodezya hariç) ortadan kaldırmış bulunuyor. Ama insanların insanlar tarafından sömürülmesi şimdi iktisadî alanda sürdürülmek isteniyor. Bu tür kölelikten dünyanın yarısından fazlası kurtulmuş veya kurtulma yolunda. Birçok ülke de kurtulma savaşı veriyor. Bu savaş, bütün sömürülen ezilen insanların savaşı ama gel gelelim bazıları bu savaşın kendileri için olduğunun farkında değiller. Tarih boyunca, çoğunluğun doğru olan hesabı geç yapmasının yarattığı durum bu.

Bugün Amerika Birleşik Devletleri var dünyada, bu devlet, anlattığımız köleliğin kendi çıkarına devamını sağlamak amacıyla Peru'dan Arjantin'e, Arjantin'den Kongo'ya, Kongo'dan Fas'a ve Libya'ya, Libya'dan Yunanistan'a, Yunanistan'dan Türkiye, İran, Suudi Arabistan, Hindistan, Endonezya, Vietnam, Tayland ve Kore'ye kadar uzanan bir iktisadi kölelik zinciri vurmuş. Bu devletin yöneticileri, sözde insan haklarına saygılı, kibar efendi insanlar görünümünde. Bunların amacını hesap edemeyenler aldanmaktan kurtulamazlar. Amerika, her daim zengin ve "hürriyetçi" görünür. Zannedersin ki "hiç hürriyetçi bir ülke köleliğe taraftar olur mu? "Bunu dedirtmeyi becerir. Hâlbuki işin can noktası da

budur. Evet, senin köleliğindir onun zenginliği.

Şimdi bu hesabı yapanlar git gide çoğalıyor. Bu zincirlenen uluslarda zincirin halkaları sallanıyor. Bazı yerlerde kırılıyor. Zincirin kırılma tehlikesi arttıkça “hürriyetçi Amerika’nın” barbarlığı canavarlığı da artıyor. Bu zincirin Vietnam’daki halkası da 12 yıldır kırılmak üzere. Vietnam; insanlığın fazilete iyiliğe giden yolunu bağlayan bu zinciri kırmak için savaşıyor. Ölüyorlar, aç kalıyorlar, kadınları bebekleri için tüm insanlık için illa da bu zinciri kırarak “bir Vietnam ulusunun var olduğunu ispat edeceğim” diye dünyaya haykırıyorlar. Evet 20. yüzyılın ikinci yarısı Vietnam’lılarındır.

Vietnam halkına hayran kalıyor onları alkışlıyoruz. Bunları, doğruyu hesap edenler için söylüyorum. Yoksa bu barbarlığı alkışlayanları bu saadet zinciri kırılmasın diye dua edenleri kast etmiyorum. Ama bizim Vietnam’lıyı alkışlamamız, onların çektiği işkenceler karşısında “ah, vah” etmemiz, bizim şu dünyada gerçekten var olduğumuzu kabul ettirmeye yeter mi? Vietnamlının savaşı bizim savaşımızdır. Bu savaş; İranlının, Arabistanlının, Faslının, Kongolunun, tüm ezilen siyahların, Bolivyalının, ekmek varken yiyemeyen, okul varken gidemeyen, apartman varken içinde oturamayan, asfalt yollar arabalar varken binecek eşek bulamayan, doktor ilaç varken büyüyle üfürükle yaşamaya zorlananların savaşidir.

Zincirin bir halkası da bizim ulusumuzun bileğinden geçiyor. Bu hal-kayı sallıyoruz ama kıramıyoruz. Bu sallama ona ninni gibi geliyor. “Bir elin nesi var iki elin sesi var.” Bu halkanın kırılma zamanı geldi. Gücümüzü Vietnamlı ile birleştirmeliyiz. Bizim için olan savaşa, kendi bileğimizdeki halkayı kırarak katkıda bulunmalıyız. Bunun karşısına çıkan kim olursa olsun, insanlığa karşı işlenen cinayetlerin ortağıdır.

Eğer var olduğumuzu kanıtlamak istiyorsak, tarihimizin bize hazırladığı bileğimizdeki bu Yankee zincirini kırma eylemine geçelim.

İbrahim Mersin

Dalaman Taşıyıcılar Kooperatifinde kısa sürede adı “komüniste” çıkan İbrahim Mersin, bu alandaki haksız rekabet ve kamyon taşıronları ve aracıl-rının baskı ve tehditlerine daha fazla dayanamaz. Bu işinden ayrılmak zorunda kalır. Kendi kafasında düşündüğü kooperatif de bu değildir. O, üretime dönük, köylülerin örgütlü olduğu bir kooperatif düşünmektedir.

Ula ve civarındaki köylerde arıcılık yapılmakta ve çok sayıda köylü geçi-mini buradan temin etmektedir. Ancak elde edilen ürünler yok pahasına tüc-cara satılmaktadır. Portakallık köyüne yakın olan Karabörtlen köyünde

bulunan Üretim ve Pazarlama Kooperatifi de istenen düzeyde değildir. Kasım 1975'de Karabörtlen Sınırlı Sorumlu Üretim ve Pazarlama Kooperatifine Müdür olarak işe koyulur.

**SINIRLI SORUMLU ÜRETİM PAZARLAMA TÜKETİM
KOOPERATİFİ BAŞKANLIĞINA
KARABÖRTLEN**

İşçi maaş çeklerini gerekçesiz olarak imza etmeyen Yönetim Kurulu Başkanı ile aramızda önemli bir yönetim ihtilâfı olduğu ortaya çıkmıştır.

Bir kuruluşun işlevini sürdürebilmesi için personelinin maaşını ödeme zorunluluğu vardır. Bu hem kanunen zorunludur, hem de çocuk çocugunu beslemek zorunda olan işçinin yaşantısını devam ettirebilmesi için vicdanen zorunludur.

Bu kadar basit bir konuda dahi ihtilâf olduğuna göre diğer konularda da ihtilâf olması kaçınılmazdır.

Bu koşullarda görev yapamayacağımdan bütün kanuni haklarım saklı kalmak kaydıyla 31.12.1977 tarihinden itibaren istifamın kabulünü arz ederim. 14.12.1977

*Saygılarımla
Kooperatif Müdürü
İbrahim Mersin*

*Kanuni haklarım
1-İşçi kıdem tazminatı
2-Tayin kararına göre %1 pirim*

* * *

**T.C. Ula Kaymakamlığı
ÖZEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ**

Köy ve Bl. Br.

Sayı:3- 194

Konu: Heyet Toplantılarına katılmayan üye İbrahim Mersin Hk.

ULA

1/8/1978

Üye İbrahim Mersin

Portakallık

Portakallık Köyü İhtiyar Heyeti olarak köy sorunları ile ilgili İhtiyar Heyeti toplantılarına katılmadığınız tespit edilmiş bulunmaktadır.

Köy İhtiyar heyetinin haftalık veya aylık normal toplantılarına katılmamanızı, katılmadığınız takdirde bakınızda kanuni muamele yapılacağını bilmenizi rica ederim. Bilgi için köy muhtarlığına, gereği için üye İbrahim Mersin'e yazılmıştır.

Hüseyin Önal

Ula Kaymakamı

Hemen her fırsatta gerek Portakallık Köyü Muhtarı ve gerekse imamı, İbrahim Mersin aleyhinde bir hava yaratmak için fırsat kollamakta, gerekli mercilere şikayette bulunmaktadırlar.

KAYMAKAMLIK MAKAMINA

ULA

İlgi: 1.8.1978 gün ve Özel İdare Memurluğu Köy Br. 3-194 sayılı yazınız.

Portakallık Köyü İhtiyar Heyeti üyesi olarak köy sorunları ile ilgili toplantıların hemen hemen tamamına katıldım. Köy İhtiyar Heyeti karar defterinin tetkikinden de bu iddianın gerçekliği anlaşılabilir. Ancak son bir iki toplantıya şifahi mazeret bildirmek suretiyle katılamadım. Bu mazeretlerimin bir kısmı yine köyümüz ve çevre köylerimizin sorunları ile ilgili zorunlu mesailerimin köy ihtiyar heyeti toplantılarıyla çakışmasındandır. Bu mesailerim de mutlaka yine köyümüzün ekonomik, sosyal veya örgütsel sorunları ile ilgilidir. Şu anda ücretsiz olarak Karabörtlen Sınırlı Sorumlu Üretim Pazarlama Tüketim Kooperatifinin yöneticiliğini yapmaktayım. Ve Karabörtlen'deki bu kooperatifin ele aldığı sorunlar kesinlikle Portakallık Köyünü de kapsamaktadır.

Bu açıdan makamınıza bildirilen toplantıya katılmadığım hususunun daki Muhtarlık tespitleri Köy İhtiyar Heyeti üyeliğinden kasten uzaklaştı-

nlmam için bahane yaratmak amacını taşımaktadır. Bunun nedeni de Köy yönetimi konusunda Köy Muhtarı A. Osman Özdemir ile aramızdaki yöntem ayrılıklarından doğmaktadır. Çünkü Muhtar A. Osman Özdemir, son yıllardaki uygulamaları ve takip ettiği politika ile bir baştan bir başa 7-8 kilometrelik sahaya yayılmış üç-dört mahalleye ayrılmış köyümüzde kendi mahallesi olan Dereyüzü mahallesine her hizmette öncelik tanımaktadır. Bu köy gelir gider defterinin 2-3 yıllık masraflar bölümünün incelenmesiyle de anlaşılacaktır.

İşte hem hizmet eşitliğine uymayan, hem köy yönetiminin sürekli mahallecilik, sülalecilik sürtüşmelerinden kurtulup, köyün tümünü daha üst düzeyde hizmetlerle donatmaya, ilkel sürtüşmelerin yerini çağdaş gelişmelerin su yüzüne çıktığı bir ortamda bilime uygun hizmet anlayışının yerleşmesine fırsat vermeyen bu politikaya uygarca karşı çıktığım için, ama zorlaştırmacı değil, inandırıcı yöntemlerle sorunlara yaklaştığım için Muhtar A. Osman Özdemir benim İhtiyar Heyetinden ayrılmamı arzulamış olabilir. Bu sürtüşmeleri aramızda çözümlemeyi daha uygun bulurdum. Ama madem ki, aramızdaki yöntem ayrılıkları bir başka yöne sevk edilerek Kaymakamlığımızın kamu gücünde Muhtar A. Osman Özdemir'in yanlış ve demokratik olmayan politikalarına destek yapılmak istenmektedir, o zaman makamınızı da aydınlatmak, konuya demokratik bir anlayışla bakmanızı talep etmek hakkım da doğmuş bulunmaktadır.

Ayrıca, birkaç toplantıda hatırlatmama rağmen Köy İhtiyar Meclisinin haftalık veya aylık olağan toplantı günleri halen tespit edilip ne zaman nerede toplanacağımız bir disiplin içinde karar altına alınmamıştır. Özel veya toplumsal bir sürü sorunlarla uğraşırken toplantı günleri aynı günün ikindi veya gecesi yapılacağı bekçi tarafından haber verilmektedir. Bunun nedeni de;

1- A. Osman Özdemir Muhtarlık görevinin dışında Köy ve Mahalle İdaresi Kanununun 25. maddesi 11 paragrafına aykırı olarak köyümüz elektrik hizmetlerini ücretli olarak kendisi takip etmektedir.

2- Yine A. Osman Özdemir, Karabörtlen MTA Kampında kendisine ait jeep otosuyla sözleşmeli olarak çalışmaktadır.

İşte bu işlerinden dolayı kendisi de zaman zaman toplantılara tespit edilen günlerde katılamamaktadır. Ne zaman, hangi gün veya hafta ne işinin olduğunu kendisi bile tespit edememektedir. Bu nedenle de olağan toplantıların gün, saat ve yerini Köy Karar Defterine geçirmek suretiyle, toplantıların düzenli yapılabilmesi için asgari şartları yerine ge-

tirememektedir.

Buna rağmen tüm bunları şikayet için değil, eksiklikleri el birliğiyle giderebilmek için bildiriyorum.

Saygılarımla

İbrahim Mersin

* * *

Muğla Karabörtlen Pazarlama Kooperatifi Faşizme Karşı Uyarıyor

Muğla Karabörtlen Sınırlı Sorumlu Üretim Tüketim Pazarlama Kooperatifi, Başbakan Ecevit, Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin ve Köy İşyeri Bakanı Ali Topuz'a gönderdiği telgrafta örgütsüz emekçi yığınların faşizme kitle tabanı oluşturması tehlikesine dikkat çekti. Kooperatif Başkanı Süleyman Kalender'le 2. Başkan H. İbrahim Dünder ve Murahhas üye İbrahim Mersin'in çektikleri telgrafta belirtilen tehlikeye karşı alınması gereken önlemler sıralandı. Bu önlem örnekleri arasında köylülerin demokratik kooperatifleri bünyesinde tarım makineleri parkı oluşturulması, bu parklar için gerekli finansmanın yaratılmasına hiçbir engel tanınmaması, kooperatif ortaklarının ödemesi gereken vergilerin kooperatifin kendi yatırımlarında kullanılmasının sağlanması önerileri yer aldı. Ayrıca dış ticaretin, bankacılığın, sigortacılığın kamulaştırılması, işçi ve emekçi yığınların örgütlü muhalefetine kulak verilmesi ve NATO'dan çıkılması istendi.

(YÜRÜYÜŞ Dergisi, 10 Nisan 1979, Sayı:209)

* * *

Sayın Bülent Ecevit

Başbakan

4 Mayıs 1979

Sayın Başbakan,

Sanıyorum, sıkıyönetim dini-ulusal ve işçi sınıfı bayramlarının kutlanmasını engellemek için getirilmemiştir. Yediğimiz ekmeği, kullandığımız makineyi ve sağladığımız için gerekli her türlü ilacı yaratan işçi ve emekçilerin 1 Mayıs, birlik ve dayanışma bayramının kutlanmaması için yapılanlara sessiz kalarak, bu barbarlığa karşı tutum almamanız, Cumhuriyet Halk Partisi ve hükümetinizin, öznel olarak değilse bile nesnel olarak

faşizme ödün vermeniz anlamına gelmektedir.

DİSK ve Türkiye işçi sınıfımızın politik hareketi üzerine gittikçe artan bu baskılarla, CHP, geri dönülmez bir şekilde işçi ve emekçi yığınlardan kopmakta, partiniz ve hükümetiniz hızla dışa bağımlı sermaye partileri ile aynı konuma doğru kaymaktadır.

Uluslararası ve ülkemizde emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin kısa vadede pek anlaşılamayan, ama uzun vadede hepimizin açıkça kavrayabileceğimiz bu oyunları bozmakta geç kalmamanızı, hükümet olarak tercihinizi ülkemizi geriye götürecek yöne değil, ileriye götürecek yöne doğru yapmanızı dilerim.

Ülkemiz emekçi yığınlarının lehine atacağınız her adımın milyonlarca örgütlü emekçi tarafından destekleneceğini, bir köylü emekçisi ve kooperatifçisi olarak şimdiden haykırım.

Saygılarımla

İbrahim Mersin

Kooperatifçi- Karabörtlen-Muğla

* * *

KARABÖRTLEN SINIRLI SORUMLU ÜRETİM PAZARLAMA TÜKETİM KOOPERATİFİ BAŞKANLIĞINA KARABÖRTLEN

Bildiğiniz gibi 1975 Kasım ayından bu yana kooperatifimizin Müdür-lük ve Murahhas üyelik görevini yürütüyorum. Kooperatifimizde olanak-lar ölçüsünde başarılı olup olmadığı ortaklarımızın takdirine kalmıştır.

Ülkemizin bu gün içinde bulunduğu koşullarda, ortaklarımızın koo-peratifimizden bekledikleriyle hükümetlerin uyguladıkları ekonomi poli-tika arasında derin uçurumlar ortaya çıkmıştır. Bir yandan ortaklar ve yoksul halkımıza kooperatifçiliğin önündeki engelleri açıklamaya çalışır-ken bir yandan da bu engelleri kaldırmak için yoğun mücadele içine gir-miş bulunuyoruz.

Bu mücadelelerde kooperatifimizin hizmet götürmeye çalıştığı özel-likle Karabörtlen, Portakallık, Kıyra köyü ihtiyar heyeti ve muhtarlardan gerekli desteği göremedim. Biz halkımızın bunalımına uzun vadeli çıkış yollarını da gösteren bir çalışma gereğini duyarken, yerel yöneticiler daha ziyade kısa vadeli çözümler peşinde koşmaktadırlar. Oysa biliyorum ki, yarın ortaya çıkacak sorunlara bugünden çözüm aramaya çalışmazsak toplumda içinden çıkamayacağımız boşluklar ortaya çıkacak ve hiçbir

soruna çözüm getiremeyeceğiz.

Ayrıca, evli ve dört çocuk babasıyım. 40 yaşındayım. Aileme ve çocuklarıma karşı sorumluluklarımı hemen hemen ihmal ettim. Toplumsal mücadeleler içinde onların sorunlarına yabancılaştım.

Sonuç olarak şu kaniya vardım: Toplumun ileride yaşayacağı sıkıntıları görerek o sıkıntılar için şimdiden mücadele verirken desteksiz kaldığımı anladım. Bazı konularda toplum yeterince kendi iradesiyle bir çıkış yolu aramadan şahsi gayretlerle bu çıkış yolunu açmaya çalıştığımı anladım. Çok yorulduğumu görüyorum. Kolektif olarak varılması gereken uğraşları Donkişot misali tek başıma vermeye çalıştığımı anladım.

Bu nedenlerle köylümüzün ekonomik-demokratik politik mücadelelerinden uzaklaşmadan bir süre, ücretli kooperatif yöneticiliğinden ayrılmam gerektiğine inanıyorum. Aksi takdirde enerjim yetmez olduğundan hiçbir yaratıcılığım kalmayacaktır.

Haziran 1979 ayı sonuna kadar izinli sayılmam şartıyla kooperatifimizin Yönetim Kurulu Murahhas üyeliğinden istifamın kabulünü, Yönetim Kurulu üyesi olarak kooperatifimizin her sorununda yardımcı olacağımın bilinmesini arz ederim. 8.6.1979

Saygılarımla
Murahhas üye
İbrahim Mersin

* * *

KARABÖRTLEN S.S. ÜRETİM PAZARLAMA TÜKETİM KOOPERATİFİ

Son Genel Kurul toplantısında ortaklarımıza sunduğumuz Çalışma Raporunda belirtildiği gibi Kooperatifimiz Yönetim Kurulu özellikle KÖY-KOOP'tan temin ettiği bazı gıda maddelerini satmaya başlamıştır.

Bu iş, henüz deneme safhasında olmakla beraber;

1- Köyümüzde böyle bir gıda ve ihtiyaç maddelerinin satışının sürekli hale getirilebileceği anlaşılmıştır.

2- Ancak bu işin yürüyebilmesi için en azından 500.000 Lira döner sermayenin gerekli olduğu görülmüştür.

3- Biz Kooperatifimizin Yönetim Kurulu olarak bu işte ilk adımımızı attık. Bundan sonraki görev halkımıza aittir. Bu nedenle;

a- Sermayeleri 500 Lira olan ortaklarımızın en az 5000 TL taahhütte bulunup bunun yarısını veya tamamını yatırmaları,

b- Sermayeleri 2000 Lira ile 5000 Lira olanların taksitlerini ödemeleri,

c- Yeni ortak olacak halkımızın sadece tüketim için bile olsa 5000 Liradan az taahhütte bulunmamaları gerekmektedir.

4- Bu görevlerini yapan ortaklarımızın piyasada karaborsa olan malların satışında öncelikle korunacağını, ortak olmayanların ise hem ürettikleri malın Kooperatifimizde satışının olanaksız olduğunu, hem de getirilmesi çok para isteyen bu bulunması zor olan malların satışından yararlanamayacaklarını şimdiden duyururuz.

“Bir elin nesi var iki elin sesi var” atasözünü unutmayalım. Kooperatifimizin başarısı bütün ortaklarımıza ait, başarısızlığı da bütün halkımıza aittir. Hep beraber görev başına.

YÖNETİM KURULU

Karabörtlen köyü ve civarında, Teknik Ziraat Müdürlüğü 1978 yılında “Bal Yarışması” düzenler. Bu yarışmanın salt bir eğlence olmasına karşı çıkan İbrahim Mersin aşağıdaki konuşmayı yapar;

Sayın konuklar ve üretici halkımız;

İlimiz çapında olduğu gibi köyümüzde de son on yıl içinde gelişen arıcılık, ekonomik açıdan önemli bir yol almıştır. Öyle ki, toplumsal iş bölümü geliştikçe sadece arıcılıktan geçimini sağlayan ailelerin sayısı da artmaktadır.

Köyümüzde şu anda ortak olan ve olmayan arıcılara ait 5400 arı ailesi bulunmaktadır. Çevre köylerinden ve sadece kooperatifimiz ortağı 36 aileye ait 3000 kovanın bal üretimi de kooperatifimizce pazarlanmaktadır. Bu yıl gerek kooperatifimizce gerekse tüccar tarafından pazarlanacak balın para olarak değerinin 10.000.000 TL yi aşacağı tahmin edilmektedir.

Karabörtlen Köyünde 1977 yılında 150 ton civarında tütün üretilip bunun da para olarak değerinin 7 milyon TL civarında olduğu göz önüne alınırsa köyümüzde arıcılığın ekonomik değerinin tütünü geçtiği anlaşılmaktadır.

Şüphesiz bu gelişmede beraberinde çözülmesi gereken sorunları bi-

riktirmektedir. Ekonomik hayatı sermayenin yönlendirdiği ülkemizde tek bir üretim dalından geçimini sağlayan insanlar, yaptığı işi bilime uygun ve teknik gelişmeler doğrultusunda yürütemezse o işten kazançlı çıkamaz. Çünkü bütün bir yılını o işe ayıran aile, emeğinin karşılığını bulamazsa günlük veya yıllık olarak zorunlu ihtiyaçlarını pazardan karşılayamayacak ve derin bir bunalım içine girecektir.

İşte bu yüzden genel olarak üreticinin bilgili ve kaliteli üretime yöneltilmesi zorunludur. Bu hususta da Teknik Ziraat Örgütüne önemli görevler düşmektedir.

Bu gün köyümüzde yapılan bal yarışmasını biz kooperatifçi olarak bu gözle değerlendirmekteyiz. Ve Teknik Ziraat Örgütünü de bu teşebbüsünden dolayı kutlarız. Bu teşvik edici çalışmaların ileride daha da geliştirileceğine kuşkumuz yok.

Ancak diğer ürünlerde olduğu gibi arıcılıkta da üretimi teşvik edip üstün kaliteli bal üretmekle iş bitmiyor. Bu yapılacak işin bir bölümüdür. Üretilen ürünün aracısız tüketiciye ulaştırılması, ihracatının düzenlenmesi, üretimde maliyetin düşürülmesi için modern üretim tekniklerinin kullanılması gerekmektedir. Bu olanaklara da ancak kendi demokratik kooperatif örgütlerinde kavuşabilir. Kooperatifler de sadece köylünün kendi gayretine terk edilemezler. Kooperatifleşmeye üreticiyi özendirmenin bir yolu da devlet desteğinin kooperatiflerden yana olmasıdır. Anayasamızın 51. maddesi de devlete bu görevleri yüklemiştir. Aksi takdirde yüzyıllardan beri örgütlü bir şekilde dayanışma içinde olan uluslar arası arıcılık müessesesinin karşısında kooperatifler üstünlük sağlayıp inisiyatifi ele alamaz.

İşte bu noktada bugünkü bal yarışmasının düzenlenmesiyle ilgili olarak Teknik Ziraat Örgütüne yapıcı eleştirilerimiz olacak:

Önce altını çizerek belirtelim: Teknik Ziraatın ülke çapında başarılı çalışmalar yapabilmesinin koşulu, kooperatiflerle iş birliği yapmasından geçmektedir. Çünkü arıcılık örnek alınırsa, üretimin aile aile teknik bir yöne sevk edilmesi olanaksızdır. Olanaklı olsa bile toplumsal değeri zayıf kalacaktır. Bunun için Teknik Ziraat Örgütü, köylünün örgütlenmesini teşvik etmeli, üreticinin bilinçlenmesini, teknik açıdan üstün donanıma sahip olmasını sağlamalıdır.

Oysa Teknik Ziraatın düzenlediği bu bal yarışmasında tespit ettiği ilkeler, üreticileri kooperatiflerde örgütlenmesine özendirmemektedir. İstenirdi ki böyle bir yarışma köyümüz kooperatifi ile birlikte yapılsın ve

tüm üreticiler katılabilisin. Ve örgütlü olmanın önemi bizatihi Teknik Ziraat tarafından kabul edilmiş olsun. Köyümüzde kooperatifimize kayıtlı olan 3000 kovana sahip 36 ailenin hepsi Karabörtlen'de değil çevre köylerdendir de. Ve onlar bu yarışmada yer alamamışlardır. Ama onların köyümüzde arıcılığın gelişmesine katkıları çok büyüktür. Örneğin köyümüzde toplam 2400 kovana sahip 42 ortağımız 173.000 TL sermaye taahhüdüyle kooperatifimize ortak olurken, çevre köylerden 36 ortağımız 3000 kovanla 333.000 TL sermaye taahhüdüyle bulunmuşlardır. Bu da kooperatifteki sermaye toplamının % 34'ünün köyümüzdeki ortaklarla, % 66 gibi hemen hemen iki katı kadarının çevre köyleri ortaklarımıza ait olduğunu göstermektedir.

İşin ilginç yanı, çevre köylerinden ortak olan bu üreticiler gerek sermayeleriyle, gerekse peşinatsız bal vererek kooperatifin köydeki fonksiyonunu güçlendirmişler, bundan da köyde oturan fakat kooperatife üye olmayan arıcılar da ekonomik olarak yararlanmışlardır. Şimdi örgütsel dayanışmaya katılmamış üreticiler, bu yarışmanın manevi değerinden yararlanırken, kendi kooperatif örgütleriyle dayanışma bilinci taşıyan diğer ortaklarımız bu yarışmada yer alamadıklarından moral destekten yoksun kalmışlardır.

Bu nedenlerle, gelecekteki bütün çalışmalarda örgütlü üreticinin moral destekten yoksun bırakılmamasını istiyoruz.

Ayrıca, Teknik Ziraat Örgütü ile kooperatif örgütleri arasında uzun vadede gerçekleştirilmesini düşündüğümüz işbirliği konularında önerilerimiz ve taleplerimiz şunlardır:

1- Genelde olduğu gibi kooperatifler pazarlama çalışması yaptıkça başarılı olmaktadırlar. Bizim kooperatifimizde pazarlamayı becerdiği ölçüde bugüne kadar aracıya tefeciye giden paraların bir bölümü de kooperatifimizde toplanacaktır. Örneğin 1972-75 yılları arası kooperatifimiz üç yıl içinde 19.000 TL sermaye taahhüdü gerçekleştirdiği halde, pazarlama çalışmalarındaki başarımız sonucunda 1976'dan itibaren son 2,5 yıl içinde öz kapital ve kârlar toplamı 650.000 TL'yi aşmıştır. Üreticinin örgütlenmeye özendirilmesi oranında bu birikimin daha da artacağı ortadadır.

İşte bu sermaye birikimiyle güçlenen kooperatifler yavaş yavaş üretim seviyesinde işler görmeye başlayacaklardır. Kooperatif ortaklarının biner, iki biner koloni halindeki kovanları toplu gezdirme, arı sütü alma, bal sağımı tekniğinin geliştirilmesi, çiçek bölgelerinin tespiti, arıların nö-

betleşe kontrolü gibi gerek direkt üretim maliyetini düşürücü, gerekse gezgin arıcılıkta karşılaşılan bir sürü sorunun çözümlenmesinde olanak olacaktır. Bu işlerin başarılmasında Teknik Ziraat Örgütü ile fiili işbirliğine kesin ihtiyaç vardır. Bu aşamaya geçilirken Teknik Ziraat elemanları bu tür kooperatiflerde istihdam edilmelidir. Ve Teknik Ziraat Örgütü, Meteoroloji, İstatistik, Orman, Sağlık ve Köy İşleri gibi kurumlarla koordineli çalışmalıdır.

2- Özellikle Ege sahillerine nasip olan bu başarılı çam balı üretimi, bu çamların korunup geliştirilmesiyle mümkündür. Oysa bu güzelim çamlar Orman teşkilatınca durmadan hastalık bahanesiyle kesilip yok edilmektedir. Teknik Ziraat Örgütü bu konuya çok acil el atmalı, ulusumuz için bir bal bahçesi olan bu çam ormanlarının kesiminin durdurulması için kooperatiflerle işbirliği yapmalıdır.

3- Arıcılar özellikle gezgin arıcılık yapırlarken, arıların zehirli tarım ilaçları ile yok edildiğini görmekteyler. Bu nedenle Teknik Ziraat bu konuda da kooperatifler ile birlikte hareket ederek arıların ulaştığı yerlerde zehirli tarım ilaçlarının kullanılmaması için birlikte hareket etmelidirler.

Selam olsun örgütlü güce inanan emekçi halkıma. Selam örgütlü üreticinin yanında yer alan ve alacak olan kurumlara. Sevgiler...

İbrahim Mersin

* * *

TÖB-DER ULA GENEL KURULU DİVAN BAŞKANLIĞINA

İlerici öğretmen hareketi Ula'da örgütleneli bir yıl oldu. Bu bir yılı işçi sınıfı bilimine inanmış demokratik köy kooperatifçisi olarak geriye bakıp değerlendirdiğimiz zaman, aşılın mesafenin, kazanılan mevzilerin umut verici olduğunu coşku ile görüyoruz.

Bu gelişme, bir gün öncesine bakılınca görülemez ama başlangıç ile bugün arasındaki farkı kıyasladığımız zaman bütün görkemiyle ortaya çıkar. Ula'da MİHTÜK'ün TÖB-DER'ce örgütlenmesi bile bu yıl başarılabilmiştir.

Kooperatifimiz ile Tekirdağ'dan Gaziantep'e, Muğla'dan Rize'ye kadar TÖB-DER'li öğretmenlerin örgütlediği 70 kooperatif veya Yardımlaşma Sandığı arasında pazarlama ilişkileri kurulmuştur. Bizim gibi bir sürü zorluklarla savaştan bu örgütlere, kooperatifimizce ödeme kolaylıkları sağlanmıştır. Bu dayanışma, ülkemizde özlemini duyduğumuz başta

işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçi yığınların örgütsel birliğine giden ilk somut adımları teşkil etmektedir.

Şunu hiçbir zaman unutmamamız gerekiyor: Her demokratik kitle örgütü, önce kendi tabanının ekonomik-demokratik haklarını koruyup geliştiremiyorsa, bunun yanında ülkemiz ve dünya genelindeki işçi sınıfının öncülük ettiği diğer emekçi yığınların sömürüye karşı verdiği örgütlü mücadeleye destek olamıyorsa, bu mücadeleyi işçi sınıfı biliminin ışığında yerli yerine oturtamıyorsa başarısızlığa mahkûmdur.

Emekçi yığınların etkinliğini artırmanın tek yolu onları örgüte kazandırmaktır. Bu kazanım, onların günlük ve uzun vadede sıkıntısını duyduğu gözle görülür elle tutulur sorunlarına gözle görülür elle tutulur çözüm getirmek veya çözüm yolunu göstermekle olur. Ve bu sorunlara çözüm aranırken de maceraya yer yoktur. Örgütsel güçle, emekçi yığınların örgütlü birleşik gücüyle ülkemizdeki sınıflar dengesi bizim tarafımıza adım adım ağır basacaktır. Bu nedenle önce çözebileceğimiz sorunlara yüklenmeliyiz. Unutulmamalı ki, önemsenmeyen bazı küçük sorunların çözümü, daha büyük sorunların çözümüne vesile olur. Ancak en son aşamada çözülmesi gereken ve şimdilik çözüm için bizim gücümüzün yetmediği sorunlara ağırlık verilirse bu hareket, bu örgütlü güç taşın altında ezilir. Böyle davrandığımızda da bu ancak faşizmin ve emperyalizmin işine gelir.

Ekonomik- demokratik sorunların adım adım çözülmesi faşizmi ve onun yaratıcısı emperyalizmi de geriletecektir. Bu gelişmeler emekçi halkı son silkinışine hazırlayacaktır. Ve sömürsüz sınıfsız bir toplumun kuruluşunun şartları olgunlaşacaktır.

Bu ustalığı göstermek zorundayız. Kaybedecek vaktimiz yoktur. Çünkü faşizm ve onun ikiz kardeşi emperyalizm çoluk çocuk kadın ihtiyar demeden kan döküyor. Alman faşizminin 35 milyon insanı öldürmesini tarih unutmadı.

Bu uzun soluklu adım adım örgütlenmemize katacağımız yeni insanları da dernekler, sendikalar, kooperatifler, odalarla örgütleyerek onlara nitelik kazandırmalıyız. Kendi ekonomik ve demokratik hakları için mücadeleyi öğrenerek toplumsal mücadeleye daha kolay girişeceklerdir.

Biz de Karabörtlen'de buradan başladık. Önce baldan başlayarak susama kadar köylülerin çıkarları için kooperatif oluşturduk. Onların sorunlarına burada çözüm aradık. Böylece kooperatifçiliği gördüler örgütlenme gereği duyular. Traktörü olmayana traktör götürdük, artık

ballarını daha rahat pazarlayabiliyorlar. Muhtarlıklarla diğer demokratik örgütlerle birlikte çalıştık. Köyümüze bir tütün deposu kazandırdık. Susam-bal tesisinin kurulması hazırlıkları yapıyoruz. Bütün bunları yaparken yığınların desteğini kazanmaya dikkat ettik. Çünkü biz biliyoruz ki, çözülecek sorunlar bu kitlenin desteği olmadan başarılabilir. Onlar olmazsa yenilikleri de getiremeyiz. Daha büyük adımlara ancak böyle yürürebiliriz.

Bütün TÖB-DER li öğretmenlere içten saygılarımızı sunar Genel Kurulunuza başarılar dileriz.

*SELAM ÖRGÜTLÜ GÜCE İNANMIŞ BÜTÜN ÖĞRETMENLER
SELAM, DÜNYA İŞÇİ SINIFININ ÖRGÜTLÜ GÜCÜNE
SELAM, ÖRGÜTLÜ BİLEŞİK GÜCÜ YARATACAK YIĞINLARA
SELAM AYDINLIK GELECEĞE*

*KARABÖRTLEN SINIRLI SORUMLU
ÜRETİM TÜKETİM KOOPERATİFİ Yöneticileri
İbrahim Mersin Süleyman Kalender*

1978–1979 yılları arasında İbrahim Mersin Karabörtlen Köyü Halk Odasında kooperatifçilik üstüne sohbet toplantıları düzenler. Bu toplantılarda kooperatifçiliğin önemi üzerinde durur. Her anlattığını örneklerle süsleyerek köylülerin de sohbetlere katılmasını sağlar. Bu toplantılarda hiçbir yazılı metin okumaz. Tane tane bildiklerini anlatır. Toplantılar öncesi, evinde konuyla ilgili ne kadar kitap dergi varsa okuyarak ön hazırlık yapar. Sohbet toplantılarında; kooperatifçiliğin tarihçesi, Türkiye’de ve dünyada kooperatifler, üretim ve tüketim kooperatifleri, tefecilerin ve büyük sermayenin kooperatifçiliğe yaptıkları saldırılar ve bunların nedenleri, kooperatifçilikte ürünlerin pazarlanması, üst kooperatif birimleri, Köy-Koop gibi konulara değinir. Sorulan soruları bıkmadan usanmadan yanıtlar. Karabörtlen Kooperatifinin gelişme yöntemlerini köylülerle birlikte tartışır. Bu dönem yaptığı bütün bu sohbet toplantılarını, Karabörtlen Sınırlı Sorumlu Üretim ve Tüketim Kooperatifi 4. ve 5. Olağan Kongre toplantılarını ses kayıt cihazına alır.

Yine bu dönem içinde 1930’lu yıllarda Karabörtlen köyünde muhtarlık yapan Ali İnoğlu ile söyleşi yaparak bunu kaydeder. Köyün kuruluş tarihçesini, köye ilkokulun, yolun yapılışını muhtara anlattırır. Ve söyleşinin sonunu İbrahim Mersin şöyle bitirir. “Bizim şu anda yaptığımız konuşma 50-100 yıl

sonra çocuklarımıza, torunlarımıza bıraktığımız en büyük armağan olacak. Ve o zamanki Türkiye de bambaşka olacak... Bütün medeniyetlere çok büyük saygım var, bunların taşıyıcıları siz büyüklerime saygım var, işte çocuklarımıza emanet edeceğimiz de bu değerler olacaktır” der.

* * *

KÖYCEĞİZ TÖB-DER GENEL KURULU DİVAN BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde ilerici öğretmenlerin örgütü TÖB-DER'in emperyalizme ve faşizme karşı bütün emekçi yığınların sürdürdüğü bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde etkin bir şekilde yerini alması ve en geniş öğretmen kesimini bu safta toparlaması biz köylülerin de gücünü artıracaktır.

Başta işçi sınıfımız olmak üzere ortak örgütlü mücadelemizin temelinde üye tabanlarımızın güncel ve uzun vadeli talepleri yatmaktadır. Ne var ki bu taleplerin emperyalizmle işbirliği içindeki egemen sınıflardan koparılması, şimdiye kadar kazanılan mevzilerin korunması kitle örgütlerinin yapı ve işlevlerinin doğru değerlendirilmesiyle olası olduğunu unutmamak gerekiyor.

Biz demokratik kooperatiflerde örgütlenerek emeğiyle geçinen bütün küçük üretici köylülerin siyasi görüşleri ne olursa olsun burjuvazinin sömürü ve hareket alanını daraltmak, tarım kesiminden dışa bağımlı çarpık sanayileşmeye akıtılan ulusal tasarrufları KÖY-KOOP'un örgütsel gücüyle kendi öz çıkarlarımız doğrultusunda ve çocuklarımıza daha iyi bir gelecek hazırlayacak alanlara kaydırılması savaşımı içindeyiz. Bu hareket günden güne gelişme içindedir. Özellikle son yıllarda köylüler “kendi başlarına bireysel olarak gemiyi kurtaramayacaklarını” daha iyi anlamaktadırlar. Çünkü egemen sınıflar, artık ülkeyi yönetebilmek için emekçi yığınlarını kandırabilmek ve avutabilmek için yeni yalanlar üretmekten aciz kalmaktadırlar.

İşte bütün dünya işçi sınıflarının olduğu gibi, ülkemiz emekçi yığınının da tek kurtuluşunun işçi sınıfı politik hareketinden kopmamasından geçer. Kendi bağımsızlıklarını koruyarak kooperatif, sendika, oda ve derneklerinde örgütlenmelerini sağlamaktan geçer. Bu örgütlerin anti faşist, anti emperyalist cephede etkinliklerini artırmak zorunluluğuyla karşı karşıyayız. Kendi ekonomik demokratik örgütlerinde toplanmayan emekçiler, sürüden ayrılmış bir koyun gibidir ve onları kurtlar rahat avlar.

Bu anlamda, demokratik kitle örgütleri ve bunların yöneticileri bu örgütlerin nicel ve nitel gücünü artırmak için, üyelerinin emeği ile ilgili, aşıyla ilgili daha özgürce yaşamasıyla ilgili taleplerini dikkate almalıdırlar. Eğer bunu yapmaz, bu kitle örgütlerini politik işçi sınıfı mücadelesi veren partiler gibi görürlerse enerjilerini bu yöne kaydırırlarsa, farklı siyasi görüşteki geniş emekçi yığınlarını örgütlerine kazandıramazlar. Ve örgütsüz emekçi yığınlar faşizme kitle tabanı olmak üzere bilinçsizliğe itilmiş olurlar.

Hep beraber böyle bir boşluk yaratmamak için çalışmalıyız. Bütün emekçilerin politize olmasının yolu da ancak böyle mümkün olur. Bu usulalığı göstermek zorundayız. Köyümüzdeki demokratik kooperatifimiz de bu amaçla yürüyen TÖB-DER'li öğretmenlerle her zaman dayanışma içindedir.

Genel Kurulunuza ve tüm TÖB-DER'li öğretmenlerimize sevgi ve saygılarımızı sunarız.

**SELAM ÖRGÜTLÜ GÜCE İNANAN TÜM ÖĞRETMENLERE
SELAM ÜLKEMİZ VE DÜNYA İŞÇİ SINIFININ ÖRGÜTLÜ GÜCÜNE
SELAM ÖRGÜTLÜ-BİRLEŞİK GÜCÜ YARATACAK YIĞINLARA**

Karabörtlen Köyü Sınırlı Sorumlu

Üretim Pazarlama Tüketim Kooperatifi adına

Murahhas üye

İbrahim Mersin

1970'lerin ortasından itibaren İbrahim Mersin; daha 1963 yıllarında *Yön* dergisinde belirttiği gibi en büyük ideali olan kooperatifçiliğe ağırlık verir.

Her bölgenin kendi doğal üretim alanında kooperatifçilik yapmasını savunur. Bu açıdan da Karabörtlen kooperatifinde ağırlıklı olarak bal, bal ürünleri ve bal ile ilgili yan ürünler üzerine kooperatifçiliği sürdürür.

İbrahim Mersin için köylülüğün örgütlenmesi kooperatifçilikten geçmektedir.

Yazılı belgelerde de görüleceği gibi güçsüz, kendi çapında bir kooperatif olan Karabörtlen Kooperatifi, İbrahim Mersin müdür olduğu andan itibaren büyümeye başlar.

İbrahim Mersin, Karabörtlen Sınırlı Sorumlu Üretim Tüketim Kooperatifi adına Anadolu'da bal satışı yaparken.

Gerek bal, gerekse bal yan ürünlerini bizzat Türkiye çapında yaymak için günlerce Anadolu'nun her tarafını kamyonla dolaşırlar. Özellikle işçi sendikalarının ve TÖB-DER'in tüketim kooperatifleriyle ilişkiye girerler. Marmaris balını tüm Türkiye sahında yaygınlaştırırlar. Nisan 1977 yılında bal satışı için Anadolu'ya çıkarak kamyonla 20-25 gün yollarda şehir şehir dolaşırlar. Mayısın ilk haftasında Karabörtlen köyüne döndüklerinde, bir köylü "başınız sağ olsun" der. Hasta olan babası ölmüş ve toprağa verilmiştir. İlk işi babasının mezarına gitmek olur.

Bal ambalajını daha sıhhi hale getirmek için Karabörtlen civarında orman köylülerini örgütleyerek orman ürünleri üzerine bir kooperatif kurulmasına öncülük ederler.

Bu örgütlülüğü daha üst birimlere taşımak için KÖY-KOOP ile ilişki kurarak, KÖY-KOOP'a katılırlar.

KÖY-KOOP Muğla Birliğinde görev alan Kadir Başoğlu o günleri şöyle anlatıyor; *"Bursa'da yaşıyordum. TKP üyesi olarak Teknik-İş Sendikasında çalışıyordum. Parti sorumlum 'Muğla KÖY-KOOP'a gideceksin' dedi. Benim*

ve eşimin memleketiydi. Hazırlıklarımı yaptım. Bölgeye gitmeden önce İzmir'e gidip Cemal Kural'ı görmem söylendi. Beraberce Muğla'ya gittik. Beni ilk olarak İbrahim Mersin ile tanıştırdı. Ve ben o andan itibaren hep ne kadar şanslı olduğumu düşünmüştümdür.

İbrahim ağabey TKP'li değildi. Türkiye İşçi Partiliydi. Ama bu aramızda hiçbir zaman sorun olmadı. İbrahim Mersin vasıtasıyla bölgeyi çok kolay öğrendim. Civar kooperatiflerle onun sayesinde bağ kurdum. Hemen her bölgede mutlaka bir ilişki kuruyordu. Her attığımız adım sonunda bir araya gelip durum değerlendirmesi yapar, ikinci adımı planlardık. Bir gün İbrahim Mersin 'Kadir, bildiğin gibi ben Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanayım, eğer bu konumum senin çalışmana zarar verecekse ben biraz kenarda durayım' diyecek kadar titiz, hassas bir insandı.

Tüm sorunlarımı, güçlüklerimi İbrahim ağabey ile rahatlıkla paylaşırdım. 12 Eylül 1980 sonrası KÖY-KOOP Merkez yöneticileri ile birlikte ben de tutuklandım. Yaklaşık 18 ay Ankara Mamak'ta tutuklu kaldım. Bu dönem KÖY-KOOP içinde çeşitli gelişmeler olmuş özellikle CHP'liler KÖY-KOOP Muğla teşkilatını kuşatmışlardı. İçeriden çıkıp bölgeye döndüğüm zaman bunlarla ters düştüğüm zamanlar oldu. Bu dönemlerde bile İbrahim ağabey ile ilişkimiz hep iyi olarak devam etti" diye anlatıyor.

1979 yıllarında Türkiye İşçi Partisi içinde ortaya çıkan muhalefet, Muğla il örgütünü de etkiler. Merkez; Muğla il yönetimini görevden alır. Yapılan kongrede İbrahim Mersin il başkanlığına, Selahattin Özkök il sekreterliğine getirilir.

Eylül 1979'da Behice Boran'ın Muğla ziyareti.

Şehirlerarası çalışan otobüsü olan Dursun Tezcan (Aynimah Mersin'in dayısının oğlu) Ula İlçesi Türkiye İşçi Partisi üyesidir. Otobüsü, parti otobüsü gibidir. 1 Mayıs 1978 için İstanbul'a, Ekim 1978'de hunharca katledilen yedi Türkiye İşçi Partisi üyesinin Ankara'da yapılan cenaze törenine ve 1979'da İstanbul'da yapılan Parti Kongresine bu otobüsle giderler.

Ekim 1978'de Ankara'da katledilen 7 TİP'li gencin cenaze töreninde.

Türkiye İşçi Partisi 2. Büyük Kongresi 24-25-26 Şubat 1979 günlerinde İstanbul'da Spor ve Sergi Sarayında yapılır. Muğla'dan İbrahim Mersin ve bir grup delege de bu kongrede yer alır.

Bu dönem, Muğla-Fethiye'de MHP ve Ülkü Ocaklarının Kelebek Vadi-sinde komando kampları kurdukları günlerdir. Bu kamplardan çıkan faşist-ler çevredeki ilericiilere, demokratlara saldırmaktadırlar. TİP Muğla İl Örgütü bu saldırılarla ilgili bir bildiri yayınlar.

"...Ülkemizin içine sürüklendiği ekonomik ve politik bunalımdan fayda-lanmak ve özlediği faşist diktatörlüğe kitle tabanı oluşturmak için MHP yoğun bir çalışma içindedir.

Faşist bareket partisi ilimizde Fethiye ilçesini seçti. Fethiye ilçesi faşistler tarafından saldırı üssü olarak kullanılmak ve bütün Muğla'yı kontrol eden bir duruma getirilmek istenmektedir.

Hükümetin kararsız tutum ve uygulamalarından umutsuzluğa düşen işçi ve emekçi kitleler faşizme kanallize edilmek istenmektedir.

Bütün bunlardan kurtulmanın yolu emekçi kitleleri sosyalizme kanalizetmektir.

İlericiler, Demokratlar, Yurtseverler, Sosyalistler; faşist demogoji ve yalanlara geçit vermeyelim.

Faşizm, sermayenin eli kanlı diktatörlüğüdür.

Faşizm, baskı zulüm ve işkence demektir.

Faşizm, pahalılık, yoksulluk, işsizlik ve açlık demektir.

UNUTMAYALIM, FAŞİZMİN EN BÜYÜK KORKUSU HALKIN ÖRGÜTLÜ GÜCÜDÜR.

FAŞİZME KARŞI ÖRGÜTLÜ, BİRLEŞİK, GÜCÜMÜZÜ YÜKSELTELİM

FAŞİZME GEÇİT VERMEYELİM. (Çark Başak Sayı 4, 60, 16 Nisan 1979)

* * *

KARABÖRTLEN S.S ÜRETİM PAZARLAMA TÜKETİM KOOPERATİFİ 1980 YILI ÇALIŞMA PROGRAMIDIR

1- Ortaklardan bal alımı için taban fiyat verilmemesine, yıl içinde piyasa fiyatları üzerinden alınan ortak ballardan yıl sonu elde edilen kârın ana sözleşmenin 48. maddesine göre ortaklara dağıtılmasına, geçmiş yıllarda ortaklar piyasaya göre % 20 oranında yüksek fiyatlarla korunduğundan bu yıllara ait ristürün ödenmemesine.

2- Ortak dışı balların pazarlık usulü ile ihtiyaçlara göre alınmasına,

3- İnşa halindeki Kooperatif deposunun tamamlanmasına, bu depoda basit bir bal ambalaj ve ısıtma sistemi yapılmasına,

4- Kooperatifimize 10 tonluk servis kamyonu alınması için tüm olanakların kullanılmasına,

5- Yapabilirlik raporu hazırlanan SUSAM/BAL tesisinin projesinin KÖY-KOOP'ça tamamlanmasına ve 1980 güzüne kadar gerek Kooperatifimizin öz gücüyle gerekse Köy İşleri Bakanlığı veya OR-KÖY kredisiyle bina inşaatına başlanmasına, bu yatırımla ilgili olarak Yönetim Kuruluna tam yetki verilmesine,

6- Kooperatifimizin sınırları içindeki ve Karabörtlen ile Ula Orman Bölge Şefliği orman sahasında her türlü ana ve tali ürünün istihsalı, nakliyatı ve pazarlama işlerinin yapılması ve bu işler için OR-KÖY'den ve diğer kamu kuruluşlarından malî teknik yardımın sağlanması için Yönetim Kuruluna her türlü yetki verilmesine,

7- Kooperatifimizin traktörüne bir adet 8 inçlik su türbünü alınarak

orman mevkiinden merkez köyün arazilerine olanaklar ölçüsünde yaz aylarında su pompalanarak özellikle ortaklarımıza sulamada yardımcı olunmasına,

8- İş yoğunluğuna göre yeterli personel çalıştırılıp, yine iş yoğunluğuna göre personelin prim ve ikramiyelerle desteklenmesi hususunda Yönetim Kurulumuza yetki verilmesine,

9- Orman işinde çalışan ortaklarımızın Bağ-Kur ve sigorta ile ilişkilerinin düzenlenmesine,

10- Kooperatifimizin sadece orman işlerini yürütecek bir daire oluşturmasına ve bu daireye bu işte deneyli bir daire amiri tayin edilmesine bu konuda özel sözleşme gerektiği takdirde Yönetim Kuruluna yetki verilmesine,

11- Kavakçalı, Turgut köylerindeki ortaklarımızın zorunlu ihtiyaç maddelerinin özel siparişlerine göre 15 günde bir şoför ile ortaklarımıza ulaştırılmasına,

12- Kooperatifimiz deposu tamamlandıktan sonra yöremizde sıkıntısı duyulan bazı tüketim maddelerinin olanaklar ölçüsünde pazarlanmasına, bu işi daha genişletmek için ortaklarımızdan ek sermaye ve borç alınması hususunda Yönetim Kuruluna yetki verilmesine,

13- Kooperatifimizin 2 traktörü ile ortaklarımızın işlerini görmekte güçlük çekildiği takdirde ortaklarımızın traktörlerinden özel sözleşme ile yararlanılmasına,

14- Bal alım ve satımı için kredi olanaklarının araştırılmasına ve 1980 yılında dış satım konusunda gerekli çalışmaların yapılması, bu iş için gerekli olduğu takdirde dış satım şubesi oluşturulması ve bu şubenin amirliğine yetkin birisinin tayin ve özel sözleşme yapılması için Yönetim Kuruluna yetki verilmesine,

15- 1980 yılı satış cirosu ayrı ayrı iç ve dış satımda 8 milyon Türk Lirası aştığı takdirde iç satım pazarlamada bir fiil çalışan Yönetim Kurulu üyesi ve personele cironun % 1, yine dış satımda bir fiil çalışan Yönetim Kurulu üyesi ile şubenin yetkin personeline %1,5 oranında prim verilmesine,

16- Genişleyen Kooperatif işlerini disiplinli yürütebilmek için Yönetim Kurulu üyeleri arasında:

a- Pazarlama işyeriyle yatırım işlerine bakan,

b- Orman işlerine bakan

c- Nakliyat ve traktör işlerine bakan

d- İşletme muhasebesini takip ederek ödemeleri planlayan

e- Finansman işlerine bakan

olarak görev taksimi yapılmasına ve bu ortaklarımıza karşı, resmi ve özel kuruluşlara karşı bu görevlerden birisini üstlenmiş Yönetim Kurulu üyesinin sorumlu olmasına, görev bölüşümünün bir bildiri ile ortaklara duyurulmasına,

17- Orman işlerinde çalışacak ortaklarımız arasında Turgut Köyünden bir, Kavakçalı Köyünden iki olmak üzere iş ekip başkanı seçtirilmesine, bu köylerdeki ortaklarımızın dilek ve karşılaştıkları güçlüklerde Kooperatifçe bu ortaklarımıza götürülecek hizmetlerde ilk irtibatın bu başkanlarla sağlanmasına,

18- Traktör işleri ile ilgili olarak Kıyra Köyünde bir, Portakallık Köyünde bir, Karabörtlen Köyünde bir olmak üzere üç ekip oluşturulmasına, bu ekiplerin kendi köylerindeki işlerin düzenli yürütmesinde Yönetim Kurulu sorumlusuna yardımda bulunmasına çalışılmasına,

20- Ortağımızın bulunduğu uzak ve yakın her köyde birer kişi Kooperatifimize bal temininde Yönetim Kurulu sorumlusuna yardımda bulunmasının sağlanmasında,

21- Merkez Karabörtlen'de Köy İhtiyar Heyetinden de bir kişi olmak üzere sulama çalışmalarını yürütecek bir ekip oluşturulmasına,

22- 16.17.18.19.20.21. maddelerdeki görevleri yürütmek için bizzat mesai veren ve masraf yapan Yönetim Kurulu üyesi ve ortaklarımıza yaptıkları iş ve sağladıkları fayda oranında ücret ödenmesi konusunda Yönetim Kuruluna yetki verilmesine,

23- İş bu 23 maddelik çalışma programının Genel Kurulumuzun onayına sunulmasına oy birliği ile karar verildi.

BAŞKAN	II. BAŞKAN	MURAHHAS ÜYE	ÜYE	ÜYE
S.Kalender	H.İ.Dündar	İ. Mersin	S. Karakaya	C. Can

* * *

BİTMİYEN TERÖR

Herkesin her şeyi açık seçik görmediği bir zamanda ve de acele görülmesi gereken bir sürü gerçeği görmek ne de büyük bir suç. İlle de istenir ki, karanlıkta gezeceksin, kazara gördüğün bir şeyler varsa onları da karanlığa gömeceksin ki o gerçeği bir başkası daha görüp etrafa yayılmaya.

İnsan olduğumu kavrayalı beri hep çoğunluğun görüp duymadığını erken görüp duymuş olmanın cezasını çekerim. Yalnız bir ben mi çekerim? Bütün insanlık tarihi boyunca insanlığını erken kavrayan herkes çekmiş ve de çekiyor. Bir gerçek görürsün elle tutarcasına açık seçik. Ben gördüm ya herkes görsün, görülmeyenler görülsün, herkes duysun, duyulmayanlar duyulsun, bilinmeyenler bilinsin. İnsanlar daha bir insan, toplum çağımıza daha bir yakın olsun istersin. Karanlık dağılsın, etraf aydınlansın, dost düşman belli olsun. Vay sen misin bu olmayan şeyleri duyan gören? "Arkadaş, bu varolan bir şeydir. İşte eli ayağı, işte başı sonu" dersin. Gözlük taksalar yine göremezler veya gördürmezler. Sen suçlu olursun, sen yalancı sen hain olursun.

Bir zaman gelir etraf aydınlanmış veya o gerçek üzerine tutulan ışık o denli yoğunlaşmıştır ki adamın gözleri faltaşı gibi parlar gerçek karşısında. Ama atı alan Üsküdar'ı geçmiştir. Karanlığı yaratıp ve de sürdürenler bu geçen zaman içinde etrafı talan etmiştir. Işık etrafın ne kadar çirkinleşmiş olduğunu gözlerin içine sokar. "Arkadaş, sen haklıymışsın, ben aldanmışım. Bu kadar çıplak gerçeği görmemekle ve de seni bunu gördün diye ayıplamakla, horlamakla, seni sabote etmekle çok ayıp ettiğimi anladım" diyen bulunur içtenlikle belki. Fakat bu geçen zaman içinde yeni yeni gerçekler görmüşsündür. Onları anlatırsın tek tek, gösterirsin burnunun dibine getirerek. Yoo işte bunun da aslı astarı yoktur.

Her çalıştığın yerde kamunun çıkarını kendi çıkarının toplandığı bir bütün saymışsındır. Doğru yolda, halkın yolunda olduğuna inanırsın. Bir de bakarsın ki, ayağının altını kazmışlar, düşürüvermişlerdir. Daha bir inatla, daha erdemlice direnirsin. Eğilmeyeyim dersin. Ben haklıyım dersin. Seni sevenler de vardır. Sana değer verirler destek olurlar. Bir yere tutunursun tekrar. Yine yavaş yavaş karanlıktan hoşlananlar izini bulurlar, sana değer verdiğini duyarlar. Kendilerinin karanlığa boğdurduklarını doğduğuna bin pişman olmayıp etrafa ışık vermeye çalışmasına delicesine sinirlenirler. Hele kendileriyle muhatap olabilecek bir yere gelmiş olmana öyle kızarlar ki, akla gelmedik sinsiliklerle etrafını pislikle doldururlar. Önce dostlarını satın almayı denerler, bunu başaramazlarsa korkuturlar. Çeşitli sabotajlar düzenlerler. Yavaş yavaş etrafa bir şüphe bir öcü dağıtırlar.

Bir de bakarsın ki, çalıştığın yerdeki her iyi girişim, bunun sonunda hepimizi havaya uçuracak bir şey çıkabilir mi kuşkusu vermektedir. Didinmek tatsızlaşır, anlamsızlaşır. Ve böylece karanlığı sevenler bir kere

daha ereklere ulaşır. Aç açık kalsan sevinçlerinden, karnının tok, başın dik varlığın etkinlikle doluydu üzüntülerinden kudurlar.

Bu insanlığın yazgısı mı? Elbet yazgısı. Yazgısı olmasa hep aynı devran mı olur? Ama bu kara yazgıyı karanlıkta yazanların elindeki güç kayıncaya kadar süren bir yazgı. Sonra yeni güçler şafak ışığında yeni yazgılar koyacaklar ve bu yazgı koyma gücü insanın emrinde kullanmak için çırpınanların değil de insanın emrinde doğayı ortaklaşa ve de güzellik içinde kullanmak için çırpınanların eline geçinceye dek kimimizin gözü kör olacak, kimimizin kolu kopacak, kimimiz zindanlarda çürüyecek, kimimiz açlığa hüküm giyecek.

Neden bunları yazdım? Okuyanların bazıları belki ne demek istediğini anlayamamıştır bile. Ama aynı yollardan geçmişsek aynı gerçekleri görüp göstermişsek duyup duyurmuşsak, belki bunun gibi yüz binlerin içinde bulunanlar için yazdım Ve belki de ülkede şafak ışığı getirenlere ya çok şey ya hiçbir şey anlatmamıştır yazdıklarım.

* * *

TÜTÜN ÜRETİCİSİ HALKIMIZA

Ülkemizde her türlü güvenceden yoksun iki buçuk milyona yakın insan tütün üretimi ile uğraşmakta ve 20 kişiden biri tütünden geçimini sağlamaktadır. Özellikle insan emeğinin yoğun olarak kullanıldığı tütünden sömürü paylarını yükseltebilmek için yerli ve yabancı tüccarlar büyük oyunlara başlamaktadır.

Portakallık, Karabörtlen, Gökova köylerinde yapılan araştırmada; kendi arazisinde tütün eken aileler arasında, çalıştığı günleri 100 liradan hesaplamak üzere ortalama kilo maliyeti 59 lira 8 kuruş, kiralık arazide tütün üretimi ortalama kilo başına 66 lira, ortakçı ailelerce üretim ise kilo başına 116 lira 32 kuruş bulunmuştur. Tütün satışının kendi başına, kiracı ve ortak olarak bu fiyatlardan daha düşük gerçekleşmesi halinde üreticinin gündeliği 100 liradan aşağı düşmektedir.

Bu yüz lira da bir insanın aç kalmaması için günlük en az kazanması gereken paradır.

Örneğin, 1970 yılında yapılan bir araştırmaya göre tespit edilen 227 bin ekici ailesi toplam 50 milyon 620 bin 640 lira yani ortalama aile başına 223'er lira net gelir elde ettiği halde aynı yılda 100 tütün tüccarı toplam 231 milyon 408 bin 640 lira yani tüccar başına 2 milyon 314 bin 86'sar lira net kâr sağlamışlardır.

Bunun dışında son yıllarda çevremizde yeni bir sömürü daha ortaya çıkmıştır. Şöyle ki, Ula bölgesinde yaptığımız araştırmaya göre 1977 yılında 30 bin balya civarında özel depolara Tekel'ce teslim alınan tütünler için üretici 500 bin lira civarında depo sahiplerine kira ödemiştir. Bu sömürü çarkının işlemesinde üretici halkımızın kendilerine 1969 yılında kabul edilen 1177 sayılı Tekel Tütün ve Tütün Tekeli Kanununda tanınan haklardan ya habersiz olmaları ya da BENİM İŞİM ÖNCE OLSUN DA NE OLURSA OLSUN düşüncesinin payı bulunduğu gerçektir.

Anılan kanunun 51. maddesinde, Tekel veya tüccar en geç çok önemli mazeret halinde de 30 Hazirana kadar üreticinin tütününü kendi deposuna teslim almak zorunda olduğu belirtilmektedir. Ayrıca aynı maddeye göre şayet ekiciler kendi köylerinde veya yakın köyde elverişli bir ambar gösterebildikleri takdirde anahtarlardan biri Tekel idaresinde kalmak üzere ürününün bu ambara konulmasına müsaade edilmektedir.

Bu durumda ürettiği mala değer biçemeyen halkımızın depo sömürsünde olduğu gibi diğer sömürülerden de kurtulmasının yolu ancak üretici-emekçi halkımızın örgütlü dayanışmasından geçmektedir. Bu hususta üretici halkımıza:

a) Depo kirası ödemedi tütün teslim edebilmeleri için 30 Hazirana kadar beklemeleri ki, bu şekilde, birlikte kanuni direnmemiz gerçekleştiği takdirde bir devlet kuruluşu olan Tekel'in 30 Hazirana kadar üreticiyi bekletmesine imkân olmayacağı,

b) Kendi köyünde deposu bulunan halkımızın yukarıdaki kanuni haklarından yararlanarak tütünlerini köylerinde teslim etmelerinin mümkün olacağı,

c) Gerek tütünün işlenmesinde, pazarlanmasında fiyatlarının tespiti üretici-emekçi halkımızın söz ve karar sahibi olabilmesi için örgütlenmesinin şart olduğu bilinmelidir"

UNUTMAYALIM Kİ, ÖRGÜTLÜ BİRLEŞİK GÜÇ YENİLMEZ.

ULA HALKEVİ GÖKOVA HALKODASI KARABÖRTLEN HALKODASI

KARABÖRTLEN ÇOK YÖNLÜ KALKINMA KOOPERATİFİ

Sayın arkadaşım;

“Bay İbrahim Mersin” diye başlayan mektubunu aldım. Mektubu yazmanızın yüzeydeki sebebi meyhanedeki davranışlarımın siyasi davamıza zarar vermesinden üzülmünüz şeklinde görünüyorsa da temel sebep, bana olan öfkeniz olduğu hem de duygularınızın esiri olarak edindiğiniz öfkeniz olduğu, mektubunuzun başlığından belli.

Mektup yazmak niye? Aramızda kaç saatlik bir mesafe var, eğer görüşmelerinizde samimi iseniz karşı karşıya da konuşabilirdik.

Mektupta “gerçi arkadaşlık bağlarımız tamamen kopmuştur ama..” demenize rağmen, yine de size “sayın arkadaşım” diye sesleniyorum. Bunu yağcılık yaptığımıza addetmeyin. Arkadaşlığımız sona erecekse bile nezaket ölçülerinde sona ermeli.

Gelelim meyhanedeki duruma ve bunun siyasi davamızla ilişkisine: Meyhanede şarap içtim. Kendimi ayarlayamadığım için ani sarhoş oldum. Kimseyi rahatsız etmemek için istifra etmem böylece sarhoşluktan kurtulmam gerektiğini düşündüm. Dışarıda yalpalamamı kimse görmesin diye meyhanenin el ağız yıkanan kısmına geçtim ve lavaboda kustum. Meyhanede başkalarını rahatsız edecek bundan başka hiçbir şey yapmadığımı biliyorum. Bir de hiç yapmadığım bir şeyi daha yaptım, lokantanın içine tükürdüm. Bu hareketimin hata olduğunu kabul ediyorum. Fakat şunu iyi biliyorum, beni ayıplayanların hepsine sor; hayatınızda hiç sarhoş olmadınız mı? Veya hiç araba tutmadı mı veya yakı aldığınızda başkasının yanında kusmadınız mı? Hayır derlerse bile inanma. Çünkü lokantada bulunanların yarısından fazlası içiyordu ve geri kalan yarısı da ya dün ya evvelsi gün içmiş olanlardı. İçen insan sarhoş olabilir, sarhoş olan da kusa bilir. Bunu size hesap vermek için yazmıyorum.

Gelelim siyasi yönüne. Meyhanedeki durumumum partimize faydalı olduğunu iddia etmiyorum. Fakat sizin mübalağa ettiğiniz kadar da zararlı olacağını sanmıyorum. Eğer zararlı olacağını görüyorsanız Yönetim Kurulunu toplantıya davet et ve bu durumu görüşelim. Daha faydalı bir arkadaş bulduğunuz anda veya benim başkanlığımın zararlı olduğunu anladığınız anda ben çekilirim. Çünkü bu benim davam değil tüm emekçilerin davası. Fakat partinin şahsıma ihtiyacı varsa bu davanın senin yargılarına uyup çekilip gidecek de değilim. Çünkü ben Ahmet’in, Mehmet’in hatırı için değil ezilmekten sömürülmekten kurtulmak için bu savaşın içindeyim.

*“Her ne olursa olsun ben hareketlerimden rücu etmem diye düşünürsen, ben de seninle aramızın açıklığını belli etmek suretiyle hal-
kın kötü bildiği şeylerden paçamı kurtarırım” diyorsun. Hangi hareketle-
rimden rücu edeceğim? Ne yapmışım? Irza mı geçmişim, hanede
birisine mi sövmüşüm, birini mi dolandırmışım yoksa birisini mi sömür-
müşüm? Veya devamlı sarhoş mu geziyorum?*

*Size son olarak şunu söylemek isterim: Halkın benim gibi bir insanı
sizin arkadaşınız olarak bilmesi sizi üzüyorsa “arkadaşlığımız sona er-
miştir” de. Kimsenin himayesinde yaşamak istemem ve gerçek arka-
daşlık ta böyle olmaz.*

Her şeye rağmen, saygılarımla.

İbrahim Mersin

* * *

UYAN EY EHLİ SOL...

“Üretim güçleri kendine uygun üretim ilişkilerini yaratır”

*Eğer bir ülkede, herkes yemeğini odun ve kömürle değil de gazla
pişiriyorsa ve kamyonlarla Arabistan’dan gelen bu gaz ailelere ulaşı-
mıyorsa,*

*Eğer bir ülkede herkes öküzünü satıp tarlasını traktörle sürdürmeye
alıştırılmış ve traktörün aküsünü, mazotunu bulamıyorsa,*

*Eğer bir ülkede iş bulabilmek için torpil yapacak adam aranıyorsa,
çoluğunu çocuğunu ailesini vatanını bırakıp yaban ellerde yasal veya
kaçak olarak, iş bulmaya gidiyorsa ve onların bin bir minnetle kazandığı
dolarlar marklar çarçur ediliyorsa,*

*Eğer bir ülkede eğitim ve öğretim ateşiyle yanan milyonlarca çocuk
genç, okullarda üniversitelerde okumak yerine köşede bucakta kahve
köşelerinde köprü altlarında yataksız yorgansız yatıyorsa,*

*Ve eğer bir ülkede bu terslikleri dile getiren örgüt ve kişilere akıl almaz
baskılar uygulanıp sindirilmeye çalışılıyorsa,*

*O ülkede, gelişen üretim güçleriyle üretim ilişkileri birbirine yabancı-
laşmış ve uzlaşmaz çelişkiler ortaya çıkmış demektir. Bu zıtlık eninde so-
nunda üretim güçleri lehine çözülecektir.*

*Bu vatan onların mülkiyetindeymiş gibi bütün bu olanlara karşı kişisel
ve örgütsel mücadele edenlere “komünisttir, katli vaciptir” diyen ve kendi
adlarını “hür teşebbüs” koyan, devlet çarkını elinde tutanlar, bu gelişen*

üretim güçlerinin altında bir dozer altında kalmış gibi ezilecekler ve bu gelişen üretici güçler bütün yokları var edip, olanları kardeşçe bölüşmek için kendi yaşamsal ihtiyaçlarına uygun üretim ilişkilerini kuracaklardır.

Ama nasıl?

İşte ey ehli sol, ama nasıl? Bu kendiliğinden mi olacak. Ben solum diyenlere iğne ile kuyu kazmak gibi büyük bir titizlikle çalışmak düşmüyor mu?

Bu seçenek nasıl gösterilecek kitlelere?

Hani CHP kalkınmayı köyden başlatacak?

Hani CHP kooperatiflere ağırlık verecekti?

Hani CHP ülkemizin yer altı ve yer üstü zenginliklerini sömürtmeyecekti?

Hani CHP kişi özgürlüklerini sınırlayan yasaları kaldıracaktı?

Hani CHP emeğiyle geçinenleri ülkenin yönetiminde söz ve karar sahibi yapacaktı?

Bütün bunlar nasıl olacaktı?

Ey ehli sol; siz hiç üç dönüm tarlanızı sürdürmek için köyünüzdeki traktörcüye başvurdunuz mu? Traktörcü “mazot bulursam tarlanızı sürerim” dedi mi?

Siz hiç akaryakıt istasyonunda yorganınız kiliminizle üç dört gün bir teneke mazot almak için derviş sabırla beklediniz mi?

Ve böyle bir ortamda, böyle umutsuz bir anınızda köyünüzdeki kooperatifiniz “KÖY-KOOP vasıtasıyla size mazot temin edeceğim” dediğinde, gözlerinizde bir umut, bir alternatif ışığı gördünüz mü? Ve ilk defa, ülkedeki bu yoksulluğun nedeni olan sömürücü sınıflara karşı onların yüzüne tükürmeye bu kadar yakın olduğunuzu hissettiniz mi? Siz ilk defa kendi sınıfınızın ayrı bir sınıf olduğunu bildiniz ve sezdiniz mi? Ve kurtuluşunuzun kendi ekonomik demokratik örgütlerinizle, kendi sınıfınızın siyasal örgütleriyle olanaklı olduğunu görmeye başladınız mı? Bu bilinçle kooperatifleşmeye özenip, kooperatifinize yazılma için sıraya girdiniz mi?

İşte tam bu ortamda iken 1 Haziran 1979 akşamı TRT haberlerinde, akaryakıt dağıtımında kooperatiflerin devreden çıkarıldığını, dağıtımın bayiliklerden yapılacağını duyup ışığınızın söndüğünü hissettiniz mi?

Daha köylüye sadece bir tanker mazot dağıtmışken, bir avuç kan emiciye bu imtiyazların tanınması ile yıkıldığınız, politik baskılarla bunaldığınız oldu mu?

Hal böyle iken köylüleri bu tür birliklere kazanmanın zorluklarını yaşadınız mı?

Ey CHP'liler, böylesine kokuşmuş ilişkilerin köylüler arasında sorunlar çıkaracağını göremediniz mi? Köylünün bir teneke mazot için birbirini yiyeceğini bilemediniz mi? Köylünün birbirini ezmesi yerine kendisini ezenleri ezmesi gerekmez miydi?

Yoksa "sol, sol" diyerek emekçi halkı sağa teslim etmek mi amacınız? Yoksa kurtuluşun örgütlü mücadelede değil de faşizmin ağzına yem olmak olduğunu mu göstermek amacınız

Kooperatifler böyle mi desteklenir? Elle tutulur bir şeyler yapmayan kooperatiflere köylü nasıl inanır? İnanmasından mı korkuyorsunuz yoksa!

İşçi ve emekçi yığınların örgütlü gücünden korkuyorsunuz. Aksini iddia ediyorsanız ispatını bekleriz.

Saygılarımla.

İbrahim Mersin

Karabörtlen Sınırlı Sorumlu Üretim

Pazarlama Kooperatifi

1980'li yıllara gelindiğinde, Türkiye'nin birçok yöresinde sol bir araya gelemeyen Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanı olan İbrahim Mersin birçok kez solu bir araya getirmeyi başarmıştır.

21 Ocak 1980 günü Muğla merkezde "Faşist Saldırılarına Karşı Ortak Eylem Birliği" mitinginin yapılmasında, ikna edici çelebi kişiliğinin rolü büyüktür.

TİP Muğla il örgütü Şubat ayında tüm bölgelerde yoğun bir şekilde "Tütün Emekçileri Direniyor" kampanyası yürütmüştür. Tütün piyasasının zamanında açılması, tütün fiyatlarının asgari yaşam düzeyine yükseltilmesi amacıyla yürütülen bu çalışmada köyler sokak sokak gezilerek Gümrük ve Tekel Bakanlığına gönderilmek üzere bir dilekçe imzaya açılmıştır. Yıllardır görmeye alıştıkları, kendi içlerinden birisi olarak gördükleri İbrahim Mersin öncülüğünde binlerce imza toplanarak, tütün üreticilerinin sorunları dile getirilmiştir.

18 Mart 1980'de bu çalışmalar bahane edilerek Türkiye İşçi Partisi İl Sekreteri Selahattin Özkök'ün evinin polis tarafından basılması üzerine düzenlenen basın toplantısında İbrahim Mersin "sorumluluk Muğla Valisindedir, TİP İl Sekreterimiz Selahattin Özkök'e yönelik devam eden yasadışı baskılar, bir hafta içinde evinin iki defa polis tarafından basılarak aranmasını Türkiye İşçi Partisi Muğla il örgütü olarak nefretle kınıyoruz, bu uygulamalara son verilmesini istiyoruz. Bundan sonra gelişecek olayların sorumlusu valiliktir" diye

açıklama yapmıştır.

TİP ile TKP arasında başlayan yakınlaşma sonucu, 25 Mayıs 1980 günü Türkiye İşçi Partisi ve Birlik Dayanışma, ortaklaşa “Savunma İşbirliği Anlaşmalarına Hayır” mitingini Muğla’da düzenlemişlerdir. Bu işbirliği 15 Haziran 1980 Yatağan’da miting ve ortaklaşa gece düzenlemesiyle devam etmiştir.

Türkiye İşçi Partisi Ekim 1980’de 3. Büyük Kongre yapma kararı alır. Kongre öncesi Merkez Yürütme Kurulu 29/7-1/8 1980 tarihleri arasında 89/2 sayılı karar ile Karar Tasarıları Taslakları hazırlayarak teşkilatlara yollar. Bu karar tasarılarından birisi olan;

“Türkiye İşçi Partisi 3. Büyük Kongresi işçi sınıfının ittifakları içinde en önemli yere sahip olan işçi-köylü ittifakının sağlanıp geliştirilmesi doğrultusunda,

82) Parti örgütlerinin emekçi köylülerin örgütlenmesini, bu kesimin somut sorunlarından kalkarak geliştirilebileceği gerçeğinden hareketle, demokratik köylü taleplerinin ayrıntılı olarak ortaya konacağı bir programın hazırlanması için Merkez Yürütme Kurulunu görevlendirir.

83) Büyük çaba isteyen ve güçlükler ile karşı karşıya olduğumuz köy çalışmalarının etkin bir biçimde geliştirilmesi hedefi ile “Köy Çalışma Bürosunun” bu ağır görevi başara-bilecek örgütlenmeye ve kurumsallaştırmaya kavuşturulmasını öngörür.

84) Kırsal alanda köy temsilcilerinin görevlendirilmesiyle başlayacak çalışmaların en kısa zamanda bir çalışma ekibinin oluşturulması ile sürdürülmesinin önemine dikkat çeker” denilmektedir.

Bu karar tasarısı doğrultusunda Köy Çalışma Bürosu oluşturma görevi İbrahim Mersin’e de teklif edilir. 12 Eylül 1980 darbesi ile bu çalışma akamete uğrayacaktır.

Köy Koop merkez yayını Taban gazetesinde “Muğla Karabörtlen Pazarlama Kooperatifi Faşizme Karşı Uyarıyor”.(Mayıs 1979)

ALTINCI BÖLÜM

12 EYLÜL 1980 SONRASI

12 Eylül 1980'de İbrahim Mersin ve arkadaşları kısa süre ortadan kaybolurlar. Evde önemli gördüğü dokümanları, kitap, broşür, dergileri yakın akrabalarının evine yollar. İlk dalgayı atlattıktan sonra İbrahim Mersin; Türkiye İşçi Partisi üyesi arkadaşlarını tek tek arar. Yakın çevresine “ortadan kaybolmak doğru olmaz, bizim başımız dik, yılgınlığa yol açmamak gerekir” diyerek ortada dolaşır.

TİP Muğla il binası polis tarafından basılarak belgelere ve kitaplara el konur. İbrahim Mersin aradan biraz zaman geçtikten sonra Emniyete giderek kitapları geri almak için başvurur.

*Sayın Güner Bozkurt arkadaşım;**

Size anlatacağım ve ilgilenmenizi istediğim bir olay notları;

1- Babanızın öğretmen arkadaşı ve çoktan ölmüş olan öğretmen Enver Gökduman'ın oğlu, Ersan Gökduman da 1980'den önce öğretmendi. Fakat çeşitli nedenlerle öğretmenlikten atıldı.

2- Bu arkadaş Gökova'da oturmakta, meyvecilik, tavukçuluk, inekçilik yapmaktadır. Hakkaniyet ve yardımseverliği ile benim takdir ettiğim ve sevdiğim bir kişidir.

3- Bu arkadaşımız geçen gün Gökova'da kendisi ile hiç ilgisi olmayan bir olay nedeniyle, kitaplarıyla beraber karakola oradan savcılığa götürülüyor. Ertesi gün savcılıkça bırakılıyor. Dün Gökova'ya gittiğimde bu arkadaşın Ula savcılığı tarafından tutuklandığını öğrendim.

* Güner Bozkurt, Hakim Albay, As. Yargıtay Üyesi

Türkiye’de bir aydının, geçmişinde ufak tefek hataları olsa bile, silah kullanmadıkça, başka birisine karşı güç kullanmadıkça modern çağdaş bir kişi olarak yaşamaya hakkı yok mudur?

- Eğer insanlar kitap okuyor diye böyle sorgusuz sualsiz gözaltına alınıp tutuklanırlarsa, bilime, aydınlığa, çağdaş medeniyetler seviyesine nasıl ulaşılacak?

- Okuyan üreten bu insanlar olmazsa, her türlü bilimsel gereçler üretim için gerekli olan araçlarda dışarıya bağımlı halde olmaz mıyız?

- Çağdaş bilimin olmadığı yerde, bilimden korkulduğu ortamlarda dinsel gericilik, cehennem cennet hikâyeleri ile toplumu etkileyip yobazlık ve gericilik tehlikesini yaratmaz mı?

- Eğer Türkiye’de burjuva demokrasisi oturtulmak isteniyorsa, nasıl olur da antidemokratik olarak insanlar gözaltına alınır, dayak işkence baskı uygulanır. Tüm bunlar yapılırken halk yığınlarının demokratik iradesi nasıl geliştirilir? Böyle yapılarak anarşinin tohumları atılır ancak.

- İnsan haklarına saygılı, çağdaş emniyetçilerle, avukatlarla, bu konuda çalışan bilim insanlarıyla, psikologlarla ancak çağdaş Türkiye yaratılabilir. Böylece toplumdaki ciddi sorunlar, suç eğilimleri, cinayetler, karı-koca arasındaki şiddet ancak böyle engellenebilir.

Size başka şeyler yazmam gereksiz. Sizin yurtseverliğinizden hiç kuşku duymadığım için bu konuda yardımınızı istiyorum. Bu nedenle bu notları yazdım.

Benim, yurduma olan sevgimi, olanaklarım ölçüsünde çevreme gerek kooperatifçilik gerek şiir ve yazılarımla, gerek sosyal ve siyasal mücadelele bu güne kadar beni tanıdığınızı düşünüyorum.

Eğer bana inanıyorsanız, Ula’da yapılan bu haksız tutuklamayı enine boyuna değerlendirin. Elinizden geleni yapacağınıza eminim. Saygılarımla..

İbrahim Mersin

KÖY-KOOP MUĞLA BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINA Muğla

İlgi: 29.6.1981 gün ve 768 sayılı yazı

Birliğimiz Yönetim Kurulu üyesi sıfatıyla son dört Yönetim Kurulu toplantısına katılmadım. Nedenlerini şöyle özetleyebilirim.

1- Birliğimizin Köyceğiz’de perspektiften yoksun, dar bölgecilik politikasının öne çıktığı, Muğla özelinde ve Türkiye genelindeki demokratik kooperatifçilik hareketinden kopuk oluşu 1978 yılından bu yana şu anda yönetimde bulunan arkadaşlarla birlik olmaya, politika saptamaya, perspektif geliştirmeye zorlandı. Bir yıllık çalışma sonunda Muğla’da Köy-Koop hareketi Türkiye’de Köy-Koop hareketiyle bütünleşme yolunda olumlu adımlar attı. Bu bütünleşme bir yanıyla hareketi kısır ve gerici çizgiden dinamik çizgiye getirdi. Ancak hareketi ileriye iten dinamikler bir noktada kendi kendisini tüketme, olumsuzluğunu üretmeye aday hale geldi. Hemen hemen aynı perspektife sahip arkadaşlar arasında köylülüğün özel durumu dikkate alındığında bence ileride tamiri olanaksız yanlışlar ağır basmaya başladı. Bu yanlışlık yine kanaatimce;

a) Ülkemiz genelinde kooperatifçilik hareketinin üretim seviyesinde örgütlenme aşamasına gelemeyişinden, köylülüğün bireyciliğinin toplumsal dayanışma ve ilerlemeye itici bir güç olarak katılmayışı,

b) Köylülüğün bireyciliği ağır basması sonucu hareketin yönlendirici gücünün halen yüzü emeğe dönük iyi niyetli ve heyecanlı aydınlardan oluşması ve bu kesimin üretimle ilgili, üretim ilişkilerinin, üretim güçlerinin objektif gelişme yasalarını, gelişmeye yön verirken dikkat edilecek ölçüleri ortak ve hayata uygun bir ilkeler sistemi haline getirecek deneyim, özveri, esneklik ve denetimden yoksun olmaları,

c) (a) ve (b)’deki eksikliklerin doğal sonucu olarak aydınların yaratıcılığı, hızlı değişkenliği ileriye itmede – ayakları sağlam (üretim deneyine sahip olmadıklarından) yere basamadıklarından- zaman zaman dengeye boyun eğme, kariyerimizin elden gitmemesi için geri gidişe razı olma, başarısızlıklarda başkasını suçlama, başarılarda kolektif onur yerine bireyci onuru öne çıkarma gibi hastalıkların belirginleşmesi,

d) Var olan toplumsal dengede, ileride denetim gücünü kazanması kaçınılmaz olan üretici köylü aydınların şimdilik hafif kaldığı değerlendir-

mesinden hareketle, diğer meslekten aydınların bu çekirdeğe saygılı fakat denetimini küçümsemeleri,

2- Özet olarak belirttiğim bu olumluluk ve olumsuzluklara da objektif olarak baktığımızda, bunlar da aşılması gereken ve yaşama uygun gerçeklerdir. Ancak benim yönümden bir tercih yapma zorunluluğu doğdu:

a) Hemen hemen ilçemizin yarısını içine alan bir çalışma alanında çeşitli ürünleri gerek pazarlama aşamasında, gerekse üretim aşamasında ve gerekse de yeni özendirmelerle örgütlenme aşamasında yoğun mesai vermek durumundayım. Yukarıda anlatılan genel olumluluk ve olumsuzluk kooperatifimizin çalışma alanı içinde de somut yaşanmaktadır. Biz de hareket içinde hata yapıyoruz, hatalarımızı gidermek ve bir daha hata yapılmasına fırsat vermemek için daha dikkatli davranmak zorunluluğu duyuyoruz. Bu nedenle Köy-Koop Birliğindeki mesaimiz, **birincisi**; genel harekete deney kazandırması açısından çok yararlı, **ikincisi**; dar alanda mesai vermek zorunda olduğumuzdan genel harekete katılım yetersiz kalıyor,

b) Genel harekete katkımızın artması için yeni yeni kadrolar yetişmesi zorunlu, fakat her yıl yeni yeni saptanan hedefler için eldeki ve yetişmekte olan kadrolar yetersiz. Şimdilik bir açmaz gibi görünen ama insan ve sermaye gelişmesinin belli boyuta varmasından sonra, genel harekete katılma daha etkin ve sağlıklı bir gelişme. Düşünülünce biri diğerinden önemli. Köy-Koop hareketinin genelde sağlamlaşması için şimdilik iyi niyetli fakat çeşitli yanlışlıkları içinde barındıran aydınlarla, üretici köylü aydınların bütünleşme çalışmaları ertelenemez bir görev. Ama o ölçüde mevzi mevzi güçlü, deneyimli kooperatifler oluşmadıkça bu görevin sağlıklı başlanması da olanaksız.

c) Yanılabiliyorum ama kendimi de abartmadan şunu söyleyebilirim. Benim Köy-Koop. Muğla Birliği'nde daha fazla mesai vermem veya Karabörtlen deneyimini Muğla'da temsil etmede daha etkili olabilmem için Yönetim Kurulunda en az bir arkadaşın daha aynı perspektife sahip olması zorunlu. O takdirde bilgi alışverişi, birbirimizi denetleme, yanlışlara sapmadan doğrulara yönelmemiz olanaklı hale gelecektir. O takdirde bir avuç çekirdek potansiyeli hareketlendirebilecek, ileride hepimizin saf dışı kalmayacağı, köylülüğün güveneceği ve onların denetimini artıracağı bir örgüt yapısı ortaya çıkacaktır.

d) Yeterli bilgiden yoksun, birbirimize güvenmeyen bir yönetim kadrosunda doğruyu yanlış görme, bir uçtan bir uca savrulma, kaş yapayım derken göz çıkarma gibi sonuçlara yol açmamak için toplantılara

katılmamaktayım. Yönetimde bulunan arkadaşlara ne tam güveniyorum ne de tam güvensizim. Bir zaman parçası içinde onları kendi yöntemleri ile baş başa bırakmayı tercih ettim. İlgilenecek fazla zamanım ol- saydı, böyle bir tercihi görevden kaçmak olarak kabul ederdim ve önce kendimi mahkûm ederdim. Böyle yarım bir ilgilenmeyle de belki de ileride daha da sağlamlaşacak olan dostlukları kaybederdim. O takdirde harekete hiç kimsenin vermeyeceği zararı vermiş olurum.

Ama o arkadaşlar, ortak irade tespit ederken, politika uygularken bence doğru olan tespitleri sürekli küçümsüyorlarsa ileride doğacak olumsuzluklara da ortak olmuş oluruz. Bu takdirde de hareketi sadece geriye götürmüş oluruz. En tehlikelisi de budur.

3- Yukarıda anlatılan nedenleri bir bütün olarak değerlendirecek olursak;

a) Kadir Başoğlu ve harekete onun gibi bakan 1. madde (b) fıkrasındaki, (c) fıkrasındaki tanıma uygun arkadaşların istikrarlı bir şekilde birim kooperatiflerinde sorumluluk almaları ve en azından 2. Genel Kurulda (hesap vermeleri, kendi politikalarını uygulamaları, gelişmeleri değerlendirmeleri, üretime katılmaları, üretim sorunlarını kederiyle sevinciyle yaşamaları) görev almalıdırlar. Bu arkadaşların Köy-Koop Muğla Birliği ve genel anlamda Köy-Koop.'da kendi yöntemlerini uygulamalarına fırsat vermek, kendilerini yenilemelerine olanak tanımak istiyorum. Bu şu anlama gelmez; ben dışarıdayım! Hayır, ben başka mevziide olsam da gücüm ve sabımla, benim gibi düşünen arkadaşlarımla ölünceye kadar çalışacağım. Muğla Birliğinde ve Türkiye Köy-Koop hareketinde yukarıda anlattığım nedenlerden ötürü yöneticilik yapmaya şimdilik zamanım yok. Dalaşmayla geçirecek vaktim yok. Ama her zaman olumlu adımları destekleyeceğim. Olumsuzlukları da kavga etmeden (bu fıkra da anlattığım arkadaşlarla) dile getireceğim. Yani gözüm üzerinizde olacak. Buna bir çeşit denetim mekanizması da denebilir. Görev alan arkadaşlarımızın ayakları yere bastıktan sonra ve yöneticilik vasıflarına tam ulaştıklarında birlik olabileceğiz. O zaman yönetimde de birlikte çalışma olanağımız ortaya çıkacaktır.

4- SONUÇ VE ÖZET: Bir kooperatifçi olarak başarılarınızdan kıvanç duyacağız. Sizi destekleyeceğiz. Beraber çalışma koşulları yaratıldığında her türlü sorumluluğu beraber göğüsleyeceğiz. Bu nedenle önümüzdeki Genel Kurulda aday olmamam benim için hiç önemli değildir.

Başarılar dilerim saygılarımla
İbrahim Mersin

KARABÖRTLEN SINIRLI SORUMLU ÜRETİM PAZARLAMA TÜKETİM KOOPERATİFİ BAŞKANLIĞINA

KARABÖRTLEN

İlgi: 10.5.1982 tarihli dilekçemiz

İlgi: 22.5.1982 tarihli 549 sayılı cevabı yazınız.

İlgideki yazınız, ilgili dilekçemize olumlu olumsuz cevap vermekten çok 20 Nisan 1982 tarihli kooperatif hesaplarının ve geçmişteki ekonomik faaliyetlerden kalan hukuksal sorunlarının stok mallarının kalitelerinin Murahhas Üye sıfatıyla şahsımı suçlama raporu niteliği taşımaktadır. İkincisi “böylesine içinden çıkılmaz sorunlar bırakan İbrahim Mersin’in kooperatifçe savunulması şöyle dursun, başka başka yasal eksiklikler, yenilmiş içilmiş para kanıtları bulsak da mahkûm edilme fırsatını kaçırmamak” önyargısını göstermektedir.

Bu suçlama, kooperatifimizde 7 yıla yakın emek vermiş bir kişiyi kooperatif çalışmalarından dolayı çıkan ve çıkabilecek hukuksal sorunlar karşısında sahipsiz bırakmak, olanağı varsa ceza almasını sağlama gayretini açığa çıkardığından, özünde kooperatifçiliği mahkum etmek, bu uğurda emek vermiş ve verecek olanları peşinen caydırma tehlikesi getirmektedir. Suçlama ve ithamlar şahsımı aşan önemli kooperatifçilik yaraları açacağından savunma değil, eğitici açıklamalarda bulunma sorumluluğu gerektirmektedir.

A- KOOPERATİFÇİLİKTE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN TEMEL İLKELER

1- Ülkemizde, devlet sübvansiyonları ile çalışan ve gelişen Tariş gibi kooperatiflerle, T.C. Ziraat Bankasının mutemet kredi kuruluşları durumunda çalışan Tarım Kredi Kooperatifleri dışında demokratik köy kalkınma kooperatiflerinin 10 yıllık geçmişi vardır.

2- Bu kooperatifler, köyden köye değişen bir veya birden çok ekonomik amaçlarla yola çıktıklarından üretim, sanayileşme, pazarlama, muhasebeleşme, sevk ve idare konularında köylünün yaratıcı gücü oranında klışeler, ilkeler üretmektedirler. Yani önceden bu kuruluşların uyaçağı iş ilkeleri ve özellikle muhasebeye dayanak teşkil edecek karar, satış, tediye ve yazışma klışeleri hazır değildi. Olamazdı da. Bu ilkeler ve klışeler yaratılırken mutlaka eksiklikleri ile beraber yaratılacaktı. Bu ek-

siklikler, kooperatifçiliğe gönül vermiş insanlar çoğaldıkça bu işlerde uzmanlaşanlar ekip ekip çalışabilme olanağı buldukça giderilebilir. Uzmanlaşan ekipleri köylü ve devlet koruyabildikçe yeni yeni atılımlar gerçekleşebilir.

3- Demokratik köy kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayacak, yatırımlarını örgütleyecek, ülke genelinde ve köylerin özelinde “yapılabilir” çalışmaları yapacak proje yapacak, kooperatif yönetim kurulu ücretli personeli yasal evrak nizamını denetleyip eğitici, yol gösterecek uzman kadrolara sahip rehber bir devlet dairesi yoktu. Halen de yok.

4- Kooperatifleri finanse edecek koruyucu bir banka yoktur.

5- Bu tablo içinde sorumlu ve bilinçli kooperatif yöneticilerine düşen görev, bu harekete bir tek tuğla ve bir kürek harç koymuş kendi ortak, yetişmiş ve yetişecek elemanlarına saygı duymak ve bu uğurda yeni yeni insanlara cesaret vermektir. Eğer yönetim kurulları verilen emekleri inkâr ediyorlarsa kendi emeklerini de inkâr ediyorlar demektir. Böylece de kooperatifte görev almak, bu kuruluşlara beyinleriyle bedenleriyle katkıda bulunmak için hiçbir motivasyon kalmamaktadır. İşte böyle sonuçları bilerek veya bilmeyerek hazırlayan yönetim kurulları ve ücretli görevliler kendi köylüsüne, torunlarına hesap veremeyeceklerdir.

6- Bir köyde kooperatifçilik ne kadar çalışırsa çalışılsın, ülke ve dünyadaki gelişmelerin etkisinde kalacaktır. Ve eğer yoğun devlet desteği olmaz ise çalışan kadrolar sadece yorulduklarıyla kalacaklardır.

B- SERMAYE, PAZARLAMA, PERSONEL İSTİHDAMI, HİZMET HARCAMALARI İLE KÂR ZARAR BAĞINTISI

1- Kooperatiflerde ana sermaye toplamak zordur. Deneyler göstermiştir ki köylülerden ancak kısa vadeli çıkarları için sermaye toplanabiliyor. Yönetim kurulu eğer sabırlı davranmazsa, ikna yöntemiyle köylülerden sermaye toplayarak artırmaya gidemezse başarılı olamaz. Sermaye artırılamadığı gibi elde mevcut olan da hızla tükenir.

2- Kooperatifin esas sermayesi ortaklarına ve piyasaya verdiği güvendir. Bu güven sayesinde kooperatif ürünleri peşinatsız veya kısmen avanslı olarak alıp kooperatif ambarına koyar. Hızla paraya çevrilen bu malların bedelinin bir kısmı ortaklara ödenirken bir kısmıyla da kooperatif yeni yeni ekonomik ve hizmet yatırımları yapar. Bu aynı ailede, aile büyükleri gelecekleri için fedakârlık yaparsa kooperatifte ortaklarının geleceği için yatırım yapmasına benzer. Böylece her geçen gün biraz daha yol alınır. Bu da çalışanlara ve ortaklara güven verir.

3- Kooperatife personel istihdamı çok önemlidir. Bu personelleri sadece yasaların belirlediği gibi çalışan, memur zihniyetli insanlar olmalıdır. Yönetici kadro ile birlikte sürekli kendini geliştiren, kooperatifin çıkarlarını düşünen verimli insanlar olmalıdır. Yönetim kurulları denetleme kurulları, ortaklar böyle personeli koruyup onurlandırmalıdır.

4- Kooperatiflerin ekonomik kârlılığı olan alanlara yönelmeleri, yatırımları buralara kaydirmaları, kooperatifin kârlılığını, köylünün kooperatife bağlılığını daha da güçlendirecektir. İlk etapta birey olarak bu katılımları giderek üretim ve üretim araçlarını ortak kullanmaya yönlendirmek gerekmektedir.

5- Kooperatif kârlılığını sağlamada Yönetim Kurullarının inisiyatifleri olduğu gibi personel giderleri ve personelin verimliliği de çok önemlidir. Deneyler göstermiştir ki, personel giderleri toplam cironun %5'ini geçerse o kooperatif yürüyemez. Çünkü bu cironun önemli bir bölümü genel giderlere, bir bölümü gelecek yatırımlara ve bir bölümü de riskler için ayrılmalıdır. Bu dengeyi iyi tutturmak için sermaye artırımı önemlidir. Eğer bu noktalara dikkat edilmez ise 10 yıllık birikim birden bire yok olur.

Bu genel değerlendirmeler ışığında 6,5 yıl yönetici kadroda görev yapan bir kişi olarak, bu dönemde neler yapabildiğim neler yapamadığımı ele almak istiyorum. Böylece bana yöneltilen ithamlara da cevap vermiş olurum;

a) 1 Kasım 1975 yılında kooperatifte Müdür statüsü ile göreve başladım. Daha önce ben Dalaman Taşıyıcılar Kooperatifinde iki yıl Müdürlük yapmıştım. Fakat bu kooperatifin konumu tamamen başkaydı. Kamyonlar, devletten (Seka Dalaman) yük alıp onu götürürlerdi. Yapılan işlemler, bu alım ihalesine katılmak, hak edişleri takip ederek kamyon sahiplerinin taksitlerini öderken zor durumda kalmalarının önüne geçmekte. Yani çok özel koşulları olan bir kooperatifçilikti bu. Bunun dışında benim teorik olarak kooperatif hakkında bilgim vardı. Başka bir şey bilmiyordum.

Karabörtlen Kooperatifi, 1972 yılında 17 önder köylü tarafından oluşturulmuştu. Çok cılız bir faaliyet vardı. Köylülerden biraz bal toplanmış ancak satılamamıştı. Kooperatif kötü durumdaydı. Öyle ki 1974 Genel Kurulu bile yapılamamıştı. Defterler işlenmemiş, faturalar kayıtlara geçmemişti. Henüz bir pazarlama araştırması yapılmamıştı. Kooperatif yöneticilerinin moralleri bir hayli bozuktu. Ben göreve başladığımda bu Pazar araştırması üzerinde durdum. İkinci Başkan Tur-

gut Yaşar “başarı şansı yok, pazarlamadan vazgeçelim” diyordu. Bu tartışmaları kendi aramızda dışarı sızdırmadan sürdürdük. Bu dönemde Başkanımız olan Süleyman Kalender’in maddi desteğiyle işe koyulduk. Bir kamyon bal topladık ortaklardan. Teneke ve tahta kutuları borçla yaptırdık. Çok az parayı mazot ve yiyecek parasını yanımıza alarak yola çıktık. Uzun uzadıya anlatmaya gerek yok büyük başarı sağladı. Biz ikinci kamyon hazırlıkları yaparken 2. Başkan Turgut Yaşar “ben Konyalılarla çok yakınım bu işler bana göre değil” diyerek hem başkanlıktan hem de kooperatif ortaklığından ayrıldı. Yani Turgut Yaşar, bal tüccarlarını gücendirmek istemedi, kooperatifi terk etti. Ben bunların çok üstünde durmuyorum. Çünkü biliyorum ki bu yönetici arkadaşlarımız bu kooperatifi iyi niyetle kurdular. Ama onların da tecrübesi yoktu. Defter nasıl tutulur bilmiyorlardı. Elllerinden tutacak kimseleri de yoktu. Devlet yanlarında değildi. Bu gün ben onları eleştirirken bile yaptıkları katkılar nedeniyle onlara saygı duyuyorum. Kolay değildi yaptıkları. Bu arkadaşların yine kooperatifte olmaları gerekirdi.

22-5-1982 tarihli bana yazılan mektupta, 1974-1975 yıllarında kooperatifte hiçbir yasal işlemi yerine getirmemiş, hiçbir defter tutmamış Süleyman Kalendir ve Turgut Yaşar’ın imzalarının olması bana çok garip geldi. Aynı sorumluluk mevkiinde ayrı iki isim iki imza.

b) Hesaplarla ilgili şunu söyleyebilirim; bazen kasada para olur bazen olmaz. Kooperatiflerde bu normaldir. Bazı günler 2 milyon lira olabilir. Ertesi gün hiç para bulunmayabilir. İş yapılacaksa bundan başka da çare yoktur.

c) 1982 yılında vergi ve stopaj olarak 530.307,44 TL tahakkuk etmiş. Bu paranın 300.000 TL’si Mart ayında yatırılmış. Diğer kısmı unutulmuş. Ama daha vakit var son ödeme tarihi 20 Nisan. Bunun nedeni ödeme yetkisi eski yönetimden alınmıştı. Bir de şu düşünülmeli; 1981 yılında 12-13 personelin vergi ve stopajları hiç gecikmeden ödenmiştir.

d) Ortaklardan alınıp, parası harcandığı söylenen 1.345.000 TL sermayenin ne olduğu meselesine geelim. 1982 yılında, 1981’den devreden bakiye ile birlikte ortaklara 10.415.913 TL borçlanmışım. Üç ay içinde bu borcun 9.307.944 TL’sini ödemişim. Yani yeni yönetime sadece 1.107.969,88 Lira gibi borç kalmış. Bu para da bu dönem içinde kereste fiyatlarının %25 zamlanması ile kalmıştır. Belgeleri dikkatlice inceleyin. Nedenler çok açık görülüyor. Yeni yönetim bal ambarı ve kereste stoklarına bir göz atsın. Borçlu cari hesaplardaki protestolu

senetlere bir baksın. Eğer bunu beceremiyorsanız bir muhasebeciye gösterin. Kolayca görecektir. Bunlara bakarken; yıllarca alınamayan borçlardan ne kadar tahsil edilmiş. 7 yıllık çalışma sonucunda yarım milyarlık ciro içinde yarım milyon borcun lafımı olur. Burası sonuçta bir ticari işletme, sürekli para girip çıkıyor. 7 yıllık kârın ancak %10'u olan bu rakam korkulacak bir şey değildir. Şunu unutmayın ki; 1981 yılı içinde ülke içinde karşılıksız çek ve senet toplamı trilyonu bulmaktadır. Bizim kooperatifimizde 1981 yılında 179 milyon, 1982 yılının ilk üç buçuk ayında 190 milyon liraya yakın borç alacak işlemi yapılmıştır. 1982 yılında kooperatif mal satışında 9.616.010 lira alacaklanmıştır. 3,5 ay içinde bunun 8.696.841,30 Lirası tahsil edilmiştir. Protestolu senetler hesabında ise 1982 yılında 622.000 Lira alacak birikmiş, bu 3,5 ay içinde bunun da 127.000 Lirası tahsil edilmiştir.

Size tavsiyem; bu tahsil edilemeyen paralar karşılığında ya o işletmelerden balları geri alın veya ortaklarınızın işine ne yararsa alacağınız karşılığı soğan, patates, pirinç, deterjan alın. Eğer ille de para diye tutursaydık bu güne kadar riskli alacaklarımız 10 milyonları filan bulurdu.

e) Elimizdeki pazarlayacağımız keresteler için yönetici arkadaşlar telaşa düşmüşler anlaşılan. Sizin kendi ürünlerinize güveniniz mi kalmadı? O kalaslar kolay alınmadı. Kıymetini bilin. Ustalık mal sahibi olmak değildir. Onu nasıl kullanacağını bilmektir hüner. Un var, şeker var, yağ var sorun helvayı karabilmekte.

f) Toplam 20 bin lirayı bulmayan bakkal borcundan söz ediliyor. Bunlar komik laflar.

Şunu sizlere hatırlatmakta yarar var. Bunlar ufak sorunlar. Size düşen "az laf çok iş"

Sonuç olarak; yedi yıldır tüm ortaklarla, tüm yöneticilerle ve personelle sevgi ve saygıya dayalı bir çalışma yürüttük. Ve bu dönem içinde kooperatifi kendi evim kendi işim gibi görerek faaliyet yürüttüm. Bundan sonra da her olumlu adınıza destek olacağım. Ama yanlış adımlarınıza da sonuna kadar karşı duracağım. Sizlerin de yoğun çalışmalar sonucu kısa sürede geçmişte burada verilen çabayı görüp hak ettiği değeri vereceğinize inanıyorum.

Saygılarımla.

İbrahim Mersin

İbrahim Mersin'in oğlu Devrim Mersin ortaokulu bitirip lise çağına gelmiştir. İbrahim Mersin; oğlunun meslek lisesinde eğitim görmesini ister. Aydın'da Türkiye'nin ilk açılan üç-dört meslek lisesinden birisi olan (1924) Aydın Teknik ve Endüstri Meslek Lisesine kaydını yaptırır. Aydın'da hem akrabaları, hem de kendi bölgelerinden eğitim görecektir arkadaşları vardır. Bu dönemi Devrim Mersin şöyle anlatıyor; *"1982 yılı eğitim dönemi başında babamla birlikte Aydın'a gittik. Meslek Lisesine kaydımı yaptırdık. Barınma sorunu için de, bir öğretmene ait olan Aydın Özel Örnek Öğrenci Yurduna gittik. Babam bir öğretmenin yurdu olduğu için buraya güveniyordu.*

Ama bu yurttan başta yemek, barınma, ısınma, banyo olmak üzere birçok sorunla karşılaşılıyordu. Ben yurttan karşılaştığımız olumsuzlukları babama mektupta anlatıyor ayrıca yurttan da sık sık protestolar yapıyorduk. Bir gün yurt müdürü babama haber yollayarak 'bu protestolara öncülük etmem nedeniyle yurttan atılabileceğimi' bildiren bir mektup yazıyor. Babam da yurt müdürüne yazdığı mektupta 'siz taahhütlerinize sadık kalarak yurdu yönetseniz ve buna rağmen oğlum halen sorun çıkartmaya devam ederse, merak etmeyin sizden önce ben onu kendim gelir yurttan alırım' diye yanıtlar. Bu mektup üzerine yurt müdürü beni çağırdı. 'Senin baban ne biçim adam, böyle insan görmedim' dedi ve mektubu bana okuttu. 'Diğer veliler eti senin kemiği benim' diyerek yurda çocuklarını yerleştiriyor' dedi.

Zaten yurt ücretliydi, babamın maddi durumu açısından da yük oluyordu o yurttan sadece bir yılı biraz aşkın bir dönem kaldım."

25.10.1982

Sevgili oğlum Devrim,

Ayrıntılı ve çok açık mektubun, bize karşılıklı konuşuyormuş izlenimi verdi.

Bildiğin gibi biz günlük işlerle uğraşıyoruz, sizden sonra;

- 4 dönüm yulaf ektik.

- Kavunlardan sonra domates pazarlıyoruz. Şimdiye kadar 25.000 TL'lık sattık. Bugün de Köyceğizde, biraz satış yaptıktan sonra Ula'ya çıktım. Kooperatif mahkemesi vardı. Şahin Köyceğizde domateslerin başında kaldı. Fiyatı 25-40 arası.

- Arılardan 2.kesim 4 teneke süzme, 3 kasa daha petek aldık. Önümüzdeki cumartesi bir daha keseceğim. Şimdilik başarılı gidiyor. Tabii

havaya bağlı.

- Bu yıl 40 dönüme yakın buğday ekeceğiz.
- Samanı satamadık. Naylon ile örttük. Şimdi daha değerlendirilecek.
- Kavun yatağına 15 p..... ektik.
- Kanalin karşısına sarımsak, bakla, bezelye ektik. Çıktılar ve büyüyorlar.

- Buğdayı senden sonra hiç satamadım.
- Tütünleri bastıramadık. Ama 22 balyalık tahmin ediyorum.
- Danaları besliyoruz, her gün kilo alıyorlar.
- Yarın yarım dönüm marul ekeceğiz.
- Zeytinleri toplama zamanı geldi.

Fakat işlere annenle yetişemiyoruz.

Pervin Muğla'da 1. ve 2. sınıf sınavlarını veriyor. 1. sınıftan 2 dersi, 2. sınıftan 5 dersi kalacakmış, oldukça borçlu geçecek 3. sınıfa. Ön kayıtlardan bir şey çıkmadı. Artık İşletmecilikte okuyacak.

Özlem ve Özgür okula gidiyorlar. Mektubuna çok sevindiler. Onlar da mektup yazacaklar sana.

Bundan 15 gün önce burada da bol yağmur yağdı. Portakallar su-suzluktan kurtuldu. Buradaki haberlerin özeti bundan ibaret.

Gelelim senin sorunlarına;

Yurttan memnun olmadığına üzüldüm, ama yurtlar genellikle böyle oluyor galiba. İllâ da öğrenci sırtından para kazanmaları gerekiyor ya. Isınma, banyo ve çamaşır temizliği için aranızda en az üç kişilik temsilci seçin ve sorunu Şevket Bey ile konuşun. Bu beslenme ve barınma konusundaki aksaklıkları açıkça anlatın. Ben de bir ara Aydın'a geleceğim. Sana da dolabına koyup aç kaldığın zamanlarda yiyebilmen için bazı hazır yiyecekler sağlayayım. Yalnız şunu unutma evde kalmak bundan da fazla rezillik getirir. Şevket Hocaya konuyu saygılı bir şekilde açın. Nihayet öğretmendir, çocuk ve öğrenci halinden anlar. Hiç olmazsa yoğurtlu yemeklerin bol verilmesini talep edin. Ucuz balık geliyorsa Aydın'a onlardan yararlanmasını söyleyin.

Hiç derslerinin durumundan söz etmemişsin. Derslerin nasıl? Anlamadığın konular oluyor mu? Yurtta görevli öğretmenler var mı? Mütalaalar yine gürültülü geçiyor mu? Eğer bu tür disiplinsizlikler devam ediyorsa Yurt Müdürüne önce sözlü, sonra yazılı kesin dilekte bulunun. Herkes taahhüdüne sadık kalmak zorundadır.

Derslerde takıldığın konuları mutlaka gününde öğrenmelisin, yarına

bırakmamalısın. Bilesin ki, bütün bilim adamları sora sora, okuya okuya, düşünce düşünce bilim yapmışlardır.

Yurtta bozuk yemek, kötü çay gibi şeyler sürekli hale getirilirse ve sayet rahatsız olursanız belediye zabıtasına haber verin.

Sevgili oğlum;

Okul, yurt, herhangi bir iş yeri toplu yaşamak elbette bizim istemediğimiz sorunlarla karşılaştırır insanları. Bazı yazarların öğrenci yurtlarında geçen yaşamlarını konu alan kitaplar vardır, onlardan okuyup bu dertleri paylaşmış olursunuz. Bu dertler bile gülünecek, seviyecek dertler ve acılar olur. Bu çeşit çeşit yaşam ve deneyler bilim ufkunuzu geliştirir. Kültürünüzü geliştirir. Bizi olgunlaştırır. Olaylar ve sorunlar karşısında kendi özelimizde, yurt ve dünya genelinde insanlığın tümünden çözeceği sorunların neler olduğunu öğretir.

Biz Aydın Öğrenci Yurdunda ne kadar rahat etsek de yine genelde rahatsızlık duyacağımız şeyler olacak. Çünkü içinde yaşadığımız özel ve genel koşullar rahatsızlık üretiyor. Önemli olan rahatsızlıkları yorumlamak, bazı rahatsızlıklarımızı gülünç hale getirmek yaşamımıza bir anlam verir. Yarına bizi hazırlar en iyi ve en güzel koşullarda yaşamaya bilinçli uyumu öğretir. Bilinçli uyum dediğimse; her şeye uymak anlamında değil birlikte değiştirmeye, güzelleştirmeye dönük bir uyum. Ben şahsen yaşadığım acı şeylerden de tatlı şeylerden de çok memnunum. Eğer anamdan yeniden doğsam ve deseler ki, aynı hayatı yaşamak ister misin? Hemen derim ki, aynı hayatı yaşamak isterim. Yaşam ancak böyle sevilir. Yaşam ancak böyle anlamlıdır. Yaşamı olduğu gibi sevmek, ama değiştirebileceğimize inandığımız çirkinlikleri maskince kabullenmemek insanı güçlü kılar. Sevmeyi bilmeyen sevmeyi hak etmez. Çirkinliği güzel yapmaya çalışmayan güzeli yaşamaya ulaşamaz.

Okulu, arkadaşlarını, öğretmenleri sev. Ama onların da sevgiyi bilmeyenlerine sevgiyi öğrenmeleri için onurlu direnç göstermelisin.

Boş zamanlarında roman oku. Günlük gazete al. Müzik, şiir, resim gibi güzel sanatlardan birisinde denemeler yap. Yaşadığın acı tatlı olayları, resimle şiirle yorumla, anlat. Bu uğraşlar insanı güçlü kılar. Yabancı dilin İngilizce'yi sadece sınıf geçmek için değil bir insan daha olabilmek için öğren ve sev. Edebiyat derslerinde okutulan Osmanlı ve Türk şairlerinin kitaplarını ya okul kütüphanesinden ya da kendin satın alarak oku. Eskiye bilmeyen yeniye yorumlayamaz.

Mektubumu bitirirken sana, Yaşar ve Akif'e iyi düşünce ve sevgilerimi iletirim.

5000 Lirayı telgrafla PTT'den yatırdım yeni adresine, takip et.

Sağlıklı ve esenlikli ol,
Baban İbrahim Mersin

21.11.1983

Sevgili oğlum;

Mektubunu aldım. Yurt Müdürlüğünden de 20 gün önce bir şikayet mektubu aldım.

Yaşamı bütün boyutlarıyla değerlendirmek, bir amaca ulaşmak için gidilen yolda istesek de istemesek de ortaya çıkan sorunlara serinkanlı bir çözüm aramaya çalışmak elbette bir ömür işi. Ama öncelikle hatırlatayım, çözülemeyecek bir sorun yoktur. Yoksa insanlık hâla mağaralarda taş devrini yaşamaya devam ederdi. O nedenle hiç huzursuz olmana gerek yok.

Senden istediklerim;

1- Yurtta ve okulda yasak olan şeyleri yapma. Çünkü yasaklara uymazsan haklı olduğun konularda bile haksız çıkarsın.

2- Yurtta ve okulda haklarına da sahip çık. Ama haklarına sahip çıkarken kavga gürültüye yol açma. Çünkü kavga gürültü koparırsan bir yargılamada hemen haksız çıkarsın.

3- Şikâyetçi olduğun konularda bunların nasıl çözülebileceğini düşün ve muhatabına (yani karşındaki sorumlu birisine) bu seçeneği öner. Bir anlaşma zemini yoksa boşuna ömür tüketme. Çünkü daha iyi seçenekleri kabul edip uygulamak hem bir kültür hem sorumluluk seviyesi meselesidir. Böyle bir birikimi sen tek başına empoze edemezsin.

5- Karşılaştığın olumlu olumsuz olaylara bir bütünün parçası olarak bakmayı öğren. Yani kişilerin tek tek davranışları veya kişilerin şahsında ortaya çıkan olumsuzlukları toplumun genel yapısında bütününde aramaya çalış. Yani ormana bir tepeden bak. Güzelim orman içinde her an birbirini yemek isteyen canlıların varlığını göz önüne getir. Örneğin yan yana çıkan bir meyve ağacı ile zeytin ağacının köklerinin birbirinin suyunu, topraktaki gıdasını emmeye çalıştığını, bir bal arısının eşek arı-sınca kovalandığını, eşek arısının bir şahin veya kartalca onun da tilki

çakalca, çakalın bir aslan veya kaplan tarafından kovalandığını görebilirsin. Buna rağmen ormanın bütününün güzel ve yaşamın yaşamaya değer olduğunu görebilirsin.

Yurt Müdürlüğüne karşılıklı sorumluluk ve görevlerini hatırlatan bir mektup yazdım. Kendim geleceğim. Ama biliyorsun annen ve ben yalnızız, evde bir sürü iş var. Yine de en yakın bir zamanda geleceğim. Yalnızız; sakın yurttan saygısızlık yapma. Şurada iki ay kaldı. Eğer, yurdu severek bu yılı bitiremezsen gelecek yıl bir başka seçenek düşünüyoruz. Bir kavgaya karıştıktan sonra hiçbir zaman kin besleme. Hemen arkasından normal ilişkiler sürdür.

Sigara konusunda açıklama yapmışsın. Biliyorsun ben sana hem sigara içirdim, hem de içki. Ama iyiyi ve kötüyü benim huzurumda öğrensin diye içirdim. Bu konuda benden bir şey saklamayacağını da biliyorum. Sana sigara ve içki içme demiyorum. Ama ben 28 yaşından sonra sigara içmeye başladım. Şimdi bırakmak istiyorum, bir türlü bırakamıyorum, içkiden bir şikâyetim yok.

Ama senden istediğim yurttan ve okulda bunlar yasaktır. Herkes içse bile sen orada içmemelisin. Hem iyi bir matah değil, hem de genel disipline aykırı. Bilirsin, böyle yasaklara uymazsan seni savunamam. Ayrıca sana güveniyorum. Bunları sen de düşünmüşsündür.

Tütünleri teslim edip parayı aldık. 310 Liradan verdik. 330.000 TL tuttu. Fakat dert bunun iki misli. Eğer haftaya gelemesem sana para gönderirim.

Selam ve sevgiler

Not: İngilizce mektubuna sevindim. Cevabını evde yazacağım ve ayrıca postalayacağım.

İbrahim Mersin

18.10.1984

Sevgili oğlum;

Mektubunu alalı bir hayli oldu. Cevap vermeye zamanım vardı fakat kafamın yoğunluğundan fırsat bulamadım. Bilirsin, kafam yoğunluksuz yaşayamaz.

15.000 Lira göndermiştim. Dün de 8.000 Lira daha gönderdim.

Sana bu ay için 1.000 Lira daha borçluyum. Sözümü tutacağım. Sen de değil mi? Duydum ki ev kirası yükselmiş. Bunu şu veya bu biçimde çözümlemelisiniz, ev kirası ayda 2.500 Lirayı geçmemeli. Bunun için daha düzenli bir ev kiralayıp daha çok arkadaşınla paylaşırsanız amaca ulaşılır.

Bugünlerde günlük satacak bir şey kalmadı. Odun toparlıyorum, işlemleri yaptırabilirsem sütçüyle anlaştım, bir değer yaratmak mümkün. Evde herkes iyi yaramazlık yok.

Bu yıl kesinlikle üniversite sınav hazırlıklarını ihmal etme. Genel kültürünün artması için günlük gazete oku. 3-4 arkadaş anlaşıp bir tek gazeteye (Cumhuriyet gibi) abone olun. Aylık ödeneği satın aldığın dergi, kitap, gazete değeri kadar artırabiliriz. Bu aylık 1.500 Lirayı geçmesin. Yani okuma gideri dahil ayda 16.500 TL ödenek ayırabilirim. Kurslara mutlaka katıl ve ciddiyetle takip et. Unutma ki, öğrenmek için okul gerek, bazı temeller gerek.

Üniversite kursunun olmadığı hafta tatilinde köye geleceksen bana geleceğin zamanı yaz.

Başkaca bir şey yok. Selamlar ve başarılar

Gözlerinizden öperim

İbrahim Mersin

Devrim Mersin, babası ile olan son yıllarını şöyle anlatıyor; “1983 yılında babam, banka kredisi ile bir traktör almıştı. Kendimize ait bir traktörümüz olduğu için, olanaklarımız daha da artmıştı. Kendi topraklarımızda kavun karpuz yetiştirmeye başlamıştık. Babamla birlikte yaz tatillerinde kavun, karpuzlar olgunlaştığında satmak için traktörün römorkuna yükler Marmaris ve çevresindeki beldeleri dolaşırdık. Hemen her gittiğim yerde babam solcu arkadaşlarını bulurdu. Onlar da babamı bırakmaz akşam yemeklerine davet ederlerdi. Bir gün Marmaris Tansko Tanzim Satış Kooperatifi önünde akşam saatlerinde park ettik. Traktörümüz yüklü olduğu için başında ben kaldım. Babam arkadaşlarını görmeye gitti. Yaz günü olduğu için traktörün altına kilim serip orada uyurduk. Bende öyle yapmıştım. Gece bir vakit traktörün yanına bir araç yanaştı. Babam yanında daha genç birisiyle birlikte arabadan konuşarak indi. Bu genç “görüşmeye devam edelim İbrahim ağabey, sizi tanıdığımı çok memnun oldum” diyordu. Ertesi sabah babama kim olduğunu sorduğumda “Rahmi Saltuk’tu” dedi.

Yine bir gün Marmaris-İçmeler bölgesinde Martı Otel’in yanındaki yoldan

traktör ile karpuz, kavun satarak geçiyorduk. O günlerde benüz plajlar böyle işgal edilmemişti. Tam bu bölgeden geçiyorduk ki, o civarda bulunan üç dört büfe sahibi bizi oradan geçirmek istemediler. Babam eline aldığı bir sopayla “ben bu topraklarda özgürce dolaşayım diye babam 8 yıl emperyalizme karşı savaşmış ve gazi olmuş, ben de 30 ay askerlik yaptım. Gücünüz yeter ise engelleyin” dedi. Sessizce yolu açtılar ve oradan geçtik.

Kavun karpuz işi bitince, traktör römorku ile kısa mesafe kum-çakıl-taş ve tomruk nakliyatı yapıyorduk. Malzemeyi babam ve ben römorka yükleyip boşaltıyorduk. Yaz sıcağında bu ağır iş hem beni hem de babamı çok yoruyordu. Ben akşam yemeğini yer yemez hemen uyurdum. Ama babam her akşam muntazaman günlük gazeteleri okur, bunlar bitince mutlaka bir kitap karıştırırdı. Çoğunlukla sabahları kalktığımda elinde kitap olduğu yerde uyurken bulurdum babamı. Bilgiye asla doyamadı babam.”

12 Eylül 1980 sonrası İbrahim Mersin, yaşamı boyunca çok önem verdiği gerek Karabörtlen, gerekse KÖY-KOOP’tan biraz kırgın bir şekilde uzak durur. Ancak bu görevi yürüten arkadaşlarına kendi birikimini anlatmayı sürdürür, onları yalnız bırakmaz.

Biraz kendi olanakları ve biraz da ailesinden borç alarak Gökova’da Yeşilova köyü yakınlarında 1974 yılında satın aldığı bataklık ve maki kaplı arazinin ıslahı ile uğraşır. Bu araziye ekip biçmeye başlar.

Başındaki ağırlar 1986 yılından itibaren giderek artmaya başlamıştır. Ailesinin ısrarı ile İzmir’de bir doktora görünür. Doktor kontrol yapar yapmaz “durum ciddi” der. Bu dönemi kardeşi Aziz Mersin şöyle anlatıyor. “Ciddiyetini duyduk. İzmir kötü demiş. Olur mu ya... Hadi Ankara’ya. Önce yakın bir tanıdık vasıtasıyla GATA’ya, ardından Yücel Kanpolat ve daha sonra Mehmet Altınok. Her biri değerli akademisyenler. Aynı yanıt “İbrahim Mersin’in bir aylık ömrü var, ameliyat olursa iki ay daha uzar, ama aktif ömrü olmaz...”

Nasıl dersiniz? Diyebilir misiniz bir aylık ömrünün kaldığını... GATA’da sanırım Doçent Dr. Muzaffer Beyhan ve arkadaşlarına inanmak istemedim. Ama Prof. Yücel Kanpolat (sanırım o dönemde benüz doçentti) İbrahim’in huzurunda “İbrahim Mersin, beyninizde bir tümör olduğunu biliyorsunuz...” diye söze başlayınca, ömür açıklamasına da gideceğini bildiğim için araya girip “Doktor bey, biliyoruz ameliyat koşullarını konuşacağız. Ağabeyimi dışarı alalım” derken, İbrahim’in acı gülümseyen yüzünü ve sözlerini unutamam. “Biliyorum... Hiç mi umut yok!” Dışarıda aracımızda acı gerçeği hafifleterek açıkladım. “Abi, ameliyat olmazsan bir yıl, olursan iki yıl

ömrün var, ne yapalım...” sarılıp bıçkırdım.

Çok metindi, bırakmadı kendini. “Doğum kadar normal Aziz, ama yengen duymasın katlanamaz” dedi.

Acı günlerdi. Ankara dönüşü önce yeğenimizin Yatağan'daki evinde sonra Köyceğiz'de benim evimde kaldı. Her gün 20-25 ziyaretçi geliyordu. Onlarla uzun uzun sobbetler yapılıyordu. “Üzülmeyin... Kendimi 48 değil 480 yıl yaşamış sayıyorum ...” diyordu. Doğruydum bir bakıma bu kısa yaşama sığdırdıklarına bakınca...

Son gezilerimizin birinde Ekşi Ağacı adlı bahçemize gittik. Meyve yedik. Aile mezarlığımız o maballede, Dereyüzü'ndedir. Maksadını biliyorum, ama orali değil gibi davranıyorum. Mezarlığa yöneldi, anne ve babamın yanında yer arıyor, ama elverişli değil gibi görülüyor. Uygun yerde de bir karaağaç var. Zorunlu saydım kendimi “ağabey, bu ağaç çelimsiz, kaldırıabiliriz” dedim. Onayladı. (Oraya da gömüldü zaten.)”

Necati Demirel ile 9 Ekim 2008'de Muğla'da yaptığımız görüşmede İbrahim Mersin'in son günlerini şöyle anlatıyor:

“Ben İbrahim ağabeyi Türkiye İşçi Partisi'nin Ankara'da yapılan temsilciler toplantısında tanıdım. O zaman Elazığ İl Başkanıydım. Veteriner hekim olarak da devlette çalışıyordum. Tayinim Muğla Köyceğize çıktı.

1980 Şubat ayında Köyceğiz'e geldim. İbrahim Mersin ile çok sıcak dostluğumuz oluştu. Çok zeki bir insandı. Bana çok sık olarak kooperatifçilikten bahsederdi. 12 Eylül 1980'in ilk dalgası geçtikten sonra, önce tüm parti üyelerini sonra solcu olarak kimi tanıyorsa herkesi tek tek aradı. “Alacaklarsa alsınlar, böylesi dönemlerde başı dik dolaşmak lâzım” diyordu. 1981 yılında ben askere gittim. Döndüğümde serbest veteriner olarak çalışmaya başladım. Bu dönemlerde çok sık görüşüyorduk. Hastalığının ilk belirtileri ortaya çıktığında, Muğla Devlet Hastanesi Başhekimisi Dr. Mustafa Ulusoy'a gittik. “Durumu iyi değil, çok acil olanakları daha iyi bir hastaneye büyük şehre götürün” dedi. O günlerde Muğla'da tomografi çekilen sağlık merkezi yoktu. Daha sonra kardeşi Aziz Mersin, İzmir ve Ankara'ya götürdüler. Artık durum belli olmuştu. Döndüklerinde önce kardeşi Aziz Mersin'in Köyceğiz'deki evinde kaldılar. İbrahim Mersin'in kendi evinde elektrik ve şebeke suyu yoktu, barınma koşulları sağlıksızdı. Ziyarete gelen gideni çoktu. Köyceğiz de uzak kalıyordu. Bu nedenle şartlar daha uygun olduğu için benim Gökova'daki iki katlı daha uygun koşullardaki evime davet ettim. Son günlerini benim evimde geçirdi. İbrahim Mersin “ölümü güzelleştirelim, ölümüm kimseye zarar vermesin” diyordu. Çok metindi. Ölümüne kadarki son on beş gün De-

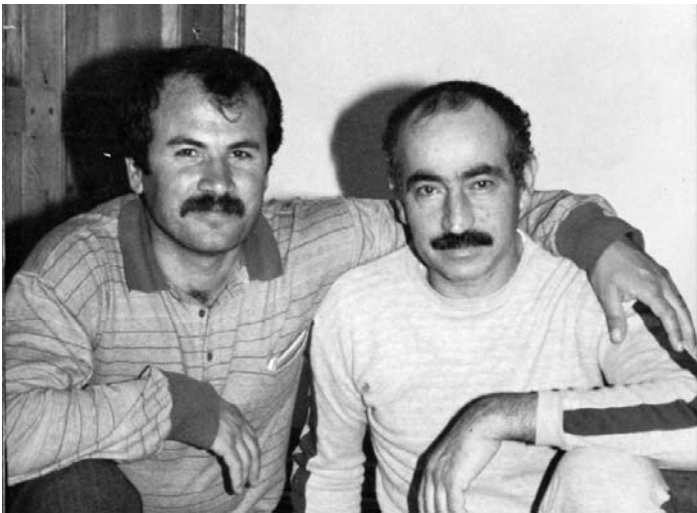
nizli'den, İzmir'den, Aydın'dan, Datça'dan, Fethiye'den tüm tanıdıklar ziyarete geliyordu. Neredeyse bu son günleri, bir açıdan bütün solun toparlandığı günler oldu. Yerel sanatçı ve çok iyi bir Rubi Su yorumcusu olan Hüsnü Özbilge de akşamları saziyla bizim eve geliyor gece geç saatlere kadar sohbetler yapıyor, türküler söyleniyordu.

Son üç güne geldiğimizde artık iyice ağırlaşmıştı. Artık rahat hareket edemiyor, ayağa kalkamıyordu. “..buraya kadarmış” deyip gözünden birkaç damla yaş aktı. “İnşallah ölümüm 1 Mayıs’a denk gelir” dedi. “Mezarımın başında ağıtlar değil şarkılar, şiirler okuyun söyleyin” diye bizi tembihledi. Bir gün sonra, 27 Nisan 1987 günü bayata gözlerini yumdu.

Hak ettiği bir cenaze töreni düzenledik. Bütün çevreden dostları arkadaşları cenazesine katıldı. Bu bölgede ilk kez kadınlar da erkeklerle birlikte cenazede saf tuttular. Ölümünden sonra, kızım okulunda kompozisyon ödevinde İbrahim Mersin’i anlattığı için birincilik ödülünü aldı.

Son günlerinde Aziz Mersin, oğlu Devrim, kızı Pervin ve eşi ile birlikte yatağının başucunda yaptığımız ve kaydettiğimiz söyleşide “geriye dönmek mümkün olsaydı yine aynı şeyleri yapardım. Benim bilime olan inancım, tüm inançlarımdan önde gelir. Bir tek yaşadıklarımı kaleme alamamış olmamdan dolayı üzüntü duyuyorum. Bir de aileme daha iyi bir yaşam sunamamış olmam içimde bir uktedir” demişti.

Babasının son günlerini oğlu Devrim şöyle anlatıyor: “Ölümünden 3-4

Necati Demirel, İbrahim Mersin. İbrahim Mersin’in ölümünden kısa süre önce.

gün önceydi. Annem sürekli babamın yanında Necati ağabeyin evinde kalıyordu. Ben, balam ve küçük kardeşlerim akşam olunca babamların yanına ziyarete gidiyorduk. Sanıyorum 25 Nisan 1987 idi. Yine kardeşlerimle eve geldik. Annem mutfakta çalışıyordu. Babamın yattığı odaya girdim. Her geçen gün daha da kötüleşiyordu. Babam artık kendi ihtiyaçlarını yardım görmeden yapamıyordu. Artık konuşamıyor, zaman zaman derin uykuya dahiyordu. Baktım, bana göz kaş işaretleri ile bir şeyler anlatmaya çalışıyor, ama ben anlayamıyordum.. Ben kendisine 'sana söylediklerimden hangisini istiyorsan gözünü kırpıştırarak işaret et' dedim. İhtiyacı olabilecek şeyleri saymaya başladım. Tuvalet, yemek, yatakta yön değiştirme vb. Gözlerini kırpmıyordu. Aklıma geldi 'anamı mı çağırayım' diye sordum. Gözlerinin içi gülererek gözünü kırptı. Annem ile aralarında çok derin sevgi bağları vardı. Yakınlarına hep anneme baksızlık yaptığını, onunla yeteri kadar ilgilenemediğini söylerdi. Bu babamla son iletişimimiz oldu.”

İbrahim Mersin, Aynimah Mersin. 17 Nisan 1987.

SON SÖZ

AYDINLANMANIN İMAMI

*Oktay EKİNCİ **

Ülkemizde “**sol**”un ya da “**solcu**”ların öteden beri “**halka yabancı**” oldukları söylenir ve hatta sağın güçlenmesindeki nedeni buna bağlayanlar da az değildir...

Hele “**sosyalist**” olmanın, neredeyse sadece aydınlara ait bir entelektüel kişilikle eş anlamlı sayılması, denebilir ki cumhuriyet dönemi siyasal tarihimizin en yaygın değerlendirmesidir.

Buna, özellikle “**din**” ile “**sol**” arasında örülen duvarların toplum üzerindeki etkilerini ve aynı etkilerin sağ tarafından sürekli istismarını da eklersek, “**İbrahim Mersin**” isminin Türkiye için ve Anadolu’daki yaşanmışlıklar açısından çok özel bir değer taşıdığını açıkça görebiliriz.

Daha doğrusu, hem halka o özlemi duyulan “**sol kucaklaşma**”nın, hem de bu toprakların insanlarındaki tarihten gelen “**toplumcu gen**”lerle bütünleşebilen bir sosyalist kimliğin “**simge**” kişiliğini daha bir derinlemesine kavrayabiliriz...

1939’da doğan ve genç yaşta “**imam**” olduktan sonra 1959’a kadar Muğla’nın Ula ilçesine bağlı Portakallık’ta köylülerin inanç dünyasına ışık tutan İbrahim Mersin, 1987’de yaşama veda edinceye kadar yine “**hafız**” olarak anılan belki de tek sosyalist Anadolu aydınımızdı....

Kendisiyle ilk tanıştığımızda bu “**ünvanı**” nedeniyle takındığım “**mesafeli**” duruştan, daha sonra nasıl üzüldüğümü, hatta “**utandığımı**” unutmam mümkün değil.

Dahası, henüz 30’lu yaşlarımdaki o “**etkileyici**” buluşma sayesinde, “**inanç**”lara karşı ilk gençliğimden kalma soğukluğumu da gidermiş olduğumu söylemeliyim.

İbrahim Mersin’in ***Yön Dergisi***’ndeki ilk yazısını 1963’te yazması, yani 27

* Oktay Ekinci; Mimar, öğretim üyesi, Mimarlar Odası eski Genel Başkanı, *Cumhuriyet Gazetesi* yazarı. 1970 li yılların sonlarında Muğla Belediyesi İmar İskân Müdürlüğü yaparken İbrahim Mersin ile tanışmış ve yakın dostluk kurmuştur.

Mayıs Anayasasının sağladığı özgürlük ortamında bir köy imamının da **“sol”** yayınlarda düşüncelerini açıklaması ne kadar anlamlıysa, 1965'te TİP üyesi olması ve 1979'da TİP Muğla İl Başkanlığı'nı hazırlayan sosyalist birikimlerin yine köy ortamında edinmesi de o kadar önemlidir.

Mersin bir yandan, dönemin tüm sağ ve hatta liberal güçlerince **“kökü dışarıda”** ilan edilen bir sol partinin en çalışkan ve en **“yerli”** denebilecek **“yöre emektarları”** arasında bulunurken, bir yandan da 1975'te Karabörtlen köylülerinin **“arıcılık ve balcılık”** üretimiyle bir araya geldikleri tarım kooperatifini yönetiyordu.

Nitekim 12 Eylül darbesinden kısa bir süre önce, yöre köylülerinin örgütü ekonomik-demokratik kuruluşu olan Köy-Koop'un Muğla'daki Başkan Yardımcılığını üstlenmesi de aslında siyasi kimliğinin değil, halk içindeki **“saygın, güvenilir ve sözünün eri”** konumunun ürünüydü.

İşte böylesi bir yaşamla bütünleşen **“imam”** ve **“sol lider”** kimliklerinin bileşkesinde de, halkla olan ilişkisindeki eksiksiz ve hesapsız, kitapsız **“içtenlik”** ile sosyalizmle olan buluşmasındaki aynı içtenliğe sahip **“insani değer”** ler vardı...

Bu nedenle elinizdeki kitap, özellikle günümüzdeki gelişmeler karşısında daha da kutsanması gereken **“alçak gönüllü ve üstün duyarlılık”** bir yaşama kültürünün; hemen tüm yönleriyle **“bilge”** bir siyasal duruşun ve köklerini ait olduğu toplumun erdemlerinden alan kişilik zenginliğinin, kuşaktan kuşağa anımsanmasını sağlayacak tarihsel belgeseli gibidir...

İbrahim Mersin, **“benim Kabem insandır”** denebilen Ortaçağ Anadolu aydınlanmasının 20. yüzyıldaki en çağdaş temsilcisi, hatta tarihsel devamı ve destansı imamıdır...

EKLER

İbrahim Mersin'in ardından

İbrahim Mersin'in cenaze töreninden.

İbrahim Mersin:

**"Bilime olan inancım,
tüm inançların
üstündedir..."**

Yaşamı

örnek

olsun

27 Nisan 1967 Pazartesi günü, yakalandığı beyin kanserine yenilerek, 48 yaşında yaşama gözlerini yuman İbrahim Mersin, 28 Nisan Salı günü, kalabalık ve anlamlı bir katılımıla, Muğla ve ilçeleri ile komşu illerden gelen çok sayıda arkadaşının ve köylülerin omuzunda, toprağa verildi.

İbrahim Mersin hafızlık, müezzinlik ve imamlıkla başladığı çalışma yaşamı içinde, ortaokul ve liseyi dışardan bitirdi. Kooperatiftelikteki yenilikçi çalışmalarıyla dikkat çeken Mersin, köylü örgütlenmesinde salt ko-

operatiftiğin yetmediğini görerek, politik örgütlenme içinde yer aldı ve Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanlığı görevini, 12 Eylül 1980'e kadar sürdürdü.

Mezarı başında yapılan konuşmada, İbrahim Mersin'in kişiliği hakkında şöyle dendi:

"İbrahim Mersin 48 yaşında öldü. Olen her insan toprağa verilirken, 'iyi insan dı' denilir. Ama İbrahim Mersin iyi insandı demenin yetmediği, insanlara insan olmanın sorumluluğunu göstermeye çalışan, örnek bir insandı. Aydırdı. 48 yılı, 480 yıl gibi dopdolu yaşadı. Son günlerinde, 'öldüğüm dağıl, birikimi ve tecrübelerimi halkıma veremediğim için üzülüyorum,' diyebilen bu yürekli, bu yiğit insan, köylü örgütlenmesinde salt kooperatiftiğin yetmediğinin bilincinde olarak, 1980 öncesi politik örgütlenmede yerini TIP il başkanı olarak aldı. Yaşamı hepimize örnek olsun."

İbrahim Mersin'in bilime ve yeniliğe olan tutkusu, üretim içinde olmanın kazançlarıyla pekişince, dinsel düşüncenin yetmediğini kavramasına, imamlığı bırakmasına yol açtı. 1963'de Yön dergisi onu "Sosyalist bir din adamı" olarak okuyucularına tanıttı. Kendisi de aynı yıl içinde Yön'de şunları yazıyordu: "Şimdi iyi-kötü bir ev yapıp evlenmiş, bir yuvanın geçimini yüklenmiş durumdayım. Elimde bir dönüm arazi olmadığımı halde, uğarcıya yaşama isteğim de sonsuz. Hayallerimin gerçekleştirilmesi için, sosyalist bir hükümetin işbaşına gelmesi lazım geldiğine göre, 'sabreden deriş, muradına ermiş' diyerek, kendimizi avutup yaşamak için geldiğimiz şu bir yudum hayatı boşuna mı harcasalım. Muhtakkak birşeyler yapıp, daha iyiye ilerlemeye çalışmak lazım..." Bu düşüncelerden hareketle, ülkesinin sorunlarına sahip çıkarak, 1965'de TIP'e üye oldu ve Muğla il başkanlığını yaptı. Ölünceye dek aynı görevde kaldı.

İbrahim Mersin, insan sevgisiyle dolu yüreği ve politik yaşamı boyunca hep birlikteliğe yana aldığı tavırlarıyla, bulunduğu yerlerde önder oldu. Kendi deyişiyle, hep yüksek bir yerden bakarak, ormanın güzelliğinin tadına vardı. Ormanın içindeki çelişkileri öne çıkarırdı. Bu kişiliği ile her zaman bir simge oldu.

Onu yitirdik mi? Hayır, yüreğimizde ve düşüncelerimizde yaşıyor.

PENCERE

Hafız İbrahim Mersin

Hafız İbrahim Mersin'i tanır mısınız?
Sanmıyorum.

1963'te YÖN Dergisi'nin 63'üncü sayısında ilk yazısı çıkan Hafız İbrahim Mersin, "sosyalist olin adımı" idi.

1963'ten bu yana 24 yıl geçiyor. Nâzım Hikmet'in deyişiyse yakıştırsın bir "tub-u sair". Hafız İbrahim, oysak yüzyıl, inandığı fikir uğrunda çabalarını sürdürdükten sonra geçelerde gözlerini bu dünyaya kapadı.

Hafız'ın ölümünü bana duyuran Fethiye'deki gazeteci Erdal Orhan mektubunda diyor ki:

İlhan Ağabey,

1963 yılında köpenizde kendisinden söz ettiğiniz Hafız İbrahim Mersin'in beyin tümörü nedeniyle ölümü bizi çok sarstı. Alıştına haber verir gibi hermen halletsene sarıp size haber vermez, size olan eşin tutkusundandı. İtem 24 yıl önce Üstün Portakallık köyünden yükselen bir hafızın sesinde "sosyalizm" sözünün yenikliğindeki önem bugün deha iyi anlaşıyor. Hafız İbrahim Mersin'in başlattığı savaşım ve görevler sürüyor, geliyor. Onun getirdiği, halkın kendi mücadelesinde, sevgileriyle, duyguları ile ve örgütlenişle yıkılır, sömür, soygun, istilan, rüpkar' ilhesine dayandır.

Hafız'ın Muğla'da başlattığı hareket, Mustafa Uzunemir'in, Süreyya Karatürk, İsmet Dönmezler, Erol Kaynaklar, Bodur lan ve daha nicelerini sole lezandırı.

Onu toprağa verirken mezarlıkta yepeni kır çiçekleri gibiydi bırıktığı fideler...

Hafızlıktan sonra, İbrahim Mersin, SEKA'da işçi olarak çalıştı. Oradan aynı köy-köy kurtuldu. 1963'te YÖN'de sözünü ettiği kooperatistliği yaptı. Tıp İ Seveletli yapı. Hafızlıkta keşşeydi, balki Habbat'dan Avrupa'ya gidiydi. Oysa o ne oluyordu YÖN'deki yazısında: "Hayallerimin gerçekleştirilmesi için sosyalist bir hükümetin işbaşına geçmesi gerekliliğine göre bu bir yudum hayati boğuna mı harcıyayım? Muhakkak bir şeyler yapıp daha iyile şartlarına çalışmak lazım."

O hayatın son demine kadar mücadelesinde cayırdı. Bizler tasvıra onunla başladığımız ve 1964'te 7 kışla yapıldığımız ilk kışın zıtlığından bu yana Hafız İbrahim'in mücadelesini yorduk, yorduceğiz. Halkın içinde pırsın politikası yemeği lezzetli oluc kanı sağtırmaz.

Türkiye halkının geleceğini umutlu görüyordu Hafız İbrahim. Şekli bir vasiyetet onun size ölüm haberi ulaşmaması; çünkü son günlerine kadar siz olucuz, sevci, saygı Hafız...

Kimine Hafız İbrahim Mersin'in bakışı döşep gibi gelebilir; oysa gerçekçidir.

Türkiye, Hafız İbrahim Mersin'in çabalarıyla değişiyor, değişecek; Erdal Orhan bu değişimi mektubunda ne güzel vuruluyor:

"12 Mart sıkıyönetimi mahkemesinin bane 141'inci maddeden verdiği cezanın gerekçeli kararına Hüsameddin Çindoruk'un DYP adına 1967 bütçe konuşmasını karıştırdım. İsmim de aynı sözleri söylemişiz; ama ben 1977'de 141'inci ceza almışım. Örnek olarak bir düşün verelim: Bir yandan köpeklerine Avrupa'dan mama getiren bir evin azmık zengin, bir yanda evine olmak götürmez hale gelen milyonlarca fakir fakir... Evet, Çindoruk bu sözleri demokrasî kahrmanı (i) olarak köşeyi kenemiyor; çünkü Hafız İbrahim'in Ülkede başlattığı mücadele Domini'ne bile kendi çizgilerini geçirten bir boyut ulaştı Türkiye'de... Herkes geçirdi, görecektir artık. Ben Fikret halkın hakları savunum diye 1977'de sıkıyönetim mahkemesince verilen gerekçeli kararda cezalandırıldım: 1987'de Cumhurbaşkanını Kenan Evren Filistin halkının haklarından söz ediyor."

Hafız İbrahim Mersin'in 24 yıl sonra ikinci kuz yazıyorum. Hüzün yüngünde. İsterim ki bu yazım Hafız'ın mezarındaki kır çiçeklerinden birisi olsun.

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

İlhan Selçuk

DURUM

ÜNAL
TÜRKES

İBRAHİM MERSİN

"Bilgeler öcüsüyüdü"
yazımızla uğurladığımız Prof.
Dr. Sadun Aren 1961

Anayasasının aydınlığında
yetişen çoğu kişinin okulda
olmasa da, Cumhuriyet

Gazetesinden, Yön
Dergisinden hocasıydı.

Muğla'da Sadun Aren'in
anıldığı bir ortamda İbrahim
Mersin'i anımsamamak

olmazdı.

Geçtiğimiz yıllarda
Akyaka'da bir gençle tanıştım.

Bizi tanıştıran İbrahim
Mersin'le ortak

arkadaşlarımızdan biriydi.

"Devrim gazetesi,
Muğla'da, yalnız

okurlarıyla değil,
adaşlarıyla da bir kuşak

temsil eder. İşte sana
Devrim Mersin. Merhum
İbrahim'in oğlu..."

Devrim

YIL 48 SAYI 19124 HALKIN DEVRİMİ TOPLUMCU DÜŞÜNÜŞÜ GAZETESİ 12 BAĞIŞ

Cumhuriyet Gazetesi "Pencere"
köşesinde İlhan Selçuk,

Muğla Devrim Gazetesi "Durum"
köşesinde Ünal Türkeş

Hafız İbrahim Mersin

Ibrahim MERSİN, ilimizin, Ula İlçesi, Portakallık Köyünde 1939 yılında dünyaya geldi. Büyükbabası Koca İmam olarak bilinen Mustafa'dır. Soy-Sop olarak kökleri Türkmen soyuna dayalıdır. Köyde Musalar olarak bilinirler.

Babası çiftçilikle uğraşan Musa, Muharip Gazilerimizdedir. Kendisi I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Deniz Kuvetleri'nde görev almış, Kurtuluş Savaşı'nda ise Süvari Cıvusu olarak görev yaparak askerlikte olduğunda tam 7 yıl hizmette bulunmuştur.

Ibrahim MERSİN, ölümünden 20 gün önce, kardeşi Av. Aziz MERSİN'le birlikte Portakallık köy mezarlığına gittiği, anası ve babasının mezarları yanında bir yer göstererek: "İşte beni buraya defnedin." diyerek vasiyetine bulunmuştur.

Halkın, ülkesini, canı gibi seven Ibrahim MERSİN, avustucu, olayları sıyölençeye dayalı hikâyeye kitaplarını bir kenara bırakarak, toplumun sorunlarını dile getiren, emeğin değerini, kutsallığını anlatan yeni, bilimsel kitapları okumaya başladı. Okudu, okudu. Gece gündüz durmadan kitaplar okudu. Kendi kendini yetiştirdi.

Görüşlerini yayın pratiğine taşıdı.

1963'te Yon Dergisi baş sayfasına, İbrahim'in resmiyle birlikte verdiği geniş hacimli tanıtım yazısında toplumsu bir din adımı olarak sunduğu Hafız İbrahim MERSİN'i, işledi. Doçent Dr. Yalçın KÜÇÜK Aydın Üzerine Tezler adlı kitabında bu yazıdan alıntılar yaparak Hafız İbrahim MERSİN'e üç sayfalık yer vermiştir.

O dönemde kurulan fikirlerseymek kesime onun kapasitesini gösteren Türkiye İşçi Partisi'ne girdi. Partinin Muğla İl Örgütünü kurdu. Kurucu arkadaşları onun il başkanlığına getirdiler. Dahası Ula İlçesi şube örgütlenmesini gerçekleştirdi. Bu yetim mücadeleleri sırasında onlara arkadaşının yanında İbrahim'e en büyük desteği veren değerli dostu unutulmaz insan Falih BALCI oldu.

Uykusuz, yorgun, yava - yapıldık düştü köy yollarına. Evlerde, köy kahvehanelerinde, uğradığı her yerde halkın arasına girdi. Yok-sulluğun, fakirliğin nedenlerini anlattı. Soygunla, rüşvetle, sömürüyle haksız yere halkı sömürülenler nasıl mücadele edileceğini, çözüm yollarının örgütlü toplumsal çalışmalarla nasıl bulunabileceğini öğretmeye çalıştı. Halk dayanışmasını politik çığırını açtı. Uyanış bayrağını hiç elinden bırakmadı. Toplumun önünden yürüdü. Önder oldu, öncü oldu. Halkının mutluluğu ve yaşam seviyesini yükseltmek için çalıştı, cabaladı. Bu temelde ülkesinin sembol isimlerinden biri oldu.

Yazar İhan Selçuk, Cumhuriyet Gazetesi'ndeki köşe yazısında: İbrahim MERSİN'in ölümünün ardından şunları yazıyordu. Yazının giriş ve sonuç bölümlerinden kısa bir alıntı yapıyorum.

Hafız İbrahim MERSİN'i tanıır mısınız?

Sanıyorum.

1963'te Yon Dergisi'nin 63. sayısında ilk yazısı çıkan Hafız İbrahim Mersin aydın bir din adamı idi.

1963'ten bu yana 24 yıl geçmiş. Hafız İbrahim, çevrek yüz yıl inandığı fikir uğruna çabalarını sürdürdükten sonra gençleride gözlerini bu dünyaya kapadı.

Hafızlıkta sonra İbrahim MERSİN, SEKA'da işçi olarak çalıştı. Oradan ayrılıp KÖY KOOP'u kurdu.

1963'te Yon ile sözcüni ettiği kooperatifiçiliğe yattı.

Hafız İbrahim MERSİN için 24 yıl sonra ikinci kez yazıyorum. Hüzün yürüdüğüdür. İsterim ki bu yazım Hafız'ın mezarından kır çiçeklerini derli olsun.

Ibrahim MERSİN'in ölümü üstüne Fethiye'deki Ercel ORHAN'ın, İhan SELÇUK'a yazdığı acı ölüm haberi'nin iletin içeriği hüznün dolu duygulu mektubunu burada yayımlamayı çok isterdim. Yer darlığı nedeniyle bu mümkün olmadı. Çok özgünüm.

İkinci olarak, İbrahim'in ölümünün ardından, Türkiye Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Genel Başkanı Hüseyin İleten içeriği hüznün dolu duygulu mektubunu burada yayımlamayı çok isterdim. Yer darlığı nedeniyle bu mümkün olmadı. Çok özgünüm.

Ibrahim MERSİN, SEKA Kağıt Fabrikasında işçi girdi. Burada 3-4 yıl çalıştıktan sonra işten ayrılmak zorunda kaldı. Daha sonra aynı yerde bulunan Dalaman Taşçıncılar Kooperatifinde birkaç yıl çalıştı.

İzleyen yıllarda Karaböğürden Arıcılar Kooperatifi Müdürlüğü ve Murabhas üyeliği yaptı. Kooperatifin tüm sorunluluğunu yüklenmiş. Üretimin - tüketim bütün problemlerini çözmeye çalıştı. Borçla aldığı kooperatifi kar eden, maddi birikimi olan bir kuruluş haline getirdi. Bu çalışmalarıyla Muğla Çam Balının Türkiye'ye tanıtımında önemli rol oynadı.

Tek bir gazete sayfasına sığdırılamayacak kadar geniş ve kapsamlı olan mücadeleleri yaşamında İbrahim ölene dek şu ilkesinden hiç vazgeçmedi: "Ben kendimi, önce birisini ve ikinci planda topluma, üçüncü planda aileme adadım."

Ibrahim MERSİN'in fikirlerine temel olarak kabul ettiği felsefesi işe idi: "Bilime Olan İnançımı Tüm İnançlarımın Üzerindeyim."

Ölümünün 18. yılında seni anarken, aydımlık dolu ölümlü, ideallerini, mücadeleleri bir kez daha anımsadım. Özgürlük, demokrasi, insan hakları sevdalıydım. "Barış derdin, dostluk derdin, sevgi derdin, savaşlara, yıkımlara, insanların öldürülmesine karşı gelirdin. Kaba kuvvete, zorbalığa, yağmaya, talana, barbarlığa senin kitabında hiç yer yoktu.

YÖREMİZİN YETİŞTİRDİĞİ DEĞERLERDEN:

"Çocuklar aç kalmasın. Açık gezmesin. Akılcı bilimsel eğitim alsınlar. İyi yetiştirilsin. İnsan gibi yaşasınlar." derdin.

"Kadınlar dınlansın. Eziylesin, döşöylesin." derdin

"Herkes çalışsın yesin. Kimse, kimsenin emeğine alın terine el uzatmasın." derdin. Değil mi sevgili İbrahim!..

Uzun yıllar arkadaşlık ettim seninle, huyumu - husunu iyi bilirim. Tembelleri, haylazları, avaraları, asalakları hiç affetmez, çok sert biçimde eleştirirdin. Değil mi sevgili İbrahim!..

Sonuçta; çok çalıştın çok ürettin. Hakkın olmayan hiçbir şey el sürmedin. Almadın, çalmadın, kimseyi incitmedin. Arzı, dik duruşuna bizlere güzel anılar bıraktığın yazımdan ayırdım.

Uğruna can, baş koyduğun dostların, yol arkadaşların ve halkın seni hiç unutmadı. Kalplerinde, gönlünde yazıyorsun. 48 yıllık ömrünü adadığın halkına ONURLU YAŞAMIN ÖRNEK OL SUN. Ebediyete kadar yerinde rahat uyu sevgili İbrahim!..

Yazan: Ali İhsan Tuncalı

Kulakları kupeli devanı

Bu sayede kırsılaştırılan köpekler, narfazon etkisinden çıkınca kadar, bir günlük evlerimizde misafir edilmekte, ertesi gün ortamlarına salınabilmekte. Örne bizlerce bir hafta süreye sokulmuş köpekler, kırsılaştırılan köpekler ayrıca kudur, iç ve dış parazitleri karşı asılanlarda, kulaklarına takılan kupeleri ile "hayvansal nüfus kütüklerine" kaydolmaktadırlar! Artık ihtiyaçlarınız sizlerden görülecek biraz sevgi ve bir lokma yemek ve sığınat edilmek. Ancak problemlerimiz burada bitmiyor. Gün gün ki beldeimiz veya Sakar'a yeni bir köpek atılması! İnsanımız maalesef erkek bir yavru almak için dişi köpeklerini üretip, anne ve yavruyla bir sonraki yerleşim yemine atıfca sokak hayvanları probleminin önünü ilimik imkansız! Beldeimizde devam eden bu kırsılaştırma etkinliği sırasında yaşadığımız başka bir izdüşü olay işe, Muğla Veteriner Odası Başkanlığı tarafından verilen bir dilekçe ile bu çalışmanın durdurulmaya çalışılması! Sitemlerimiz buradan Veteriner Odası Başkanına! Belli ki maddi kaygılar içeren bu tutum, yerleşim, kırsılaştırma çalışmalarına katkıda bulunulması ve vakit geçirmeden başta Muğla'da bulunan Kırışlaştırma Merkezi olmak üzere Muğla ve civar yerleşimlerinde etkin bir şekilde kırsılaştırma yapmaları, göndere arzunuz. Bu konuda tartışmaya ve yapılan çalışmaların baltalanmasına geçekten vakitimiz yok. Çalışmalarımızda yazımızda olan veteriner arkadaşlarımızda da buradan teşekkür ederiz. Kırsılaştırma etkinliğinin herne arkasından Ula Tarım İlçe tarafından, önceki senelerde kırsılaştırılıp köpeklerin köpeklerimizden senelik kudur asıları yenilendi. Bu senesamızdan aldığımız gelir ile daha etkin olması amacıyla tüm köpeli köpeklerimize ithal kudur aşısı (blocan) bulunduk.

İhan Selçuk'un da "Comar" isimli makalesinde dile getirdiği gibi "Hayvan milletine sevgi Akyaka'da anayasa kuralı", Akyakamız gerçekten doğa ve hayvansever! Ancak bu anayasa kuralı her zaman geçerli olmamakta. Nisan ayında yaşadığımız zehirleme olaylarında gene bazarlarımızı, camı, kuyubetlerimizde eğer yandı. Zehirleme hayvanları yapılabilecek en barbar ve aciz suçtur ve yeni çıkan HİH yasası gereği cezası vardır. Ne yazık ki bu konuda polis ve jandarma birimleri şikayet dilekçeleri atılamamış ve bu durum hayatın bir gereği olarak kabul edilmekte. Enimiz ki ölen dostlarımız bu fikre kanımlayacaklardı, eğer konuşabileceklerdi! Bugüne kadar karşılaştığımız zehirleme vakaları genelde zehir tarım ilaçları ile yapıldığı için, erken müdahale çoğu kez etkili olmamış. Bir sonraki yazımızda bu konuya da değinip, ilk yardım hususunda sizleri bilgilendirmek istiyoruz. Ancak şimdilik acil arama numaralarını eliniz altında bulundurabilir ve bizlerden bu konuda şahsen bilgi alabilirsiniz.

Çevrenizdeki tüm varlıklar ile dost ve sevgi ile kalın!

Yasemin İhsen

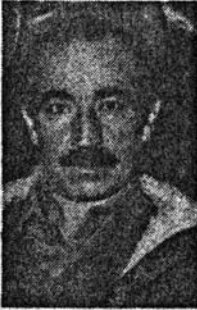
Muğlalı yiğit insan

İBRAHİM MERSİN

Sevgili dost,
ölümünü büyük bir üzüntüyle öğrendik. Demokrasi ve
özgürlük mücadelesi unutulmayacak, hep yaşatılacaktır.
Tüm dostlarının başı sağolsun.

GÜN

Sivasi Haber ve Yorum Dergisi

Kapatılan Türkiye İşçi Partisi Muğla İl
Başkanı, kooperatifçi, dost ve örnek
insan

İBRAHİM MERSİN'i

kaybettik.

YAŞAMI ÖRNEK OLSUN
Cenazesi 28 nisan (bugün) öğle
namazından sonra Ula/Karabörtlen
köyünden kaldırılacaktır.

Ailesi ve arkadaşları

VEFAT

Kapatılan Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanı,
Karabörtlen Kalkınma Kooperatifi Müdürü, Muğla
Köy-Koop. Birliği yöneticisi değerli dost ve örnek insan

İBRAHİM MERSİN

vefat etmiştir. Cenazesi 28-4-1987 salı günü (bugün) öğle
namazından sonra Ula Karabörtlen köyünden
kaldırılacaktır.

MİLASLI DOSTLARI

Vefat—Başsağlığı

Kapatılan Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanı, Kooperatifçi, dost ve örnek insan İBRAHİM MERSİN'i kaybettik.

YAŞAMI ÖRNEK OLSUN

Cenazesi bugün öğle namazından sonra Ula / Karabörtlen Köyünden kaldırılacaktır.

Ailesi ve Arkadaşları

VEFAT

Kapatılan Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanı Karabörtlen Kalkınma Kooperatifi Başkanı, Muğla Köy Koop Başkanı değerli dost örnek insan

İBRAHİM MERSİN

Vefat etmiştir. Anısı yaşayacaktır.

MİLASLI DOSTLARI

Muğla Devrim Gazetesi'nde yayımlanan İbrahim Mersin ilanları.

BAŞSAĞLIĞI

Kapatılan TİP Muğla İl Başkanı, yaşamı örnek, değerli insan İBRAHİM MERSİN'i kaybettik..

Merhuma Tanrı'dan rahmet, acılarını paylaş tığımız MERSİN ailesine baş sağlığı dileriz.

SHP MUĞLA ÖRGÜTÜ
ADINA
İL BAŞKANI TUFAN DOĞU

BAŞSAĞLIĞI

Barış, Özgürlük ve Demokrasi mücadelesinin usta bir yapıcısı İBRAHİM MERSİN'i kaybettik.

Mersin yaptıkları ve özledikleriyle yarınlara ışık saçan ender insanlardandı.

Anıları önder olsun.

MUSTAFA PABUÇÇUOĞLU
Marmaris

İBRAHİM MERSİN'İ KAYBETTİK

Kapatılan Türkiye İşçi Partisi Muğla İl Başkanı, Kooperatifçi, dost ve örnek insan İBRAHİM MERSİN'i kaybettik.

YAŞAMI ÖRNEK OLSUN

Cenazesi bugün öğle namazından sonra Ula/Kırabörtlen köyünden kaldırılacaktır.

Ailesi ve Arkadaşları

Kapatılan TİP Muğla İl Başkanı, Kooperatifçi dost ve örnek insan

İBRAHİM MERSİN'İ

kaybettik. Yaşamı örnek olsun. Cenazesi bugün öğle
namazından sonra Ula Karaböğürtlen köyünde kaldırılacaktır.

AİLESİ VE ARKADAŞLARI

Demokrat Ege Gazetesi'nde ilan